

De sponsalibus et matrimonij

CCLXXVIII

aue. ut fac. no. o. sti. circa p. co. l. v. ref. di. qd. dicitis. s. de post. c. j. sed an nō ar. t. t. q. i. i. dixit sara. l. x. di. sp. su. s. cum ista constitutio sit iam dñm publicata nullus h. excusationem.

S. nunq̄d ep̄i p̄nt tales absoluere credo q̄ sic q̄ d̄itor hui⁹

stitutionis nō retinuit sibi absolutionē et ideo alijs relittav̄.

j. de sen. ex. nuper. j. d.

fal. dura. t. s. de p̄b.

de multa in fine.

a. C. Extenda. s. p̄mis-

sas penas de q̄b su-

p̄facta ē mēto. l. q̄

sunt excōdicari et i. illa

cā p̄cōcīnū p̄stānees

audiāt: t̄ ita v̄ q̄ isti

sp̄e p̄motōis attīnē

nisi cū eis p̄ sedē apō-

stolica fuerit d̄ sp̄cā-

tū: sicut d̄: de mona-

cis q̄b hoc. p̄nomē b

ōndit om̄s penas su-

pradicat: s. b̄ nō cre-

dō q̄ isti apter hoc si-

ne disp̄cātōe dñi pa-

pe. p̄moueri nō pos-

sint et q̄ dicit hoc extē

di. t̄ respic̄t tātū qd

dixit. s. exp̄dicati: t̄ q̄

i. illa ea eoz p̄cōcīnū

admitteat q̄ si hoc vo-

lūsset b̄ dixiſ ſe iſi

qd dixit de illis: ar. s.

de trāſla. iter corporia

s. de deci. ad audiētā

et penē nō ſūt āpliāde

sine odia b̄ potius re-

ſtingēde. de pe. d. i.

pene. s. de li. et postb.

cū qdā. s. de here. iſi.

l. s. y. et illa clausu-

la: n̄i forte ex mia t̄c

respic̄t t̄m p̄cedētā:

t̄ nō ſubsequētā. ar.

s. de appell. inq̄ſtōi:

t̄tū ſt dicere q̄ icur

rat om̄s penas p̄di-

cas cū ſr̄a b̄ exp̄reſſe

dicat dñ dicit b̄ extēdi t̄c. t. s. dū dicit p̄dēcē penis obnorq̄. b.

Rubrica de sp̄olaliō. Supra p̄cedētī libro viii est de actib⁹

et gestib⁹ ſpectatib⁹ ad clericos merito n̄t̄ restarēdē de ſpectatib⁹ ad laicos. t̄ hec Rīca habet duas partes. In p̄ma dicit de

sponsalibus. In ſecunda de matrimonij. Abbas ſiculus.

D. Efrācia. D. Diuidit p̄mo ponit; caſū. ſedō diffinit

ib̄: diffiniunt. Ab. ſi. b. C. Legib⁹. i. ſuetudinib⁹. d. C. Francorum.

quā putabat eſſe de ſubſtāriā m̄fimoniū. ar. xxx. q. v.

aliter vbi videt q̄ m̄fimoniū om̄ſiſ ſolēnitatib⁹ nō valeat: ſ

non eſt vecū: q̄ illa q̄ dicit in. c. aliter. poti⁹ ad ſolēnitates re-

ferunt q̄ t̄m ſuāde ſit: ſ. q̄uis nō ſeruentur tenet m̄fimoniū

q̄ ſolus p̄ſenſiſ ſacit m̄fimoniū. xxvii. q. ii. ſufficiat.

e. C. Dimiſiſ qd facere nō debuit auctoritate ſua. vt. xxxii.

q. ii. ſeculareſ. xxxv. q. vi. multo: etiā ſi impēdīmetuſ maniſ-

ſtu ſubſet. j. de diuor. poſto. f. C. Euangelice legis qua. di-

citur nullus dimiſiſ ex ore ſuam excepta cauſa fornicatio-

D. nis. xxxiii. q. i. dicit dominus. j. ex p̄te.

D. Recrea. D. Primo iubet. ſedō diffinit ibi: ſi autē. ab. ſi.

g. S. Hinc conditione. per hoc v̄ q̄ ſolui nō poſſit q̄ q̄ ſine co-

ditione. p̄mitunt ſine p̄ditione ſoluuntur. xxxviii. q. vlti. c. vlti.

t. xxi. q. iii. inter cetera. h. C. Inducendi: et etiam compelle-

di ſi iuraffent. j. e. ex literis. propter periculi iuramenti ar. p̄tra.

j. e. requiſiuit. ſed illud ſoluuntur ibi. ſ. otra videtur. j. e. c. vlti.

i. C. Noluerint. id eſt absolute reſtitere. k. C. Deterius. ſc̄z

adulerium cum ſecunda. vel q̄ eam forte interficeret.

l. C. Odio: q̄d q̄ ſe non diliget facile p̄cēnit. xx. q. ii. ſens de-

ſtice. t. l. l. t. q. ii. ſ. i. Ber. m. C. Societateſ. ſ. p. ſo. l. y. ſ. ſ.

vlt. t. l. a. t. ſ. ſ. dixim⁹. n. C. Interpoſitōe fidei ſiue p̄ iura-

mēti etiā q̄ cōpollēt. ſ. de fideiſ. quenit. t. xxi. q. v. iuramēti:

o. C. Tolerari hōc ſō dicit q̄ ex quo nō eſt. p̄cessu ad m̄fimo-

nūm priuolūtate accedēt p̄nt ſe iuicē ſoluere ut v̄ q̄ ois

res p̄ q̄ ſc̄iſ. cā ſa-

ſc̄iſ. t̄c. j. de re. iur. ois

res. t. ſ. de re. iur. ni-

bil. t̄c. naturale: q̄ in

tali caſu fidei p̄ſta ſi-

ue iuramēto ſubſelli

gēda eſt p̄ditio. ſ. ſi in

eade volūtate p̄māle

rint. ar. ſ. de iurecurā.

q̄ēadmodū. t. xii. q̄

h. ne q̄s arbitrek. bec̄t. Quātū Quartū gen

tr̄. conc̄it. t̄c. t̄t̄os conc̄it.

z. I. c. ſimſiſ. C. p̄iſiſ. x. 22.

Liber

a **Q**uod si ille: hec deditio nulla fuit. q. ex quo despōsat vni
fratris alius cā b̄c nō pōt. xxvij. q. iij. si q̄s vrore. z. c. se. n̄si for-
te ante septēnū stracta essent spōsalia. j. ti. pxi. lras: z. c. acces-
sit: z. c. duo pueri. cestāte eo qd̄ dī. z. c. pr. xxvij. q. ii. si si q̄s de-
spōsauerit. b **S**pōsam fratri. xxvi. di. S. Jobānes. xxvij.
q. ii. si despōsauerit.

q.n.si q.s delpolau-
rit:ar. ptra.vii.q.i.o-
lim.z.j.de diuoz.c.vl.
So. illud mysticū fu-
it & obtinuit in fratre
sine sobole defuncto.
bodie secus.

Chabere nō pōt:
sed videt q̄ hec ratio
nulla fuerit: qz inter
eos nullū obligatorū
vinculū d̄ iure fuit cō
tractū. sanguinitate
ipēdīcte qz ipossibilū
nulla est obligatio: i
stī, de iuti. stip. S. si im
possibil. z. ff. q̄ ser. si
ne ap. respon. paulus.
Sz ipossibile ē id qd̄
bonos mores. ē. ff.
de p̄di. istī. filiū fami
lias. z. xxiij. q. n. faciat
bono. z. c. qd̄ esse nō
potest nulla est pmissio.
istī. de iuti. stip. S.
z. ar. op̄i. i decre. gre
go. d̄. de pac. c. vi. ḡ h
nulla spōfalia fuerit
q̄ sūt pmissio futura
rum nuptiarū. xxi. q.
v. m̄ratus. ff. d̄ spō. l.
ḡ nulla fuerit p̄dicta
spōfalia. ḡ nō p̄stāt i
pedimentū qm̄in? illa
possit p̄bē cū alio frē.
l. ti. px. lfas. z. c. acce
sit. **S**z m̄rimoniū
plerūq; attēdīf p̄sidē
rato factō nō iure. s̄
de biga. nup. z. C. de
adul. en qui. plus. n. .

talibus consideratur quod
ter. **Io.** Quid ergo
pedit ut. **s. c.** pxi. 2. xii.
situm quo illicetum fuit
e **C**opelas. ar. q.
crimie. xxiij. q. iij. iraq.
ecclesiam pertinet de
D e quiclibet christi
Ellis. **C** o*de*
f **C** rafferentes: vii
li. qd nisi fiat. **S**. ex p.
xxviii. q. iij. si q. **G** s.
g **L**iberi erit: po
intellige de sposa. de
seculi. i. c. iij. p*intia*. 2. j.
steterit vii in culpa fi
gre dat ecclesia linaz
fornicatiois. si. i. q. d.
nus mrimoniu copla
certu esset si vero du
teta saltē ad cautelli
ro solutu alii bēs. **S**
per verba de presen

Temuliere. **C**oiter nō sumat q̄ ad titulū: s̄ q̄ ad Iram
b. d. vt i rubro. ab. si. i **C**ontra vīm et vīm: hoc ī dicit
q̄ duplex ēvīl siue met̄ q̄ cadit i p̄stātē vīz: et ille met̄ excusat
nisi postea p̄scētiret. j. ti. pr. d. ill. q. z. alii met̄ vari? siue evīs et il-

Quartus

la vis nō excusat. i.e. vniuersis: r.c. p̄sultatiōis: t.s. de bis q̄ vi me
tusue cā fi. cū dilecti: r.ss. de re iudi. si q̄s ab alio: r.ss. qd̄ mctus
causa. l. intelligi. ii. k C certum: qz nelciuit q̄ violētia fuit il-
lata vñ certū nō potuit date rūsum. xj. iij. q. graue. r. xxi. q. xl.
q. xl. t. s. e. iuuenis: vñ dicit lex vt p̄gruum possit b̄re rūsum
in loco partis rūsum

inscre pacti etéplum.

C. de trâsac. vt r̄m̄siꝝ
poterat tñ si voluiss̄
r̄ndere distinguedo in-
ter vim t̄ vint. vt. i.c.
venies: t.c. psultatōi
t̄ de eo qui renunci.
episco. c.i.

Ex iuris. **D**i-
uiditur quia p-
mo ponit cōsultatio
scđo r̄isio ibi: respon-
dēmus. **A**bbas sicut?
I **S**cītēta. i. discre-
tione. Nam furiosus
ptrabere non pōt: q-
nō habet p̄senū. xxiij.

q.vij. neq; furiosus: t
j.e.dilect^r nisi p inter
ualla dilucida labo
ret.vij.q.i. Quis triste
in.q.ix.indicas.

m **E**tate. xij. anno.
rum i muliere: z. xiiij.
annoz in viro. i. si. p.

xi. attestatiōes: t.c. cōtinebaēt: vel cū mali-
cia supplicētātē. j.ti.
pri. de illis. iij. t.c. v.
n. **C** Intellecerit. i. si
dicat se nō intellexisse
sive per se sive per in-
terpretem. ff. de ver-
obli. l.s. in fi. cum ta-
men contrarium pre-
sumatur cuz sunt eius-
dem vulgaris.

O Proposuit: No
ta fin canōes si actor
tantum dolum adbi-

tantum dolum ac
bet intelligēda sunt ver
lū. xxi. q. v. f. itē obijic.
q. actor. intelligit. xxi. q. v.
go vterq; doluz adbibet
ipzio sensu intelligantur.
atiōe verboz nū cū cō
nō aliter. z. i. de ver. sig.
e. z. ff. q. z a qui. ma. l. pro
bi vnu noia sūt intelligē
i. ad audientiam. arg. p.
calice. p. C. Intelligē
te in iudic. q. n. q. i. p. cib.
it actori q. reo. ff. d. ver.
vgeri dz. p. fidēs ut cer
expedit aduersario suo
te. S. n. b. i. p. cib. z. pa
rūt z. t. valer qd agitur
ag. ff. de p. trah. emp.
ubitat qd senserit z tunc
a ptem aut f. m. v. trac. si
es de q. agit magi. valeat
f. d. ver. obli. l. q. tics. z. b.
abbate. si f. m. v. trac. tuc
e ver. obli. cum qui kale
d. syracusane. v. l. cū fit
c. i. pactū apti apponē
cē fit iterptatio q. liberu
verb. obli. quicquid. B.

Sponsam. nubili: illud marie ponit p̄spicere cōparatiūē q̄r. ex quo b̄z. vii. annos. tenuit spōsalia. et ita nullus cōsanguineor̄ p̄t ea b̄c. i. ti. pxi. literas accessit ergo multos or̄tius impedit cum est proxima nubili etati. Item videtur si est proxima septenaria t̄ doli capax. s. c. iuuensis.

Ex parte. c. mu.

Primo ponit casu narratū. sed committit ibi. q̄r. igitur. et est causus not. vt. j. patebit. Abbas siculus.

CPro cōinge teneret. et sic p̄tractum fuit matrimoniuū inter eos. Sed nūquid p̄ ista verba t̄m p̄trahit matrimonium.

Juro q̄ de cetero habeo te p̄ legitima cōinge et econuerso t̄c. nō videat q̄r. iusta verba t̄m futuruū t̄ps respicere videtur. Hec q̄s. ponit. xxx. q. v. s. si q̄s diuinis. Et dicitio. q̄ est matrimoniuū sim q̄ ex illa nouella satis patet. et hoc videatur. Hug. aliter intelligere illa verba. s. q̄ post matrimoniuū contractū de presenti accedant verba ut notauit ibi. ar. contra. s. c. de illis.

Ceades. supple et cum alia p̄trahit.

Manifesta. probata. s. et sententia subiecta q̄r alias non licet dimittere. xxiiij. q. h. seculares. 7. s. in b. 2. xxxv. q. vi. multoꝝ. 2. j. de divor. porro.

Continere. quia non potest cum alia contrabere. xxiiij. q. j. dixit. et si cū alia post ea fornicate cōpellere redire ad ipsam non obstatē finia. j. de timo. ex literis. f. Cogatis. et superinductam si nolle ab ea recedere vel si impedimentum prestaret posset excommunicare. j. c. veniens. in fine.

Huteris. **P**rimo ponit casu narratū. sed committit ipsius diffinitionē ibi. q̄r. igitur. Ab. si. s. Cam p̄res. si. xxiiij. q. iii. si q̄s parētes. S̄z vr q̄r istud iuramentū non valeat. et sic anticeps piuriū cū sit de facto alteri. ff. re. amo. marcell⁹. s. j. ff. de in li. iurā. videam⁹. et arg. ad hoc. ff. de ver. obli. stipulatio ista. q̄r. vt ibi dicit q̄ alienū factū. pmittit nō obligatur. tū hoc factū suum potius pmiserit vt. p̄curarē bona fide q̄fili⁹. p̄beret. vt. e. l. 2. m. l. in illa stipulacione. b. **S**ub iuramento. etiā erant ipuberces. unde nō tenuit iuramentū. xxiiij. q. v. parvuli. t. c. pueri. 2. iiiij. q. iii. c. j. sed illa intelligitur cū ad testimoniū p̄bendū inducunt. sed alias si sint doli capaces bñ tenet iuramentū. j. de velic. pue. pueris. hic posuit Lau. talē questionē. Aliq̄s iurauit accipe in vxore vnā de filiabus titi. et postmodum dormiuit cum vna illariū q̄ritur an p̄cise debeat cōpelli eam ducere cū du cere non possit. ar. q̄ sic. ff. de cōtrabē. em. si in emptio. s. i. emptio. t. ff. de solu. stichū ac. p̄pilū. et ipse se ad hoc artauit. ff. si q̄s cau. l. ii. s. xl. q. j. si q̄s insanies. imo vñ q̄ statī sit matrimoniuū. j. de p̄di. appo. de illis. et j. c. is q̄ ar. p̄tra. ff. de ritu. nup. generali. t. ff. si q̄s cau. b. et si. g. quiescit. t. ff. de vñfry. quoties. Quiq̄a dixerūt cū nō cōpellē-

dūti. q̄r. iunite nuptie t̄c. xxiiij. q. ii. s. j. t. c. s. t. s. e. p̄terea. sed contrariū est vrum q̄ debeat cōpelli sed videat q̄ nō sit cōpellendus eam recipere. q̄r. inventate nec spōsalia p̄cesserūt nec matrimoniuū. q̄r. cum dixit volo accipere vna de filiabus titi. nulla cū aliqua illariū spōsalia p̄tracta sūt: q̄r. i. p̄sonā certā p̄sentire debuit et certa spōsalia non sunt spōsa. ar. xx. q. v. nostra tes. argu. ff. de testa. tute. l. duo sum titi. et si dico exheredo vñ de filiis meis cuius plus res habet nullus est exheredatus. ff. delibe. et postbu. noiatim et certus debet esse be res alias non valet testamenti. ff. de heret. insti. in t̄ps. s. quotiens. t. ff. de manu. testa. cum ex pluribus. Dicit q̄ non cōpellit ex vi spōsalior̄. s. p̄e iuramentū forte debet cōpelli et ad illā recipiendā nō se obligavit directe nisi deterr̄t inde p̄tingeretur. nō. s. co. p̄terea: 2. j. in glo. q̄ sc̄pit. ar. 2. s. f. q̄ si moneas: t̄s. nō acquiecerit. ar. q̄ admonitus semper debet precedere vindictā. etā. xiiij. q. h. idigne: 2. l. de sen. exco. sacro.

Compellas: ar. p̄tra. j. co. requisitis: hoc p̄suavit intelligi plurib⁹ modis qd̄ bic d̄r de rigore itelligit. ibi de māne deterr̄t. inde p̄tagat ar. s. e. p̄terea: vel cōditionalit̄ sit cogēti vt de nolētib⁹ p̄fiat volētes: s. nō finalit. xxiiij. q. vi. vides: s. neutra solutio videat sufficere q̄r iste mortaliter peccat vñfry cōpelli funaliter. xxiiij. q. iii. taz sacerdotes: t. c. ecce crimia. S̄z quo p̄t iste excoicari q̄r nondūcēt contra iuramentū: p̄t dici q̄ ille q̄r iurauit de iure cōpelli debet vt iuramentū fuet licet nōdūcēt trāgressus q̄r post trāgressionē p̄trahendo cum alia p̄ verba de presenti nō posset vñfry compelli cum iam fortius vñculum supuenerit et ecclesia non soluz peccata cōmissa punire d̄r. vt dicunt iurā p̄dicta: sed etiā cōmittēda. p̄biceret si videat aliquē vicinū p̄cipito vel paratu ad peccandū. rei. di. diaconi. xxiiij. q. iii. ipsa p̄cas. t. xxiiij. q. v. hoc videtur. alioquin consentire videtur. xxiiij. vi. quasi per totū: et sic d̄r ecclia excoicare et facere qd̄ potest. q̄r. excoicatio est. medicinalis. ii. q. i. multe. t. xxiiij. q. iii. corripiātur: t. c. notandū: t. hoc solū bñ agit. vt vita hominū corrīgat. xxiiij. q. v. prodest hoc quidē ius cōc est: causis tñ potest esse vñfri non cōpellit finaliter ex causa: vt in. c. requisiuit. j. e. et causa redditur in lf. a. ipsius. c. requisiuit: t. s. c. p̄terea. ex causa qñq̄s detrabitur sc̄ueritati: vt. l. di. vt p̄situcret vel potest exponi litera ipsius. c. requisiuit: potius monenda q̄s cogēda. i. prius monēda et postea cogenda nisi acquiescat: et ita non contradicit isto modo: immo concordat cum ista tamē si contrabat cum alia tenet contractus et absoluetur nec compellitur finaliter.

Rationabilis causa: puta consanguinitas vel affinitas vel aliquid aliud perpetuum impedimentum.

Liber

Non est vobis. **P**ro narrat factū. Sed o prouidet ibi
nos itaq. Ab. si. a **T**rores possunt cū filij regis pe-
tere uxores suas p interdictū de libe. exibi. imo de uxore exhi-
bēda. ff. de libe. exibi. imo. z. C. co. ti. ad instar. z. C. de nup. si i-
uita. Et hic h̄ locū cū iuita detinet uxor sicut hic. Sive vo-
lens detinet tñc q of-
ficiū iudicis vel epi lo-
ci. cū cīnvolēs detine-
tur fili? nō dāt inter-
dictū de lib. exibi. nisi
inter duos q dicit se
esse p̄cs vel dños et
prouersia esset. ff. de
lib. exibi. l. vlt.

b **C** Drouinciarum.
sic ergo p debitovni?
tota puincia iterdici-
tur. vt. s. de offi. dele-
sanc. **c** **D**onec ip-
si fuerit. g. v̄ q post-
q inde recesserit pos-
sint celebrare. ar. ff. de
postbu. iperator. **C**.
ex qui. cau. inf. irro.
si scuerioz. ar. contra.
C. ti. ad tps. dico q
hic est suspensio iuris
z cū tps. dissimilitōe
z iō tpe clā p̄o non idig-
get absolutōe. z ita ill
recedētib⁹ celebrabit
si. lxxi. vi. si qui sue p̄
sbyteri. vñ. sed nichd
tñc possunt celebrare
submissavoce z tanu-
is clausis. non nisi es-
sent priuilegiati. j. de
priuile. quod quibus-
dam. vel nisi esset epi-
scopus. j. de priuileg.
q̄ non nullis. z singu-
lariter in conuentua-
libus ecclēsij bini et
bini possit dicere ho-
ras suas ut legere vi-
deantur potius q̄ cā-
tare. j. de pe. z re. qd
in te. **d** **C** haptis-
mū puulop. ista duo
sacramēta s̄p̄ recipi-
unt de q̄ib⁹ iterdicio
q̄ sit sacramēta ne-
cessitat̄. j. q. i. s. & no-
tandū est. z. s. ecce si
cleric⁹. z meli⁹. xxii.
di. s. verū vñ etiā in
necessitate possit reci-
pi ab heretico. xxiij.
q. i. si quē forte. sec⁹ de
alijs. xxvij. q. i. cepit.
e **M**orienti⁹. z p̄-
ter eoionē q̄ viaticuz
appellatur. j. de pe. z. remis. qd in te. z etiā suscipiēt⁹ signum
crucis z pegrinis pñia pcedit. vt in. c. quod in te. Ber.

D **R**eterea. **P**ro ponit p̄sultatio. sed o mñs ibi: taliter
Ab. si. f. **P**ublice p̄siteri: qd si publice p̄siteri: dupli-
ci rōne nō v̄ ci credi. **P**ro qvni⁹ p̄fessio in alieno facto nulla
est. lxxij. q. iij. s. itē in criminali: versi. itē vñ⁹ testimoniū: z. s. de testi-
venies. sed o q̄ turpitudinē suā p̄siteri. s. de dona. itē dilectos
xiij. q. v. n̄ sane. z. s. de eo q̄ dñs. i. matri. c. s. sed p̄sanguineo re-
uelare tenet. xxvij. q. iij. si autē homo. g. **M**isi iuramentū: z
ita si iuramentū internenit non debz mñrimoniū. p̄bberi. p̄ter
p̄fessionē illius secreta: nisi aliter. p̄baret: nā si legitima affini-

Quartus

tas. p̄baretur impediret mñrimoniū non obstante iuramento
illo qd habuit condicione annexā: sc̄z nisi iusta causa p̄bberat.
s. de iure iuran. quē admodū imo iā tractū separat. j. de eo q̄
cogno. cōsan. ux. sue. de illo. Si vero iuramentū nō iterueniss
ad testimoniū: siue ad famā impediēt mñrimoniū p̄bēdū. s.
de testi. super eo. s. j.
z. j. de p̄san. z affi. su-
per eo. z bic.

G **E**nīcīs ad ap.
Sūmañ cōi-
ter vt in iubro. Et fm
būc intellectū cōficit. **B**
casus aptus q̄ matri-
moniū metu p̄ctum
esser ipso iure nulluz.
hoc tñ clare non colli-
gitur et l̄ra vt. j. pate-
bit: p̄mo narrat factū
sc̄dō dissimilitionē cō-
mittit ibi: mādamus.
Abbas siculus.
b **R**eclamantem:
ergo non fuit matri-
moniū. xxij. q. ii. c. j. z
j. z. j. c. proximo.

i **C**ognosci p̄misit
qd si fecisset amplius
reclamare non posset.
j. de eo q̄ dñs. in ma.
quā pol. per adul. c. ii.
z. j. q̄ ma. accu. pos. in
super.

k **I**nter eos: scili-
cet ipam mulicrem z
primum virum.

l **S**eparauit. xxv.
q. in. nullā progenies
contradicimus.

m **T**ractare: cuz
sc̄dō vel potius cum
primo. Ber.

n **M**upisit: qd fieri
nō debuit lite pēdete
vt ar. j. de spō. dñorū
tua fraternitas.

o **D**ecessit. maxie
q̄ idē eēt si iuveret: qz
si iuita tradita ei fuit
nulluz fuit matrimoniu-
m. j. c. proximo.

p **R**ecipiat: g pro-
pter solū sc̄dalu-
z nō sepatur mñrimoniū: qz
iudicium ecclē nō expe-
ctauit. j. e. cū in applica-
z. j. de matri. p̄tac. s.
z est bic argumētū q̄
non p̄stat impedime-
tum qd de iure nō sor-
tit efficiū. s. de iure-
pa. illd: cū suis p̄cor.

q **R**estiterit: onus ipedictēs iurisdictioez. judicis pñt excōi-
car. s. de offi. deleg. c. j. z. s. de testi. tam literis. Ber.

r **U**am locū. **P**rimo ponit regulā. sc̄dō infert sc̄uus.
Ctercio sp̄z ibi matrimoniu: z ibi. Quocirca. z est ter. ml-
tū allegabilis. Ab. si. r. **M**etus: j possit cadere inconstante
virū. j. c. p̄xi. z. c. p̄sultationi: in fi. z. ff. qd. me. cā. metu: minor
tamē metu magis excusat feminam q̄ virū: ar. xxvij. q. vj. in-
dignantur: z ar. j. de. homi. sicut dignū. i. responso.

s **S**olo consensu. xxvij. q. ii. sufficiat: z ita omia q̄ dicuntur.
xx. q. v. aliter: z. c. nostrates: referuntur tantum ad solēnitatē.
t **D**e ipso: scilicet consensu.

a **P**lена d^r: ille vel illa qui in alii vcl alia p*ro*sul*er*re debet.
b **I**ndagandus. i*n*quirendus ad consentiendum.
c **D**rouenire: q*r* q*d* q*s* non diligit facile p*re*t*er*it. x*r*. q*i*. p*c*
sens: t*s*. co*p*xterea*s*. j*t*. j*o*. co*q*uis*s*uit: t*xxi*. q*i*. f*j*.
d **N**ibil timere: est g*b* ar*q* ad officiū iudicis p*ri*met locuz
securū assig*u*are p*ti*.

b plena debet securitate ille gau-
b dere: cui⁹ est anim⁹ indagādus
ne per timorē dicat sibi placere
qd̄ odit: ⁊ sequatur exitus q̄ de-
cūnuitis solct nupti⁹ prouenire.
C Quocirca mandam⁹: quate-
nus puerilā de cuius matrimo-
nio questio ventilatur in domo
in qua nihil eam timere oportet:
at facias honeste teneri donec
predicta causa terminata fuerit
⁊ sententia sine tradictiōe cuius
q̄ valeat executioni mandari.
D em.
C Spōsalia de futuro si secuta
est copula nō solusfutur per spō-
salia de presenti: alias tenet spō-
salia de presenti nisi per metum
qui potuisset cadere in coēstan-

Unus ad nos.
Duo ponit
casum. sedo diffiniens
do committit ibi: iocq.
Abbas sicutus.

Precepit: ut cō
cubinam.
Prestitit: post p
rem suscep̄ta: t sic sp̄
salia de futuro cōtra
cta fuerūt vñ si post
ea anteq̄ cōtraheret
cū alia illaz cognouit
inductū fuit m̄fimo
nū presumptū cōtra
qua presumptiōne p
batio in cōtrariū non
admittit. I.e. si is q. et
de condi. appo. de il
lis. Ber.

Pernoctauerit: pernoctare totam noctem significat. ff. de verbo. signi. urbana. S. pernoctare: sic. j. de accu. si constiterit.

Rognovit: quod ita est: ministrorum est inter eos: ut dixi: quis non credit eis talium familiis existimauit creditatē. ff. de adi. 7stantē: quod tunc nullū fuit nisi bēfē q̄ p̄sentit. s. c. p̄est. s. de his q̄ vi metuuntur.

Cum vero: quod fortis spō. duo. c. sicut in finē. s. i. 7 est hic ar. q̄ licet nus excusor propter m̄tum. l. sc. ar. contra ff.

Omnius Cœlos dinistro scœpsib[us] frater[um] etati ab
m[od]estia. r[ati]o q[uod] n[on] due s[unt]: t[em]p[or]is de regula licet: t[em]p[or]is de re-
m[od]estia. missi cu[m] p[re]dicto. s[ed] dicens. n[on] C[on]fut[er]i s[ed] p[ro]ve[n]i q[uod] se

dat nuptui bñ facit q̄ se nō eāt nuptui mēdi⁹ facit vt. xxiij. q.
nuptiarū: t̄ vtrūq; expedit: s̄vns plus: alterū minus. xxvij. q.
1. sic c̄m. n̄eq;: ver. iō: 7 sic tuti⁹ es̄c̄t nō p̄bere salte⁹: ppter p̄nit̄
tem exigēdī postea debiti⁹ nō h̄dic̄t gr̄ hoc faciēdō p̄t vtrūq;
scrūare t̄ iuramētū: t̄ p̄polis suū: 7 iō dicit tuti⁹: vel dic tutius

ante copulam monasterium ingredi poterit.

Conmissū:z infra. Significauit nobis fra. tua: q̄ q̄ daz cuidā mulieri de p̄trahēdo infimoniō fidē dedit: z se cū ea istra biēniū p̄ verba de p̄stī p̄tra cturū p̄stīto iuramēto firmauit nūc āt p̄uata lege ducr̄ ad fru-
gē melioris vite suspirauit: z in-
fra. **F**ra. t.t.i.r. q̄ tuti' est ei re-
ligiōe iuramēti p̄uata pri' p̄tra-
here z postea si elegerit ad religiōe migrare si tñi post despon-
sationē copula nō dinoscif̄ iter
uenisse carnalis.

Letius, iij. rapulensis, epo.

CQui iuravit cum aliqua con-
trahere moneri potius debet &
compelli ut contrahat.

Requisuit a nob̄ tua frater/
nitas: q̄ cēlura mulier cō/
pelli dēat q̄ iurisiurādi religio/
ne neglecta nubē rennuit, cui se/
nupturā iterposito iuram̄to fir/
mauit: et ifra. Ad qd̄. b. r. q̄ cuz
libera debeat cē m̄rimonia: mo/
nēda est poti⁹ q̄ cogēda: cū co/
actiones difficiles soleat exitus
frequenter habere.

Urbanus tercius.

Eritis prudentia super matrimonio non impedit matrimonium contrahiri si primū erat nullum.

Cum in aplica:z istra. In
tellexiq; q; cū iter villicū
de.n. z vxorē eius matrimonij
questio tractaref ante publica-
tionem testiuȝ villicus reuersus
est ad ppia publice int se t vxo-
rem suam proposuit sñiam di-
uotij iudicio ecclie pñulgataz
res comunitate re-
sponsio : secunda ibi:
ad quod. Ab.s.
Cum libera ff.c.
cum loci:z ar.5. de p.
cu.accedes:z 5.e.pie-
terea.j.z.rrri.q.ii. §.
j. t.c.j.z.in.xx.q.iij.p-
sens. Sed nunquid
erit minus libera si

Videtur q̄ non : quia nec iniuitis crescere ad ordines dicitur
qui propter iam suscep̄tum beneficiū ad ordines virget. lx. dis-
innovamus: z. s. de eta. t̄ quali. c. j. t̄ c. queris cū spōte suscep̄t
beneficiū: z̄ non dicitur iniuitus qui, ppter voluntariā, pmissio-
nem virgetur ad pmissi solutionē. xii. q. q. quicquid. iij. ite. ppter
delictū pcedēs q̄nq̄ q̄s copellit ad m̄rimosiu. i. de co q̄ duxit
in matri. quā pol. p adulce. c. j. t̄ ita videt q̄ ista copellēda sit
simile. s. eo. ex literis: ar. xxii. q. iii. inter cetera. Sed litera ista
contradicit potius monenda q̄ cogenda sed poti? expone mo-
nenda. i. prius monenda t̄ postea cogenda propter iuramen-
tum suu. similis expositiō. xxii. q. iii. non invenitur in si. Di-
super hoc vt dixi. s. e. ex literis. Her.

Orem in apostolica. Primo consultatio . Secundo re-
sponsio bis; consultationi. Abbas sicutus.

Liber

Quartus

A **S**uggesta. **N**ūquid debuit ei credi nō absq; fīris iudicis.
viiij.q.v.c.vlt.sile. viij.q.liij.nōne. **C**. de mā. ūnci.l. vna. **Q**uare
ergo excusat mulier: cum lite pēdēte nibil debeat innouari: vt
s. vt lit. pen.c.i. Ideo excusat qui oīs ita credebat & veri
quia nullum erat matrimonium cum puma. **b** **C**lesciam: et
ideo videtur q̄ maria
to priuari non debuit
mortua prima etiā si
fuisse matrimonium
cum puma. s. de eo qui
duxit matri. quā. pol.
per adul.c.i. r. xvij.q.
n. nos nouim?: in fi.

c **I**mposita viro
penitētia: sed quare i-
ponit viro penitētia
cū nullū fuerit matri-
moniū primū: ideo q̄
lite pendente p̄traxit
cū scđa in p̄tētū ec-
clesie. j. de matri. con-
trac. oīra interdie. cc.
c.i.q.r. iiiij.

d **C**ōmertio: iteris.
Sed quare ponitur
bic in licet i debito suo
potest dici q̄ ipsa ex
postfacto cōsensit ut
p̄sumit q̄ postea cā
tractata fuit vel puni-
tur vir in exigēdo sed
non in reddēdo si exi-
gatur debiteuz ab exo-
rēsi. j. de sen. exco. in-
quisitiōi: r. s. de secū.
nup. dñs. Si vero il-
la sc̄iūset puniret ut
dixi. j. de matri. contrac.
contra interdic. eccl.
c. ii. r. iii.

e **R**emansere: sic p̄z
q̄ si aliquis babens
vroxem licet ea viuē-
te et etiam pendentē
contrabat cum alia:
soluto primo matri-
monio tenet secundū
sed hoc locum habet
cum primū matri-
monium fuit nullum
ut bic. s. co. veniens:

et etiam scientē secunda vroxem: et q̄ dicit. s. facti nesciāz dicas
marie q̄ nō p̄stat ipedimēti qđ de iure nō sortit effectū vt b: r
s. d. iurepa. ill. d. r. c. cū laici: cū suis p̄coz. r. j. de despō. ipu. lras.
r. c. accessit: et tunc p̄mo appetet per sententia q̄ nullū fuit p̄-
mū matrimonium: si. j. de fri. r. male. fraternitatis: in fi. ar. s. s. c.
s. c. audientia: r. d. de biga: nup: si vero contrabat cū scđa igno-
rante prima vroxem cū qua de iure tenuit matrimonium tūc nul-
lum est matrimonium cum secunda sed mortua prima potest re-
manere cum secunda si ipsa voluerit: et vir conspelicetur eam
rec' pere propter dolum suum. j. de eo qui dux. in matri. quam
pol. per adul. c. i. et si post morte prioris scienter p̄sentiat in illū
tunc primo inducitur matrimonium. j. de eo qui dux. in mā. ve-
niens: r. c. significauit. j. de cōiug. ser. p̄posuit: si vero scienter
contrahit cum illo tunc nullū est matrimonium nec esse potest
etiam post morte in prioris. j. de eo qui dux. in matri. quā pol.
per adul. ex tua rūm: r. c. cum haberet.

F **A**pprefensa. **P**rimo consultatio. Secundo responsio
Iibi: plūtationi. Ab. si. f **C**onatocūg. ar. s. ff. te diuoz.
vroxem vbi dicitur q̄ per quinquēniū dū expectari: sol. lex. ul-
la et consumiles non tenent per auc. **C**. de repu. l. bodie.

g **V**iris: vbi tamē verisimiliter presumitur de morte si mu-
lier nubis excusat et vro reuerso: nisi sponte reheat ad virū

statim pena merito sunt notande. xxijij. q. ii. cum per bellicas
si vero matrimonio contracto dubitant de morte non exigāt
debitum: sed reddant: et si postea certificate fuerint de vita sta-
tim recedant. j. de secun. nup. dominus. b **D**on ec certum
nuncium: sic. j. de secun. nup. dominus. r. C. de repu. auc. bodie

t in auc. vt licet ma-
tri et avie. s. q. autēz:
col. viij. Sed pone q̄
fuit aliquis in exerci-
tu saraceniorū v̄l etiā
in alijs nec est reu-
sus nec potest certifi-
carī mulier de morte
per magistrū militū
vel per alii tunc mit-
tat ad locū si potest:
vel ad vicina loca vt
inquirat si potest ali-
as expectet q̄diu cer-
tificate fuerint de mor-
te: vt patet hic et per
iura predicta.

T **B**iter opera.
F **R**elicet et p̄m
opns est cuz meretri-
ce contrabere. b. d. v̄l
sicut i rubro. **D**uo fa-
ct. primo ponit casu
statuti. sedo strutum
ibi: statuimus. Ab. si.
i **R**euocare: hoc
est: vnum genus ele-
mosinarū. glv. di. tria
sunt genera: r. hoc q̄
cum in te est. liij. di.
ephesij: r. primo a te
ale iordiata eſſz talis
elemosina: vnde dicit
Augu. Qui vult dare
elemosinam a se debz
incipere vnde scriptū
ē: miscrere anime tue
placēs deo: de. pe. di.
iiij. s. sed si verbā: c.
qui vult. sine bac ele-
mosina nulla valz ad
vitam. **A**ld hoc enim
precipue tenētur pre-
lati. xxij. q. iiiij. ita pla-
ne. hoc tamen crīmē
meretrici sub dīssimu-

lationē p̄transit ecclēsia. **K** **P**ublicas. nulla necessitas eas
excusat. s. de ritu nup. palam. s. non est. xxij. q. v. ita ne. ar. j.
de pe. r. remis. cū infirmitas. in fi. quas etiam vilitas vite indi-
gnas facit legū obseruatō. **C**. de adulst. l. q̄ adulterium. in fi.
Et dicit meretriz que mulcū libidini patet. xxij. di. vidua.
vel quaz publice venalis est turpitudo. xxij. q. iiiij. meretrices
I **V**ir vroxem. xxij. q. i. non est culpandus. ar. p̄tra. ea causa
q. i. c. So. p̄trariū loquitur de illa que meretricari non desi-
nit. et illa non est retinenda ne patronus turpitudinis videat
hic de ea que continere libenter vellet si inueniret qui eam du-
cere vellet in vroxem. **B**er.

A **D**id quo. **Q**uotidie allegat iste tex. In prima pte
ponit pars facti. In scđa rīsio ibi: taliter. rercio deci-
dit ipsum factum ibi. mandamus. Abbas sicutus.
m **A**ndecim annos. r. sic infra duodecim annos potest es-
se vrox. et hoc si malicia supplet etatē. j. tit. p̄t. de illis. ii. c. et. c.
vlti. Ber. **n** **C**onatocūm. et ita per patientiam sequētem. sicut. s.
ti. priori. de illis. ii. Et. j. de eo qui dux. in mā. quā pol. p̄ adulst.
significauit. r. j. q̄ mā. accu. pos. insup et eosipso q̄ in domū viri
traduca pariter p̄fecit etatē et ampli. p̄sumit cōsensisse. s. de
ritu nup. minorē p̄tra quā p̄sumptionē p̄batio i. hīi nō admis-

tit. i.e. is qui. r. j. de condit. appo. de illis et picipue quia bee no posset. p. bare se virginem si vir dicat q. ea cognovit p. aspectum corporis cu i. sit corrupta: ut dicit in fi. Itē est hic argumētū ad multa de tacito cōsensu. i. q. j. constat. l. vi. p. b. y. teros. Et ff. de libe. ex. l. vlt. vnde versus. Effuge cu poteris ne cōsenisse puter. a C Trās-
nit. vnde neuter pōt obīcere alteri adulteriū quia paria delicta mutua cōpensatione tollunt. j. de adulter. c. pe. et vlt. ff. sol. ma. viro ateg. vrore. r. xxxii. q. vii. nibil.

Sicut. C Lōis diuisio. secūda sibi: postulatione tue r̄ndemus. Et cōtinet tria dicta. secundū ibi quod si forte. tertium ibi: quod si de his. ab. si. b. C Jurantis. hic videē promitti fā etū aleteius et q. alteri possit stipulatio fieri. Sed contra inst. de inuti. stipu. S. alteri. et ff. de verbo. obli. l. stipulatio ista. S. alteri. r. l. stipulatio. et si pūella nollet illi nubere no dicit pater piurus dūmodo p. patrē non stet quia hoc soluz intelligitur iurare se faciūrū et curaturū ut ilia cōtrahat cum illo si poterit alias eēt piurus. de hoc dicit. S. eo. ex litteris. ij.

C Per mulieres. vnde no fuit ei impatitū si hoc verū fuit ar. S. de offi. ordi. pastoralis. r. lvij. di. q. ad nos. r. S. e. de illis imo. p. cōpleta habēda est cōditio. ff. de cōdi. r. demō. iure ciuilis. v. Annis no tene. bāf sponsus tādiu expectare nisi vellet. C. de spon. l. ij. nisi causa subesset. ff. e. l. pc. sed hoc verū est si terminus fuisset appositus et j. sequit vbi iuramētū interuenit. et C Ad statutū. Sed videt q. etiā nibilomin⁹ post terminū teneat. ar. S. de do. et cōt. cū dilecti. ff. de arbi. l. celsus. S. j. Sed aliud est i. matrimoniū quia res ipsa no capit tantā dilationē. ppter periculum fornicationis. S. vt lit. no cōtest. qm. S. j. et vbi terminū apponit vltra terminū no tenet ad cōtrahendū: alias nibil opa rect appositio termini vbi terminū no apponit: ei no cet qui ultimo est in mora. ff. de peri. et cōmo. rei ven. illud scēdū. et quia nulla est cōtracta obligatio de pñti. S. in h̄is obligatio est pura et de pñti: quare obligatio no tollit. ppter lapsum terminū sed solutione ei⁹ qd debet. ar. ff. de acti. et obli. l. obligationum ii. S. placet. et ita ista sunt dissimilia. f. C Seruādū cōpellas. S. c. ex lris. ij. ar. S. S. de. requisuit. dic vt dixi. S. co. ti. ex lris. ij. S. C adiū sit. sic. S. e. pba. cām m̄rimoniū. r. j. de cōfang. raf si. ex lris. r. xx. q. v. indicantē. Et ita est hic ar. q. i. cā m̄rimoniū. secūdo indicat testes sup eodē articulo post publicatio nē. ut in predictis capitulois.

Cum apud. C Primo ponit decisum exordiū. secundo cōsultationē ibi: sane. tercio responsio ibi: ad quod. que tria facit. primo ponit duas rōnes. secūdo respōdet ibi: videt. tercio solvit obstatū ibi: cu quod. ab. si. b. C Surdus q. pr

sus no audit quia de alio no est dubiū quin pōt pustulare. ff. d. postu. l. j. S. ppter casum. sic g. surd⁹ et mut⁹ pñt p̄bē m̄rimoniū ff. S. iure dō. mut⁹. r. j. e. tue. Que fuit g. dubitatio bmoi qōnis illa potuit eē dubitatio. q. certa forma est exp̄sa ad p̄trabē. i. j. e. si inter. r. j. de spōla. duo licet. Et q. isti no pñt seruare illā

dubitate quid iuris et

q. tū ad eccliaz verba

sunt necessaria. j. e. tue.

vnde altero sub-

tracto no videbatur

m̄rimoniū. ar. j. q. j. d

trabe. S. non est ita q.

solus cōsensus sufficie

ut hic dicit. r. xxvij. q.

ij. sufficiat. Vn si non

pōt exprimi p. verba:

exprimat p. nutū vel

signū. ut hic p. in fi. r.

j. e. tue. i. C Prohibi-

toriu. q. certe p. sone

phibent ut hic p. atet

r. xx. q. iii. qui spūalē

vñ oēs admittunt q.

no exp̄sse. phibent

ff. de p. mut⁹. si. ff.

de testi. l. j. aliter acci-

pif. prohibitoriu. ff. de

no. op. mun. p. or. S. G

enī interdictū.

k. C Prohibe. ar.

id qd no phibent con-

cessū vide. ar. cōtra

ff. de col. illi. l. ij. r. ij.

q. v. consuluit. de h

tradit. S. de trāsla. inē

corporalia.

Dilectus filius.

C Primo deci-

senarrat factū. secun-

do causas inserendo

r̄det ibi. cu aut. ab.

l. C Copulauit. igno-

rās q. ille esset furio-

sus. m. C Furor. si

tpe p. tracti m̄rimoniū

taliter laborabat non

fuit m̄rimoniū. xxij.

q. vij. neq. furioso. S. S

de regu. sicut. si tñ tpe

sane mētis contraxit.

durat ut in. c. neq. q. etiā retinet dignitatē. ff. de sta. bo. qui fu-
rere. r. ff. de spō. qui furē. et retinet filios in p. tate. ff. de his qui
sui vel ali. iu. sunt. l. patre furioso. Sed quo potuit h̄ esse. q. si
qñ mulier ista cōtraxit laborabat illa furore stulta fuit. sed hoc
no est verisimile q. aliq. cu tali h̄beret. S. si tñ no laborabat fu-
rōre tenuit m̄rimoniū. vnde adueniētē furore no dissoluē ḡ n̄
debēt isti separi. q. inuti cōsiderandū est. vt. xxij. q. vij. hic q.
r. c. neq. Pōt dici q. ille tpe cōtract⁹ erat furioso. et pater iste
et filia ignorabāt illū furiosum. Sepe enim furiosi sunt constitū-
ti in cōspectu vmbrae quietis. ff. de acq. pos. qd in eo. S. si fu-
rioso. nec tñ sunt mentis sane l. videant et si tñ mulier ista cu
eo cōtraxit no tenuit m̄rimoniū et si hoc pbauerit sepabunt.
Et qui tali furioso tradit possessionē sed tradēs cā perdit. sufficit em̄ si existi-
mat se transferre. ff. de acq. pos. qd in eo. S. si furioso. Neq. tñ
furiosus p. dilucida interualla redit ad sanam mente et tunc si
cōtrabat tenet. ar. vij. q. j. quis. r. ij. q. r. indicas. r. ff. de offi. p.
si. diuinus. r. C de cura. furio. l. pc. Sed pone q. mulier p̄trabat
cu furioso si cōsentiat in cu postq. reuersus est ad sanā mentē
nunquid est m̄rimoniū. vide. q. sic. j. de eo qui dux. in ma. quā
pol. p. adul. c. j. r. c. venies. r. j. de cōi. ser. p. posuit. Jo. dixit. q.
no est m̄rimoniū q. ibi no fuit cōsensus. r. xx. q. ii. ver. no est. ff.
de v. ob. l. j. verū est qd dixit Jo. si referas te ad priūm p. sensu

¶

Liber

Tan. dixit q̄ est m̄rimoniū qd̄ intellige nō extū ut referas te ad primū sed vt exnuic ex novo cōsensu.

Go frater leonis. **C**ontra legitiūm cōsensuī cōtrahibit m̄rimoniū inter eos qui tū loqui p̄nt d̄z cōsensus exp̄. m.b.d. **V**el aliter fūm iceilec. quē. j. tenebo ut i rubro. **P**rimo ponit q̄ōneā. secūdo eius solutionē quam p̄bat exemplis. secūda ibi. nos igif. ab. si.

a **C**ōsensuī. xxvij. q. ij. sufficiat. s. e. cum ad locū. b

Cerba. l. n. solo consensu cōtrahat m̄rimoniū sine verbis: vt in mutis. s. e. cū apud. tū in

bis qui loqui possunt nō cōtrahit sine verbi

g que exprimant cōsensus que ad hoc inuēta sunt. xxij. q. ij.

is qui. vel p̄ aliquod aliud puta ipso facto p̄ quod intelligunt cō

sentire contraheretur m̄rimoniū sicut dicit

lex de fideicō. q̄ nutu reliquie possit dū tamen possit loqui. **C** de fideicō. in ep̄la. ff. de le.

ij. nutu. **S**i tū parens

contrahant p̄ filiis p̄tibus et scienti

bus sufficit nutu eop-

taciturnitas. xxij. q. ij.

bo norant. ff. d. spō-
sed que patris. **E**t idē

credo si p̄ alios cōtra-

bat subsequēte annu-

li subarratiōe et no-

f. ti. pxi. c. vlti. in pri-

ma nota. **E**t in mul-

tis solus cōsensus nō

sufficit: immo signa ne-

cessaria sunt consen-

tum experientia. **E**t

ita hoc idē faciunt si-

gnā in mutis qd̄ ver-

ba in loquentib. s. e.

cum apud. **E**t hoc in-

tellige cū m̄rimoniū

cōtrahit solis verbis

exprimentib̄ consen-

sum mutū de p̄nti. et hoc exp̄sse apparet ex forma cōsultatio-

nis duz dicit vtrū ex solis verbis et ad hoc respondet secus in

m̄rimoniū p̄sumpto vbi de ipso facto p̄sumptue cōtrahit ma-

trimoniū. s. e. is qui. et fūm q̄ no. j. ti. pxi. ca. vlti. et. s. de re iudi-

tenoz. **C** Nam. et istud nā respicit quod dixit. s. p̄ legitti-

mū viri et mulieris consensum quia mutus cōtrahit per cōsen-

sum. **D** **S**ine verbis. et nō signis vel nutib. s. e. cū apud.

Cerba. ergo patet q̄ duo sunt necessaria ad istud sacrū

sc̄ verba et signa vel cōsensus altero subtracto nō est m̄rimo-

nū sicut dicit de baptismo. j. q. j. detrahe. **F** **N**ō cōtrahit

quia nō possunt reddere debitu. j. de frigi. et malefi. quod sedē

et cōsensus nō habent ut hic dicit quia etas illa ignorat qd̄

videat. **O** de fal. mo. l. j.

Generaliter summarū sic pōt. **N**ō est m̄ri-

moniū vbi alter cōtrahentū nō cōsentit. b. d. **S**ed hoc

summarū nullā dubitationē habet: ideo specialiū summō sic

ve in rubro fūm verū et cōem intellectū. primo ponit cōsultatio-

secundo responsio ibi: sup quo. secunda vero est duplex. p̄ma

quo ad formū judicialē. secunda quo ad p̄niale b. nos aut. ab.

Mulierem. **S**i iste desposauit istam mulierē q̄buscūq̄

Quartus

verbis vſus fuerit potius considerāndū est quid fuerit factū q̄

q̄ quid dictū. ar. s. de appell. ad audientiā. z. j. de ver. sig. in bis

plus va. quod agi. si quis. Item simulatio sine dolus non

impedit m̄rimoniū spūale. xxvij. di. quod interrogasti. ergo nec

carnale. Sed hec non p̄cedunt quia simulate nuptie nō sunt

nuptie. ff. de ri. nupt. simulate. et p̄ter rō-

nen que inscrib̄ redi-

tur. **S**ed pone q̄ ali-

quis protestet coram

pluribus q̄ oia q̄ di-

cit vel faciet non fa-

ciet animo cōtrahend-

dum m̄rimoniū. et po-

stea publice dicat con-

sento in te: nunquid

est hic m̄rimoniū vel

non. **I**n casu isto di-

co q̄ ecclēsia iudicare

debet pro m̄rimoniō

quia recurrentur est

ad cōmūnē verbo-

rūm intelligentiā. s.

eo. ex litteris. i. talia

enim verba non pos-

sunt seruire sue inten-

tioni: preterea si pro-

bet q̄ illa verba. p̄te-

status fuit primo po-

tuit postea recedere

ab illa voluntate et co-

sentire in illam et hoc

videt per illud quod

postea publice facit et

si dicat quod adhuc

tempore cōtractū erat

in eadem voluntate

non creditur ei quia

contra eum debet fie-

ri interpretatio qui do-

lum adhibet ut dictū

est. s. eo. ex l̄fis. i.

Copulam sub-

secuta. p̄ h videt con-

sensisse. j. eo. is qui. et

j. de condī. appo. de il-

lis. z. c. per tuas.

i **F**orte quibus-

dam nō recte intelligi-

bus est dubium. sed recte intelligenti-

bus non est dubium.

k **Q**ualiter con-

stiterit. immo bene potuit constare quia vir ille hoc ei confite-

batur quia hoc dicitur scire q̄ ab alijs audiū imus. xxij. q. v.

hoc videtur. vel quia ille hoc ei confessus fuit in penitentiali

iudicio in quo cuilibet est credendum. vt. j. de boni. significa-

ti. quia sibi sit priudicium: unde non est verisimile q̄ sit

unmemor sue salutis. j. q. vii. sanctimus. sed in iudicio p̄ tribu-

nali non crederetur ei in priudicium alterius.

l **N**ec forma. nota q̄ adesse m̄rimoniū duo sunt necessaria

scilicet substantia et forma sicut adesse hominis pro substantia

est ibi cōsensus et pro forma verba ad exprimendum cōsen-

sum deputata quam formam habet. j. eo. si inter. j. de spon-

du. licet preter. et quia hic defuit substantia et forma nullum

fuit in matrimonium. **I**dem esset et si alterum decesset. s. eo. cum

apud. z. c. tue. z. j. de frigi. et malefi. quod sedē. et matrimo-

nium quāvis duo exigat res eamē simplex est et individua.

xxvij. q. ij. s. j. et in matrimonio presumpto ipsum factum ba-

betur pro substantia per quod presumitur sufficiens cōsen-

sus. j. eo. is qui.

m **S**ine quo. supra eo. cum locum. z. xxvij. questione. q̄.

sufficiat. Ver.

it. I

De sponsalibus & matrimonij CCLXXXII

Gam iiii. **S**olis diuisio. secunda pars ibi ad quod
ab. si. a **C**an nis. i. denunciationib. & bodie consue-
tudo ista reducta est ad ius commune. i. de clade. despon. cu*z*
inhibitio. b **C**licet priuat. & sic est fama aliquid quod di-
cif occulit sive priuat. s. de coba. cle. & muli. tua. & ideo dicit
fama priuat impedimentum: q*z* q*z* fama so-
la no*n* constat de impe-
dimeto nisi alia pba-
cio adsit ut in .c. tua.
sed si fama bec erat &
consanguinitate quare
no*n* interdic*t* minimo
ni*u*. vt. j. de consang. &
affi. sup co. q*z* signat
p*z* contrario sed no*n* est
contrari*u*. quia bic no*n*
constabat de fama. vt
j. dicit sed denunciat
fama vel priuat impedi-
mentuz descrebat
vnde primo debet in-
quiri de fama.

C Persona gra-
uis. amo & turpis pso-
na vide*z* admitti ad
impediend*u*. s. e. pre-
terea. sed ill*o* obtinet
cu*m* impedimentuz or*z*
a persona denunciatae co-
sanguinitate q*z* tenet
reuelare impedimen-
tu*m* sanguineo. xix. q.
ii. si at h*o*. Et g*h* ar.
& crimi*o* no*n* admit-
tunt ad denunciatione
criminuz. ar. xxv. q.
vi. si ep*s*. in synodo. &
s. de testi. cog*e*. pte-
rea. s. j. de hoc. no. ii.
q. i. si peccauerit.

D De fama. g*h* fa-
ma pbari p*o*t. s. de te-
sti. tam l*r*is. & c. cum
cam. i. ar. s. j. de accu-
inquisitionis. in fi. It*e*
sola denunciatio non
impedit matrimonium
nisi adsit fama: & ita
sola fama ipedit matri-
moniu*m*. j. de consang. &
& affi. super eo. & v*n*
testis. s. de testi. super
eo. q*z* sed iste denunci*z*
non testificab*z*.

E Scandal*o*. No.
& ppter scandal*o* im-
pedet matrimonium
vt bic patet. sic. j. de
cog. sp*i*. super eo. in fi.
& ita habes q*z* scanda-
lum sive consuetudo
reddit aliquos inhabi-
bles ad contrahen-
dum s*m* q*z* no. in illa
decre. sup eo. f **C** De plano. sumaria cognitio sufficit h*o* sic. j.
de accu. sicut olim. t. c. olim. sic cod*e* mo*n* vide*z* q*z* iudex possit i-
quirere de fama al*z* ciuis de plano & sine iudiciorum strepit*u*
multiplex enim clamor famam inducit: ita ut prelatum moue-
at ad inquirendum. j. de accu. qualiter & quando. ii.

S Famam. no. hic q*z* si probes famam contra aliquem q*z*
potest probari contrari*u* ad collend*u* famam. & ita si probasti
aliquem esse male fame ipse p*o*t. pbare se esse bone fame. q. v.

psbyter. t. c. si mala. j. de accu. inquisitionis. in fi.

Onsultationi. **E** Quos casus determinat. secunda ibi
sane. D*h*. si. b **A**ssertio. assertioni illar*u* non est cre-
dend*u* sed potius testibus qui iurati pbauerunt contrari*u*: ergo
si vellent probare contrari*u* videt*z* q*z* sint audiende: sed non vi-

det*z* q*z* possent hoc p-
bare. cu*m* si negativa
sc*z* q*z* nun*q* consense-
runt. s. de eccl. bone
memorie. inno possit
probando metu*m* ut
dicit in fi. i **C** Ante
carnalem copulam.
secus si post quia tuc
consensisse videntur
ita q*z* postea in contrari*u*
reclamantes no*n*
audiant. s. e. ad id q*z*
z. j. qui ma. accu. pos-
insuper. k **C** um
diligentia. **N**o. q*z* di-
cit cum diligentia: q*z*
vbi maius periculus
vert*z* cauti*z* & dilig-
tis agend*u* est. vii. q.
ii. c. vi. & circa maiora
maius picul*u* vert*z*.
pl*u*. dis. quiescamus.
ff. ad carbo. l. j. s. si q*z*
s. iii. & ar. lx. di. mira-
mur. vnde cause matri-
moniales no*n* sunt co-
mittende nisi iuris pe-
ritis & qui ptate*z* ba-
beat iudicadi. j. de co-
sang. & affi. er litteris
in fi. l **O**ncistar
tem. sic. s. co. veniens
ii. & talis metus co-
net mortis periculus
aut corporis cruciatu*m*
C de trasc. interpo-
sita. s. de bis q*z* vi me-
tusue causa fi. cu*m* dile-
cti. t. c. platu*m*. xxxi. q.
ii. lotbarius. & ea. cau-
sa. q. ii. si verum. alias
vanus timor non ex-
cusat. ff. quod me. ca.
met*z* att. h. ff. de re iu-
di. si quis ab alio.

Gymna.

E Duo facit:
in prima ponit mulie-
ris querel*u*. in secunda
dat iudic*u* ibi cu*m* itaq*z*
ab. si. m **I**ntra se
pten*u*. v*n* non tenu-
rit sposalia. j. ti. pri.
l*h*as accessit. & s. de re
sti. spo. ex parte. g nee
pena. si licita fuisset
als no*n* tenuit q*z* si p*o*
cipale no*n* tenuit: nec
accessori*u*. s. de re iu-
di. cu*m* int*u*. **C** de legi. no*n* dubi*u*. cu*m* suis c*o*c*o*z. sed si post. vii. an.

forte consenserunt & tenuerunt sposalia pena t*u* no*n* tenuit.

I liberadebeant. ab o*z* coactione. s. e. cu*m* loc*u*. t. c. requisi-
t*u*. & et*z* a pena pecuniaria ut hic p*z*. o **S**tipulatio. sti-
pulatio pene in sposalib*z* apposita no*n* tener ppter ron*u* qui
reddit*z* in l*h*a sed arras datas p*z* sposalib*z* p*o*fici*z* amittit q*z* re-
silit*z* si iusta ca*m*. **C** de sp*o*. l. vi. & ff. de ver. ob. ticia. v*n* h*o* decre.
sumpta fuit. **C** de inuti. sti. i. ii. & bie. Sed vide*z* q*z* idem sit in

B ii

Liber

arra qd dicit de pena: qd exdem est ro vtrobiq; geadē dz esse
phibitio et idem ius. s. de cōfir. cū dilecta. cū alijs cōcor. ibi po
litis z. s. de transla. inter corporalia. sed secus est fm leges. vt

Es quidem **C**umo pōt thema ex quo tacite dicat
qd. Icō illā soluit et
rōne fūnit ibi ad p
mā. ab. a **C**enē
sic. s. e. venies. z. j. de
cōdi. appo. de illis. z
c. p. tuas. b **C**ōtra
psumptionē. no. circa
hmoi psumptiones:
psumpto alia est iuris
et canonis siue legis
alia bois alia nature
alia facti. Presumptio
iuris et canonis siue
legis siue iuri siue de
iure qd id est: nō re
cipit pbatonē i hui
vel lex psumit mulierē
votis stipulatam sibi
redi: qd nō est stipula
ta. et si quis vellet pro
bare contrariū nō audi
tur. **C**de rei vro. act.
l. j. s. j. Idē est i arro
gato qd sp intelligit sibi
pular⁹ quartā ptem
de bonis arrogatoris
si emācipe. s. d. ado
si arrogator. et de tali
loquīt bic. Et ita psum
ptū dī istud mrimo
niū similis psumpto ē.
p. q. j. si qui clericorū.
z. j. q. ma. ac. nō pos. i
sup. z. s. e. ad id qd. z
liu. di. fraternitatē. z
j. de iude. c. vlt. qd lo
quīt in codē casu cu
e. fraternitatē. psum
pto bois est cu psum
ptū cōtrs aliquē bo
minē. ipē mala famā
p̄ hāc psumptionē bē
ne admittit pbatio i
p̄ hāc. s. e. cū in tua. z. j. q. v. p̄sbyter. z. c. si mala fama. j. s. pur
cano. cū. p. z. ff. qd me. cā non est verisimile. Presumptio natu
re est. vt cū exheredo filii meū psumit ptra me qd iniuste exhe
redauerim cū et hoc ppter nām z id heredes mei. pbatore tenē
qd iniuste exheredauerim cū. **C**de inoffi. testa. auē. nō liceat parē
ti. Presumptio facti alia pcedet circa futura vt si semel calūnia
tus es p̄ me et iterū velis me accusare psumit nō te velle itez
calūniari. ff. de accu. si cui. J. bisde. iij. q. r. placuit. z. c. si accusa
tor. z. s. de psum. mādata. z. c. scribā eis. Presumptio facti sub
sequētis circa pterita est vt si aliqui fuerint accusati de crimi
ne adulterij qd depellebāt ptertu. primitatis si postea in mrimo
niū se cōiuniquerint manifeste psumit facinus in quo accusa
ti fuerūt. **C**de adul. si qd adulteriu. ff. ad macedo. itē si fili⁹. als
incipit. s. iulian⁹. J. interdū. circa. fi. z in auē. vt nulli iudi. J. si
q̄s vero. col. ar. Est et alia psumpto iuris tm vt si vir diu cobabi
rauit vro psumit ab eo cognita. xxiij. di. dixit dñs. z. xxvij. q.
j. ncc aliq. z hāc psumptionē. pbatio admittit. s. de pba. p
posuit. z. ff. de pba. sic ciographiū. sed hic nō fuit suba et for
ma cōungalis cōtract⁹ de qua dī. s. e. tua. vnde nō est mrimo
niū. Tatis dī hic fuisse suba et forma. qd cōsensus et forma fuit
hec: z p̄ verba de futuro qd p̄ carnale copulā subsequētē fuit
de pnti psumptiu. s. p̄ carnale copulā subsequētē psumit cō
sensus p̄ vba pcedetia designat forma z illa ab initio fuerūt
S de futuro.

Sinter virum **C**duo sunt dicta. scdm ibi verum. ab.

Quartus

CDicente. qd altero loquēte tm nō est mrimoniū qd nō io
quēs suū p̄sensuz non exprimit. ar. xxx. q. q. c. s. **I**cē ar. qd qd taceet
nō p̄sensit qd verba sunt necessaria p̄sensuz exprimētia. s. c. tue
si. ff. de p̄cu. filiusfa. s. invitū. z si cōsensuz exprimat alter aliq. si

gno vel nutu. z nibil exprimat ore satisvidet idē. **A**r. s. qd nō sit

mrimoniū qd stipula

to nō p̄bū nisi vtroq;

loquēte etiā si ānuat

sine verbis. ff. de ver

ob. l. j. in prim. z. s. se.

si qd ita. g. idē in mrimo

niū. ar. ist⁹ littere

vtroq; dicēte. muti tñ

sine ista forma p̄bere

p̄nt dum tñ cōsensuz

exprimēt signis. s. e.

cu⁹ apud z. ff. de iure

do. mut⁹. ar. ff. d. tute.

mu. z illa signa cōpol

lent huic forme t̄ta

nō refert dūmodo cō

sensus exprimēt etiā

in loquēte subsequēta

subarratione p̄missi

onē annuli. na multe

pter verecundiā an

nuūt poti⁹ qd loquāt

maxie p̄ntib⁹ parenti

bus. xxiij. q. q. honorā

tur. d. **C**alia vba.

s. e. ex pte. z. xxx. q. v.

s. si quis diuinis.

e. **C**uramentū. z

ita iuramentū est d. sub

stātia mrimoniū.

f. **C**ad alia vota. ad

religionē tñ bñ posse

an carnales copulans

trāsire. s. de puer. cō

iu. ex publico.

g. **C**Separā. qd for

tuus vinculū supuenit

z sic soluuunt spōsalia

nō obstante iuramento

sic z votū simplex sol

uit supueniente matri

monio. xxvij. di. si vir

z. xxvij. q. j. nuptiarū

z minus punit. ppter bonū mrimoniū subsequētis. vt. c. si vir.

H. b. **C**De pnti h̄it. z sic soluta fuerūt hora spōsalia. s.

c. pri. z. j. de spō. duo. duob⁹. z sic remanebit cū secūda z aget

pntiam de fide metita vt dicit. c. duob⁹. i. **C**le psumptū.

verū nō fuit qd ibi nō fuit consensus de pnti: psumptū nō fuit

qd nō fuit carnalis copulā subsequēta. **D**e psumpto mrimoniū

babes. s. e. is qui. s. de re iudi. tenor. vbi de hoc. z. xxvij. q. q. si

quis vro. k. **C**onatus. no. qd conat⁹ siue volūtas. sine ef

fectu nō nocet vt b. p̄z z de pe. di. j. s. bec aut vba. z. s. cogita

tionis pena. z. ff. qui. mo. pig. vel hypo. sol. sicut. s. si volūtate

z. xxvij. q. iij. si qd suadēte. z. ff. qd qd qd iur. l. j. in fi. z cū cōdēna

tu accipe debem⁹ tm qd iure cōdēnat⁹ est ita vt snta teneat. Et si

nulla est snta nō dī cōdēnat⁹. ff. de re iudi. si se. s. condēnatum

itē ar. qd vba cū effectu snt accipiēta. s. de cle. nō resi. relatu⁹. z

ff. ne qd cū qd in ius vo. vi. exi. l. pe. s. docere. ar. s. qd volūtas si

ue conat⁹ delinqutē puniri debeat qd quis sine effectu. s. de bi

ga. nup. z. c. vi. z. d. si qd post acceptu. z de pe. di. j. si qd nō dī

cam. si quis cū telo. z quatuor. s. sc. z. ff. d. extraor. cri. l. j. z. C.

si quacūq; p̄di. po. l. j. in p̄n. s. e. iuuenis.

Rubrica **D**e desponsatione impuberō. Supra visum est de

spōsalib⁹ in genere. nūc de eis sumittit in spē. s. de illis qd obn

z impuberē. vel alr z sic qd ad spōsalia p̄bēda certa etas de

terminata a iure. id subiect⁹ ista rubrica in qua tracetat de eta

te habili ad spōsalia id z. de materia vide. p̄x. q. q. z facit. p̄x.

Liber

a **C**onsenserit dic sup hoc vt. s.c.pri. b **A**bsolutus. maxime. hec absolutio factus tñ recipit cù nulla fuissent spôsalia. s.c.pri. c **P**rolem. qz vbi mrimoniū legitimū est & filij legitimū erunt. xxvii. dis. si quis viduā. t. xxxi. q. iiii. dicat aliquis. t si mrimoniū reputat legitimū h̄ non sit: filij tamē erunt legitimū. j. q. si.

sint legi. cūlū inter. ho

die idē obtinet denūciatiōe premissa. j. de clādesti. despon. cum inbibitio. d **A**c-

cedit. tacite vel expre-

se ut dictū est. s.c.pri.

e **C**ant e despôsati-

one. ipsius puelle.

f **I**psō iure. h̄ idē

dicit. qz cū maior con-

trabit spôsalia cū mi-

nore adveniēt etate

si minor noluerit con-

sentire in mrimoniū ab ecclia d̄ absolu &

qz illa noluerit cōsen-

tre fuit absolutus ab

epo nec intelligas ipo

iure. i. sponsalia nul-

la fuerit ipo iure vt

quidā dixerit. qz ipa

no consensit in spôsa-

libus sed hoc stare no

pōt. qz si hoc fuisset n̄

separet mrimoniū cō-

tractū cū matre cum

nulla fuissent sponsa-

lia: vt p̄ p̄ pri. c. vbi

no sepan. g **U**n-

bonesū. qz nullaz de

consanguinitate illi⁹

puelle poterit recipi-

re in vxorē ergo mul-

to minus matrē. s.ti.

pri. ad audiētiā. t

c. sponsam. t. c. iuue-

nis. cū illa puelle fue-

rit sponsa illius vt. j.

in. c. p̄. in. fi.

G **O**ntinebatur

Primo po-

nit consultatio. secū-

do responso ibi: con-

sultationi. ab. si.

b **G** **O**ntinebatur.

in decretis. xxvii. q.

j. si quis in vxorē ac-

ceperit. s.j.

i **G** **V**iri standū. ar.

cōtra. xxvii. q. ii. quod

interrogasti. t. xxvii. q. i. requisisti. sol. vbi vir se dicit cognouis

se vxorem & ista negat stat̄ verbo viri ut bic. t. xxvii. q. i. si qz

vxorem recepit. sed. c. requisisti intelligit quādō vterqz cōfice

tur qz carnaliter iungi p̄ter frigiditatē no possunt & vterqz se

prima manu. p̄iniquoz debet iurare qz no p̄nt carnaliter com-

missari. c. quod interrogasti. intelligit qn maritus non dicit qz

vxorē cognoverit vnde audif mulier. p̄terea qd̄ dicit hic fides

est adhibēda viro si iurauerit hoc intellige qn mulier no pro-

bat se virginē qz aspectū corporis qz tunc bene audif. s. de pro-

ba. p̄osuisti. t. c. causam. k **G** **J**uramento. sed quare com-

pellit iste iurare cū sit reus. vj. q. v. actor. Ideo cōpellit iura-

re ne hoc diceret in fraudē & in p̄iudiciū mulieris. nec crede-

re tenet ei mulier sine iuramēto p̄cipit in cā mrimoniū p̄ter

periculū aie. l au. dirit qz hoc ideo qz fundata videbat inten-

tio mulieris: qz traducta mulier fuerat minor. vñ ad collendā

p̄sumptionē illā d̄ iurare secēt si mulier qm̄ n̄ibz p̄bassit

Quartus

vt. s. de luceiū. c. vi. vbi dē hoc. si. j. c. attestatiōes. Et sic est ar.

qz in causis mrimoniū d̄ omitti iuramēto ne in fraude aliqd̄ tenet. s. de testi. tuis qm̄. l **P**roxima. s qn dicit

etati. prima pōt dici qz cū distat a pubertate p̄ sex mensēs vel

min⁹. j. c. attestatiōes. t. ff. de excu. tu. no tm̄. t. sic. p̄ximus pu-

bertati furti obligat. insti. de ob. que ex de-

lic. nas. s. in summa. t. i

tellige n̄ibzomin⁹ qz

malicia supplebat era

te al's no eset mrimo

nū etiā post. xii. annū

vt dixi. s. e. puberes.

m **P**refert. i. ma-

xime & qz parentes cō-

fitibz illā legitimē

etatis: multū facit p̄

viro & cōtra puellam

n **C**alicui. de con-

sanguinitate. sic. s.c.

accessit. in fi. s.ti. pxi.

ad audiētiā. t. c. iu-

uenis. t. c. sponsam.

D **E**ille. **T**ria

Sunt dictare p̄z

in rubro. secūdū ibi: si

vero. Terciū ibi: mu-

lier. o **A**nnos.

tres articuli cōtinē-

in hac decre. Prim⁹

est de illis vſqz si vo-

alter isto. Tercius

ibi mulier aut̄ ber.

p **V**illaten⁹ audi-

endi. ppter fragili-

tē etatis & est ar. qz im-

pubes de eo qd̄ facit

ante pubertatē recla-

mare non valet. arg.

xxvii. di. de bis. t. xx.

q. i. illud. t. ff. de neg.

ge. pomponius. tar.

ad hoc. ff. de mino. de

nig. s. j. ber.

q **C**ū sponsalia s̄

bunt. i. altero existen-

te infra annos puber-

tae sicut exsistebat qn

sponsalia cōtrahebant̄

si alter pueniat ad eta-

te no est audiēd⁹: si

petat separi sed expe-

ctabit quoqz ale ad

etatē pueniat. qd̄ daz

dicebat qz alter coruz

erat maior & alter minor qn sponsalia cōtrahebant̄ fin hoc no

differret a sequēti versu. Alia. r **M**inoris etatis. videt p̄

in optione illi⁹ qz ultimo ad etatē pueniat sit redamare. t tu dic

qz idē juris est de alio qz p̄t reclamare etiā si minor vellet con-

sentire alio no differret a sequēti versu. s **J**udicio ecclie.

sic. j.c. pri. t ita p̄z qz sponsalia dissolvi debet iudicio ecclie tim̄

mis̄ fortius vinculū supueniat puta mrimoniū cū alio vel vo-

tū solēne tūc ipso iure soluta sunt. s. t. pri. si int̄. t. j. de spō.

duo. c. j. ar. s. j. c. ex lris. vbi soluunt̄ sponsalia anqz ale pueniat

ad etatē s no est otrā: qz ibi no tenuerūt sponsalia vt p̄z ex si. h̄

no tenuerūt. Itē. si. s.ti. pri. p̄terea. t. c. requisiuit. ibi similē

soluunt̄ sponsalia ne deteneri inde p̄tingat: t ita sponsalia s̄bētes

si nolūt vterqz vl ale p̄ficere mrimoniū no sunt compelliēdi vt

colligē p̄ h iura. s cōtra est ex p̄ssum qz omo s̄t cōpellēdi p̄ ec-

clesiasticā cēsurā. s.ti. pri. ex lris. iij. t. c. sicut.. Quid ḡ m̄debis

dicas qz illa decre. ex lris. iij. t. c. sicut. loquunt̄ qn iuramēto in-

Liber

a **C** Per annum. si hoc fecisset sponte sic tenuissent sponsalia ex patientia cōsequētis tuis. s.ti. pxi. ad id qd. et sic non fuisset ista mulier audita quousq; alter puenisset ad etatē. s.e. de illis. s. b **C** Carnaliter. quod si fecisset statim psumere cōsentisse. s. de eo qui dux. in matri. quā pol. p adul. significauit.

c **A** ribuas. ar. s. s.e. de illis. j. t. c. a no bis. so. illud veruz est qn certū est q sponsa lia tenuerūt: hic non tenuerūt. et ideo daf ei licetia cū alio cōtra bedi.

D **uo pueri** **D** Primo narrat factū. Secundo respondebit ibi. qz igitur. ab. si. d **M** imonialiter. i. v. m̄imoni aliter iūgerent etate adueniente: sed spōsalia cōtrabēdo.

e **C** Per tres annos. tūta tenuerūt sponsalia ratibabitione sequēti. s.e. ex lris. et q patri in spōsalib; non cōtradicit consentire videb;. ff. de spon. sed que patris. f **C** In uxore. quā habere nō potuit. s.ti. pti. spon sam. g **C** Rediret. reddit ille pater ad id qd dānauerat. xxvij. q.v. nec mirum.

b **M** atrimoniu. sed sponsalia fuerunt tunc iuris pte: qz si nō valeret vt ago: valeat vt valere pōt. Intendebant. n. obligari ad inuicē. et ideo inter p̄atio fieri dz vt res poti⁹ valeat qz percat. s.de fi. instru. m̄e dilectos. f. ceterū vt di cū est. s.e. a nobis. et hoc p̄ sequētia. ar. cōtra. ff. de actio. et ob li. obligationi. s. ver bor obligatio.

f **C** Honestatis iusticiā. que impedit etiā m̄imoniū cōtra bendū et dirimit iam cōtractum. quare ille gulielm⁹ nō pōt habe realiquā de cōsanguinitate gulieme. s.ti. pti. ad audiētā. iuuenis. sponsam. t. s. e. accessit. in fi. t.c. lit teras. In quibusdam tū sublata est. publice honestatis iusticia: vt in sobole suscep ta ex secūdis nuptijs et in secundo et tertio genere affinitatis. j. de cōsang. et affi. nō dz

k **L** egitime. i. p m̄imoniū qd tāq; fortius vinculū solvit spōsalia. s.ti. pti. si inter. t. j. de spō. duo. c.j. alias nō cōtraxit legitime. quia nō debuit fragere fidem de qua debet agere p̄nientiā vt. c. si inter. I **L** aput. sic. xxxij. q.v. cum caput. vnde sibi potius credit q uxori. s.e. cōtinebat. t. xxvij. q.j. si quis acceperit. m **D** icat. satis fuit de facilī credēdu. qz

de sua sicut asserit ad domum p̄fis pueri adducta vbi nolēs et inuita minis parētū impulsā morā fecit p annum et amplius et tādē inde recedēs ad domū. p̄pā ē regressa et ifra. **C** Lū aut dict⁹ puer nō ad. xiiij. annū puererit: nec ad eandē carnali ter accessuz habuit dis. t. t. r. qz si puella cōmonitarūt donec cōpleat idē puer annum. xiiij. expe ctet nō duxerit expectādum ei fm ea que pposita sūt accipiē di alium virum liberaz tribuals facultatē. **A** Lexāder. iij.

S pōsalia h̄cta cū m̄iore sep tēnō p cohabitatiōem mutua p septēniū p̄ualescūt et iducūt publice honestatis iustitiā sol uunt tū p m̄imoniū de p̄senti.

D **uo pueri gulielm⁹ et g** ulielma matrimonialiter sūt p̄fecti puer. vi. puella ve ro. vij. annū agēte: qz sil p̄ tres annos māserūt tūc pater puelle subtrahēs eaz spōso ipam alte ri. m. noie copulauit cū quo p. vij. annos qete p̄māsit: ipse ve ro tūc reliqt eandē qz credebat eā aliū virū h̄fe. gulielm. s. cui p̄ us fuerat despōsata: prior aut spōsus ad annos discretōis pue niens: a p̄de. tuo cōtrahēdi cū alia licetā impetravit qz qndā noie. s. p̄obrīna p̄oris in ux ore accepit: t cū ea p̄ aliquod tps existēs: eam vt ipē fatetur carnaliter non cognouit: t illa se ab eo cognitaz asseueret. cū aut p̄ mēorate. gu. eaz vidisset a scđo viro relīcta p̄noiatū gu. cui prius eaz despōsauerat: cō pulit vt. s. neptem suā oīno di mitteret: t ad. gu. suā despōsa tā rediret: q postmodū p̄biēni um cohabitauit eidē. **C** Quia igis qd tubi faciēdū sit postulas edoceri. b. r. qz impediēte pueri

nibil iuris acquirebat altrūtri. quia siue cognouerit sive nō eam habere pōt. vt. s.e. p̄. secus si coitus ficeret ad p̄batio nē obligationis vt. s.e. p̄ba. p̄posuisti. t. j. de fri. t male. c.j. n. **C** Siue anteā hoc est postq; fuerit cōpu. sūs redire ad gu licimā siue ante compulsionē siue post cognouit stephanam.

o **D** abīf. sed qua re hoc cū inter guli elmū et gulielmā nō fūt ut m̄imoniū pōt dici qz p̄ter scandaluz ut innuit līa p̄cedēs vel potius p̄pter delictuz vtriusq; p̄ter spōsalia que p̄cesserant inē cos. et sic ora erat pu blicē honestatis iustifi cia vnde nō poterant gu. et stepbauaviteri carnaliter cōiungi. et ideo p̄bibeit quia ex certa scia cōtraxerūt et carnaliter coniuncti fuerūt: tū si cōtrahēt m̄imoniū tenebit. j. de ma. cōtrac. contra interdic. ecclie. c.j.

p **C** um. m. nīsi vo luerit cū repellere p̄textu adulteriū.

q **C** Requisito. no. qz sine iudicio ecclie nullus dz dimittere uxore suā cū h̄ sit pena que nulli est infē renda nisi p̄ iudicem xxvij. q.j. seculares. t s. i. boc. c. t. xxvij. q.v. vi. multoz. quātūm cūq; etiā impediētū sūt manifestū. j. de diuor. porro. tūne cir ca coitū distingue. j. de sen. ex. inquisitioni.

P **d** dissoluēdā **C** tria facie.

Primo factū narrat. Secundo interloquēt ibi. infloquēdo. Tercio. p̄bibeit et decernit ibi: ne vero. ab. si.

r **C** Accusatione. B intellige ita quidam Jo. noie cōtraxit cū quādā puerilla infra septēniū cōstituta tādem ex pte puerille ac cusabat m̄imoniū p̄ter cōsanguinitatē et duz vellent p̄duce re testes ad pbandaz cōsanguinitatē cōtra illos accusatores ex ceptiones p̄posite fue runt ex pte viri et ab accusatione repellere

tur sup hoc p̄nūciauit papa fm qz in līa sequit. b. s. **M** a trimoniu. si s. de resti. spo. ex pte. nec cōsensit post. vij. aij. qz si post p̄sensisset tenuissent spōsalia nisi cōsanguinitas impedi ret. s.e. līas. accessit. si. s. de iudi. examinata. sic isti inēptā pro posuerunt accusationē manifeste. et ideo statim dicuntē repelli vt ibi dicit. vnde adhuc possunt p̄ponere aptā līa denūciare. t **C** Accusari. bene dicit. qz primo dz erit in rerū natura id de quo agit: nec ante iuris rō quā p̄sona querenda est. ff. de

De clandestina desponsatione

CCLXXXV

ture codicil. quidā reseruit. S. s. sic et collegio quod nō dūz est
nō dat p̄uilegiū. S. de eccl. edifi. ad audiētiā. q. nec scriptuz
dat ad lites futuras. S. de rescrīp. c. v. nec pōt dīci verū quod
nūq̄ fuit. de pe. dī. q. in fi. nec dīci mortuū qd̄ nō dūz viri. xxx.
q. q. qd̄ nō. vbi de hoc. t. i. de homi. sicut ex tuarū. et testū. qd̄
nō dūz est rūpi nō pōt.

ff. de inīu. rup. test. nā

t sub condicōe. ar. ff.

de edil. edic. bouē. S.

vi. sic aqua qd̄ nō dūz

apparet nō pōt costi-

tui aq̄ ducit? ff. si ser.

ven. l. vlti. et ei qd̄ nō

dūz natū est n̄ p̄scribit

C. de an. excep. l. i. S.

nemo. et ff. queadmo-

dū. ser. amit. si q̄s alia

vbi dīci qd̄ diu pa-

ries nō est servit? nō

acquirit als admittit?

ar. S. qd̄ edifico quod

nō dūz est p̄scribit. ff.

de seru. v. p̄di. si ser-

uitus. S. futuro. et ff.

deser. ru. p̄di. labeo.

et v̄luris futuris pre-

scribit. C. d. v̄lur. cos-

tar. S. de p̄sue. cū oli-

so. vez est q̄ rei qui

nō dūz est nō pōt serui-

tas cōstare etatē mali-

cia nō suppleret intelligit nō m̄ri-

moniū sed sp̄osalia contraxisse

et iā subarratio intercesserit.

T. Ole nobis exhibite se cō

tinebat qd̄ qdā filiā suam

circit. xij. annos habēte cuidā-

et nobili despōsauit q̄ subarravit

eādē p̄sensu mutuo accedēte: et

reij. di. diaconi. ff. de

dā. infec. l. i. imo vñus solus pōt impedit m̄rimoniū. S. ti.

xi. p̄terea. i. t. valet denūciatio in priu. nam statim dicunt mā-

leñde possesseores. ar. C. de rei ven. si fundū. et in m̄rimoniū p̄

bendo id qd̄ certi⁹ est tenendū. ff. de ri. nup. adoptiuus. S. i. in

fi. t. S. ti. pri. iuuensis. ad hāc denūciationē nō admittit nisi

si grauis et honesta p̄sona. S. ti. pri. cū in tua. quilibet tenetur

ad hāc denūciationē. S. de cog. spi. tua nos. et etiā admittunt

qui denūciāt famā. S. ti. pri. cū in tua. et de auditu. xxij. q. v.

videt sine aliqua admonitione p̄missa q̄ nō fit in alijs denū-

ciationib⁹. i. q. i. si peccauerit. t. S. de iudi. nouit. et est ius co-

mune qd̄ quilibet tenet et pōt denūciare. S. de clāde. despōsa.

cū inhibitio. b. C. Haluis exceptiōib⁹. sic p̄z q̄ cū variat mo-

dus agēdi p̄nt opponi exceptiones omisse in p̄mo iudicio: sic

S. de testi. veniens. q. vii. nō ob. S. de excep. pastoralis. Jo. sed

que fuerūt b̄mō exceptiones pōt esse q̄ excipiebat vir q̄ accu-

satores erāt criminosi vel male fame. vel forsan dicebat q̄ ad

monitio nō p̄cesserat s̄in isto casu nō est neccesse admonitionē

p̄cedere vel forte dicebat nō sūt admittēti ad accusandū tāq̄

suspecti: q̄ tpe cōtract⁹ nūbil dixerit et erāt p̄tes q̄ denūciā-

tū fūcat m̄rimoniū p̄bedū. i. q̄ ma. accu. pos. cū i tua. c. C. In-

terdicim⁹. ita q̄ si p̄ extorsione vel violētiā q̄ fieret in p̄u-

diciū pelle siue in iudicio siue extra nō p̄iudicaref ei.

D. Irritū. quo ad iudicium qd̄ mouet in p̄udiciū ip̄i⁹. si. S. d

p̄ben. int̄ cetera. sec̄ est si clausula illa nō apponat l. mādat

papa aliqd̄ fieri. S. de p̄ben. dilect⁹. i. t. c. dilectus. q. i. si quid si

cōtraberet m̄rimoniū p̄ interdictū pape mūqd̄ irritable m̄ri-

moniū. Dico q̄ nō s̄ sepabunt ad temp⁹. S. de spon. cū in apli-

ca. q̄ usq̄ co-ḡscat de ipedimēto. i. de ma. S. c. cō. interdic. ecc. ex

litteris. de muliere. nam fortius est matrimonium q̄ interdi-

ctum pape.

C. Genobis. C. Primo qd̄. Secūdo distinguens r̄nsio-

ibi. q̄ vero. ab. c. Subarravit. sic. xxij. q. i. si q̄s

v̄rō. t. c. se. Et hic subarratio fit qnūc p̄ immissionem annuli

lūcta illud. annulo suo subarravit me qnūc p̄ dationē aliarū

perū vel aliorū insigniū. et qnūc fit talis subarratio interueniē-
te p̄sensu exp̄ssō ut h. qnūc etiā nō interueniente s̄ siue inter-
ueniat siue nō dūmodo cōstet de subarratio p̄sumit m̄rimoniū
nū donec p̄bef̄ trāriū. ar. xxx. q. v. m̄fates. t. c. femme. t. xvij
v. q̄ interrogasti. t. S. de spō. is q. q̄ nihil interest an facto ait

verbo q̄s declarat vo-

lūtate suā. xliij. dis. c.

s. ibi pastore recte loq̄

timuisse qd̄ aliud dī

ce q̄ terga tacēdo p̄

buisse vel ibi vestime-

ta sacerdotis qd̄ alio

q̄ recta opa tē. vbi d̄

boc. ff. de le. de quib⁹.

t. S. de regu. c. p̄. arg.

op. t si fiat a p̄ie p̄su-

mūl sp̄osalia. vt. c. no-

strates. S. in cōsponsos

p̄sumit m̄rimoniū ve-

bici si. nisi cōsuctudo

in p̄riū cēt. ar. S. de p̄-

sump. illud. f. C. Cir-

cif. sic. S. c. cōtinebat.

t. c. attestations. Id

modicā q̄titatē refert

ur h. dictio circiter et

p̄similes. ff. d. ver. sig.

hec adiectio.

S. C. Nubilis. no. nu-

bilis etas in viro est.

xiiij. an. in femina. xij.

vt diri. S. c. vbi. t ita si

nō fuit talis non fuit

m̄rimoniū int̄ eos. S.

sp̄osalia t̄m nūl mali-

cia suppleret etatē vt

i. sequit. h. C. Nu-

dentia. i. carnalis cō-

cupiscēta. ar. xxxij. q.

i. nūl em̄ alibi. appel-

lat̄ maliciā. S. c. d. illis. h. sic etiā i. delice voli capacitas supplet

etate. j. de delic. pu. pueris. t. insti. de obli. q̄ ex delic. naf. S. i. fū-

ma. circa fi. t. ff. ad. l. aq. s. t. q̄cūq. S. i. C. si mi. se ma. dit. l. iij.

si. lxxij. di. monach⁹ nouit⁹. t. C. de bis q̄ ve. eta. impe. l. iij.

i. C. Subarrata. t ita collige q̄ subarratio p̄bile m̄rimoniū

ver. v. p̄spūtū vt diri in p̄n. nūl etas repugnet vt h. p̄. t est h.

ar. manifestū q̄ si minor i. p̄bēdo vtā verbis p̄tinētib⁹ ad m̄ri-

moniū cōtrabēndū contrabit sp̄osalia.

Rica De dan. odfp. Quia m̄rimonia et sp̄osalia qnūc p̄bile

pala qnūc clādestīc iō post generales Ricas p̄cedētes subiūcē

istiā. Rica spālē de clā. def. Hā qnūc pu elle subducit ad p̄bēdē

clā parētib⁹. t q̄ de tali m̄rimoniū possit dubitari iō tē. De mā

vide. xxx. q. v. t. iij. q. iij. c. p̄anguicor⁹ nō repit̄ alibi. ab. si.

3 quis. C. Hoc dicit b̄m̄ cōez intel. Ei q̄ asserit. m̄ri-

moniū incubit. pbatio v̄l sic vt i rubro. Primo thema

Icōda determinatio ibi: viro. ab. k. C. Viro icōbile pbatio.

q̄ caput est mulier. xxij. q. vi. nō mechaber. xxij. q. v. cū

caput. t. g. j. si q̄s v̄rō. b. d. r. Et bac līra inuit q̄ siue vir ne-

get despositionē siue mulier q̄ viro incubit. pbatio. S. h. nō

vide q̄ negat factū nulla ē pbatio. vi. q. v. actor. S. vlt. t. S.

de elec. bone. i. t. ei q̄ dicit nō q̄ negat icōbile pbatio. ff. de. pba.

ei q̄ dirit ala. q̄ viro icōbile pbatio v̄l p̄ negat clādestīne

ditā ē v̄rō q̄ poti⁹ negat ius q̄ factū. t q̄ ius negat pbare v̄l

ff. de. pba. ab ea pte. S. ille intel. nō placet. q̄ exō publice p̄fitē

factū corā ecclia approba m̄rimoniū. j. c. pr. Dicit. t. q̄ legit̄

hā q̄ dixit ḡtian⁹. xxxij. q. viij. S. sed illd ambrosia. vt vir dīca

hā v̄tute vel a virilitate. q̄ stat. p̄ m̄rimoniū t nō a sexu. t mu-

lier a mollicie mēt. Et dic viro. i. q̄ stat. p̄ m̄rimoniū v̄l dicas q̄

c. legit̄ cū reduplicatione līre h. mō. si q̄s clā despōsauerit ali-

qua t mulier negat despositionē viro incubit. pbatio. t si vir

negat despositionē mulieri incubit. pbatio. t iō nō resumpit

exp̄ssie. q̄ idē iudicium est de muliere qd̄ de viro. sic. xxxij. q.

vij. apostolus. t hoc verū est. t sic seruat si vir. negat matri-

moniū mulieri lucumbit. pbatio. t ecōnserfo.

¶ v

Liber

Quod nobis. **C**onfimacione oeculto non iudicat eccl^alesia approbat tñ illud publicare volentes. et b^z duo dicitur. secundū ibi verū. b. **V**el sic z dari h̄re inberendo ut i rubro. ab. si. a **C**opellēdi. si alter vñ vterq; negauerit se p̄fisse nō debet cōpeli ut simul maneat exq; nō p̄bat. q; ecclia nō iudicat de occultis. xxxij. di. erubescant. z. xxvij q.v. xp̄iana. z h̄mo poti⁹ sunt abiutice separandi q; st̄tuberne ac vel stupra p̄sumū. xrv. q.v.c.j. b **R**ōna bilis cā psangunatas. xxxij. q.v. horre dus. xxv. q.ij. S̄dici mus. vel affinitas vñ aliud. j. de eo. q. cog. cosan. vro. sue. sup co c **A** principio. ar. q; ab initio non valebat tracu tñ quis ualeat. s. de elec. q; sicut. s. si aut. ar. p̄tra. s. de elec. dudū. j. vbi de h̄ s. de celi. sc̄ties. s. h̄ i p̄ncipio valebat quo ad deū l^z nō quo ad eccliaz. s. nūc p̄ declaraat. sic. j. de frig. et male. fratermitat. iii. f. si. ff. si serui. vñ. sicut aut s. s. si q̄rit. ff. de acq. re. do. adeo. s. cuj q̄s in fi.

non apparente legitima exinde p̄batio sil cohabitare ab ecclie sia nō copellū. z si illud publi cauerit tāq; in cōspectu ecclie factū comprobabilis nisi rōnabilis causa subst que impeditat.

Quod nobis: z infra. Si confimonia occulite zhūk qđ exide legitia p̄batio si apparet hi q; ea p̄trahūt ab ecclia si sunt aliquen⁹ copellēdi. **C**lex si psonē p̄trahētiū h̄ voluerint publicare nisi rōnabilis cā p̄pediat ab ecclia recipienda sunt et cōprobāda tāq; a p̄ncipio i ecclie cōspectu contracta.

Inno. ij. i cōcilio generali. **C**lū m̄rimonia sūt p̄trahēda debet p̄ p̄sbros i ecclia edici. pponi assignato termio iſra quē q; voluerint ipedire ipedimētūz oponat et si p̄babilis cōiectura surcit de impedimēto iſda indicat m̄rimoniū donec de hoc cognoscatur.

Omnibus tua dicta. et comp̄bēdē do oia sic sumari potest in rubro et diuīsio p̄p. s. h̄ possit alijs modis diuīdi. ab. si. d. **R**euocata. p. il. lam cōstitutionē. i. de cōsang. nō debet. e. **P**redecessor. s. eo. c. p̄. r. x. q. v. c. s. ber. f. **C**lādestina. dē clādestinū m̄fimoniū tribus modis uno mō cū nō habet testes. s. c. p̄. **S**cō cū nō fit cū solēnitate x. q. v. alie. **L**ercio d̄ clādestinū qđ fit p̄ tenore hui⁹ cōstitutio nis videlicet nō p̄missa denūciatione tenet tñ quo ad eccliam sed filij nati inde detecto impedimentō illegitimi erunt ut. s. se quiē. g. **L**ocor. s. qui ma. accu. pos. cū in tua. r. s. de spon. cū in tua. h. **V**oluerit. quasi publicū crīmē videat q̄r quilibet admittit: imo quilibet tenet saltē denūciare. s. de cog. spi. tua. r. s. de spon. cū in tua. vbi etiā hoc cōsanguinei tñ potius admittunt q̄r extranci. x. x. v. q. v. c. j. sed pone m̄rimoniū contractū nulla p̄missa tali denūciatione aliquib⁹ p̄tib⁹ q̄n̄ cōtrahit ⁊ scientib⁹ impedimentū ⁊ nibil obijcientib⁹ nunqđ isti debent admitti postea ad accusandū vel ad testificandum p̄tra illud m̄rimoniū in vita vel etiā post mortē videlicet q̄ non qui sciuit certiorari nō debuit. ff. de ac. emp. r. ven. l. s. in fi. q̄ denūciatio nō fit nisi apter ignorantes. itē h̄ cōrabentes nō fuerint in culpa tñ scientes impedimentū fuerunt in dolo et dolus p̄ponderat culpe. ff. ad. l. aqua. item mella. in prū. r. ex quo factū est publice nō admittit cōtradicitor. viij. q. j. licet. q̄ re isti quibus videntib⁹ ⁊ scientib⁹ impedimentū m̄rimoniū contractū est nō debet amplius admitti: quia nō videntur carere

Quartus

suspitione, qui ḡ debent admitti post denūciationē dī. j. qui
ma. accusa. pos. vel non. cum in tua. post mortem etiāz admittit
accusatio. ppter bona. j. qui si. snt le. cām. C. ne de stat. de-
func. q̄uis. i. Probabilis cōiectura. no. q̄ pbabilis cā imp-
edit m̄simoniū cotrabendī. s. de spoli. pterea. t. c. cū in tua.

þóðr mihi loðin? iwestigēt vtrū

CSi quis. **C**Si in
gradu pbibito m̄rimoniū clādestine vel
cōtra interdictū de q̄
s. cōtractū fuerit etia
p ignorātes de impe
dimento nati ex illo
m̄rimonio sunt illegi
timi.idem est si ambo
parentes scιunt impe
dimentū m̄rimoniū l3
in cōspectu ecclie cō
trabant.b. d. vscg ad

S. sane ab si.
k Clamdestina s.
nō p̄missa denuncia-
tione ut dictū est. S.
l Interdicta post
cām pbabilē allega-
tam uoc finitā

m **C**he tali s. clāde
stina vel interdicta .
n **C**hi ambo parē
tes . et ideo non pdest
anitio ecclēsī s. eur

opinio ecclie si ambo parētes sciant impedimentū qn̄ sint filij illegitimi. sed quid si vn̄ scit et alē nescit. dixit. b. et lau. q̄ p̄tūz ad scientē sunt illegitimi: q̄tūm ad ignotam legitimi. ar. C. de incest. nup. qui cōtra quod non credo. immo legitimi sunt. j. qui si. sunt legi. ex tenore mōstrū enīz esset si alīchs esset partim legitim⁹ et partim illegitimus sicut q̄ alīchs eēt partim seru⁹ et partim liber. ff. de sta. li. si duo bus. et bic innuit cuj

Came. **S**acerdos q̄ cōtēpserit pbi
bere m̄rimonia inter

dicta et quilibet clericus etiam regularis qui interfuit per triennium
a beneficio suspeditur et si culda exegrebit etiam gravis puniuntur ipsi
etiam contra betes. b.c. etiam alias licite puniendi sunt et idem in ca-
lumniis de denunciatis. b.d. visq; ad fi. ab. si. o **C**ales. s. post
allegatus impedimentum. p **C**Penitentia. no. q; puniuntur proba-
tes. et tamen nullum subsistit impedimentum sed illud id est quod probatur inter
dictum ecclesie unde puniuntur non propter impedimentum sed quod mandatum ec-
clesie contineat. j. de ma. d.c. h. interdi. ec. c.s. mandatum. n. iudicis
contineat non deo ut ibi. t. ff. ne quod in lo. publ. vlti. et ita est articulo. q; in
debet potest punire illum qui venire ad eius citationem contineat. ff. si quis
i ius vocato non ierit. l.h. etiam si ius non habeat actor. q **C**Malici-
ose. q.n. calumniis de denunciatis puniatur ut hoc dicitur. et hoc pena arbitrio
iudicis committitur. d. de officio. de lege. de causis. tamen clericus qui calu-
niis de denunciat ab officio a beneficio suspeditur. j. de calumniis. c.i.
Reca **D**e sposa duorum. s. visum est de duobus spibus spousaliorum. s. mai-
festis et clandestinis. s. quod quoniam quis probabit successione bona spousalia
cum diversis mulieribus. vel contra mulierem cum diversis viris et pos-
set dubitari quod puerale est id post procedentes subyicit istam. d.b. si.

Dobus. **I**lhabet hoc c. p palea. xvij. q. ii. c. duo bus. t. b. m. hosti. t. bene istud. c. idem dicit in effectu c. i. c. dc. t. c. sicut. s. de spō. Due sunt ptes. secunda ibi: est aut. t. secunda sub diuidit. secunda ibi fides. ab. si.

a. **C**ractionis. t. consensu hoc est dicere. una est fides despo

farionis de futuro. t.

altera consensu de p-

senti. b. **C**um de-

bet. t. si duxerit tenet

t. agat pniam de fide

mētita ve. b. d. t. s. de

spō. si inter. in. si. forsi

tan triū annorū. xxvij.

d. si vir. c. **S**acra

mētū de isto sacro ha-

bes. s. de biga. debitu

qd dissolui nō d. per

spōsalia que sūt min-

vinculū. ar. ff. de fide-

i. si debitor.

d. **P**riori vrori. n.

obstante aliq. consuetudi-

ne in. o. l. c. vlti.

e. **E**st aut. exponit

qd dixerit in principio

f. **S**i pniserit. si

de fornicario coitu in

telligas. dicitio turpis

est. t. o. p. nō adiecta

d. b. i. t. pri. t. c. xl.

vnde si postea rez se-

cōbabuerit statim est

mētū. s. t. pri. d.

illis. t. c. p. n. s. si de

legitimo itelligas al-

to forti. tenet mētū

nū si coit. subsequat

pot. n. videb. forta-

tio. i. q. pniat. si rez

secum habere. s. ff. de

tu. muto. ala. t. dixit

q. istud si nō tenet cō

ditionalit. sed causati

ne. q. in omni mētū

no. b. c. s. carnalis co-

pula d. iteruenire sal-

tes quo ad. apostolum

xvij. q. ii. s. cū. g. ver.

beata maria. Et expo-

ne si pniserit. i. q. p-

niserit sile. s. de elec.

significasti. in. ver. si di-

ligis me. Lau. dixit q.

p. hoc q. dicit nō pni-

serit t. c. notat cōditio-

nalē fidē pactionis p-

bo. q. sequit. v. etiā

p. cōsensu notat sim-

plicē t. absolutē fidē pactionis. vel p. vtrūq. notaē cōditio vel

p. dici q. p. hoc notaē q. fides pactionis. i. spōsalia sub p-

ditione cōtracta duob. modis trāst. in fidē cōsensus. i. in mētū

de pnti. s. p. carnalē copulā vel p. cōsensus de pnti. vt. j. t. p.

p. de illis. t. c. q. tuas. s. **S**trigit. forte p. annuli immissio-

ne. xx. q. v. femine. **L**et enim strigit manū signū dilectionis

est. vel forte alludit cōsuetudini aliquius loci. b.

Accipit. **C**eteri desponsatā ducēs in vrorē t. cognō

scēs nūq. in vrorē eā habere p. b. d. b. m. vnu intellec.

s. clari. boc videb. in. c. fi. de eo qui duxit in mētū. **V**el iuxta

līam summa sic vt in rubro. ab. si. b. **D**espōsatā. p. verba

de pnti. vt. s. c. pri. i. **M**unq. tibi p. ar. q. ab initio nō va-

let tractu tpi. nō cōualecit. sic. s. de elec. auditio. t. c. dudum.

t. ar. xvj. q. iii. s. p. ver. q. si priuat. t. ff. de re. iu. l. p. ar. p. tra-

s. s. p. c. q. ii. t. s. de elec. q. sicut. h. **C**arinā. vulgare italicico

rū: t. dicit carita a carentia boīm vel etiā cibarioz. nam in sl- li s. gl. die. includunt in aliquo loco secreto iuxta eccliaz vbi nō habet cōsortiū boīm.

Est. **C**ūm ut in rubro s. dari hoc habet i. c. fi. t. pe. s. despon. p. mo. ponit decisa cōsultatio. secunda re-

spōsio ibi: cōsultatio. tercio alteri dubij. so-

lutio. quarto obstaci li remoto ibi: quis. ab. si. I. **P**reter.

quod dicit hic. habui sti. s. de spon. si inter-

in. **J**udicatiū. con-

suetudo fuit oī i mu-

tin. ciuitate s. illa cor-

recta est. j. c. vlti. b.

Gra. **D**ivis

d. **C**idē primo the-

ma. secundo p̄cipit fie-

ri interdictū ibi: hoc

arbitramur. tercio di-

cit quid iuris videtur

ibi t. si contra. ab. si.

ii. **C**ante decisionē

appellatione. n. pēdē

te nibil inouari debet

ij. q. vi. s. appellatio-

ne. t. ff. nibil inno. ap-

pen. l. j. o. **P**ote-

ris irritare. si. s. de de-

spon. impu. ad dissol-

uenduz in. si. **F** q. b. colligit q. mētū

interdictū ecclie cō-

tractū sit oīo dirimē

dū. t. xxv. q. ii. cōtra-

dicim. t. xxvij. q. iii.

nō oportet. j. t. p. dis-

vides. t. **C**de legi. nō

dubii. t. xxv. q. ii. im-

periali. t. **C** q. p. sua

iuris. l. vna. ar. p. j. de

ma. cōtrac. p. tra. inter.

ec. c. s. j. i. t. i. sol. cum

mētū interdictū ab ecclie aut cā. p. b.

ditionis est perpetua

aut spalis. Si est ppe-

tua separant a cobabi-

tatiōe quousq. cognos-

cat de impedimento

quo. p. bato separantur

ex toto lata sententia

diuortiū inter eos. j. d.

matri. cōtrac. con. in-

di. ec. de mulieb. t. sic i-

telligif. c. p. dicim. c.

vides. z. l. nō dubii.

t. sic intellige q. dicit hic. t. c. ad dissoluēdū. quo nō p. bato re-

manebat simul. si v. cā. p. bitionis fuerit t. p. alis puta. t. p. s. in

quo mētū p. b. v. cā. p. b. t. r. e. die. vel p. b. sensus de

futuro cā. alio tūc nō deberet separa. s. p. nia. eis d. imponi. q. p. b.

interdictū ecclie h. fecerit. j. de ma. s. c. s. inter. ec. c. s. j. t. n. ne mā

datū iudicis cōceptibile videat. si vult p. t. eos ad t. p. separa.

t. sic intelligif. c. nō o. d. t. j. de ma. s. c. s. in. d. ec. c. s. j. in. d. dictū. n.

ecclie nō est tāne efficacie vt sepe mētū illud p. t. cū nō

subsit cā. p. p. t. a. t. p. nia. d. semip. imponi. s. cā. sit p. p. t. a. s.

ue. nō. p. t. cōtemptū ecclie vt p. p. i. p. u. r. a. p. d. c. t. a. j. d. ma. s. p. i. a. c.

cōtra. inter. ec. p. totū. t. s. t. p. i. c. i. n.

Gra. **D**ividit in duas ptes. in prima cōsultatio. in

Co. **G**uissit. v. idebat q. se-

cūd?ō cēt potior q. illi tradita cēt possesio sicut ē i. vēdicatione

t. donatione. C. de rei vē. quotēs. t. in mētū spirituā. i. s.

Liber

de iure. q. a. t. c. pastoralis. t. in obligatione pignoris. ff. q. po. i. pig. ba. potior. sed nō est ita. imo q. potior est tpe potior est iure. s. de ma. t. obe. c. s. q. iam cōtractus pfectus est p. solū cōsensum h. cū sedo. pcessum sit ad carnalē copulā q. mīrīmonū nō facit sine p̄sensu: vt. j. d. s. s. de iurepa. cū aut. t. ff. loca. in opis. l. b. circa mīri monū nō stet p̄suetu dini al. s. tñ seruaē cō suetudo vt q. legitim? est ad mīrīmonū con suetudo faciū illegiti mīn. j. de cog. spi. sup eo. a. C. Turpis. sic viii. di. qui s. mores. t. xii. di. nolite. t. xii. dis. c. s. s. de p̄scrip. cū nō liceat. b. C. H. tri pe tri sedē. t. suā metropoli m. Dec verba sūt x. di. nolite. t. xii. di. vlt. t. s. de pustu. pl. c. s. Et si solus. solus consensus facit mīrīmonū. s. de spō. p̄totū. t. xxvii. q. ii. suf ficiat.

Rubrica De cōdīcio nībus appositiō

Quia q̄nq; sponsalia s̄bunq; pure de q̄bus vīsum est. s. q̄nq; sub conditione merito de bis sumitrit. ab. si.

Q. Dicū. C. Primo ponit thema ex q̄ resultat tacita qđ. scōrūs ibi. dicim? ab.

d. C. Frāgaf. intellige h. c. de conditione turpi q̄ tñ nō sit s. na tūra mīrīmonij. vt. j. e. c. vlt. q̄ qđ icellige h. c. reputa. si furtū fece rit. si boiem interfec rit. talis p̄ditio nō im pedit mīrīmonū: imo p̄ non adiecta d. h. v. j. e. c. vlt. vbi de h.

C. Am sic. C. Per finit ad secundā pte rubrice. Diuidit p̄mo ponit thema. se cundo r̄fīsio ibi: tu g.

ab. si. e. C. Hac p̄ditione. ar. s. j. q. ii. q̄p. o. t. s. de pac. pacti ones. Dixerūt qđa q̄ libertas est res spūalis: t. idēc p̄t venire in comutationē cu. alio spūali. ar. s. de ser. nō or. null? v. d. q̄ nō s̄dūt q̄ monachat? b. nō dat sub p̄ditio s̄ libertas dat si voluerit mōachi al. s. nō crūt isti liberi nec possent ad h. compelli. xxxii. q. s. integritas. f. C. Abi ip̄e fuerat. P̄t intelligi q̄ ip̄e fuerit cleric. v. patron. x. q. ii. p̄ns. t. nō monach. qm̄ monach. libertatē donare nō p̄t cu. nūlīl bābat. liii. di. abba ti. nec seruū. p̄pūl p̄t h. v. j. q. j. nō dicatis. nisi hoc fecisset in ipo ingressu: v. q̄ dicit vbi ip̄e fuerat. s. ip̄e p̄sb. t. sic planū est g. C. Seruitur iterū. sic g. videt q̄ in fuitutē redigi p̄nt si inde extiterit ex q̄ bac cōditione liberi facti sunt. ar. s. de ser. nō or. de famulis. t. c. null? C. d. epi. t. de. au. c. si seru. q̄dā cōcedūt. Lau. t. Lau. dixerūt q̄ hec vba nō fuerūt efficacitā ad re uocādā libertatē t. sic remanebit liber t. iudicis officio cōpelli d. iussa testatoris adimplē. ff. de ma. testa. meūia. t. l. impato res. t. l. a. c. coadiuvat ad h. s. vt nec illi deferēdi tē. Aliā rō vī dēc fuisse q̄re iste nō reuocat in fuitutē q̄ iste q̄cito accepta

Quartus

uit cōditionē fuit libētē t. monach? t. sic monachatū vltērē de serere nō potuit etiā si vellet redire in seruitutē: imo papa cu. ipso dispensare nō posset vt monach? nō esset. s. de sta. mo. cū ad monasteriū. i. s. vñ d. i. sic te exhibe vt nec illi deferēdi mo nasteriū. sit facultas: exq. n. semel fuit monach? semp erit mo nach? Et iō cōdīcio apposita nec p̄t reuocare illū in fuitutē s̄ cōpelli d. v. t. i. mōsterio p̄secret: secus circa alios cōtractus q̄ reuocari p̄nt si pec catū sive mod? appo sit? nō seruet. j. c. p̄xi. t. sec? i. his q̄. p̄mūet ad clericatū. s. de ser. nō or. de famnlis. s. c. nullus.

D. illis. C. Pri mo ponit thema. Secundo determia tio ibi reus. ab.

b. C. Unīi verbis. statī cōdīcio adiecta al. ex interuallo ad mitti nō d. C. de do na. q̄ sub mo. fiūt. l. p. fecta. i. C. Si tñ. ta lis cōdīcio licita est in spōsalib? et b. p. z. s. si patri meo placuerit j. c. t. sup. co. t. c. p. tu as. s. tñ i. modū pene adiūciāt: vt si tecū nō cōtrahā dabo centuz nō valēt. s. de spō. gēma. t. C. de spō. l. vlt. t. ff. de ver. obli. ticia. t. C. de iniuti. sti. l. q. k. C. Consensus de p̄ senti. tūc. n. recedit a cōditione apposita t simplicī intelligit cō sentire. s. s. de despō. impu. de illis in fi.

i. C. Carnalis. t. p. s. recessisse videāt a cōditione. j. c. p̄ tuas. t. sic est mīrīmonū pre sumptū s̄ qđ nō ad mittit probatis. s. de spōsa. is qui. t. sic duo bus modis recedit a cōditione. j. c. c. super eo.

U. Erum. C. Est ter. multū no. t. multū allegat t. fin in intellectū veriore. b. d. vt in rubro. Primo ponit dictu. Secundo exceptio ibi: nisi. b. s. m. C. Quelibet i. aliqua de quibuslibet. sic. xv. q. s. mulier. t. s. q. vñ. si quis omnem.

n. C. Conditione donat. si aliquis donec aliquod p̄edium ecclēsie sub aliqua cōditione: puta vt illud restituat ticio si cō sul. factus fuerit vel consumili statim tener donatio vel q̄ restituat eidem qui donauit vel heredit? suis donū reuocari nō p̄t nisi cōditione adueniente sic. x. q. iii. p̄tifices. in fi. quilibet enim in traditionē sue rei potest apponere pactū legibus non improbatu. ff. de pac. in traditionibus. t. C. de cōtrah. cmp. l. in. in fi. t. sic donatio statim tener licet possit per conditionē resoluti sicut venditio. s. de pig. illo vos. t. ff. de in diem ad iec. l. ii. sed huic intellectui contradicit verbum quod est in fi. c. ea cessante. vnde expone interposita conditione. id est modo vel pacto. Unde nota differentiam inter donationem sub conditione et donationem sub modo. Donatio enim sub conditione facta non tenet nisi adueniente conditione sue

De conditionibus appositis

CCLXXXVII

Sea impleta. ff. de cōdi. et demott. q̄ beredi. S. vlt. 2. l. qui sub cōditione. sic et venditio. ff. de p̄bē. emp. hec vēditio. ff. de le. iij. si tib̄ legatū. ff. loca. insulā. S. vlt. ar. j. e. sup eo. 2. c. p tuas. et de tali nō intelligit hec decre. Donatio sub modo statim tenet et nō reuocat. q̄ diu modus seruac modo illo nō extat pōt reuocari. put dictū est ab ini-

tio si hoc dicitur sit ut

reuoce si modus nō

seruac. ut dicit in fi. et

C. de dona. que sub

mo. l. i. et q. et tali do-

natione loquit̄ decre.

ista. Et huic donatio-

ni concor. qd̄ dicit ea

cessante debeat reuocar.

postea reuocari nō pōt. Miss

forte tali sit p̄ditōe collatu;

et ea cessante debeat reuocari.

Urbanus tertius.

Cōtrahētes m̄rimoniū sub p̄ditōe nō iprobata nō p̄pellit matrimonium consumere ante conditionis euentum.

Sup eo dō qd̄ postulasti

ut ille q̄ in qndā mulie-

bē p̄sensit: si p̄ eius suū p̄staret

assensum: sit ad p̄sumādū m̄ri-

moniū p̄pellēdus. **R**ūdem

q̄ cū p̄sensus liber dici nō pos-

sit q̄ in alieno arbitrio refua;

ac p̄ditōe ipaz canonica nō i-

p̄bēt instituta nisi volūtas pa-

tris postmodū intercedat: neq̄

quā cogēd̄ ē ad m̄rimoniū cō-

trahēdū. **A**līz alexāder pa-

pa r̄niderit q̄ sp̄osalia iterpos-

ta p̄ditōe p̄tracta ipa nō ipleta

si p̄sensus de p̄nti intercedat: vt

carnalis copula subseq̄tur: dis-

solui nō debēt: s̄ firmiter obser-

uari neq̄ ē n̄fe diffinitiō ad-

uersuz: cū hm̄oi p̄sensus nō sit

de p̄senti habēdus: līz per ver-

ba de p̄senti euidētiū exp̄ma;

q̄ in alieno arbitrio nō habitō

sed habendo consistit.

I Anno. iij. māscān. ep̄o.

vel alij cōtractus. ff. de cōtrahēt. emptio. hec vēditio. nec ob-
ff. de regu. iu. actus legitti. actus enim illi non sunt cōtra-
ctus sed quasi contractus. c **A**lienō arbitrio. vbi substā-
tia contractus confert in arbitrio exp̄sse p̄sonē nō valeat cō-
tractus nisi ille arbitret. C. de cōtrahēt. emp̄. sup rebus. sed te-

stamentū in alterius

voluntate exp̄sse cō-

missum nō valeat. ut si

ita dicam. instituo te

beredem si ticius vo-

uerit. ff. de here. insti.

si quis sempronii. et

ff. de cōdi. et demō. nō

nūq. sic nec legatū ex

pressē cōmissum in al-

teri. volūtate ut ipse

det. sed ut arbitretur

bene. ff. de le. i. l. i. sed

pōne. iste signauit. b

patri absentia sed an-

teq̄ pater consentiat

mutat volūtatem et

dicit q̄ nullo modo

vult illam ea scientē

et iā si pater p̄sentiret

pater hoc ignorās cō-

sentit nunq̄ est m̄ri-

moniū int̄ eos. vide

q̄ sic. ff. māda. si man-

dasset. et. s. de rescrip-

ex p̄e. et. s. de p̄cura-

mandato. dico q̄ erā

pater cōsensit cōpelli-

dū ut illā recipiat. ar.

s. de despō. impu. de

illis. in fi. nō est tamē

m̄rimoniū inter illos

vnde si contrahāt cū

alia tenebit: q̄ nō di-

cif cōsensus nisi sit

tpe quo pater conser-

vit. q̄ nec dicit b̄ta-

lem p̄tates nisi cui cō-

cessa durat. ar. ff. qd̄

cuiusq̄ vniuer. Itēz

eo. s. q̄ si actor. q̄

vbi deest legitimū coit

sensus nō est m̄rimoniū. b. d

Cōd̄ improbēt. ar. s. s. e. c. i.

ibi loquit̄ de cōditione in honesta q̄ tñ nō est p̄ subam m̄rimo-

nū. s. e. c. vlt. ber. e. **A**lexander. s. e. de illis. t. i. c. pr. g. **C**ōsen-

sus de p̄nti. sic. s. e. de illis. t. i. c. pr. g. **N**equaq̄. sic b̄ fa-

cit cōditio apposita que suscep̄dit cōtractū vñq̄ ad tempus cō-

ditionis extantis ut dictū est. s. e. verū.

Dērū. **C**ōs diuīsio. scđa ps ibi: cōsultatiō. ab.

tpib̄ cognouiſſe post sp̄osalia cōtracta ex tali cōfessione. p̄c.

et cōtra ipm: q̄ nō p̄baut cōtradictionē aī carnale copula.

i. **C**ōbsecuta pluriſ. et diuersis tpib̄ als nō videreſ bene

sniatū cū p̄batū fuerit p̄ testes viri q̄ post p̄dictionē p̄is eam

cognouiſſi. s. de fi. instru. cū Jo. ad fi. t. s. de p̄ba. in p̄ntia. t.

ita dubia p̄batio nō sufficit. k. **P**resumēdū. s. q̄re p̄sumēdū

istū recessiſſe a cōditione q̄ nō est p̄sumēdū aliquē recedere a

iure suo. s. de renſi. sup boc. cū p̄cedēs cōsensus durare intelli-

gāt. ar. s. de bap. maiores. in fi. et ex eo q̄ primo et vltimo p̄di-

cit p̄sumēdū q̄ niedio tpe p̄sensiſ. xxvij. di. q̄ sunt culpe. t. s. s. e. cele. mis. cū marthe. versi. si tūc igif i celū. t. s. q. s. iudices. in fi.

et p̄cedēs volūtas p̄bat p̄ sequentē. xxvij. q. i. cū p̄ bellicam.

Preterea si pendēt cōditione res tradat et postea nō existat

cōditio res tradita repetit. ff. de cōdi. inde. sub p̄ditione. ff. de

peri. et cōmo. reſen. quod si. Preterea cōditionalit̄ p̄sensus

nullus est ante conditionē extantem. ff. de ver. sig. cedere diē.

si ergo null⁹ p̄cessit cōsensus sol⁹ coit⁹ m̄rimoniū nō facit. s. ti.

. p̄xi. c. vlt. Dicas q̄ cōsensus p̄cessit de futuro ut p̄z in fi.

Liber

Quis p verba de pñti expressit. s.c. pxi. et ita carnalis copula subsecuta inducit mñrimonii pñsumptu. s.de spon. is qui. t.s. e.de illis. t.c. pxi. et fauore matrimonii inducta est hic pñsumptio. qz p carnalē copulā ipso facto videf cōsensu exprimere de pñti et a cōditione recedere sic p purā cōditionē recedit a cōdionali. ff. de contrabē. emp. sed celsus g.ylti. sed quia si an cotiū ptestē se nolle ppter hoc recedere a conditione: nec illud pdest. s.de cōsti. cum m. t.s. de appel. solici tudinē. Item quid si dicā contrabō tecum: si te virginē iuenero: videf q sit mñrimonii s.e.c. j. t.j. ca. pxi. et xxij. q.ii. solet. qz nec tal error dirimit mñrimonii. xxvij. q.ii. s. j. sed nec dirimit cōptionē. ff. de contrabē. emp. alioqñ. s.j. Di co qz talis cōdito nō impedit matrimonii. Hē quid si contrabō cū aliqua sub conditi one. deinde cum alia pure: tenet matrimoniū. Sed pone q postea existat cōdito. videf q teneat pñmū quia pndre videf ac si a principio pure cō traxisset. ff. qui po. in pig. ba. potior. ar. j. de fri. fraternitatis. i. fi. sed secus est in mñrimonio: qz non trahit retro vbi ab initio nō fuit: qz tñ ad filios legitimados retro trahi videf. j. qui fi. sint legi. tanta. Hē quid si contrabō mñrimonii sub cōdicione que omnino extirra est. videf idem ac si pure cōtraxisset. ff. de cōdi. inde. qz si. et hñ hoc est matrimonii anteqz existat condito. sed qz nō est ibi mñrimonii sed excep ta cuetus cōdicionis et tñc primo erit. et si medio tpe contrabe ret cū alia teneret mñrimonii l3 videf q ex futuro cuetu pen deat an sit mñrimonii ut dixit Jo. p decre. j. de fri. fraternitatis. a. **S**pōsalib. qz si cōtraxisset ante carnalē copulā coitū nibil postea oparet. qz nibil est ibi purum vel cōdionale quod cōfirmet vel ducat adesse talis coitus. s.ti. pri. c. vlti. in fi. ar. s.de cōfir. examinata. Her. b. **P**robati. no. qz ptra cū sit interptatio qui testes pdurit cū expōsse non pbant id ad qz inducunt sed obscure. sic. s.de pba. in pñtia. et quia q cōfessio nē vtriusqz cōstabat pluries q post spōsalia cōtracta carnalis copula fuit subsecuta: et ideo quia nō expōsse cōstat q testes q cōtradictio patris pcessit copulā fit interptatio p mñrimonio pñsumpto cū iam esset fundata intentio mulieris.

Condiciones. Notabile. c. et multū allegabile. **D**icitur quia sunt due ptes in prima tractat de cōditione turpi que est cōtra substatiā mñrimonii. In secunda de turpi vel impossibili ibi: licet. Ab. si. c. **C**ontra subam cōiugij. qz dicit hic sumptu fuit de illo canone. xxij. q.ii. solet. t.c. ali quādo. no. ergo qz quidā cōdiones apponi pñt in mñrimonio sicut que a iure admittuntur: puta si centum mibi dederis si patri meo placuerit. vt. s.e. de illis. sup eo. p tuas. bmōi em̄ cōditiones honeste sūt nec sunt p subam mñrimonii: qz pōt eē cū illis et sine illis. unde nō pbat hoc esse quod ab hoc contingit abesse. s.de trāla. inf. corporalia. Est et alia cōdito honesta que est de suba mñrimonii ut cū xpian dicat iudee vel heretice: contrabō tecum si vis fieri xpianā sine ista nō teneret mñrimonii xxij. q.ii. nō oportet. Sunt et alie cōdiones in honeste et tur pes de quibz hic fit mētio. et illarū qdā sunt cōtra subam mñri monii ita ut illis appositis nō teneret mñrimonii de quibz habebes in pñt. t.c. pñctis solet aliquā. Sunt et alie in honeste tur-

Quartus

pes aut impossibiles ut si dicā contrabō tecū si furtū feceris: si homicidū feceris. iste. n.sunt turpes. Idē est si sit ipo fribilis ut si dico pbo tecū si dederis mibi imperiū si digito celū tetigē ris. ff. de iniu. ru. testa. l. cū in secundo. bmōi cōditiones nō sunt p subam mñrimonii. et de calibz intelligit qz dicit in fi. si turpes aut impossibiles: tō si apponant p nō ad iectis baberi debet ve dicit i fi. t.s. e.c. j. qz de bmōi cōditionibz intelligit et mñrimonii tenet. et sic videtur qz ois cōdito q est ptra nām cōtrare ipm im pediat si apponatur.

Rubrica Qui clerici vel younes et mñrimonii zhere possunt. **A**lex. iij. remen. archiep. **D**iaconus vel subdiaconus mñrimonii contrahere non pñt et si contraherint etiā si sint facti irregulares debent separari.

Diacono qui i sabato sancto aliū diaconem vulnerauit: et uxorem accepit hoc s.t. pru. m. qz si contrito et humiliato corde ad ecclesiam redire voluerit: dimissa illa quam accepta in uxorem: et absolutione obtenta iniuncta sibi penitentia de utroqz excessu post eam per acta dispēsatiae poteris ei diaconatus officium reddere: et si pfecte vite et cōuersationis fuerit: cū in p̄sbyterum ordinare.

vti mñrimonio videf q tenet monach. s.ti. pxi. insinuāte. nō credo q tenet monachat sub bac p̄ditio: qz illa ē p subam monachat. s.de sta. mo. cū ad monasteriū. i. fi. et ar. s. puer. cōiu. dudū. bec fuit op. **H**u. quā inuenies. xij. q. vlti. nūc aut. alij. **D**icēt. d. **I**mpossibiles. s.i. s.de pac. c. vi. sic et in testo turpis p̄ditio p nō adiecta br. **C**de insti. rsubst. reprobendēda. et ff. de cond. insti. quidā. z. **C**de his q pe. no. relin. l. vna. i. fi. et ff. de le. j. turpia. ff. de ysu et ba. sed neqz. sic turpis sive impossibilis stipulatio etiā in alijs cōtractibz nō obligat. ff. de v. ob. generali. t.l. se. t. ff. de ac. et obli. nō solū. insti. de inuti. sti. **S**. impossibilis. e. **P**ropter eius fauorē. sic g mñrimonium res fauorabilis est. xij. ppter ipsi fauorē pater et mater in ipsi progratiis ad testimonium admittuntur qui in alijs cōtractibz repellunt. j. qui ma. accu. pos. videf. in fi. et plura alia specialia ibi obseruantur: vt no. s. vt lit. nō cōte. c. j.

Rubrica Qui de vel younes Supra visus de uno ipcdimēto p subam mñrimonii nūc restat vide de alijs ipcdimēto. g. t.c. ab.

Diacono. **E**duco. **T**eror. accepit de facto. qz nō potuit de iure. xxij. di. erubescat placuit. g. **C**ōtrito et humiliato. als nō est recipiēdus. qz veniam nō dñs nisi correcē. xxij. q.ii. legat. nec pōt gaude se correctū nisi pri doleat se fuisse quereluz. xxij. q. vii. quāadmodū. Et dixit lex de licti. n. veniā penitētibus indulgem. **C**de here. manicheos. et **C**de sum. tri. et fi. catho. l. vlti. et de pe. di. j. nemine. et de conse. di. iij. ois qui. et dixit salomon qui abscondit peccata sua nō vident lumen in eternū. b. **A**bsolutione obtēta. nō dicit a quo. vnde videf q a papa tñm. xvij. q. iii. si quis suadente. et p cipue. pōt atrocitatē faci. on de etiā si esset monachus abbas ipm absoluere non possit. s. de sen. cr. cū illo vel forte ex ista indulgētia spāli ipm potuit absoluē qz verū est vt pōt er antiq i. **D**ispensatiue. et ita ep̄i possunt etiā dispensare cū clericis. **D**icitur in sacris ordinibz si contrahat de facto. sic. s.de de. pñ. sane. h. ar. s. de biga. nup. s. illō intelligit de illo qz i seculari habitu vnā habuit de iure uxore. et i sacro p̄xit en illo tāqz cū bigamo nō pōt dispensari. ar. s. j. ca. prox. sol. vt ibi. Her.

Tit. 6 Cap. 7

Qui clericī vel vōnentes CCLXXXVIII

a Interfecerit putabat. ut forte iste archieps. ppter boniciā dñi qd̄ degdari debeat et qd̄ amississe ordinē qd̄ nō est verū. qd̄ character in aia ipressus nō collis. vt. s. j. q. qdā. vñ nō pot̄ b̄ere qd̄ delictū nō est alicui subueniēdū. ff. q. ex. cau. ma. sed et si p̄ pte. s. actio nec stulti melioris cōditionis debet esse qd̄ piti. ff. q. vi aut clam. scru. n. delinq̄t do sit melior. ff. ad. l. fal. p̄cīa. t. r̄v. q. j. le. g. sic malefici posses so: nō d̄ c̄ melioris cōditionis qd̄ bonefidei. de peti. ber. si a patre. s. si predo.

b **C**anonū. xxvii. d. si q̄s co. z. c. de illo. t. c. j. t. lxxviii. d. cū in p̄torio. Ber.

E **L**itter. iun. **C**ōsultatio et r̄silio. se cūda ibi: sūg quo. ab. c. Abiurare. ar. s. s. de co. de. zmu. cleri cos. illud intelligēdū est vbi suspicio br̄ de p̄iurio et sepe faciūt int̄ se cōcubinarij tūc nō eriḡt iuramentū ut ibi fatis colliḡt v̄l illud circa p̄ebernūt hoc in diuorio cuius. cūq; m̄rimoniū. xxv. q. vi. ab isto die.

d **C**on subdiaconatu m̄istrare. ar. s. s. c. pri. vbi disp̄saſt cuſ eo q̄ in plurib; deliq̄rat q̄ iste. Que fuit ḡrō. placuit h̄ dño pa. pe et maiore grām fa. c̄t illi q̄ isti. Illa po. tuit esse rō: q̄ nō vide bat vere penitens et p̄sumptio erat cōtra ip̄m de sua incōtinen. tia et cū talib; nō ē dis pensandū dñi. p̄ reuer. sione sp̄c prae actio nis desideria concipe nō formidat. l. d. c. j. t. c. vt. cōstitueret. et ideo papa p̄hibet ne cū ipso disp̄saſet cum

alias suo iure disp̄saſare posset. vt. s. c. pri. sed si intrare volue rit religionē tūc fauor religionis poterit circa ordinē dispen. sare. sic. j. de apost. c. ii. vel de cōsilio loquit̄ cū de iure suo cōs posset disp̄saſare cū ipso. vt. s. c. pri. t. s. de cleri. cōi. fane. ber.

c **I**n minoribus. s. l. d. placuit. t. xv. q. viii. si q̄s p̄b̄: ber. **M**eminim. **I**d prima pte ponit decisa cōsultatio. In secunda distingueſ r̄silio. secundū mēbr̄ ibi. verū ab si. **F** **M**eminim. s. calus. Aliquis p̄misit transire ad religionē et habitū religionis suscepit. postea cōtrahit m̄rimoniū querit quid iuris. t. r̄n. d. c. put sequit̄ in l̄fa. g. **P**rofessionē. que etiā sola facit monachū. s. de regu. porrectū. vnde in seculo remanere nō debuit nec cōtrahere m̄rimoniū: imo cōpelli debet redire ad monasterium. s. de regu. sicut ut hic dicit ar. xxvii. d. i. quod interrogasti. t. xxvii. q. j. quasi per totum.

b **N**e habitu. marime. q̄ solus habet nō facit monachū sed p̄fessio regularis. s. de regu. porrectū. nisi gestaret habitus monachalē cū alijs p̄ annū tūc p̄sumit. p̄fessionē fecisse ut poſtea ei exire nō liceat. s. de regu. ex pte. t. c. vidua. i. **R**āſi. turū. p̄misit. Et ita votū fuit simplex. tūc qd̄ q̄ fortius vinculū

collit. j. e. r̄fus. t. xvij. d. s. vir. t. xvij. q. n. Nos nouim. equa liter tamen cum solēni obligat apud dēcum ut dicit illa decre. r̄fus vbi de hoc diceſ.

Consulūtū. **S**usceptio habitus sine p̄fessione nō di. trahit m̄rimoniū cōtractū: sed contrabendū impedit. b. d. sed hec summatio est nimis generalis: vnde h̄m intellectum quē teneo summo sic ut in rubro. Primo ponit consultatio. se cūdō responsio ibi: cōsultationi. ab. si.

k **A**bsenti babi. tum. nulla facta p̄fessione seu voto. vñ non impedit m̄rimoniū. xvij. q. n. gonsal. dus. t. s. co. c. pri.

l **V**elamē. s. pba. tionis qui distinctus

est debet ab habitu. p̄fessio. s. de regu. c. pe. qui non dirimit m̄rimoniū iam cōtractū. s. c. pri. t. j. e. r̄fus. m. **C**on renūcia. ut. q̄ hec que hic enu. merant paret q̄ non assumpli religionem nec habuit p̄positus mutandi seculum. vñ libere exire potuit in fra annū et etiam anno completo. s. de regu. c. pe. vbi dicitur q̄ cūdēter debet appa. rere si seculum muta. re veluēt et ita signa mutationis cūdēter debet apparere ad h̄. vt aliquis censeatur monachus alias exi. re poterit in fra annū et anno finito. xx. q. j. il. lud. n. **S**uper al. tare. vide qualif quis potest profiteri in ma. nu. cōpi. xxvij. q. j. vi. duitatis. i manu etiā monachi. j. e. insinuat. e. et coram sacerdote per ipsius benedictio nem. xxvij. q. i. sciēdū.

z. x. q. j. vidua. et sup altare ut h̄ dicit. o. **N**ō dirimit. xxvij. d. s. hinc distinguēdū. t. c. s. vir. t. j. e. r̄fus. t. s. de regu. por. rectū. p. **S**uscepto. s. vñ q̄ coipso q̄ suscepit habitū et vela men votū suū solēniā auerit ita ut ad monasterium redire cogat. ar. s. de regu. vidua. xxvij. d. i. quod interrogasti. l̄fa isti. s. lat. sol. uit h̄ria illa hic cōstatabat q̄ absolue habitū nō mutauit ibi vñ eo aio et p̄posito habitū et vela m̄suscepit ut monache eēnt vnde postea non audiunt etiā si cōtrariū vellēt iurare. ber.

Tentatio. **S**umak ut in rubro inberendo l̄re. Primo uarrat calum p̄missa cā. Scđo ponit mandatū ibi: nos itaq. ab. si. q. **A**bsenti. ar. q̄ m̄rimoniū inē absentes p̄bi p̄t. xxvij. q. i. honozāk. t. xx. q. v. nec illud. t. s. de cōuer. p̄iu. ex pte. j. z. cōdē mō sp̄osalia ut hic. t. s. de spon. l. iij. t. v. ber. r. **P**romisit. p̄ interpositā p̄sonā que m̄datū babebat ad h̄. als nibil est. s. **D**e scueritate. timor iste van̄ erat. vñ nō excusat quo min̄ debet cōpelli ad m̄rimoniū h̄bedū. qd̄ fidē datā si ille cū alia nō p̄risset nō obstante voto simplici. ar. s. de spon. ex l̄ris. h. p̄ma. n. fides seruari d̄z. s. de spon. sicut. n̄si fo. tius vinculum superueciat. vt. s. de spon. si inter.

Liber

Continētie votū. mulier ista votū cōtinētiā nec mutavit locū nec vestē nec etiā fecit p̄fessionē tñ post votū cōtinētie de p̄nti cōtrahere pōt. t̄ ita est ar. op. q̄ votū nō solēnizat p̄ votū cōtinētie tm̄. de hoc dicit. j.c. pri. b **F**ornicatiōis. ar. min⁹ mali tollerandū ut mal⁹ cūteſ. xxvij. q. q. si qd̄ veri⁹. q. q. q. q. q. q.

j. cōsidera. t. iii. di. de niq. c **V**oto vio lato. i. violādo. s. ff. d̄ surciur. admonēdi. in verbo absolut⁹. i. ab soluēdus. vel dic vio lato animi destinatio ne q̄ petebat sibi da ri licētiā cōtrahendi nec intelligo q̄ impo nañ p̄nia nisi s̄b ea cō ditione si contrareret v̄l imponeñ postq̄ cō trareret. v̄l etiā de vo lūtate mutata agitur p̄nia. ar. xvij. q. iii. sūt qui opes. d **N**ō postponas sed quali ter daf̄ huic licētiā cō trahēdi p̄ votū cōtinē tiez sit simplex cum apud deū eq̄lē obli get cuñ solēni. j.c. pri. q̄ debuit cōpelli vt ser uet votuz sicut fit de spōsalib⁹. s. de spō. ex lris. q. dicas q̄ nō dat hic ecclia licētiā cō trahēdi directe. s̄ est bic qdā cōpatiua per missio ne deteri⁹ inde cōtingat vt ex lfa p̄. t̄ q̄ in perturbatione animi votū emisit. ar. xvij. q. ii. gonsaldus. unde daf̄ ei licētiā cō trahēdi alias non daret. nā votū cōtinētie seruandum est etiā a cōiugatis. xxvij. q. v. quod deo pari.

Responsus **C**otū solēne dirimunt m̄rimoniū cōtractū sc̄ sequēs secus in voto solēni. Primo ponit questio. secundo distingueñ solutio ibi: unde t̄ secundū membrū ibi: quod si ab. si. e **C**astitatis. simpliciter. s. e. c. pri. f **A**pud deū ergo videñ equaliter obseruādū ut solēne quod falsum est. q̄ solēne seruat post cōtractū m̄rimoniū. j. c. pri. istud vero non xvij. di. si vir. t̄ hoc dicas q̄ ab inicio sunt equaliter obseruāda t̄ vtrūq̄ int̄m obligat q̄ q̄ cōtrauenit peccat mortalit̄. Et dic nō minus. i. nō minori tpe. q̄ vtrūq̄ in p̄petuū obligat. t̄ vtrūq̄ frāctio est mortale peccatū. I. vnu min⁹ peccet alio quod p̄z ex minori p̄nia. xvij. di. si vir. t. xvij. q. i. virginibus t. c. deuotā. Uel hoc cōtingit ppter adiunctū. s. ppter bonum m̄rimoniū. ar. xvij. q. i. nuptiarū. t̄ est simile qd̄ dicit inter sim plicē loquēt̄ t̄ iuramētū nō facit deus d̄ram. xij. q. v. iuramētū. t̄ collige ex hoc qd̄ bic dicit votū ex sui natura nō dirime re m̄rimoniū s̄ cōstitutio facta sup voto. Quia sit hic mentio de voto simplici t̄ solēni: vide. qd̄ sit vtrūq̄ votū. solēne est qd̄ sit interueniente aliqua istarū solēnitātū videlz p̄ susceptiones sacri ordinis. xvij. di. diaconi. t. lxxij. di. cuñ in p̄terito. Ites p̄ susceptionē sacre vestis q̄ tm̄ pficienrib⁹ dari d̄z. s. de regu. statuum⁹. t̄ maxime si cuñ alijs incipiat cantare t̄ oblationē facere in ecclia. xvij. q. i. vidua. t. s. d̄ regu. vidua. t. xvij. di. qd̄ interrogasti. Tercio mō cuñ p̄ pfessionē deuouet se alicui religiōni in manu abbatis vel abbatissē vel etiā i maiu monachi s. de regu. statuum⁹. t. s. c. cōsuluit. t. j. c. pri. p̄ntib⁹ testibus p̄ quos possit. p̄bari. pfessio si ille negaret t̄ ne hoc negari possit fiat inde publica scriptura. xvij. q. i. oēs femine. i. qua scriptura p̄fiteat se velle religiose viuere. x. q. i. vidua. t̄ tale votū im̄pedit m̄rimoniū cōtrahendū t̄ dirimit iam cōtractū. xvij.

Quartus

q. s. c. s. t̄ p̄ totū vsc̄ ad. c. nuptiarū. als aut̄ votū cōtinētie fa ctū q̄ quis corā multis dicit̄ simplex quasi nō vestitū siue institutū aliqua solēnitate. t̄ tale votū im̄pedit m̄rimoniū cōtrahē dū sed nō dirimit iā p̄ctū. q. d. nō d̄z īhere post tale votū. t̄ si p̄bat tenet. s. co. cōsuluit. t. c. veniēs. t. xvij. q. i. nuptiarū. cū se. c. t̄ post hoc vrotum p̄tinētie cuñ quis dicit̄ vnoeo cōtinētiā dat ecclia licētiā contra bēdi. s. co. c. pri. Hec op̄i. bodie q̄li cōis ē t̄ in hac op̄i. fuit ḡtian⁹. xvij. di. s. vi. t. c. vle. Hug. dō dixit q̄ votū cōtinētie p̄petue inf̄ oia vota ipedit t̄ diri mit m̄rimoniū iam ī cū: t̄ in nullo casu est m̄rimoniū post votū p̄petue cōtinētie quo ad deū: t̄ si postea cō trahat de solo facto p̄bit t̄ mortali⁹ peccat t̄ h̄ dicit ēē verū si votū cōtinētie p̄petue te neaf̄ p̄petue dicit̄ votū cōtinētie cuñ dico: vno eo p̄petuā cōtinētiā Impropric̄ cuñ dicit̄ vnoeo siue p̄mitto q̄ post annum siue post mortē vxoris mec̄ vno eo p̄petuā cōtinētiā qd̄ est dicere votū de p̄nti t̄ futuro. Et dicit Hug. q̄ solē nitates p̄misit nō sūt de subā voti s̄ signa t̄ p̄bationes voti si votū reuocet̄ in dubiuz. H. dixit q̄ si aliquis corā tota ecclia dicat

ptias p̄p̄o motu cōuolasset: cuñ votū simplex m̄rimoniū ipedi at p̄trahēdū: nō tñ dirimat iaz cōtractum: nihil ambiguitatis b̄ questio tua cōtinere videſ.

Inno. iiij. libon̄. t̄ lubicesi. epi. scopis.

Cotū solēne im̄pedit t̄ diri mit matrimonium post cōtractuum.

Est in suātē. i. nobili m̄lief nfo ē aplatui reseratū q̄ a quibusdā curialibus fuit reli gioneñ. p̄ ipsius copula sup̄pli catū qd̄ cuñ ad p̄sanguineoz̄ ei⁹ noticr̄ p̄uenisset: vt maritū ac ciperet ei sub obtestatione regia suggesserunt: ipsa vero q̄ tunc nō nollet nubere p̄estōs consiliū accepit ab eis q̄ votū k̄ emitteret castitatis: qd̄ in ma nibus cuiusdā de fratribus sancti augustini fecit adiecto teno re: vt in domo propria cuñ omni substantia sua remaneret. Ha ne in eiusdē ordinis habitu biē nio post p̄mansit. licet id se i vi tam fecisse asserat: t̄ coactā nō

vnoeo p̄petuā cōtinētiā nō solēnizat̄ votū nō aliquid de p̄missis interueniat vnde si postea cōtrahat tenet m̄rimoniū bu. v̄o ī ve p̄z. Sed certe qd̄ dicit bu. magis videñ tutū l̄z em̄ aliquis nō efficiat̄ monachus bēne pōt se obligare ad cōtinētiā p̄petue p̄ votū sicut pōt se obligare ad alia vota quia votū cōtinētie excedit oia alia vota vnde non posset cōmutari in mai⁹ bonū. ar. xvij. q. i. nuptie. vnde t̄ si cōiugati cōtinētiā p̄mittat̄ eam seruare tenent. xvij. q. v. quod deo pari. Hug. cōtradicit̄ alec. c. pri. cui potius standū est. s. **O**bseruare q̄ si prius iurasset t̄ postea votū simplex emisisset tene quod dicit̄. s. de spon. cōmissum. b **V**ideñ. quia remanebit cuñ illa. s. co. cōsuluit.

Est in suātē. **P**rimo ponit factū. secundo diffiniendū cōmittit ibi: nos igif. ab. sic. i **S**upplicatū. contra il la iura. nam a principe nō est pētēda vxor. xvij. q. i. nullus. t̄ pena deportationis m̄erc. C. si nup̄ ex rescrīp. p̄c. l. s. t̄ q̄ de bent esse libera m̄rimonia. s. de spō. gemma. k **O**d̄ in manibus. t̄ ita solēnizauit votū cōtinētie tradendo se ordini sancti augustini in manib⁹ illi⁹ monachi vt. j. p̄. t̄ habitū p̄fessorū suscipiendo. I **C**at domo p̄p̄ia. ḡ nō erat monacha exq̄ pōt p̄p̄ia retinē. ar. s. de sta. mo. et ad monasteriū. i. fi. cuñ talis con dictio sit ī subam monacharū. s. de cōdi. ap. c. fi. t. xvij. q. i. fol. z. ar. ff. de ac. t̄ ob. nō solū. ar. s. r. q. i. sic qd̄. t̄ s. de p̄di. ap. c. s. talis. n. cōdictio. est ī subam monacharū. vñ ea retēta impe dit monacharū. Quidā tñ dicit̄ q̄ ea adiecta tenet monacha tñ. p̄ nō adiecta baberī d̄z. ar. bui⁹. l̄c. de h̄ dicit̄. s. de condi. ap. c. vlti. verba ista in domo p̄p̄ia cuñ oī etiā sua substātia sic expone. i. cñ vñfructu sue sube olim an̄ monacharū: vt de vñ fructu illarū renū viciū t̄ vestitū b̄ret in vita sua: q̄cjd em̄ sug est d̄z esse t̄ est monasterij t̄ si qd̄ deest ei sup̄p̄et a monasterio silis em̄ expositio baberī. xvij. q. i. si q̄s rapuerit t̄ s̄cista crit

monachū t̄ potest remansere in voto quōdam sua cū vnu re-
rum quas cotulit monasterio: sic. xxvij. q. i. de viduis.

a **C**ontra regio: ar. q. imperiū regū nō sufficit ad istū metum
ar. C. qd me. ca. ad inuidia: ar. ptra. C. e. l. penul. t. xxij. q. viij. q.
cōuenior. similiter imperiū parentū non sufficit. ff. de rito imp. si
patre. xxij. q. viij. om-
nes causationes.

b **C**ael modica co-
actio: no. q. leuis me-
tus nō excusat in voto
ut hic: et. s. qd me. cā.
cum dilecti. sed in ele-
ctione leuis met. suffi-
cit. s. q. vij. s. qd aūt. s. līr.
in matrimonio ut vi-
de: qd plena debet se-
curitate gaudere: vt. s.
de spō. cū locū. ff. de ri-
mup. si patre. tamē ta-
lis debet esse q. possit
cadere in cōstantē vi-
rū. s. de spō. veniēs. ij.
t. c. cōsultationi.

c **C**ontra patiētia: no. q. ra-
tiōe t̄pis euāescit ex-
ceptio: qd psumit con-
sentire. s. q. i. cōstat. s.
de spon. ad id qd. s. de
fri. c. s. C. qd me. cau. l.
ij. ff. de pdi. ob tur. cāz
si ob turpem. ff. de rito
mup. si patre.

Rica. De eo qui du-
xit in ma. **C**upra vi-
sum est de quibusdam
impedimentis matri-
monij. s. ordinis t̄ vo-
tu: nunc subiicit de alio
impedimento qd. s. cau-
satur ex adulterio vel
macbinatio in morē
cōiugis. **A**bbas si.

Ropositū.
Cōmu-
nis diuīsio.
Secūda ibi
licz autem. **A**bbas.

d **C**onsciā: hoc excu-
sauit mulierē ab adul-
terio: qd ignorans nō
cōmittit adulterium.
xxij. q. ii. in lectu. et
ff. de adul. l. vlt. alioqñ
si fuisset cōscia nō pos-
set postea cū eo remanere. s. e. cū bīet. imo plus. pdest: qd filij de
tali mrimoniō legitimū sunt cēsendi. ppter bonā fidē vxoris. s. q.
si. s. līt. legi. ex tenore. t. c. cū inter. t̄ tñ nō fuit mrimoniū int̄ eos
etia post mortē pme vxoris. licz em̄ ista crederet cū liberū ligat
tñ erat t̄ in pmo p̄sens qd null. fuit intelligib. p̄durare: sicut nec
mrimoniū trahit cū seruo licz credat liber. als nō trahit
etia si postea manumitteret eo ignorāte: qd post manumissionē
factā manēdo cū eo approbare semp intelligib. primū cōsensum
qui erroneous fuit t̄ nō aliū. vnde mrimoniū non pcedit: arg.
ptra. ff. de offi. p̄cōsul. obseruare. s. vlt. imo videc xp̄ssum. ff. de
ture dō. pculus. p̄us dictū verū est. tamēsi mulier vult cōpellit
ipam ducere. ppter dolū t̄ fraudē ipius: vt in fi. dicit.

e **C**on canonib. xxij. q. i. c. j. t. j. e. e. tuaz. cū bīet. t. c. vlti. i. fi.
f **C**idē dederat: vel si de facto eā duxit. s. e. cū bīet. t̄ supple t̄
ē cognouit viuēta sua vxoris als nō impediret trahere cū ea.
s. e. c. l. vlti. g **C**adimata. xxij. q. i. s. qd viuēta. s. e. sup hoc.

b **C**de suo dolo. s. de rescrīp. sedes aplīca. t. xx. q. i. dictum.

i **M**isi mulier: t̄ ita cōpellit vir remanere cū ea si voluit. ppter

culpā t̄ dolū ipius viri: s. nō ecōuerso. s. līt. s. de adul. c. i. t̄ ita ēb

argu. qd. s. t̄ pte tenet: t̄ pte nō. s. de despō. impu. de illis.
ff. mā. pōt. C. de rescīn. ven. l. q. t̄ insti. de auc. tu. circa p̄n. ff. loca.
si emptio. s. interdū. t̄ ff. de ac. emp. t̄ ven. julian. s. s. qd a pu-
pillo. xxij. q. i. s. qd in genu. xxij. q. v. p̄posito. t̄ xxij. q. i. aliqñ.
t̄ xxij. q. i. s. līt. j. t. xxij. q. i. c. j. t. i. si tñ traheret cū alia teneret
matrimoniu. s. co. ve-
nientis.

Significavit nō.
In pma pte
decisa p̄sūtatio. In se-
cūda ibi: mādam? di-
stinguens cōmissio: et
secūda mēdri ibi: alio
quin. **A**bbas si.

k **S**ignificavit. Istē
o. coactus fuit quādā
despōlare in vxore p̄stī
to iuramēto: postea vō
trahit cū alia spontē
neā volūtate p̄scia b̄
facti. pma petit illū in
virū coram eboracēn.
archiepo. qd cū cōpulit
recedere a secūda p̄stī
to iuramēto donec lis
esser iudicio ecclie ter-
miata inē ipm t̄ pma
lite pendēte morua ē
pma. dubitat iste. o.
an debet redire ad se
cundā quā spōtē dure-
rat in vxore. respōdet
papa. pte sequit.

Significavit nobis. o. andē
gauēsis: t̄ infra. **A**ndā da-
mus qdē: si p̄stiterit: qd eidē. o.
tāta vis illata fuerit: qd nō spōtē
in pma p̄sens: nec post p̄stī.
t̄ tunī iuramētu ipaz carnalis co-
gnouerit: ppter h̄ nō dimittas
qm ad aliam quā postea i vxore
acceptis: fuitēdē: liberā tribuas
n facultatē. **A**lioqñ sibi ne ad se
cūdā reuertat sub intermissionē
anathematis inhibēs des ei lice-
tiam ducendi alia in vxorem.

Idem barsanē. episcopo.
Con potest quis cum illa con-
trahere: quam vxore viuēte co-
gnouit si machinata fuit in mo-
rem vxoris.
Super hoc qd q̄sūisti an li-
ceat alicui cū ea contrahere
infimoniū quā vxore suaviuēte

m **C**ognouerit: qd si
fecit anteq̄ traheret
cū secūda cōsensisse vi-
det vñ amplius secū-
dam babere nō posset

s. de spon. ad id qd. t. s. de despō. ipu. de illis. t. j. de his qd ma. ac.

pos. insup. t̄ est ar. q. ratibabito retro trahit. s. līt. s. de regu. signi-

ficatu. ad fi. s. q. i. cōstat. līt. dist. salonitane. de cōiu. ser. iposuit.

t. s. qd me. cā. platū. t. c. cū di-

lecti: ar. s. xv. q. i. meri-

to qris. t. s. de iureiu.

si vō. **I**uramētu istud

poterat seruari sine in-

teritu ale. qd debuit ser-

uari: vt ibi dī. t̄ h̄ uor-

babēt h̄ locū: qd matri

monia libera debet ēē

t̄ nō coacta. s. de spon.

cū locā. t. c. p̄terea. re-

quisuit. gēma.

n **C**ognouerit: qd si

fecit anteq̄ traheret

cū secūda cōsensisse vi-

det vñ amplius secū-

dam babere nō posset

als enim bene posset eam babere. s. c. primo.

o **T**rauerat: ar. est hic: qd ab initio non valer tractu temporis

non coualecit. licz p̄ueniat ad eum casum a quo potuit babere

initium. insti. de leg. s. an seruo. ij. q. i. in primis. circa p̄n. insti.

qui testa. face. pos. s. vltimo. xxvij. q. ii. c. vltimo. argu. contra.

xx. q. i. ad līmā. ff. de seruo. vt pomū. xxvij. q. ii. in lectu.

Prima rubrica locū habet quādo p̄petuū subest impedimentū contra-

ria adaptant̄: ad hanc regulā mulea impedimentū faciendum que-

dam factuz non dirimunt: quia quod ab initio legitime factum

est ex supueniente delicto non mutatur. ff. de icine. actu. qd priua-

nec enim nisi lege vel canone illud exprimat: vt patet per con-

traria qd perpetuo. p̄babit fieri. quolibet casu supueniente. p-

ibz taliter.

Super hoc quod **P**remittit questionem cui respōdet

Liber

a Copulavit: et eam viuente sua uxore cognovit alio non probaret. s. co. c. vlti. et ea sciente quod haberet uxorem. secus si ignoraret. s. co. c. i. t. i. t. co. ti. ex tua u. t. cum haberet.

b Machinata. xxxi. q. i. si quis viuente. t. s. c. i. et intellige cum effectu: ut dicit. c. si quis viuente. qd dicit: machinata. q. uba cu effe

ctu sum accipie da. s.

de cle. no resi. relati. et

s. ce sp. c. vlti. de peni.

dist. s. s. autem verba.

et ff. qd quisq. iuris. l.

s. s. hoc aut. t. arg. i. c.

vlti. Quidam dicit quod

sufficit conatus sine esse

et ut sufficit quod ita scri-

ptu est. ff. qui t. q. bus

p. p. p. p. t. v. q. i. s. scri-

ptu est. qd no est veru

s. c. l. vlti. Quid si ali-

quis interficit aliquem

in bello non eo apostolo

quod velit uxorem eius su-

mere. n. quid pot illa

ducere in uxorem. Bi-

cas quod sic. s. de puer. in

si. laudabilem.

c Fides dedit. xxx.

q. i. relatum. t. s. co. si-

gnificasti. Bern.

d Lettera.

e Cois diuiso

Secunda ibi: sup quo.

Ab. d. Depensam.

id est convictam. sola

enim depensio non suffi-

cere ad hoc ut separa-

re. i. q. i. c. q. t. i. licet

sufficiat ad infamiam

ff. de ritu nup. palam.

s. vlti. e. Alii sup-

induxit: in uxore. que

fuit conscientia quod alia habe-

bat uxore: alio non noce-

ret. s. co. c. i. t. s. co. ve-

nientis. f. Separare. s.

co. c. significasti. xxxi.

q. i. relatum.

g Alii: poterit: acta

penitentia: ar. s. de sp.

cum in apostolica. vel

etiam pte penitentia si ti-

metur de incotinentia

xxxii. q. i. in adolescen-

tia. Bern.

h Et non haberet.

i Primo po-

nitur consilium. Se-

cundo responsio: ibi. tale. Abbas sicutus.

b Perpetua cotinentia: hoc sit propter causas que hic ponuntur: et quia ambo processerant in dies suos: tam si timeret de incotinentia ipsoz. puta si essent iuvenes darec cis licentia contrahendi. xxxiii. q. i. in adolescentia. t. c. vlti. Sed contra videt. s. c. primo. vbi datur licentia contrahendi in iunili casu. sed ratio redditur in littera: quod isti plus peccauerunt quod alii unde plus pu-

nunt: et quia senes videbant. i. Leo papa. xxxi. q. i. c. i.

k Et quod hic plus: sic. s. co. c. vlti. Sed videt quod casus iste non sit alius ab alijs duobus de quibus habes. s. co. sup hoc. quod si ducit illam: fidem dat illi. et ita idem est ducere eam sic de facto quod fidem dare. satis potest dici quod iste casus non est diversus ab illis. et hoc non dicit quod sit alius omo: sed quod plus est hic quod si fides immatur: quod hic primo interuenit fides in desponsatione tali de facto et postea eam ducit. sed verius est quod tertius: et hoc differt ab alijs: quia hic est fides de presenti contrahendo cum ea quaeenus potest. Sed in alio casu est enim fides de futuro, et est similia differentia: sicut in

Quartus

ter sponsalia et matrimonium argu. s. c. vlti: et plus est hic quod fidem dare: ut hic dicet: et plus peccat. i. Cu eadem. s. uxore.

m Juramenti: iuramentum istud quod fecit iste ut ei ulterius non adhiceret: non sufficit quod ea habere non possit: quod id est si eam abiurasset: cum aliud subsit impedimentum: ut patet per hanc literam unde supple maxime.

n Cu Grego. quod tri-

burien. xxxi. q. i. relati-

t. c. sequitur.

o Multiplicatas: quod

et in favore filiorum dispe-

sationem inducit. xxxv.

q. viii. de gradibus. t. ff.

de ritu nup. qd in priu-

cia. als incipit viuus.

p. No minuat. s. de

symo. non satias: et. c. se.

t. ff. de colut. l. vlti.

q. Intererit. apud

quod debeat morari si-

li factio diuotio. ha-

bes. C. de diuot. fac. l.

vna. et apud talcm co-

morari. debet quod cor vi-

te vel sanguini non in-

sidet. s. de couerti. i. s.

c. vlti. vbi de hoc.

r. Scdm facultates

hoc est regularc quod fin-

facultates alimeta mi-

nistrant. ff. de li. agno.

si quis a liberis. s. ruso

t. s. si quis ex bis. t. s. d.

al. libe. si competenti

t. l. vlti. si t. p. curatio

exhiberi debet fin fa-

cultates eccliesic. s. de

censi. scipite. t. c. cu nu-

per. Et no. qd filius mi-

nor triennio ali d. apd

matre. maior triennio

apud patrem. C. de pa-

po. nec filium. et. s. de

couer. in si. c. vlti. t. s.

ff. de libe. agno. si quis a

liber. s. no em. Illud

scias quod sicut parentes

alere debet filios. s. di-

uis naturale. sic et filii

parentes si egeat: ut in

l. pdicta: si quis a liberis

in pn. t. s. si impubes

t. C. de ale. li. l. t. s. q. i. t.

xxi. di. c. i. t. xxxi. q. i. q.

inter cetera. t. n. recusa-

re pot pater alere filios

ius naturale. s. i. s. i. s. i. s. i.

iusta de causa si forte cum accusauit: ut in. l. predicta: si quis a li-

beris. s. si quis ex bis. in si. vbi autem pater et filius egerint: mater

compellit eos alere: ut. c. l. s. vtrum. t. l. penul. t. C. de ale. lib.

autem. quod ac modum. t. in autem. ut li. ma. t. auie. s. illud. Si au-

tem mater alit filium dum pater abundat potest petere expen-

tas: si hoc fuerit. ptestata. ff. de nego. gest. nesciensus. post trien-

nium tam. sed hec que dicta sunt subintelligunt de legitimis: vni-

figuant p. traria in autem. qui. mo. na. est. le. s. vlti. t. C. de inci-

nup. autem. ex completu. t. C. de na. lib. autem. licet patri. t. s. qui

fi. sunt legi. p. venerabilem. sed illa contraria intelligunt de vigore

ius ciuilis. qd videt in dictationem criminis. hoc

intelligit de benignitate canonica que vigorem sumit a iure na-

turali. nam educatione filiorum de iure naturali est. s. dist. ius na-

turale. et ex instinctu naturali procedit. unde ius istud preferit

ciuii: tam filii non succendent in bonis patris et illegitimi sunt

s. de clades. t. spon. cum inbibitio. s. j.

littera.

a sibi de facto infimonia copula-
uit. **C**u adultera est in mor-
ta per decenium est moratus: de-

qua decem filios pcreauit. **C**u
le ergo damus cōsul. t. respon-
sum: ut separant omnino: et eis

in iuncta penitentia perpetua con-
tinentia indicat psumptum cum in

dies suos ambo processerint: et ta-
diu publice s adulterio et piurio

ex certa scientia pdurantes eccles-
iam in graui scandalo perturba-
uerint. **H**ostia. n. qd papa sta-
tuit ut nullus ducat in infimoniū

quā adulterio polluit et qd plū
processum fuit qd si fides prestita

dum taxat fuisse adultere ut de-
functa legitima eam duceret in

uxorem: cu eadem etiam viuen-
te quasi matrimonialiter meche-

mechus adhicerere psumpsit: et
sacramentū suum temere viola-
re: qd viuē cōnubium vbi etiā

nulla intercessit religio iuramenti

ta Grego. papa qd triburiē. syno-
dus detestat: et vtrumq. hoc mō

cōiunctam precepit publice pe-
nitentie subiici: ac perpetuo sine

ylla spe coniugij pmanere: nec

aliquid eisdē. s. t. m. ad minicu-
lum afferunt ut simul maneat qd

decenio cohabitauerint adinui-
cem: ac decem filios suscepit: cu

multiplicitas prolis ita suscep-
magis coram crimen exaggeret: et

diurnitas tuis peccatum non mi-
nuat sed augmetetur. **H**ollicitudi-

nis tñ tue intererit ut vtrumq. libe-
ris suis fin qd eis suppetit facul-
tates necessaria submiserint.

predicta. a. de presenti luce sub-
tracta memoratus. s. cuz adulte-
ra per decenium est moratus: de-

qua decem filios pcreauit. **C**u
le ergo damus cōsul. t. respon-

sum: ut separant omnino: et eis

in iuncta penitentia perpetua con-
tinentia indicat psumptum cum in

dies suos ambo processerint: et ta-
diu publice s adulterio et piurio

ex certa scientia pdurantes eccles-
iam in graui scandalo perturba-
uerint. **H**ostia. n. qd papa sta-

tuit ut nullus ducat in infimoniū

quā adulterio polluit et qd plū
processum fuit qd si fides prestita

dum taxat fuisse adultere ut de-
functa legitima eam duceret in

uxorem: cu eadem etiam viuen-
te quasi matrimonialiter meche-

mechus adhicerere psumpsit: et
sacramentū suum temere viola-
re: qd viuē cōnubium vbi etiā

nulla intercessit religio iuramenti

ta Grego. papa qd triburiē. syno-
dus detestat: et vtrumq. hoc mō

cōiunctam precepit publice pe-
nitentie subiici: ac perpetuo sine

ylla spe coniugij pmanere: nec

aliquid eisdē. s. t. m. ad minicu-
lum afferunt ut simul maneat qd

decenio cohabitauerint adinui-
cem: ac decem filios suscepit: cu

multiplicitas prolis ita suscep-
magis coram crimen exaggeret: et

diurnitas tuis peccatum non mi-
nuat sed augmetetur. **H**ollicitudi-

nis tñ tue intererit ut vtrumq. libe-
ris suis fin qd eis suppetit facul-
tates necessaria submiserint.

inter cetera. t. n. recusa-

re pot pater alere filios

ius naturale. s. i. s. i. s. i. s. i.

iusta de causa si forte cum accusauit: ut in. l. predicta: si quis a li-

beris. s. si quis ex bis. in si. vbi autem pater et filius egerint: mater

compellit eos alere: ut. c. l. s. vtrum. t. l. penul. t. C. de ale. lib.

Significasti. Cōis diuisio. Secūda p̄ ibi: nos igit̄. Ab. s. Adhesit: t̄ qz cā nō dimittebat fuit excoicatus: t̄ ideo dicit in fi. si petierit absolutionē ipm̄ absoluas.

b. Cōmachinatus. xxij. q. i. si quis viuente. t. s. co. sup hoc.

c. Fidē dederit. xxij. q. i. relatū. t. i. co. c. vlti. Idē est si de facto

cā in uxore ducat. s. c.

p. xi. et hoc verū est cū

mler ista sc̄it illū alia-

bz. als non noceret q̄

min⁹ post mortē uxore

ris posset secū remanē

re. s. co. c. s. t. i. c. pri.

d. C̄ si petierit. imovi-

det q̄ compelli debet

ar. xxij. q. i. pdicandū.

t. xciij. di. diaconi. sed

q̄lter p̄t cōpelli cum

iam sit excoicatus bōc

mō vt ali⁹ compellant

nē ei cōcent. i. de vsu.

post miserabilēz. Ali⁹

dicūt q̄ nō est absolue-

dus nisi petat vt ista

līa satis innuit: qz ipē

nīcēti nō daf remissio

xxij. q. ii. lega. t. xxij

q. vii. quēadmodū. sed

bic nō ē p̄trarietas: qz

vtrīq̄ fieri p̄t vt ille

indirectē compellaſ. t̄

sc̄petet absolui et sa-

tissaciet.

Genens ad p̄e.

Donit casuz

quē deciden̄ cōmit-

tit: ibi. lic⁹ autē. Ab.

e. Inscīa: si hoc fuit

legitime: poterit rema-

nere cū illo: simile. s. c.

i. f. De nouo: vt

sic tenet m̄rimonii: vt

ex nīc si illa voluerit

in eū p̄sentire: als non

cōpelleret sed vir. s. e.

c. i. sic t̄ trāfatio dolo

alteri⁹ tm̄ inita ab eo

reuvocari nō p̄t. C̄ de

trāf. transactiō: silē

ff. de offi. p̄cō. obserua-

re. s. vlti. s. c. ff. de lega.

ij. l. j. s. i.

g. Fidē adultere: h

ideo dicit: qz t̄ si illa h

seuissit t̄ q̄ b̄et alia⁹

uxorem adultera dice

ref: vñ non posset esse

cum illo: ppter fidē dā

ta: t̄ q̄ etiā plus fuit

bic: qz in uxorem eam

durie. s. co. cum habe-

ret. sed quia fuit igno-

rans adulterium non

cōmisit. xxij. q. ii. in

lectum. ff. de adulte. l. penul.

Siquis uxore. C̄ ponit duo mēbra. Hēcūdum ibi: cete-

rum. Ab. b. Cōgnouit: eandē: sic patet q̄ sola fides da-

ta vel tm̄ de facto p̄trabere nō impedit matrimonii uxore defun-

cta nisi ad carnalē copulā sit p̄cessum. t̄ sic intellige omnia illa-

tura: que dicūt q̄ nullus ducat in m̄rimonii cui dedit fidē de ea

ducēda post mortē uxoris: vel cū qua p̄traxit de facto. t̄ ita ē ar.

q̄ voluntas siue factū nisi fuerit subsecut⁹ effectus nō nocet: q̄a

nō fuit conat⁹ vbi iniuria nō habuit effectū. s. de spon. c. vlt. vbi

v̄b̄ec. t̄ ar. xxij. q. iii. extraordinaria. t̄ ff. qd̄ quisq̄ iur. l. i. an fi,

argu. s. xxxij. q. v. qui viderit. t. s. de biga. iij. p. t. c. vlti. t. l. dist. sī
q̄s acceptū. t̄ de p̄m. dist. s. siq̄s cū telo. s. de spō. iuuenis. et idē
intellige de eo vel ea q̄ machinata est in mortē alterius. s. cū effe-
ctu: vt. xxij. q. i. siq̄s viuēte. als solus conatus nō impedit: an
istius. c. q̄ eadem ratio videat vtrōbīg.

Rica De cōiugio le-
prosorū Vito de quib-
usdam impidēmēs
matrimonij: qz mor-
bus leprie dissoluit spō-
salia de futuro: et pōe-
dubitari nūquid impē-
diat p̄trabendū vel di-
rimat contractū idē
t̄c. Abbas si.

P Enonit a. **D** p̄to na-
ras casū. Se-
cūdo diffini-
endū cōmittit ibi: quo
niā. Abbas si.

i. De cōsuetudine: q̄
ē iure canonico appro-
bata. s. de eccl. ed. cū
dicat: qz vt ibi pat̄z cū
alijs habiteare non de-
bet t̄ etiā de iure vete-
ris testamēti. xxij. q.
ii. boc ipm̄. sed in boc
q̄ viri fani nō sequunt
viores vel econuerso
mala erat cōsuetudo:
vt. i. sequit. t. i. c. pri.

k. Una caro: hoc ex-
positum est. s. de biga:
debitum.

l. Sine altero. xxij. q.
ii. si quis neccesitate

t. xxij. q. v. si uxore.

m. Diutius: hic nō
determinat quantum
extendaſt istud diuti⁹:
t̄ video in arbitrio bo-
ni viri consistit. s. de
offi. dele. de causis. et
ff. de iure deli. ait pre-
tor. permittunt tamē
mariti qnq̄ ab uxori-
bus recedere t̄ abesse

per multa tempora in
fauoreti tamē terre
sancte. s. de vo. ex mul-
ta. ad finem. Diutius

quandoq̄ extendaſt
vſq; ad bicimia. ff. lo-
ca. cum domini horo-
ri. quādoq̄ vſq; ad
quinquemū. ff. de se-
para. l. j. s. qd̄ dicit.

n. Sequit⁹: no. q̄
vir tenet sequi uxores

sicut econuerso cum non ad imparia iudicent. xxij. q. i. si q̄s v̄o-
rem. in fi. t̄ hoc cum ex iusta causa recedit uxor. als retinet ea⁹
maritali potestate. xxij. q. v. cum caput. et ca. manifestum. t. c.
noluit. et mulier semper tenet sequi virum ex quacūq̄ causa

iiij. q. ii. vnaqueq̄. nisi ipsam habere vellet ad infidelitatem. i. de

diuoz. quesuit. vel nisi officiat vagabundus. xxij. q. ii. si quis

incurrit sequant⁹: t̄ eis cō-
iugali affectōne ministrent soli/

o. i.

p̄. De ministrante. Nūquid in eodem lecto t̄ domo morari debet

non debent ad lectū continue compelli: sed sufficit lepro q̄ suo

debito non fraudet. seq̄ quare non compellunt precise. xxij. q.

o. ii.

v.c.ij.respōdeo forte ideo: ne leprosi nimis improbi efficiantur in exactione sui iuris.tamē si sani oīno recusaret bene cōpellerent sed pīo exhortandi sunt: vt hic dicitur vt in f. patet. t.j.c. pxi. in f. nam illud nō pōt referri ad continentia que suaderi pōt. imperari vō minime.xxiij.q.i.integritas. et viā solā causam excipit dominus.j.c. pxi. et. xxij.q.vii. omnes causationes.

Quoniam nem̄.

Quoniam sunt tria dicta. Secundū ibi: leprosi. Terciū ibi: qd si. ab a Causa fornicatio nis. xxiij.q.i.duxit dominus: t.q.vii.apostolus. t.c. omnes causationes. b Aepza.

Sic ppter leprā alterum dimittere nō potest. s.c. pxi. t.s. de iure iur. quacdam modū sed sponsa de futuro dimitti potest ppter leprā supueniente: vt ibi: t.c. pxi.

c Graui infirmitate pxiij.q.vii.bi qui sani. t.q.vi.si vxorem quis. simile. s.de de. egro. c. j.q.ij. t.vle. t.f. de tu-

t cu. nec ille. ct. vii.q.j. pontifices. ar. ptra. de cle. egrotā. tua. sed ibi solvit. d Liberum cum nō sit eis prohibiti um: qd edictū de matrimonio pbibitorū est. s. de spon. cū apud.

e Generali pcepto: No. q generaliter dicitur: generaliter ē intelligendū de cōse. dist. vij. vt ostēderet. t.f. de pcu. pcurator cui. xij. q.j. dilectissimis. f. māda. creditor. s. lucius. imo etiam indefinita generaliter intelligit. pxi. dist. si romanop. t xij. q.v. si nō licet. et j. de pui. q. circa. f. de serui. v. p̄dio. si seruitus. t.f. de acceptilla. pluribus. argu. cōtra.

q indefinita non equipollet vniuersali. s. de deci. ad aūscentia. f. de lega. ij. nō aliter. de cōse. dist. ij. liquido. Item cōtra q generale verbū restringit. ij. q.ij. omnes leges. t dist. j. omnes leges. t.j. de sentē. excō. s. v. s. si v. t.f. ad. l. aquil. scientiam. s. qui. f. de pig. ac. obligati. solu. verbum generale intelligendū est generaliter put hic dicit: t in p̄mis cōcor. nisi constet contrabente vel testatorē aliter intellexisse de quibusdā. C. de trāsfrage cum geminiano: vel nisi sensus non patiat: vt in vlti. cōcor. t qd dicit indefinita equipollet vniuersali. illud regulariter obinet in iure si legē vel canonē non determinat. xxiij.q.i. qd si dormierit. Bern. f Excepto: t ideo nos ex cōsensu nostro recipere non debemus. ij. q.v. consulisti. t. lv. distin. si euangelica. t h̄j. dist. miramur. vii. q.ij. scripsit. t. xxiij.q.ij. qd si dormierit. ct. s. de transla. inter corporalia. argu. contra de cōse. di. ij. liquido.

Littera. Cōminis diuissio. secūda pars ibi: respondemus. g Logi non debet: sic ergo patet q lepra supueniens solvit sponsalia de futuro. et eadem ratione quelibet alia enorū deformatas: vt. s. de iure iurā. quādmodū. secus in

matrimonio de p̄senti: vt patet ex p̄mis. c. s. do. t.c. quādmodū. Item. argu. qd ea que de nouo emergunt auxilio indigēt. f. de inter. act. de crat. S. ex causa. ct. s. de offi. tele. insinuante. t f. ad velle. si mulier in iure.

Rubrica De cōiugio seruōm. Quidam ē. s. de impedimento lepre

an t quādo impedit vel dirimat matrimonium: sequit nūc videre de impedimento conditionis seruōis.

Dignum est

Primo ponit dictū t eius rationem. Secundo quādam dubitationē solvit: ibi. debita.

b In christo iesu. i. in fide christi suscipie da. i. sacramētis que suscipientis causā cōferunt: vt baptism⁹ cōfirmatio sacramēti eucharistie viaticū penitentia. ab istis sacramētis nullus fidelis debet excludi: imo tenet ea recipere. s. de peni. t remissis vtriusq. s. a matrimonio nullus debet excludi: quia edictū de matrimonio pbibitorū est s. de spon. cū apud. secus de alijs sacramētis et ordo: qui ratiōne aliorū datur: qm nullus seruus debet ordinari p̄ter domini voluntatē. s. de ser. nō ordi. cōfiliū. t p̄ totū t. nullus illegitimum nat. s. de s. p̄bly. c. j. t p̄ totum: vt hoc pbatur. j. q. j. s. si ergo sacramenta. t. s. ecce si clerici.

k Remouēdus: sit autē de monachis. s. bic nobis. aut. coll. j.

l Inter seruos: nec etiā inter liberū t ancillā si contrabere voluerint sc̄iter. xxiij. q.

j. si qd ingenuus. t.j.c. pxi. m Dissoluēda: cōiunctiā cōiuge separari non debet. C. cōmūnia vtriusq. iuris possessionū. partus tñ penes dominū ancille remanet. f. de sta. bo. l. t seruo. n Cōseruitia: ergo si dñs seruitia exigit t vxor debitu a viro petit eodem tempore dño est potius obediendū. Dicunt quidā qd potius est obediendū dño: nisi piculum fornicationis timeat: vel magnū p̄iudicium fiat vxori. sed potius videat q vxori ipius reddat debitu cum p̄ hoc nullū p̄iudicium vel saltem modicū fiat dño. ppter morā modicū t̄pis: nisi forte dñs in auxiliū p̄sone petret seruū suū. Quid si dñs vellet vendere seruū suū alicui qui vellet cum ducere ad extrances ptes forte in greciā: dixit Ila. qd p̄t: t vxor teneat eū sequi. veriā videat vt alij dicit: qd talis vēditio pbibēda est: ar. C. cōia vtrī. iu. possessionū. ar. liij. dis. fraternitatē. t ar. j. de inde. c. vlti. interest em̄ repub. ne quis re sua male vtaf. insti. de his qd sur̄el alie. iu. sunt. s. pe. t.f. c. ti. s. dñs.

Roposuit. Cōrōponit factū. Secundo diffinitionis cōmissio: ibi. mādamus. t ibi distinguit. t secundū mēdrū ibi: si v. o. Cōliberā esse credebat: t sic nullū fuit matrimonium si erat ancilla quā credebat libera. pxiij. q.ij. q. totū. error cū cō-

bitionis impedit matrimonium. xxix. q. ii. §. bis ita.
a **C**audiuit: supple et credidit: non enim cuilibet referenti credere tenet: ar. xxiiij. q. iiiij. q. magni. 2. ff. qd. c. fal. tu. l. ii. titubas enim pro ignorante habendum est. **C** de codi. inde. l. vlti. ff. de libe. bo. exi. l. iiij. §. is qui. ar. i. de scdis nup. dñs. 2. xxviii. q. ii. c. q. bellic. ar. ptra. xxii. q. iiij. innocens. et ff. de peti. he. ite venire
G. euz anteq. ptes. dic q. si iste habet conscientiam scrututis ex probabili causa et discreta: tunc piudicat sibi si carnaliter cognoscatur. si ex leui et temeraria cui credi non debet: non videat q. ei piudicet: arg. j. de sen. excō. inq. st. dīs. et i. co. c. vlti. sed pone q. iste mouet ei litē cōditionis ipa petit q. lite pendē. reddat ei debetum lite pendē. iure suo pueri non debeat dñ. vt lite pendē. c. s. et j. et. xvij. q. iiij. nolumus. iiij. q. iiij. nonne.

Nūquid ecclia debet ei p̄cipere ut debitum reddat: qd. videat q. iura p̄dicta. **D**icit qdaz q. bñ tenet reddere debitū ad mādatū ecclie: sed ipē non debet exi gere nec sibi sit prejdicū. **C** dicit q. no dñ erigere nec erigēti reddere: quia ei fieret p̄iudicium: qd. videat per istā litterā innuere. et si cōpellat non reddat: quia si eam cognoscit uxoris affectu sit ei p̄iudicium si habeat conscientiam ex causa probabili et discreta. et sic statu esset matrimonium. si fornicio affectu peccaret mortaliter: qd. facere non debet: imo poti pati debet excoicationē. §. de re. spo. litteras. et hoc dicit ar. illius decre. in q̄ditionis. sed satis videat q. possit reddere ad mandatum ecclie ut ex p̄mo cōsensu ei p̄iungat qd. cōster p̄ sententia de impedimento cōditionis et hoc ubi non certus. licet aliquas inde habeat p̄sumptioēs: securi p̄ certo. Et qd. dicit lra. ista post qd. audiuit illā ancillā cognovit eandē. intellige ante litē motā et sine mādato ecclie. tñc em̄ intelligit cōsentire non obstante illo impedimento. et ita secus videat si ad mandatum ecclie ea cognoscatur. b **C** Pro dote. i. vice totis. non enim fuit dos si fuit ancilla ff. de inre do. si mulier. §. vlti. als. l. proculus.

Tect. **C** Primo ponit factū. Secundo determinationē ibi videat. Ab. c. **S**ecundū legē. p̄iuncie: innuit aliter esse de iure cōi: qd. est verū. **C** de rei ven. partū. ff. de sta. bo. l. et seruorū. 2. §. de ser. no ordi. c. vlti. vbi de hoc. d **D**ecennio: sufficit tñ quinquenū. **C** ne de sta. defunc. si pater. 2. l. s. sed hoc ita cōtingit de facto. e **C** Fauore libertat. fauore em̄ libertat. multa p̄ rigorem iuris statuta sunt. ff. de fideicō. lib. generaliter. §. si quis seruo C. cōmunia de manumis. l. s. de proba. ex lris. 2. §. de re iudi. c. vlti. xij. q. ii. cum redemptor.

Agnoscam. **C** Sunt due ptes. Secunda ibi: ideoq. Ab. **A**ff. cōditionis: segauit: qd. bene potuit. §. co. p̄posuit. et xix. q. ii. si quis ingenuus. qz erratis nullus cōsensus est. e. causa q. i. §. is ita. 2. ff. de iurisdi. om. iudi. si per errorem. 2. **C** de iur. et fac. igno. no iccirco. g **C** Nec facto. puta carnaliter cognoscendo ea posiq. intellexit illā esse ancilla. §. e. p̄posuit. xix. q. ii. si quis ingenuus. §. de codi. ap. de illis. 2. §. de spon. is qui. et ita ipso facio m̄rimoniū p̄bit sicut et vbo. xxx. q. ii. honorare. 2. ff. de spon.

sed que. Itē patet b: q. m̄rimoniū q. nullū est tractu tpis cōfir. mat: sic. §. de despō. impo. lras accessit. 2. §. co. p̄posuit. ff. de ritu nup. si quis. sed p̄ videat q. verba necessaria sint. §. de spō. tue. 2. c. si inter. et de conse. di. iiiij. c. p̄ parvulus. In bis q. loqui possunt necessaria sunt verba. ff. de le. iij. nutu. sicut i soluēdo m̄rimonio

rectif exp̄ssus consen-

sus. ff. de ri. nup. in eo.

p̄terea prior cōsensus

hō facit m̄rimoniū: q. a.

nullus fuit s. nou. re-

quirē. §. de eo q. dux. i.

ma. quā pol. veniens.

2. c. i. tita videat anti-

quis p̄durare nisi no-

uis exp̄maē: sile. §. de

bap. maiores. in fi. ff. d.

p̄ca. sed si manete. ff. d.

arbi. si cū dies. in p̄n. 2.

l. labeo. §. penul. et. ff.

de ver. obli. l. j. §. adij-

cit. Dicas q. de facto

tūc p̄trabis m̄rimoni-

nū q. alqua vba p-

cesserūt ad spōsalia v̄l

m̄rimoniū. licet tunc

no haberē effectū. po-

stea vbo ipo facto p̄bit

m̄rimoniū sive spōsa-

lia. ff. d. despō. ipo. lras

accessit. 2. ff. de spō. s. q.

p̄uis. et tale m̄rimoniū

p̄spūtū appellat. §. de

spō. is. q. s. pone q. ali-

qs p̄xit cu. ancilla igno-

rater et dñs postea illā

etiam manumittat viro

ignare vñqd ē m̄rimoniū

Dico q. no: q. ad

buc cōmisce et ex p̄o-

ri p̄sensu q. nullū fuit:

ar. **C** ad v̄l. q. quis. 2. l.

si m̄lit. iij. ff. de mid. iij.

§. scio. Itē si dñs an-

cille tāq. liberā cā ali-

cui tradat i uxori q. li-

ber ē corpso intelligit

ei dedisse libertate. i. auf. de nup. §. si vbo ab initio. col. iij. §. pone

libera p̄xit cu eo quē credebat libez. postea scuit illū cē seruū. ni

bilomin⁹ vult cē cu eo s ille no vult remanē. **D**icit Jo. q. no est

m̄rimoniū. tñ illa dñ cōpelli exq. vult cu eo cē: si. §. de co q. dux. iij.

ma. quā pol. q. adul. c. j. Jo. qd. verum credo.

Rica De natis ex libero ventre **Q**uia error p̄ditionis fūllis ipēdit matrimonium: et ex hoc sepe dubitari p̄tingit vtrū natus ex li-

bero ventre sit iudicādus seruus vel liber ideo tc.

Mdecēs **C** Prio ponit generale dictū ex q. cassū diffi-

nirī mādat: ibi. p̄terea. Ab. b **E**x liberta: fallit tñ i

casib. xv. q. xl. cū multe. Itē in alio. j. de iude. ita q̄rit

dā. **C** hōmōi documētis: q. dicebat m̄lier ista se bēcē

te māmissio m̄ris sue sive d̄ sua qdā inst̄ra q. forte oñdit pape

qbus inst̄ris stabit nisi ex p̄t ecclie p̄ria inst̄ra oñdanē. et sic est

ar. q. instrumētū p̄ aliud instrumētū potest reprobari. et p̄ alias

etia. p̄batiōes poterit ecclie reprobari būilsmodi documēta.

k **A**b ecclie. lxxvij. dist. libertos. **L**iqua tueri. arg. q.

no debeo id facere a quo teneor: alii prohibere: et qui me defen-

dere teneat: me no dñ impugnare. ff. si ser. vni. l. altius. ff. de cōdi.

inde. frater a fratre. 2. xxvij. di. vna iiii. 2. xxv. dist. c. vlti. 2. xi. q. j.

siluester. ff. de fidei. tutor. 2. lxij. dist. §. j. ff. de admī. tu. quoti-

ens. §. ij. ff. de nego. gest. si pupilli. §. videamus. secutus in marito

q. alios ab uxore. p̄hibere dñ: et ar. ij. q. vi. q. quis. fo. i. p̄missio ge-

nerali supple: nisi sit tale factū qd. sibi soli ex officio cōpetebat.

Rica De cognatiōe spūalis **U**iso de plurib⁹ ipēdimētis m̄rimo-

nū sumittit de ipēdimēto cognatiōis tā spūalis q. legalis et car-

nalis et q. spūalis cognatiō int̄ alia ē dignior: iō p̄mittit d̄ ea. ab.

Liber

Quorum autem filij. Primo dubitatio. Secundo duorum canonum posteriorum inductio: ibi. et licet. Tercio posterioris approbatio: ibi. unde. Quartu exceptio: ibi. nisi. Ab. a. **F**ilii. scilicet duorum copatrum. b. **D**osterius. primus canon est. xxx. q. iii. post susceptum. et debet esse paschalis pmi. licet i quibusdam libris dicantur paschalis secundi. cano posteriorus editus est. c. causa: t. q. c. sup quibus qui corrigit pmi: ut h. dicit. sed canon ille ita potest legi q. teneat p. ut ibi exponit. s. Alex. aliter illa intellexit: ve h. patet. c. **N**isi co-suetudo: q. scandalum. **D**u. dicit q. Alex. malle dixit hic: qz innuit h. q. legitimate pmi. debet: ppter aliquam co-suetudinem vel scandalum qz a deo sunt pmi: et quos deus pmi. h. no sepet. xxxiii. q. ii. q. deus tc. ar. p. co. s. de sp. dn. c. vlti. vbi non stat co-suetudinem s. potius iuri: ar. ptra. q. co-suetudinem psonas legitimas ad pbenidum redit. illegitimas. j. e. sup eo. t. s. de cle. coiu. cui olim. t. ar. xxx. di. plau. cuit. sol. pot dici q. hic locu habet in matrimonio ptra. v. t. q. pte sca- dalum impediatur matri- monium qd als legitimi- um est. s. no dirimunt ia- stracit. ppter scandalum et hoc satis patet ex co- sultatione: t. no dicit h. Alex. q. pmi. sepe- licz rindet q. coiugio no debent si scandalum en- na multa fieri probi- ben facita camen ma- nent. s. de iure. que admodum. t. s. de regu. ad apostolic. t. xxx. q. v. s. sed obijcif. et. xv. q. i. s. vlti. vel dic q. ppter scandalum derogare iuri: vt pte scandalum sepe: licet de iure no debere separari: vt. j. co. sup co. s. p. verius vide: qz ppter scandalum in matrimonio q. deo auctore i pa- radiso institutum fuit p ecclesia dissolui no debet. xxxv. dist. deinde opponit. t. ita remanet contraria illa decre. sup co. sed intellige dic prout ibi dicit.

Sir vir vel mulier. **C**ois diuissio. Secunda ibi: consultatio- nis. tibi primo recitat canonum antiquorum ptrarientate. Secundo altera parte approbat: t. ronem addit ibi: ideoq. d. **I**nstitutum. xxx. q. i. c. i. t. ii. e. **S**taturum. xxx. q. i. dictum de eo ad limina. f. **S**ebitum substrahere: s. nūquid pot est exigere. pot dici q. ille qui h. fecit ignoranter pot reddere et exigere: qz non peccauit. q. vo scienter satis videtur q. no debet et exigere s. reddere tenet: t. no inuenimus. pbibitum in hoc casu q. no exigat: ergo nec nos pbibeam. g. **I**gnorantia probabili. als non excusare pot est peccato. s. de eo q. renunc. epi. c. j. iii. fi. t. j. de cle. exco. mi. aplice. et est argu. hic: q. ignorantia excusat: vt ibidem. t. j. q. iii. s. vltimo. t. viii. dist. consuetudo. b. **P**atrocinar. s. de eo qui dux. in ma. c. j. t. j. de collu. audiuius. xxx. q. i. dictum. t. s. de rescrip. sedes apostolica.

Quartus

Super eo. **G**ummatus est. s. c. s. sed specialius attingendo mente. c. b. intedit vi i rubro: fm intel. magis coem. Dico ponit qstio. Secunda ibi: rñdem? distinguens rñsio. t. secundu me brui ibi: ceteru. Ab. i. **A**lteru vel vtrunc. s. co. c. s. t. xx. q. iii. sup quibus. k. **E**gare: qz p canones pmi sunt vi separandi sunt. x. dist. vides. t.

Cde le. t. se. co. no du- biu. t. xxv. q. iii. contra dicimus. l. **M**etro politane: sic. p. dist. de bis. Sed p. p. suetudo romane ecclie po-tius sit sequeda. de co- dis. iii. de trina. x. dist. quis nesciat. in fi. p. intellige de forma sa- crameto. suada quā qlibet tenet sermone t credere. put tenet ro- mana ecclia. j. de vere. ab abolidam. s. rñsio. Itē ar. q. p. recur- redū ē ad p. suetudine metropolitane ecclie q. alias ad quā con- suetudinem recurrendū est. s. de celi. sup co de- mū ad romana: ar. ff. de le. de quibz: vel po- ti ad ius scriptū prio- m. **C**osuetudo: t in- tellige de tali p. suetudi ne q. scandalū genera- ret nisi fuerit obserua- ta. s. co. c. j. in fi. t. sur- git p. suetudo ista ex q- daz affinitate p. t. et. co- paternitate vni filio: vt etiā alijs p. iungā non possint. p. olin obseruabat fm intel- lectū Alex. vt. s. e. c. s. t. xx. q. iii. post susce- ptu. licet illud imputatū fuerit vt om̄s possine coiungi preter illas p. sonas quibus media- tibus copaternitas co- tracta fuerit. xxx. q. iii. super quibus. t. s. co. c. j. et sic si scandalunt magnum sit in aliquo loco q. tales coiungā-

tur vel remaneant coiuncti adhuc propter scandalum scrubat ibi illud ius non obstante constitutione que emanavit postea in contrarium. vnde forte simili modo potest dici si in aliquo loco esset magnū scandalum t horor: q. aliqui cōtrabericnt in quito gradu illud non tolleraret non obstante constitutione illa. j. de cōsang. t. affini. non debet: q. propter scandalū multa etiā con- tra ius omittuntur: ergo multo fortius vbi alia ratio subesse vide- tur. t. ita hic: t. s. co. c. j. in fi. **S**candalū impedit matrimonium et dirimit: t. est simile: quia coiuetudo facit aliquem illegitimū ad eligendū. s. de cle. coiug. cum olim. In pbibitione talis matrimonij nullū est peccatum: ergo si scandalum est q. coiungant. p. ppter scandalū pbibendi sunt: argu. j. de no. ope. mīci. cum ex ui- iuncto: sed si nulla pbibitio vñq. fuisse inter tales psonas con- tractū in matrimonio no debet dissolui. ppter scandalū: qz talis disso- lutio sine peccato mortali fieri no possit: ar. pdicte decre. cum ex iniuncto. Quidā tñ volū intelligere vñ. istū ita q. si eiusdem ecclie t. de pmi psonis de qbus pmissit in p. c. qz inter eas de qbus secundo dicit: licet est in matrimonio: vt. s. co. c. j. nec de tali in- matrimonio dicit Alex. q. sit dissimilādū. ne i exēplū trahat: cū ecclia ta- lia in matrimonia approbet: s. vñ credo pmi dictū: vñtū si p. sue

De cognitione spirituali

CCXII

tudo habet ut postquam tracea sunt tollerent poterit iste dissimilare: ita quod nec consentiat nec contradicere videat: propter rationem quod infra sequitur. a **D**issimulare: talis dissimulatio loco approbatiois tacite habet merito cum nullum subsit impedimentum.

b **N**ec contradicere: non quod tacet nec consentit neque negat. sicut de regula. uero quod tacet. **N**on quod

tu taciturnitas habet per consensu. lxxviii. dist. si seruus. s. de presump-

nione: et alio per contra-

dictione de cose. dist. lxxviii.

cum per parvulus. s. de

peccato. s. in iustitia

lxxviii. dist. si forte.

d **C**ircumiacentium:

et itavincior locorum

non est ostendenda pseue-

tudo: immo seruanda: ne

si prout fieret sumere

inde exemplum: quod cum

illa pseuetudo satis sit

bonesta non debet iste

videri autem ut alii re-

cedant ab illa pseuetu-

dine et ita tacet si sine

scandalio id sustinente

e **A**ssumi: ab aliis

quod talia coiugia non co-

trahunt per pseuetudinem.

Martini bertam duxit uxor

tebergam sibi copulavit

lotharius quod berte et martini filius

de sacro fonte suscepit. l. do et b.

sublati de medio. m. cum. t. pre-

fata contraxit. **M**os autem consul.

t. t. duximus nos. quod cum fuit ver-

bū domini vir et mulier efficiantur

per conubium. i. p.

carnalē copulā. lxxvij.

q. q. agathosa.

f **L**iuis. s. lotharij.

g **V**ina caro. lxx. q.

lxxviii. sciscit. t. c. si quis

vnu. b **C**ū quo. s.

lothario: no. q. p. mā

trimoniū carnali co-

pula consummatum in quod

intellige quod dicuntur hic:

si alter coiugii suscipit

filium alterius de sacro

foste ambo iuges copatres efficiuntur parentibus infantis: et ita

vir suscipiendo filium alterius de sacro fonte uxori mediante viro co-

mater efficitur parentibus infantis et in spiritu sancto efficit illius et concuer-

so. lxx. q. lxxviii. sciscit. t. c. si quis vnu. s. do

copaternitas matrimonii

possedit sive carnalē copulā. puta suscepisti filium berte et

martini de sacro fonte: et postea contraxisti cum teberga: et ea cognoscisti: vel licet contraxisti nondum tu carnaliter illā cognoscisti: quis illā postea cognoscas uxori tua non efficitur mater parentibus illius infantis: quod nōdū eras effectus vna caro cum ea: quod per unionem carnis sequentem copaternitatē non transist ad unionem spiritus precedingē matrimonii. vñ te mortuo et mortua uxore martini quod filius antequam haberet teberga de sacro fonte leuauerat. martinus poterit bire teberga in uxori. lxx. q. lxxviii. q. spūale. t. c. post obitum. et sic teberga potest bire duos copatres vnum post alium. vñ no. versus. Que nihil vel cuius mea natū fonte leuauit. Hoc mea comater fieri mea nō valer uxori. Si quod mee natū nō ex me fonte leuauit. Hac post facta mee nō inde verbabor bīc. sic quod facta suo altero coiugii solenizat votū alterius: pūta vir qui volēt uxore ordinē suscepit. lxxvij. dist. quia sunt.

Contracto **C**ontrahendo. Duo facie. Primo ponit casum. Secundo

ibidem. diffiniens cōmittit: et in cōmissione prima exprimit

diffinitiōis causam usq; ibi: ideoq; Abbas sicutus.

i **S**acratū salis: de cose. dist. lxxviii. sal. celestis.

k **C**ōcubine: quidam dicitur et ille filius tuus erat filius cōcubine

ipius. p. de alio viro dicentes quod copaternitas contrahit per illud sa-

cramentū sacramati salis: sed finis hoc nulla fuisset questio.

Iuxta contrahendo: ex hoc videat quod illa quod precedunt baptismū non contrahit copaternitas: ar. lxxvij. dist. s. verum. in si. ubi dicitur quod baptismū est ianua omnium sacramentorum. Item propter cathecis- mū non sit aliquis aptus contrahere matrimonium. lxxvij. q. j. caue. itē decederet sine baptismo non possedet ei cathecisimū quin propter dampnaref: de cose. dist. lxxviii. firmissime. t. c. nū la. et sic est adhuc mē- brū dyaboli. ergo non potest esse spūalis filius: ar. p. contrahit copaternitas per cathecisimū. lxxvij. q. j. c. j. ubi di- citur quod a primo paulo sacramati salis velz ad confirmationē contrahit copaternitas. c. causa q. lxxviii. si quis vnu. de cose. dist. lxxviii. in cathecisimō naz et christiana dicitur postquam est cathezata. lxxvij. q. j. caue. Hugo dixit sup illo. c. puenī lxxv. q. j. q. sicut sepe sunt dona spūsanctis et ita septē dona bap- tismi. et p. quo clibet il- lorum contrahit copater- nitas: ita quod impedit et dirimit matrimonium. Primū est collatio sa- crati salis. de cose. dist. lxxviii. ex bīc. Secundū aurū et nariū linitio cuī spūto. d. e. postea tangunt. Tercium in fronte et in pectorē cruce signatio. dist. e. po- stea signatur. Quartū olei sacri punctio. dist. ea. deinde. Quintū ab- lutio baptisimi dist. ea. venit. Sextū in vertice crismatis punctio a sacerdote dist. ea. post quod ascendit. Septimum confirmationē crismatis in

fronte per episcopū dist. ea. obbyteri. Et illi qui sequuntur Hugo. di- cunt quod ille filius non fuit filius Petri sed tuus cōcubine. et dicunt bāc decretū non tenere: dato quod fuerit filius Petri. Eliū dicitur quod per tria sacramēta tuus contrahit copaternitas. s. per cathecisimū bap- tismū et confirmationē: de cose. dist. lxxviii. in cathecisimō. lxxv. q. lxxviii. si quis vnu. et bec mulier non tenuit illū filium ad totū cathecisimū sed tuus ad ianuam salis quod satis apparet per banc litterā. Eliū dicitur quod cōpaternitas contrahit per cathecisimū: per illā non in dirimi- mit matrimonium contractū putat intuiēt per bacīfaz tali rōne: quod bap- tismus ē ianua oīm sacramentorum: ut dictū est in. s. verū. lxxvij. di- t. s. de psby. nō bāp. c. j. t. lxxviii. ergo si ianua nō ē apta nullū sacra- mentū recipit. Itē alia rōne: quod an baptisimū nō ē filius ecclie: quod sine eo nullū saluat ut dictū est: quod si nō est filius ecclie nō est filius spūalis. et si nō est filius spūalis nulla p. cū est cognatio contracta: quod aperte hū nō dī mīfīmoniū separari. sed certe p. istos q. dicitur quod etiā p. cathecisimū nō dirimāt mīfīmoniū manifeste facit illa duo. s. q. vnu. t. c. in cathecisimō. qz ibi cōpatant ista tria. cathecisimū baptisimū et confirmationē. vñ credo quod si quis teneat aliquē in toto cathecisimō in quod vnu patrī dī esse quod ille sit copater effectus parē- tib⁹ infantis: s. hū mulier nō temuit illū filium infantē nisi p. mo pa- bilo sacramati salis. nec exp̄isse dicit līra quod fuerit filius. p. et ideo di- co quod cathecisimū impedit et dirimit matrimonium. s. iam contra- ctū ut dicitur quidam. L. dicitur quod copaternitas per cathecisimū contrahita inualida est ad matrimonium dirimēndū quod satis posset tolē- m. **R**atiōne p̄dicta: ut dixit. L.

Ueniens de sacro fonte. idē si tenuisset eū in cathecisimō

¶ nū

vel in confirmatione ut. s. c. primo dictum est.
a **C**anteq; bene dicit anteq; quia si post contractum matrimoniū hoc fecisset nō separaret matrimonii contractum. s. co.

Glānos. **S**unt due partes. In prima trium cibis cōsultatio. In secunda cuius responso ibi su-
per quo. Abbas si.
b **C**hildiam: spiritua-
lem per quam compa-
ternitas est contracta
s. eo. c. i. r. c. super eo.
in prim.

c **D**ossant. id est de
bene de iure. s. co. c. i.
r. c. sup eo. in pīn.

d **L**ūciare. llo. ar.
q denūciatio criminis
ad omnes spectat et nō
tīm ad prelatos. Item

psone ille que scierit
contrabī matrimonii
non admittunt ad ac-
cusationē matrimonij

aut etiam ad testifica-
tionē. q. qui ma. accu-
pos. cum in tua. nō ta-
mē repellunt a denū-

ciatione: ut hic patet
tamē bic cōsequit idē
per denūciationē in h
casu qd̄ per accusatio-
nem. non enim potest
penitere ille cui denū-

cictur tale crimen nisi
remota vxore. xiiij. q.
vij. si res. argu. Item

alia via excludit talis
admittit. sic. s. de iure
iurā. quēadmodū. s. de

despon. impube. ad
dissoluendū. argu. con-
tra. s. de pī. tue. vbi
de hoc.

Ex litteris vest.
He. **D**ividit in
duas partes. In pīma

iudicium consultatio. In secunda mandatū: ibi. mandamus. Ab.
e **B**aptisavit: et ita fuit filius spiritualis ipsius sacerdotis. xx.
q. i. omnes quos. vbi de hoc: r. c. non debet. r. q. iiiij. si quis vnu
argu. ergo et filia illius effecta est soror spiritualis viri ac si ipsu
sacerdos de sacro fonte leuasset: quia tunc illam habere in ux-
orem non posset: qz ea mediante cōpaternitas esset contracea. s.
eo. c. i. r. c. super eo. r. xx. q. iiiij. super quibus. ergo multo fortius
cum sit pater spūalis illius. sed quid mouit ultimū officialem ad
sententianē. p. matrimonio. hec potuit esse causa: quia edictū
de matrimonio. phibitorium est. s. de spos. cū apud. sed hoc nō
inueniebat. phibitum ex pīss verbis de bis que baptisant qz fili
li corū cum talibus nō possint contrabere: sed licet expresse nō
esset. phibitum satis videbat esse. phibitum ex quo pater est ipsius
spūalis: qz in eo qd̄ minus est. phibitum inuenit. scz in filio illius
qui alia de sacro fonte leuauit. simile est qd̄ dicit Urbanus. nul
la ratione. phibitum inuenit qz vir et uxoris simul nō possint fi
lium alterius de sacro fonte suscipere. xx. q. iiiij. qd̄ autē. hoc est
verū verbis expressis. sed in genere. phibitum est dum. phibet
qz plures simul nō suscipiant puerum de sacro fonte. de cose. di.
iiiij. non plures. et quia prohibet cōmiseri filie spirituali: vt. c. nō
debet. Sed nūquid filius sacerdotis potest contrabere cum fi
lia illius quā recipit ad penitentiā videt qz non: quia et illa filia
spiritualis est. sicut illa quam baptisat. xx. q. i. omnes quos. sed
non est ita: quia non contrabī tanta affinitas in penitentiā si
cuit in baptismō: qz per penitentiā non efficiunt filii sacerdotis
affines filii eorum quibus penitentiā iūgunt: nec vñqzquaqz

inuenit phibitum directe vel indirecte: ergo intelligit esse con
cessum. s. de spos. cum apud.

Rica **D**e cognatione legali. **V**iso de cognitione spūali merito
subiecte de legali. Et vide ad materia tex. cū glo. xx. q. iiiij. c. i. r. in
c. p. adoptionē. Et dic qz adoptio legalis est quedā. pīnqitas

p. quā efficit quis fili
vel nepos vel deinceps
seu frater vel affinis qz
non est naturam im
tans. l. adoptiones. ff.
de adoptionibus. Ab.

f. **I**qua: qd̄ dīs
xx. q. iiiij. ita
diligere. cr
go ea finita
cum ea possum cōtra
bare. insti. de nup. s. s
et sequa. Itē arg. bic. qz
cā cessante cessat esse
ctus. s. de renuci. post
translationē. s. de iure
iurā. s. de christus. ad fid
z. l. q. dist. s. bis oībus
ff. de ritu nup. p. adop
tionē. **M**ota ad intel
ligentiā bui⁹ de cre
cognitione quedā ē spi
ritualis. de qua dicit
s. ci. pī. **N**uedā etiā
legalis de qua hic vi
cit. **A**legalis cognatio
fit duobus modis vel
p. adoptionē vel p. ar
rogationē. **P**icimur
autē arrogare illū qui
sui iuris est. et p. ar
rogationē transit in no
strā potestate. et sit ar
rogatio principis au
toritate. **A**doptio autē
per quēlibet magistra
tum. insti. de adopt. s.
ii. r. iii. nec trāsit in po
testatē adoptantis.
C. de adopti. l. vlti. et
insti. co. ti. sed bodie

remanet in potestate sui patris. **E**t tam arrogati qz adoptati di
cuntē filii adoptiū siue fratres: et inf fratres adoptiū siue na
turales et legitimos impedīt matrimonii qd̄ dī durat adoptio:
vt hic: z. ff. de ritu nup. p. adoptionē. r. xx. q. iiiij. ita diligere. **H**ed
inter ascendētes et descendētes. id est inter adoptantē et adopta
tum semp impedīt matrimonii. ff. de ritu nup. adoptiū. licet
soluat adoptio. ff. co. ti. quin etiā. **I**tem possit dici qz filius ad
optatus possit copulari filie adoptantis cum adoptatus non
transeat in potestatē adoptantis. insti. de adopti. s. ii. sic etiā
potest dici qz filius illegitimus possit copulari filie adoptive: qz
illegitimus non est in potestate patris: insti. de nup. s. vlti. Ille
gitimus nō potest copulari filie spūali. Alij dīcunt qz adoptat⁹
non potest copulari filie adoptantis: quia licet adoptatus non
transeat in potestatē adoptantis: acquirunt tamen ei quedam
iura per adoptionē que dissoluunt p. emancipationē. **C**. de ad
opti. l. penul. s. sin autē. r. b. idem videt qz decre. istā. que in disti
cto loquitur de adoptiō nō distinguendo inter arrogatiū et adopta
tum. et hoc impedimentū definit per emancipationē alterutrius
ff. de adopti. in omni. ff. de ritu nup. per adoptionē. **H**ed nūquid
filii adoptiū possunt contrabere inter se. Dici potest qz sic: quia
non inuenit phibitum. **I**tem quid si adoptiū durāte adop
tione contrabat cum legitima. **D**icunt quidā qz nō dissoluunt ma
trimoniū cū illud impedimentū sit tēpale. **I**du. dīcīt qz non ē ma
trimoniū. nec obstat qz temporale sit impedimentū: et inducit si
mile. bodie non possum contrabere cuī illa que habet virū. tame
bras potero mortuo viro suo et hec. de cre. facit pro. b.

Rica. De eo qui cognovit cōsanguinea vrois sue. **V**isio de cog. spi. et leg. de carnali videri restat. Sed qd ex copula habita cum cōsanguinea vrois oritur affinitatis cognatio de qua poterat dubitari vtrum virimeret vel impedire matrimonii ideo subiecta est rubrica et virtus totius tituli cōsistit in hoc qd affinitas contracta ex copula cum cōsanguineo vrois non dirimunt matrimonii prius contractu: sed soluit sponsalia de futuro. Item priuat facultate contra bendi matrimonii et exactione debiti i actione habita ut patebit in psecutione t. Ab.

3 quis cū.
Duo possent ibema: ex quo triplex elicetur questionis.
Secundo solvit ab aliis nec filiam. Abbas si.
a **M**iliastra. xxxiiij. q. viij. quedā qui dormierit. et c. si quis viduā.
b **C**ienter: secus si ignorauerit. xxvij. q. si. in lectum.
c **P**etere: exactus tamē reddere tenet. j. co. ti. transmisso. non obstante affinitate ini que ex post facto contracta. et sine culpa pri uari iure suo nemo debet. j. co. discretionē. et c. vlti. et c. tue.
d **H**ec ille. p. mortem vrois.
e **C**opulare prop̄ incestū. xxxij. q. viij. qui dormierit. et c. co. ex literis. et tamē si contrabrebet tenet matrimonii et etiam si essent iunenes dispensareb̄ cum cōsang. xxxij. q. ii. in adolescentia.

Uerius ad nos
Duomo ponitur decisa consultatio Secundo distinguens responsio: ibi. inquisitioni. et secundū membrū ibi: ceterū. Ab.

Fratrē response: de futuro. unde affinitate supuiente illam i vrois h̄c non poterit solutis sponsalibus. j. de cōsang. et affini. c. q. et c. co. ex litteris.

G Adbesit: postqz cognovit matrē. b **P**aulo maior qd p adulterio. quare maior penitētia imponit qd pro adulterio. cum tñ publice honestatis iusticiā violauerit cū illa esset tñ sponsa de futuro. Dicas qd non solum violavit publice honestatis iusticiā. sed adulterium cōmisit cū matrē sponse sūe quē nupta erat patri suo ut patet in antiqua. alī si mater sponse non esset coniugata non punireb̄ plus nec etiā tñ unde iste multū plus teb̄ puniri qd p adulterio. ppter tria puniri dī. ppter honestatis iusticiā. ppter adulterium et incestum. etiā qm̄ ppetrauit cognoscendo affinēm primi generis et primi građus.

i **C**el pte: ar. qd sufficit aliquā inchoare si non sit completū. qd de elec. cum in cūctis. S. inferiora. k **E**x dispēsatiōe: incestu osi cū p̄trabere nō debent: et ideo dispensat cū eo: quia iuuenis erat. als sine peccato p̄trabere nō possit. xxiij. q. ii. in adolescētia. tñ si p̄traberet circa aliquā dispensationē tñ cōcret m̄rimoniū

L Cognovit anteq̄ matrē: vñ statim fuit m̄rimoniū p̄sumptū. S. de spon. is qui. et. S. de cōdi. ap. de illis. vñ matrē vltius habere non possit: etiā si iuueniē cognovisset ipsam. S. de spos. sponsam.

m **C**lam. s. matrē vt dictū est. Uel dic eam: id est sponsam suam. et vñ hoc nō tenet. j. co. discretionē. et c. vlti. n **C**lam: post mortem illius: quia ex quo eam cognovit anteq̄ matrem non dissoluit matrimonii. licet post ea cognoverit matrē. j. co. discretionē: et c. penul. et vlti. s. ea mortua cum alia propter incestū contrahere nō debet. j. co. transmissa in fine.

D E illo qd vro. **P**rimo ponitur cōsultatio. Secundo respōsio: ibi. respōdemus. Abbas si.

Occasione: qd cōfessio illa sola nō p̄indicat. etiam si rumor vicinie p̄sentiret. j. co. super eo. secus esset in matrimonio contrabendo. S. de spon. p̄terea. ii. et. j. ti. p̄ximo. c. q. Bern.

G Rōmaneno. **P**rimo cōsultatio. Secundo re spōsio: ibi. qd vro. Ab.

p **I**llicitam rem: incestui adulterium adiungendo legitime. et sic pat̄ qd incestus nō impedit quo minus matrimonii sicut legitimū. licet contrabere non debeat. sicut vro. et vnu. ruris. talia enim criminis impediunt matrimonium contrabendū. sed non dirimunt iam contractum nisi iuribus casibus. si machinatus fuerit in mortem alierius. si de cit fidem adultere. si duxit eam de facto. S. de eo qui dux. in matrē. cum haberet. et c. super hoc.

q **F**uerit requisitus: et sic intellige. S. co. c. s.

r **C**ōiugij. xxxij. questio. viij. si quis viduam. et. xxxv. questio. iiiij. de incestis. S. co. veniens. et. S. de peni. et remissi. c. q. vbi de hoc.

Separeo **T**rimo ponit questionē. Secundō solutionē:

Ibi. tuc. et est. casus multū allegabilis et notabilis. Ab.

Liber

A Confessionē sed videat q̄ confessioni standum sit: quia oonfessus in iure p̄ iudicato habet. **C** de confes.l. vna. 2. ff. co. titu. l. j. et. l. certū. 2. s. de censi. olim causam. **Dicas** q̄ in casu isto nō statut confessioni contra matrimonii propter rationē que hic in littera reddit. **E**t ratio est: quia cōtra se quisq; testificari potest pro se v̄o minime. xiiij. q. ii. f. j. 2. ff. de inf. ac. de erate. f. j. preterea iste nō confiteat cōtra se immo pro se. vnde de iure cōmuni nō p̄dest ei talis confessio. nā iste petit separati ab uxore: q̄a dicit se cognouisse eius consanguineū. si cōfiteret aliquid contra hoc propter qd̄ ei p̄judicare tñc videt standū sue cōfessioni. sed ut dixi speciale est est in matrimonio vbi nō credit viro vel uxori in p̄iudiciū cōiugis sed si cōfiteat p̄ matri monio p̄trabendo bñ statut cōfessioni. puta si petat aliquā invorē sed ipa cōfiteat matri moniu p̄iudicatae licet ipsa nollet me h̄c: q̄a modo directe cōfiteat cōtra se secus in cōfessione que fit q̄tu ad thoru separationē: ppter adulteriu ibi statut cōfessioni. j. de diuor. ex litteris. ar. cōtra. xxv. q. vij. si diu. sol. ibi cōfitentē cōsanguinitatē: tñc inter eos et fama publica cōfessioni cōiugum p̄sentit: et tunc statut fame et cōfessio ni. sed bñ tñ est rumor: et aliud ē fama et aliud rumor: vt bic videat.

b **C** Œcurrendū: qd̄ faciendū nō est: ppter ratōnem hic exp̄ssam. imo ex colludio puniri debet. j. q. iii. si quē. q. 2. j. de collu. c. s. j. q. 2. in. **c** **R**umor: arg. contra. s. de p̄sumpti. illud. et. ca. iij. vñ dixi. aliud est rumor q̄ fama. et illa decre. tertio loquuntur de matrimonio p̄trabendo qd̄ ad solam famā impedit. j. ci. p̄xi. super eo.

D **I**scritiōnē. **C**ōmuni diuisio. secūda ibi: sup quo. et ibi: qd̄ si dicit quid iuris si ad hoc nō potest induci. tertio soluit tria obstacula. **b. d** **C** Trādidit: tñc nō p̄t illi opponere adulterium: argu. xxvij. q. v. f. j. 2. c. j. 2. iij. nec adulterium dicit hic cōmisere: vt ibi dicit: qz nō cōfensit. et hoc patet ex eo q̄ cōto potuit aufugit: vt sequit argu. j. q. j. constat. secus esset si occasiōnem adulterandi ei dedisset: quia nibilominus imputare ei: argu. xxvij. q. ii. agathosa. t. c. si tu abstines. j. de diuor. signifi casti. ff. solu. m. cum mulier. ff. de adulte. l. ii. f. j. sed contra vñ detur per. c. predictū: si tu abstines. et argu. xxij. q. iij. nabuchodonosor. et in auten. vt li. matri. et auie. f. quia v̄o plurimes. in fine. coll. viij. vir enim debet esse. mulieri auctor colendi bonos

Quartus

mores. ff. de adulte. si uxor. f. si iudeat. et. xxij. q. ff. indignatur. alioquin esset detrabendo a viri potestate. **C de epis. audien. s. leones. e **P**ublicam honestatē: id est affinitatem que sic ini que contrabif. **C** Reatum adulterij: quia p̄mus est maritus illius et nō secundus. Et est hoc notabile q̄ adulterium cōmittit**

cū sponsa nōdum co gnita a viro. vnde si alia commissit adul terium possit accusa ria sposo. ff. de adul miles. f. querebat. f. de iureiū. quēadmo dum. quia iniuria fa cta est ei. ff. de iniur. ac apud. f. sponsum.

s **P**resertim. id est tñ. quia i talibus que sine peccato mortali cōmittit non possunt mandatū non obligat. xxij. q. v. ita ne. et. f. quod me. cau. sacris.

b **E**t si responsio vi detur tacite q̄stionis. i **F**ornicatiōis. xxij. q. viij. omnes eas.

k **E**xceptione: pu ta q̄ ip̄e tradidit eam iniuitā: vel quia idem similiter fornicatus ē. i. de adulte. c. penul. et vlt. 2. xxij. q. vij. nibil.

l **N**ec affinitas: hic reproba illorum op̄io qui dicebant q̄ g fornicatiōis coitem nō contrabif affinitas: et j. co. c. penulti. et vlt. arg. xxvij. q. iij. nec ea. argu. contra. ff. de gra di. non facile. f. feier dum. et. f. affines. sed illa non obstant.

m **O**fficere: argu. qd̄ legitime factus est non irritatur. licet denient ad cum casum a quo non potuit ha bere p̄incipium. ff. de itine. actuq; pri. non enim. ff. de postulan. l. j. f. casum. et. xxij. q. j. ad limina. argu. contra. ff. de iude. si a me.

n **S**ine culpa: hoc generale est. simile. j. eodē. c. vltimo. si qua cōtraria sunt causalia sunt.

o **A** predecessor. sc̄s Alejandro: sed illa decre. remota est de hac compilatione.

F **R**aternitatē. **C** Legit duobus modis et sim vñnum intellectum. b. d. ex sponsalibus contractis cum puerla que nondum complevit septenniū interueniente copule attempe tu oziut publica honestas impediens matrimonii contrabendum cum cōsanguinea. b. d. bñ vñ alium intellectu. b. intendit vt in rubro cōmuni diuisio. secūda ibi: diuortij. Abbas si.

p **C** Contractis sponsalibus: sic maritali affectu cum esset sponsa ipius eam polluit: sic. s. de spon. iuuenis. et ita non est cōtrarium. xxvij. q. iij. extraordinaria.

q **E**xtraordinaria. id est extra naturalia cum nondum esset ideonca.

A litteris. Cōis diuisio. secūda ps ibi: nos aut. Ab.
a In uxorem: futuram. b Carnali cōmixtione: post
cōtractā affinitatē. unde illā in uxore babere non poterat.
c Penitentia: p incestu: sed maior debet imponi q̄d p adul-
terio: q̄r incestu vincit adulteriu. xxiiij. q. vii. adulteriu. et. s. e. iij.

d Separatis: si ita
esse constituerit alia fia-
qd dicitur. i. c. pxi. E-
no. q̄ affinitas supue-
niens sponsalibus de-
futuro rumpit ea. s.
co. c. iij. t. j. ti. pxi. ca. s.
z. ii. secus in matrimo-
nio. s. eo. discretione.
z. i. eo. c. penit. et vlti.
xxiiij. q. ii. in lectio.
e Numq̄ debet: in-
cestuosi p̄trabere non
debet. ppter enormi-
tate delicti: vt dictum
est. s. eo. c. iij.
f Delapsu carnis:
st̄tim cret̄ de hoc dispē-
sare cūz eis. s. eo. c. s.
z. xxiiij. q. ii. in adole-
scencia.

Genuis ad ap.

Dicitur Prima pars
narrat factū. secunda
r̄ndet: ibi. cū igit. Ab.
g Infante. Infan-
tia dicit ante septem̄m.
Contra de iur. delib. si infan-
ti. sed tales iurare nō
debet nec tenet iura-
mentū eorum cum ipi
nō intelligat. xxiiij. q. v.
paruuli. nam et furtū
nō cadit in infantē. ff.
de fur. impuberē. sec
post infantia si sit toli-
capax. vt ibi. t. i. de te-
lic. pue. pueris. sed hic
potius videſ sumi. p
erata pueri post septi-
mū annum.

b Firmata obliga-
tio: quo interuenit in
matrimonio nō recipit
peius adiectionē. s. de
spo. gēma. et. c. et. l.
vlti. et. Contra de iniuti. sti-
pu. libera. t. ff. de ver.
obli. ticia. t. licz alienū
factū in matrimonio
pmitteatur: tamē pro-
mittens non teneſ ad
aliud nisi vt det operā
qua potest. ff. de verbo.
obli. sti. ista. t. l. ticia. in
pian. i. Carnalit: et
ideo affinitate interue-
niente illam quaz de-
spoſauerat babere nō
potuit de iure: nec illā
candē quaz cognouit
s. eo. fraternitati. t. s. de spo. sponsati.

k In uxore: de facto: quia de iure nō potuit eo ſibi via p̄du-
dente. l Utraq: addens iniquitatē iniquitati: ſile. s. eo. trā-
misse. m Confiteri: tenuē talis confitio non p̄fuiſſet vt ma-
trimoniū ſepareſ in facie ecclie p̄tractū. niſi aliter pbaret.
s. eo. ſuper eo. n A malo. s. de vi. t bone. ele. cum ab omni.
o Cōſulas. Hoc intellige eſſe dictū iudicio anime: vt ad neu-

trā accedat. t ſi ppter excommunicat ſuſtineat potius excomi-
nicationē q̄ veniat p̄tra cōſcientiā. j. de ſen. exco. inqſitioni. c̄
s. de reſti. spo. ſtas. ſed in iudicio ecclie p̄cipieſ. vt ei debitum
reddat. t ita aliud eſt iudicium ecclie: t altud iudicium aic. s. de
offi. ordi. ſi ſacerdos. ſi p̄trarii videt. ſ. c. p. xi. nō eſt p̄trarii. q̄a
querit q̄d de iure ſit
ibi faciendū. Et r̄ndet
q̄ ſi ita eſt ſepereſ. B
ho conſule in iudicio
anime q̄d ſit faciendū
cū factū eſſet occulū
et ſic non contradicet
t illa clauſula ſi refuta
ſe habet debet ibi ſup-
pleri. ſicut erat i antea
qua cōpilatione.

I Dem archiepo ſtrigonienſ,
Affinitas ſupueniens nō diſ-
ſoluit matrimoniu.

Tunc fraternitatis deuotio
postulauit: utrū iſ q̄ cum
ſorore legitime cōiugis fornicat
cū uxore poſſit poſtmodū cōmo-
rari et exigere debitū ac ſoluere
requisit. Contra iſi ſiſdemus
q̄ uxor vt a cōmixtione viri abſti-
neat. ppter publicam honestatē
t in continentia maneat: donec
vir viaz vnuerſe carnis ingreſ-
sus fuerit: diligēti eſt monēda.
Quod ſi forte cōmonitioni recu-
ſans talis fuerit de lapsu time-
atur iſiū: vir eius poſterit t de-
bebit cum dei timore debitum ei
ſoluerē cōiugale: cū affinitas p̄
matrimoniu inique cōtracta illi
nocere non debeat qui iniquita-
tis particeps nō exiſtit.

G Rego. non ego pictauiſ.
Summatū eſt. s. c. pxi.

E Ordane mulieris petitio
cōtinebat: q. I. laicus cuz
iſa q̄ nōdum decimū etatis ſue
annū cōpleuerat: p ſiba de fu-
tu ro ſixit t eā inſra eiusdē anni ſpa-
cū ſi carnalit cognita matrē iſiū
ſibi inſimonalit copulare: t ad
dānate cōmixtōnis amplex p̄-
cedere nō expauit: t iſra. Qua-
re p̄fata. i. ſuplicauit: vt cū car-
nis ſtimulis reſiſtere neq̄at: ſibi
t ne iure ſuo ſine ſua. p̄pria culpa
fraudeſ. puidere ſalubritē digna-
remut. Contra ppter mādam q̄te-
nus: ſi res ita ſe h̄z vtrīq; iſor
ad vouendā ppterū ſtinētiā ar-
centē moneas t inducas: t ſi ad
eā induci nequerit memoratū. i.
iniūcta ei p̄mit. p cōmifto iſeſtu-
pnia cōpetēti: vt eidē cohabitet
t cōiugale debitū reddat exact
eccliaſtica cen. compellas.

Rica. de cōſanguitate t affinitate

A Lexā. iij. caſſineſ. abbati.
inſe. t poſt mortem uxoris iſte contrabere non debeat. ſ. codē
ca. ii. t. c. ex litteris.
Rica. De cōſanguitate t affinitate

Vito de cognatiōe ſpiritu-
li t legali t de p̄mitatate quadam que contrabif ex copula

cum cōſanguinea uxoris merito reſtar videre de cognatiōe car-
nali que cōſiftit in cōſanguinitate t affinitate. idē poſt rubri-
cas p̄cedentes ſubjicit iſta. Abbas ſicuſ.

G De fraternit.

Contra Cōis diui-
ſio. ſecūda ps ibi: nos
igitur. Abbas ſi.
p Honestatē. i. affi-
nitatē. s. eo. discretio-
ne. ſile. j. c. pxi.
q Soluere: ſed non
expigere. j. c. pxi. t. ſ. o.
c. ſile. j. de ſen. exco.
inquisitioni.
r Affinitas. ſ. c. dis-
cretionē. ea. j. c. pxi.

E Ordane mulie-

E Ordane mulieris petitio
in ſecundā cause cōmissio: ibi. cā
pter. Abbas ſi.
b Carnaliter cognita:
tē ſi ſic ſtatim fuit ma-
trimoniū malicia ſup-
plēte erat. ſ. de deſpo.
impi. a nobis. t. c. vlt.
t Gine. p̄pria culpa
nullus ſine culpa ſua
iure ſuo d̄z ūari. ſi. ſ.
eo. discretionē. lvij. vi.
ſatis puerum. xvij. q.
vlti. inuentū. ar. p̄tra.
ſ. vt lite non cōteſta.
quoniam frequēter. ſ. ſi
ho. in ſi. et. j. de priu.
antiqua. contra. xxij.
diſtin. renouāres. ſed
ibi cauſa ſubſt quare
punitur ſine culpa.
v Penitentia: t mā-
ior debet imponi qua
pro adulterio. ſ. eo. c.
ii. quia incestus vincit
adulteriu. xxiiij. q. vii.
adulteriu.

x Tractus: ſed ex-
gere ipſe non debeat. ſi
mle. ſ. eo. c. j. t. c. trāſ.
imſe. t poſt mortem uxoris iſte contrabere non debeat. ſ. codē
ca. ii. t. c. ex litteris.

Ex litteris. **S**unt tres ptes. in prima casus narratio
nem secunda respsio: ibi. quo circa. in tercia iudicu*m* instru
ctio: ibi. ceteru*m*. **A**b. a **C**ubarazzet: si e*s*. s*e*. de desp*o*,
impu*c*. vlti. vbi de hoc. b **C**uarto gradu cōsanguinitatis.
vni mulier illū b*e* nō poterat c*u* esset ei affinis in primo
genere affinitatis *z* in
quarto gradu. xxxv. q.
v. porro. c **C**ura*m*to: *z* sic m*r*rimoniu*m*
p*re*terit publice *z* in fa
cie ecclie. d **C**oraz archi*p*sb*o*: forte ad h*e*
delegato vel de loci c*o*
suetu*m* que tribuit
iurisdictione. s*e*. de off*o*.
archi*c*. vltimo. z. **C**em*a*. lib*l*. j*z*. vlti.
e **C**quito cōsanguinitatis gradu. p*m*i di
verunt de quarto non
nocer: *z* aliud iudicium
fuit illud: nec fuit ali
quid probat*m*.

f **C**oram te iuraret:
sed quare post publica
tionē iterū inducunt te
stes h*e* illud. in autē te
testi. s*e*. illud. col*vij*. et
s*e*. de testi. fraternitatē.
dicit quidā q*o* hoc est
speciale in m*r*rimonio.
Uel dicas q*nō* iurāt
iterum: *z* isti erāt ac
cusatores. vnd*n*ecesse
babebat testes. p*d*uce
re. *z* nulli testes indu
ci fuerunt in c*a* ista. *z*
hic no*o*. ar. q*o* in c*a* ma
trimonialiterū reci
piunt testes post pu
blicationē: ar. ad hoc
s*e*. de sp*o*. sicut. in fi. z. s*e*
de c*o*in*g*. ser*c*. vlti. z. s*e*
de p*b*a*m*. c*a*m matrimo
ni*m*. s*e*. hoc nō bene col
ligit hic.

g **C**Maiores. illi di
cunt omni exceptōne
maiores q*o* repellit non
possit aliqua excepti
one. b **C**uarto s*e*
du*m*: sed quare dicit pa
pa q*o* separare si sunt
i q*o*to gradu: vir iste *z*
maritus premozetus
nōne idem esset si c*e*t i
quito vel vltiori f*m*
illa t*p*a*m*. Dic q*o* dispen
sat*m* tolerabat in quito vltiori si ignoratē cōtraxerū*m*. xxxv.
q. viii. de gradibus. *z* ideo dicit q*o* seperant*m* i quarto nō *z* in q*o*to
vel vltiori. i **C**ut canones. xxxv. q. viii. s*e*. equaliter nullum te
sp*o*inquis. in fi. k **C**o*s*anguineis v*ro*is. Istud dicit si con
traxisti sp*o*salia s*u*e matrimoniu*m* c*u* aliqua mortua illa nullam
poteris postea ducre in v*ro*is de cōsanguinitate illis: *z* c*o*ñuer
so illa sponsa vel v*ro*is tua te mortuo nullū poterit b*e* de cōsan
guinitate tua de sp*o*. sp*o*salam. sic ergo mulier ista nō poterat illus
babere qui fuerat p*o*ri v*ro*is suo in quarto gradu s*u*e in quinto
vel vltioribus c*o*ñunctus f*m* antiqua iura. bodie v*l*tra quartū
nō imped*o*. j*e*. nō debet. l **P**otestatē: no. q*o* duo exigunt
ad cognoscendū *z* iudicandū de c*a* m*r*rimonialis. s*e*. scientia can
nu*m* *z* q*o* habet iurisdictionē ordinariā vel delegat*m*: ar. xxi. dis. s*e*.
z ar. q*o* c*a* nō est delegāda nisi perito *z* exercitato: argu*m*. q*o*. q*o*. c.
vlti. de pen*m*. dist. vi. c*l*. in prīm*m*. z. **C**o*s*ideri. certi. item babes bic

CSeperat matrimoniu*m* cōtra/
cum inter affines primi generis
z quarti gradus.

Ex litteris tuis accepi
m²: q*o* c*u* quidā secre
to quādā viduā sub/
arrasset *z* carnalit co
gnouisset: *z* infra. **L**andē c*u* vir
parat*m* esset c*u* in cōspectu ecclie/
sie subarrare: surrexerū*m* duo. p/
ponētes q*o* iste qui eam subarra
re volebat. priorē viruz quarto
gradu cōsanguinitatis attingit:
v*u*nus aut*m* ita se audiuisse iurauit
alius noluit id iuramēto firma
re: *z* ifra. **N**ūc q*o*stio p*m*ma reuixit
z iurauerū*m* duo corā archi*p*sb*y*
tero plūbarole q*o* p*m*us vir fuit
sup*st*itu*m* quinto cōsanguinitatis
gradu c*o*ñunctus. **C**u*m* circa
mādamus quaten*m* v*tr*aq*z* par
tem ante tuā p*re*sentiam cōuoces,
z facias testes coram te iurare: *z*
infra. **I**nq*st*ita v*o* diligētius ve
ritate si per testes circūspectos
omni exceptiōe maiores inuen
tis q*o* p*m*us vir sup*st*item quar
to gradu cōsanguinitatis attin
git nō differas diuortū sententia
i p*u*ulgare. eque enī ut canones
dic*m* abstinendū est a p*l*angui
neis v*ro*is v*l* p*pr*is. **C**ete*m*
tu*m* prudentiā volumus nō la
tere: q*o* non sunt cause matrimo
ni*m* tractande p*o* quoslibet: sed q*o*
i iudices discretos qui potestate*m*
habeant iudicandi *z* statuta ca
nonū non ignorent.

Urbanus tercius burdegalen
a archiepiscopo.

CAffinitas sup*u*eniens de qua
saltēm constat per famam soluit

argu*m*. q*o* de causa matrimoniali nō potest in arbitrium cōpromit
ti. *z* expressum est de transac*m*. v*l*ti. *z* s*e*. de resti. in int*c*. penul
in fi. *z* argu*m*. de arb*o*. non distinguemus. s*e*. iulianus. *z* s*e*. sequē
z potest esse ratio arbitriū enim nō constringit nisi metu pe
ne. **C**o*s* de arb*o*. i*z* pena non debet apponi in matrimonio. s*e*. de
spon*m*. gemma. cum li
bera debet esse: et ne
alia via fiat q*o* alia via
p*ib*betur. s*e*. de p*cu*
tue. cum suis concor
vel quia matrimoniu*m*
deo auctore fuit cōsti
tutum. j*z*. t*z*. p*ri*. c*l*. vlti.
z ita non potest dissol
ui quo ad ecclesiā nī
p*l*atum qui habet au
toritatem cum iurisdi
ctione quaz non habet
arbiter.

Super eo quod.
Com̄is diui
sio. secunda ibi: inquisi
tioni. **A**bbas si.

Clōdum: nubilē
legitima t*m* fuit ad sp*o*
salia. **C**ide*m*. i*z*
iuramēto ex quo mulier
forti*m* ius q*l*uit petet
di illum: arg. s*e*. de sp*o*.
preterea.

Quod dilectio: et infra.
Questiū*m*: v*tr*ū is qui a
stipite p*o* descendētē lineā sexto
vel septimo gradu distat: possit
ei q*o* ex altera p*o*te p*o* lineā descen
dētē ab eodē stipite secūdo vel
tercio gradu distat m*r*rimonialit
copulari p*pter* indulgentiā apo
stolice sedis legati: qua p*missu*
est homībus terre illius in sexto
gradu c*o*ñigi. **C**ed vide*m* pos
se fieri f*m* regulā: q*o* dicit: quoto
gradu q*o*s distat a stipite *z* a q*l*is
bet p*o* aliam lineam descendētū
ab eodem: c*u* tamē de p*l*uetudi
ne terre si q*o* talis casus emerse
rit incole p*pter* p*rimi*o*m* gra
dū p*l*u*m*tos separēt: *z* i pediat
copulari volentes. **N**os itaq*z*
r*u*ndem*m* q*o* indulgentia illa sic ē in
telligēda: q*o* yterq*z* c*o*ñungēdo*m*
distat a stipite sexto gradu. **S**i

pella*m* cōmuni*m* parēs a quo plures descendētū: sicut Y*s*aac fuit
stipes Esau *z* Jacob. *z* stipes nō facit gradū. de hoc stipite ba
j*e*. c*l*. vltimo. **C**Descendētē: hic ergo babes duas lineas
descendētēs. s*e*. j*z*. c*l*. vltimo. *z* iste due lineas descendētēs v*u*nt
faciunt transuersalem.

CIndulgentiā: que de autoritate speciali domini pape facta
fuit. als non tenuisset: q*o* solus papa in tali facto dispensat. j*z*. c*l*.
quia circa. *z* s*e*. de transl*m*. c*l*. vltimo.

Volubet: banc regulam babes. j*z*. c*l*. vlti. *z* intellige v*l*sc*z*
ad lineam equalitatis: q*o* in sequētibus gradus adiūc*m*.

CPrimiō*m*. i*z*. p*pter* eum qui est in gradu p*rimi*o*m* a stipi
te. *z* **C**eterq*z* c*o*ñungēdorū: arg. cōtra*m*. de consti. princ*l*.
vlti. *z* s*e*. de dona. c*l*. cum dilectus. in fi. *z* j*z*. de verbosigni. olim. et
j*z*. c*l*. vltimo. sol. beneficiū p*l*icipis latissime interpretandum est ab
alijs: sed ab eo a quo indulētū est vel cuius antē p*o*te interpretati

Quod dilectio.
CPrimo po
nit casum. secundo alle
gat pro *z* cōtra: ibi. q*o*
vide*m*. tercio respon
det: ibi. nos itaq*z*. Ab.

CStipite: stipite ap

peccata*m*

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

put ei placet. ff. de leg. 2 ideo argu. i. de fct. exco. inter alia: 2 rō
lē interpretat indulgentiā: q̄ sic obseruabat de cōsuetudine et
vterq; esset in sexto gradu a stipite: als scandalū erat: vt. i. co. c.
vlti. 2 loquit̄ de iure cōi: sed hodie nō habet locū talis indulgen-
tia. i. co. nō debet. a. Nō debent: q̄i quāto remotiones sunt a
stipite tāto minor: me-
moria cōsanguinitatē
babēt qd̄ bic cōsidera-
bat. xxv. q. iii. de p̄lan-
guinitate. 2 c. in copu-
latiōe. b. Obserua-
te cōsue adīni. No. q̄
antiqua cōsuetudo q̄
enī nō sit a iure repro-
bata seruāda est 2 pre-
cipue ppter scandalū.
ix. q. iii. conquestus. et
mos fidellissime vnu-
statis seruādus est. C.
d. testa. testamēta. 2 ff.
de pub. 2 vect. liciatio-
nē. earī. 2 s. de consue-
cū dilectus. 2 in matri-
monio seruāt p̄suetu-
do. s. de cog. spi. c. s. in-
fi. 2 c. sup eo. item ar.
p scādalo vitādo. s. s.
regu. c. vlti. et. i. de no.
ope. nūci. cū ex iniūcto
c. Nouitate. no. no
uitates vitādas. s. de
cōsue. cōsuetudinis. et
i. dist. quis nesciat.

D. Infidelibus
Cōis diuisio-
secula ibi: cōsultatio-
ni. Abbas si.
d. Cōuersio: supple-
quesuistis.
e. C. Il canone. xxv. q.
ii. c. i. 2 ii. 2 c. P̄radici-
mus. 2 in alijs ibidem
2. q. v. ad sedem.
f. D̄ns req̄site. xxv.
dist. deinde oponit.
g. C. Esse matrimonii
inter eos: si matrimo-
niū est iter indeos ibi
est in dividua cōiunctio
xxv. q. ii. s. i. sed ipsi
separāt dato libello re-
pudiū. xxviii. q. ii. non
satis. ergo nō est matri-
monii inter eos: s. hoc
nō sit sine peccato. i. de
diuor. gaudem. item
alter infidelii si puer-
tat ad religionē reliq-
nolente ibi cobabitare sine cōtumelia creatoris soluit matrimo-
niū. j. de diuor. gaudemus. in fi. 2 c. quāto. ergo nō est inter eos
in dividua cōiunctio. 2 sic nō est matrimonii: sed potest exponi
in dividua. i. apta nō diuidi. vel intellige illā descriptione de ma-
trimonio rato 2 cōsummatu: qd̄ est tñ inter fides. itē alia ra-
tione nō est matrimonii inter eos. i. p̄i cū p̄trahit eo. p̄posito et
cum voluerint separant dato libello repudiū. sed hoc est contra
substantiā matrimonij. xxv. q. ii. solet aliquā. s. de cōdi. ap. c. vlt.
rñdeo si hoc pactū exprimat in ipso p̄tractu nec inter eos nec in
p̄pianos esse matrimonii: sed nō cōpulanū eo pacto: licet postea
obinciant v̄ros de facto: est ergo matrimonii inter eos sed nō
ratum. i. de diuor. quāto.

Q. Hod sup bis. C. Sunt duo dicta. secūdū ibi: ne aut. Ab.
b. Impediri: affinitas em̄ cōtracta inter cōsanguineos
v̄ri 2 v̄ros ipsius non transit aq̄ cōsanguineos v̄ros nes-

ecōuerso. vnde possunt legitime cōpulari.

i. Non obstante cōsuetudine: ergo consuetudo non excusat i
matrimonio. s. de spon. du. c. vlti. argu. cōtra. s. de cog. spi. c. i. et
c. super co. xxv. q. viii. obīciūf. sed consuetudo quādoq; ppter
scandalum legitimas p̄sonas ad contrābēndū facit illegitas

et sic loquuntur ille de-
cre. s. de cog. spi. et. c.
obīciūf. non cōtra-
dicti: q̄a quando mos
ille erat. crīmē nō erat
cōtrabere cū illis p̄so-
nis s̄ mō est: sed p̄sue-
tudo quātūlibet lōgā
nō p̄t p̄sonas illegiti-
mas ad obēndū legit
imas facē: put h̄ intel-
ligē nulla cōsuetudo
posset facē m̄rimona
in cōsanguineos licita
imo quādo plus simil
essent tanto grauius
peccant. i. co. non de-
bet. sed ecōuerso tena-
vt in. c. sup eo. v̄bīcīg
consuetudo rōnabilis
est 2 potest seruari si
ne mortali peccato: et
sine scandalō iuri pre-
iudicat exemplū ba-
bes. s. e. qd̄ dilectio. et
s. de cog. spi. sup eo.

Q. Via circa. 2 infra. Porro
de nobili vīro. A. p̄ cui
dispēsatiōe indulgētia. s. remanē-
k di cū ea: q̄ ipm q̄nto p̄sanguini-
tatis gradu cōtingit: a se. apo.
m obtinenda falsa nobis cā fuerat
allegata: ples videlicz. C. U m̄
ante dispēsatiōe obtentā vñica
filia quā habebat: viā fuerit vñi
uerse carnis ingressa, put tua cō
sultatio continebat: dissimulare
p̄teris vt remaneat i copula sic
p̄tracta cū ex segatiōe: sicut asse-
ris: graue vides scandalū imi-
nere.

I. Dem.
Testes qui de cōsanguinitate
deponūt cōputationem debent
a stipite vel germe incipere.

Q. Hod sup his 2 ifra. Sup
igīt: q̄ p̄f 2 filiū cū m̄fe 2
filia 2 duo cognati cū duab̄ co-
gnatis auūculō 2 nepos cū dua-
bus sororib̄ p̄trahit m̄rimonia
taliter tibi duxim̄ p̄fidenduz: q̄
licet oēs p̄sanguinei vīri sint affi-
nes v̄ros: et om̄s cōsanguinei
v̄ros sint vīri affines inter cō/
nolente ibi cobabitare sine cōtumelia creatoris soluit matrimo-
niū. j. de diuor. gaudemus. in fi. 2 c. quāto. ergo nō est inter eos
in dividua cōiunctio. 2 sic nō est matrimonii: sed potest exponi
in dividua. i. apta nō diuidi. vel intellige illā descriptione de ma-
trimonio rato 2 cōsummatu: qd̄ est tñ inter fides. itē alia ra-
tione nō est matrimonii inter eos. i. p̄i cū p̄trahit eo. p̄posito et
cum voluerint separant dato libello repudiū. sed hoc est contra
substantiā matrimonij. xxv. q. ii. solet aliquā. s. de cōdi. ap. c. vlt.
rñdeo si hoc pactū exprimat in ipso p̄tractu nec inter eos nec in
p̄pianos esse matrimonii: sed nō cōpulanū eo pacto: licet postea
obinciant v̄ros de facto: est ergo matrimonii inter eos sed nō
ratum. i. de diuor. quāto.

C. de fal. cau. adiec. lega. l. ii. 2 ff. de cō. 2 temō. l. falsa temō
stratio. 2 l. en tale. s. falsum. insti. de le. s. hinc. prima. 2. s. lōge.
2. ff. de le. s. si sic. s. i. itē cā siue p̄bata siue vñsiue falsa cōcessit
et illa causa nō reuocat. insti. q̄ 2 ex qb̄ cau. manumit. nō pos-
sunt. s. semel. sed 2 videt q̄ isti et tali dispēsatiōe nō sunt secu-
ri: q̄ tacita veritate 2 fallo suggesto. dispēsatio ē obtēta. vñ nō
debet valere. s. de rescrisp. sup Iris. 2 exp̄ssuz videf. i. de sen. exco.
cū p̄ causa. vbi de hoc. sic 2 voto. 2. s. de fi. instru. qd̄ sup. et. ii. q.
ii. s. notandū. ar. est in h̄ q̄ dicit dissimulare: q̄ falsa cā nō viciat
dispēsatiōe. itē habes hic q̄ ples est cā dispēsatiōi gradu. p̄bi-
bito: sic. xxv. q. viii. c. i. 2 ff. de ri. nup. qui in p̄uertia. non credo
q̄ valuerit ista dispēsatio sic obtenta: nisi hoc decret. postea ema-
nasset: 2 ita ex ista dissimulatiōe ex causa que hic subiçit licite
poterant simul esse. als nō essent tūti.

Q. Et nobis. C. Comitis diuisio. secūdū ibi: nos igīt. Ab.

Liber

a Multū fauoris. s. de cōdi.ap.c.vlti. i. qui ma.accu. pos. vi detur. b Cet germanis: tita nō est necesse incipe a stipite s sufficit a fratrib⁹. s. de testi.series. et. c.licz.in p̄n. 2. xxv. q. v. c. i. 2. j. de diuoz. porro. ad si. sic ergo patet q̄ omnes grad⁹ a psona sunt designāde. xxv. q. vi. de parentela. s. de testi.licz.

c Equipollētibus: nō refert an p̄prio nomine vel circūlocutio nē exp̄ssam aliquid exprimat qd̄ equipolleat p̄prio nomi. s. de testi.licz. 2. ff. si cer. p̄e. ccr. cum.

D **Ondobere.** Allegat q̄t die iste tex. qui est singularis i materia sua. dicit: nā primo excusat correctionem iuris antiqui. secundo ibi: cū ergo. excusationem declarans in duobus illis tollit. tertio restriet restrictionis causā reddens: ibi: p̄hibitio quarto probitionez restrictam fornicans p̄stitutiones p̄trarias tollit et causas reddit ibi: cum igit. Ab.

d Temporum. xxij. dist. sciendū. iii. di. erit autē. xxij. q. iii. quis ignorat. 2. c. obijcunt 2. xxij. q. viij. occidit. 2. s. de trāsc. c. vlti. 2. j. de sen. excō. sup eo.

e Mutavit. de pe. dist. j. nouit deus. xxij. q. iii. incomutabilis.

f In secundo et tertio: vt melius intelligas hanc litterā: vide as quid sit primū genus affinitatis quid secundū et tertīū genus. primū secundū et tertīū inuenire debes p̄ hanc regulā. Persona adita psona p̄ carnis copulam mutat genus et nō gradū: genus dico attinētie: verbi gra. ego et frater meus sumus p̄sanguinei in p̄mo gradu p̄sanguinitatis: frater me⁹ ducit vxor illa est psona addita psona p̄ carnis copulā. illa mutat genus attinētie. id est alio genete attinētie atinet mihi q̄ frater meus: q̄ ille est mihi cōsanguineus et ille est affinis: sed nō mutat gradū: q̄ sicut frater est mihi cōsanguine⁹ in p̄mo gradu: sic et illa mediāte fratre meo ē mihi affinis in p̄mo gradu p̄me affinitatis: ergo si vis habere primū genus affinitatis: addē per carnis copulam alicui de tua cōsanguinitate aliquā psonam et illa psona est affinis omnib⁹ cōsanguineis viri sui in primo genere affinitatis: et hoc genus tm̄ hodie p̄hibitiones habet. unde mortuo viro illi⁹ mulieris puto fratre tuo. illa nō potest habere aliquē de cōsanguinitate viri sui: ergo patet q̄ omnes cōsanguinei et cōsanguinei vxoris mee sunt mihi affines in primo genere affinitatis. si vis habere secundū genus affinitatis: addē psonam p̄ carnis copulam p̄mo generi hoc modo: vxor fratri mei est mihi in p̄mo genere affinitatis: mortuo fratre meo addē illi aliū virum: et ille erit mihi affinis et in secundo genere affinitatis. et ille s̄m antiqua iura mortua illa poterat accipere aliquā de cōsanguinitate prioris mariti vsq; ad quartū gradū. et de isto secundo genere habebes. xxv. q. iii. de ap̄linquis: sed hodie nō p̄baret: vt ibi dicit si vis habere tertīū genus: addē psonam p̄ carnis copulā secundo generi. et sic habes tertīū genus: verbi gra. Genius fuit maritus relicte fratri tui mortua illa relicta maritus eius q̄ ē tibi i secundo genere accipit alia illa ē tibi in tertio genere: et illa olim mortuo viro suo nō poterat copulari alicui de p̄sanguinitate tua cu illa esset tibi et cōsanguineis fratri tui in tertio genere vsq; ad secundū gradū. de hoc genere habebes. xxv. q. iii. porro. et primū genus p̄bit tm̄ ex una p̄te. secundū et tertīū genus q̄nq; ex una p̄te

Quartus

z in p̄dictis exemplis q̄nq; ex vtraq; p̄te. vt in vxoribus duonā fratru q̄ sunt inter se in secundo genere ex vtraq; p̄te appositi⁹ altero fratre mortuo. si illa copula ē alteri: ille erit in tertio genere vxori alteri⁹ fratri. Primi genus dicit: q̄ p̄mo emanat de cōsanguinitate: vel q̄ una psona mediata p̄bit. Secundū dicit: q̄ secundo loco emanat post primū. vel q̄ duas psonis mediante bus p̄bit. Tertiū: q̄ i tercio loco: vel q̄ tribus psonis mediati⁹ emanant. sic intellige qd̄ hic dicit. Sed nū qd̄ publica honestas est sublata: videtur q̄ nō: q̄ de ea nibil dixit. sed p̄ videt p. c. xxv. q. iii. porro. vbi p̄batur secundū genus. et p̄ter istud ipedimentū ē ibi publica honestas: vt i vxorib⁹ duorū fratrū siue cōsobrinorū: si secundū gen⁹ remotū ē ḡ illa publica honestas p̄t dic̄ q̄ vbi publica honestas s̄l̄ incidit ut cū secundo vlt̄ tercio genere: vt i vxorib⁹ duorū fratrū siue cōsobrinorū: uno sublato tollit et alid p̄ bac p̄stōnem. quoties emiciū ex una etiā radice nascit p̄sequēs ē vt una lege tollat. C. de nup. l. vlti. in fi. 2. ff. de iurei. duob⁹. s. colonus. et. ff. ar. fur. ce. l. si colon⁹: ar. et alia publica honestas: vt soboles suscep̄ta ex secundis nuptiis nō copulāda cognatiōi viri p̄oris sublata ē vt statim dicit sequēs līra. als vō publica honestas adhuc ē. s. de despon. imp̄. duo pueri.

g Scdis nuptiis: h̄ ita intellige frat̄ me⁹ h̄ vxore eo mortuo relicte ei⁹ h̄bebat cu scđo. soboles nara de illis scdis nuptiis nō poteratoli copulari alicui de p̄sanguinitate p̄oris mariti. et h̄ p̄ publice honestat̄ iusticiā: q̄ hodie sublata ē in h̄ casu. i alio casu adhuc durat vt dixi sp̄sō te futuro: q̄ in m̄rimoniis nō qd̄ licet: s̄ qd̄ honestū ē p̄siderat. ff. de ri. nup. semp. et iō frat̄ ipedē sumere sp̄sōam fratri. ppter p̄blicā honestatē: q̄ scriptū ē: sp̄sō fratri frat̄ h̄ nō p̄t. s. de sp̄. ad audiētiā. et argu. ad hoc. ff. de adop. q̄ in adoptiōe. Jo. dicit q̄ p̄blicā honestas i cib⁹ ē sublata: nisi i sp̄sō te futuro. ego intelligo esse tm̄ sublata i casib⁹ omib⁹ q̄ hic ponunt et nō in alijs. b Reuocantes: Grego. tñ dicit: q̄ dissolut hec genera affinitatis negat verbū dei in eternū manere. xxv. q. x. fraternitat̄. ultra mediū v̄sus si. q̄liter ḡ Innocēti⁹ dissolut h̄ intellige sine cā et ab alto q̄ a successore. gre. i Decetere libere: sic ḡ videf q̄ m̄rimoniū illoꝝ q̄ ante cōstitutōne istā p̄traxerat in q̄nto vel i sexto gradu nō p̄firmet h̄: q̄ cōstitutiōes m̄rimoniū nō trabunat ad p̄terita m̄rimonia. xxv. q. iii. de incestis. 2. xxij. dist. ante triētū. et generalit̄ p̄stōnes nō trabunat ad p̄terita. nisi h̄ ibi dicat. s. de cōst̄. c. xl. s. pone q̄ post istā p̄stōnem publicatā s̄l̄ steterūt sc̄iter. dico q̄ hoc p̄ intellīgunt ratū h̄ m̄rimoniū: ar. s. de piu. ser. p̄posuit. 2. s. de despō. imp̄. lras accessit. 2. ff. de ri. nup. siq; in senatoriō. q̄ et si p̄m̄ cōsensus null⁹ fuit: postea p̄t cōfirmari. in aut. de nup. s. si vō ab initio. col. iii. s. videf q̄ v̄ba necessaria sint. s. de sp̄. eue. 2. xxij. q. ii. siq; ingenu⁹. et nouus cōsensus regrif. s. de eo q̄ dux. ui. ma. c. venies. nisi exp̄sse p̄sentiat antiqu⁹ cōsensus videf pdurare q̄ null⁹ fuit. ff. de p̄ca. s. si manēt. ff. de arbi. si cu dies. iii. p̄n. 2. l. la. beo. s. pe. ff. de v̄bo. obli. l. j. s. cu adiūcit. Jo. dicit q̄ p̄ m̄rimo. nio standū est: ex quo ex certa scia post publicatā p̄stitutionē sit steterūt. ip̄o cu facto m̄rimoniū immut salte p̄sumptū. B.

b *Mundus: de quibus babes. & de celestis. in quadam. in fi.*
b *Mulla longinquitate: et ita nulla prescriptio currit in matrimonio nisi sicut olim currebat. sic et hoc nulla currit prescriptio. xxxvij. q.v. qd deo pari: et s. de regu. sicut nobis. in fi. c* **i** *Infelicem: sic s. de consuectu. vlti. t.c. quanto. t.j. te simo. nō satis. t.c. sequē.*

Ur qui: quar-
to. idcz effet si
parcere ut el secunda sum

tercio vel secundo fm
regulā sequētē: q̄a ni
bil attinet c̄i qui est ex
alia linea in q̄nto, licet
magis appropinquet
cōmuni parenti.

Constitutio p[ro]positio
e **A**pprobatā: no. q[ui]
regula a magistris tra-
dita approbaē b[ea]tū iu-
re: t sic p[er] iure seruabi-
mus regulā istā: ar. 5.
eo. q[ui] dilectio.

f **C** Remotior: si vis

scire in quo gradu ali-
que dñe psone diuer-
sariū lineaz sibi attine-
ant; recurre ad cōmu-
nē st̄pitem sive parē-
tem a quo descederūt
z desccē equalit̄ com-
putādō q̄ ambas line-
as quoisq; alter illaz
p̄mo occurrat; z si am-
bo siml̄ occurrat: erit
in eodem gradu p̄mo
secōdō tercio vel q̄rto
z iste psone q̄ equalit̄
descendunt non dicunt
distare gradu: s̄ poti
sunt i gradū equali te-

scēdēti a cō stipite eq-
liter. & si sunt infra q̄r-
ēi gradū non possunt
matrimonialiter con-
iugī. Sed si vna p̄sona
occurrit quā altera: de-
scende p̄ linea alteri
vsg ad illam: et semp
post illum gradum in
quo occurrit prima p̄
sona: addit gradus p̄
numero p̄sonarū: & sic
babebis quanto gradu
vna distat ab altera: &
iste p̄sonae non dicund
sē i gradu: sed distat

gradu: sicut iste psona de quibus hic dicitur: cum una distat quanto gradu et alia quinto a communi parente quod planum est videri et quanto gradu remotior: psona distat a communi parente toto distat quilibet alio descendente per aliam lineam: verbis ergo. Cesis parentes istorum fuit patruus eius filii fuerunt Martinus et Herta: qui sunt in primo gradu. de Martino descendit Jo. de Herta ex alia parte natus fuit Robertus: qui Jo. et Ro. sunt in secundo gradu equaliter descendentes a Petro. de Joanne natus est Stephanus. de Roberto est Albertus natus: qui sunt in tertio gradu et equaliter descendunt a Petro. tertio gradu. s. de Stephano natus est vir iste: de quo hic queritur. de Alberto natus est Licius: qui est in quarto gradu cum viro isto equaliter distantes a Petro. Primo loco occurrit tibi vir iste qui quarto gradu distat a Petro. et sic est ultima psona in consanguinitate Petri ex una linea: et Licius ex alia linea. de Licio nata est hec mulier de qua habemus quod distat quinto gradu a Petro: et sic exiuit iam consanguinitatem Petri: ergo eodem gradu distat a quilibet alio descendente per aliam lineam. et sic distat quanto gradu a Martino Joanne Stephano. et ab isto viro videlicet filio Stephani. ideo quod recte potest illius bise in viris et quilibet descendente a Petro per aliam lineam pos-

et accipere cum omnes ille pronoe buic sunt in quanto gradu: hoc autem arbores inclusus videtur.

Rubrica. De frigidis & maleficiatis. Quiso de plurib^z impedimentis matrimonij: qz frigiditas est malefici: & generatice impotentia coeundi sunt impeginimeta matrimonij. Icleo zc. Ab.

**varietatē intellectū t̄ est diffi-
cilio decretū in intellectu.**

Acepisti mulierē: et p
aliquō t̄pus habuisti:
p mensem aut p tres:
aut p annū: et nūc pī
mū dixisti te esse frigide nature:
ita vt non potuisses coire cū illa
nec cū aliquā alia si illa q̄ vxor tuā
eē debuit eadē affirmat q̄ tu dicis
et pbari pōt p v̄x iudicis illa eē
vt dicitis: separari potestis. ea tñ
rōne: vt s̄ tu post aliā acceperis
reus piurij diudiceris et itez p̄
pactā pñsaꝝ p̄ora cōnubia repa
rare debebis. **I**lla aut̄ si prior
post annū aut dimidiū ad ep̄m
aut eius missum p̄clamauerit di
cēs: q̄ nō coguisses eā: tu aut̄ cō
trariū affirmas tibi credendū ē:
eo q̄ caput es mulieris: q̄ si p̄cla
mare voluit cur tādiu tacuit. cī
to em̄t i p̄aruo t̄pe sc̄re potuit su
fecū coire potuisses. **S**i aut̄ ex
statim in ip̄a nouitate post men
sem aut duos ad ep̄m aut eius
missū p̄clamauerit dicens: volo
esse mf: volo filios p̄creare: et iō
maritū accepi: s̄ vir quē acceperis
frigide nāc ē: et nō pōt illa facere
ppter q̄ illū accepi. si p̄bari pōt
p̄rectū iudicis separari potestis
et illa si vult nubat in dñs.

Alexā, iū, ambiancī, epō,
Cāpotēs ad copulā ē ipotēs
ad strahendū m̄fimoniū fluē fl

1C Affermas: *de eani cognouisti.*

m Caput. 3. de despon. impu. cōtin.

Accipisti.
Divididit
quia babel
tra dicta
secundū ibi: illa aut. ter
ciū ibi: si autē. **B.**
Judiciū. s. q. vte
q. iure septima mā
apinquitū. xxiiij. q. s
c. ij. b. **D**ivididicer
nō p̄tarū opis euide
tia mēdaciū coniunct
s. de p̄sump. lras. arg
s. de ma. z obe. legebat
tur. z. xxij. q. v. cauere
Repare: no. q. sc
tēta p̄ mīfimoniū lat
non trāsit in rem iude
catā cum apparet e
postfacto ecclēsia fuit
se deceptaz: sic. **S.** de r
iu. d. latez. p̄ sanguine
z. j. co. fratermitat. q. r
priora etiā mīfimoniū
restaurat etiā mulic
re. p̄dilecente si fraudis
fuerit p̄scia. ff. de adul
si vpor. s. iudet. et. **G**
vlti. ybi dicit **A**la. **S**
ndo cōscia fraudis non
fuerit poterit repeller
ei si voluerit pretextu
adulatrij: ar. xxij. q. j
de bñdicto. z. q. vi. ni
bil. s. nō credo. q. h. ob
stet q̄a mīfimoniū pri
ora debet restaurari
j. co. laudabilē. t. c. fr
termitatio. itē ar. cōtr
xxij. p. s. si p̄ sortiari
as. sed ibi seperant. j
pter maleficū nō pro
pter frigiditatem.
Consuim: si. **S.** d
regu. c. ij. z exponē mī
sum. i. vicarū qui fun
git vice episcopi. **S.** d
insti. c. ij.

Confirmas: qd eam cognovisti.
Caput. 3. de despon. impu. cotinebat. xxiij. q. i. si quis accipit. et hoc intelligens ipsa velit se pbarc virginem p aspectu corporis. 3. te pba. pdisuisti. t.c. causam matrimonij.

Tacuit: ergo videat quod post annum et dimidium redamare non poterit: sed contra ipsius. **C**. de tenui in causis. ubi dicit quod usque ad duos annos poterit reclamare. immo usque ad triennium in auctoritate nuptiis. s. q. occasione. coll. s. iij. r. s. eo. laudabile. quod dicit in istis duabus ultimis concordem tenuit: et non tenet quod hic dicit de anno et dimidio. et est argu. ad prescriptionem. si quis tacet usque ad completam prescriptionem: quia gesta taciturnitate firmavit. **C**. ut his qui a non do. n. i. l. ylti.

O Probari: hoc ideo dicit: quod non standū eorum confessioni contra matrimonium: si vere confiteat non videat credendū ne sit fraudum hoc dicere. scilicet de eo qui cognoscit. vix. sue. sup consilii quod assertit. pbaucem septima manu. ppter quoū. xxiij. q. i. c. ii. sed pro matrimonio bene credit̄ cis. scilicet de claim. despon. c. ii. et quod dicēt non credit̄ cis contra matrimonium. verum est quād a hoc ut contrahendi facultatem acquirant. sed si vellent in cotulita manere credit̄ cis. xxiij. q. v. et deo pari.

A Todi sedem: aptus. s. de despō. impub. a nobis. ar. eo. ti. puberes. vbi de hoc. b **C** Imponentes: bac rōne videāt q̄ se nes q̄ naturali calore defecerāt abe nō possunt: sed contra. rū est verū. C. de nup. sancim. xvii. q. i. nuptiarz. q̄ in senibz dicit̄ esse legis obsequiuz t̄ būanitatis solaciū: vt ibi. t. xxxi. q. i. aperiāt. qd̄ si dormie. rt: sed hic non loquit̄ de rali impotētia: s. de eo q̄ secus est t̄ q̄ ppe. tuo impotētis est: sed se nes aliquā aliquid be. nescio mouent.

A X litteris tuis. **A** U. Lōis diuīs cōsultatio: t̄ responsio scđa ibi: r̄nū. Ab. c **C** Contraxit. i. contraxit se apparuit vel in ve. ritate contraxit ex eo q̄ cōtra naturam vim ci. forsan intulit: q̄ arta fuit. vñ nullo mō sibi potuit cōmiseri vñ magis inabilis reddi. t̄ sic n̄ fuit matrimoniū. j. eo. fraternitatis. si em̄ nō loq̄ ref te impedimentō p̄cedente matrimoniū. stare nō posset: qd̄ dicit̄ in si. xxxi. q. i. dixit t. q. v. si vxorē. et. s. de cōiug. lepro. c. s. t. q. d **C** A natura: q̄ erat arta: vt dici.

C Medicorū. j. eo. fraternitatis. et ita nō fuit matrimoniū. t̄ in. tellige qd̄ dicit̄: nō po. terit adiuuari ope me. dicorū sine pículo co. poral: als nō deberet separari. imo modicam violentiā debet susti. nere: vt ar. j. eo. frater. nitatis. et si talis non fuit nō habuit ap. sum. t̄ redendi mat. monij debitem exacta vel exigēdi. t̄ sic nullū matrimoniū. xxvij. q. ii. solet. t. c. aliqñ. t. q. de odi. ap. c. vlti. t̄ bū. leges esset in cā redibi. tionis. ff. de edil. edic. querit. S. mulierē: ar. ptra. j. c. primo.

C Consultationi. **C** Diuidit̄: q̄a primo ponit cōsulta. tio. secundo responsio: ibi. taliter. Ab.

F Incredibile: q̄ cōditionē corporis sui scens nō contraberet de leui. Alia. g **C** Judicare: ergo t̄ nos sic iudicare debemus. s. de re iudi. in canis. C. de le. t̄ costi. p. l. vlti. qd̄ verum est: vbi ip̄a sic precepit iudicandū: ar. j. q. iii. nolite. als bene permitt̄ aliter fieri. xj. dist. quis nesciat. sed hoc non p̄cepit eius consuetudinē esse seruandā: sed potius consiliū est. tamē intellige qd̄ bic dicit̄ fm̄ deere. j. eo. fraternitatis. vt dici. S. c. primo.

F Audabilem. **C** Coiter summāt̄ vt in rubro: sed ego alit̄ intelligo vt dicā infra. diuidit̄ in duas p̄tas. bū loquit̄ qñ vñus cōiugū dicit̄ matrimoniū cōsumatū t̄ alter diffite. scđa

ibi: si aut̄ qñ vterg fateāt̄ matrimoniū nō esse cōsumatū. t̄ bū ma. gs subdiuidit̄. nā p̄ma loquit̄ qñ simūl esse nō p̄sentit̄. secunda qñ cōsentit̄: ibi. q. s. Ab. b **C** Celebrati: t̄ a tpe cohabitatiōis nec suffici cohabitate nisi debet operā carnali operi. xxviii. q. i. requisisti. i **C** Frigiditas: qd̄ bic dicit̄ de frigidō: t̄ idē intelligo de maleficiato: vt vñq̄ ad triēniū expecte ma. xime q̄ magis speran. dū est q̄ impedimentū rmoueri possit: qd̄ nō p̄cessit a nālib. **A** u. k **C** Pr̄ius p̄barat. q̄ si p̄us p̄bari possit impedimentū: nō expe. ceabūt̄ t̄ triēniū. j. eo. c. pri. si nō manifeste nō p̄st̄ tūc cohabitē simul p̄ triēniū cōti. nū in quo debet dare operam carnali operi: vt bic: t̄ ar. j. eo. c. vlti. in auf. de nup. s. p̄ oc. casione. coll. iiii.

C Grego. xxiij. q. i. q̄ aut̄. m **C** Justū iu. dīciū. i. p̄ testes v̄l. aspe. ctū corporis: ar. s. de p̄ba. p̄posuisti. t. j. eo. c. vlti. n **C** Seperen̄: ppter naturalē frigidit. secus si. ppter ma. leficiū. xxvij. q. i. si per sortiarias. o **C** Qd̄ si ambo: vel solūmodo mulier. ille em̄ qui sciēter contraxit nō videt̄ q̄ possit̄ p̄di. cere: ar. s. de eo q̄ du. in ma. c. ff. de le. cō. q. vel dicas t̄ veri: q̄ necesse est vt ambo cō. sentiant̄: sufficit̄ q̄ ita scriptū est: t̄ si p̄ quaz durū est. ff. q̄ t̄ a q̄bus manu. li. l. prospexit. et vj. q. iii. scriptū est. q̄a cū nullū sit m̄rimoniū nō tenet̄ alter alteri. p **C** Septiā mā: si. j. eo. c. vlti. et. xxvij. q. i. requisisti.

q **C** Ut erḡ iurelūrā. do: vterg vir t̄ mulier iurare debet q̄ fide bona dederunt operā copule carnali q̄ triēniū nec vna caro effici potuerunt. p̄inqui iurabūt̄ q̄ credūt̄ eos verum iurasse: ar. j. de pur. c. quotiens.

t **C** Di q. s. vir t̄ vtor̄ t̄ non alij cōpurgato. res. si bona fide iurauerūt̄. s **C** Redire: cum. ppter frigiditatē seperant̄. secus si. ppter maleficiū. xxvij. q. i. si p̄ sortiarias. vbi de hoc.

F Raternitatis. **C** Bonū q̄stio: secundo distinguēt̄ solutio

ib. q̄quis. tertio infert ad alias duas q̄stioēs: ibi. p. h. Ab.

t **C** Matronas: talibus credendū est si honeste sint t̄ perite in

arte illa. ff. de ven. inspi. l. j. in prī. t. s. de pro. p̄posuisti. t. c. cau. sam. t. j. c. primo. oculus enim obstericuz cum in talibus sepe

fallitur. xxvij. q. i. nec aliqua. t̄ in hoc casu non requiriēt̄ iuramē.

t̄ p̄inqui sicut in frigiditate: vt. s. c. primo.

a **D**istricte. q̄ iuramentū hoc nō est remittendū iuramentū istis testibus ne aliquid in fraudē matrimonij dicerent. s. d̄ eo qui cog. cō. vro. su. sug eo. t. j. c. pri. b **P**oterat eē. s̄ qualiter hoc potuit. p̄bari cum sit negativa sic potuit. p̄bari dīcēdo q̄ bec mulier caret membro apto ad copulam carnalem qualiter negativa p̄batur.

s. de clectio. bone dicuntur est. ver.

c **D**ecerat. no. q̄ nō dicit eē qd̄ inutile est.

s. de transla. int̄ corporalia. t. ff. qd̄ cuius q̄ vniuer. l. j. s. t. qd̄ nec dicit b̄re actionē qui b̄z inutilem. ff. de dolo nam bis. t. s. de resti. spo. olim nobis. ar. s. de solu. c. penul.

d **I**nuenit. non dicit q̄ medicum vel altum.

e **D**iuinū miraculū. ar. q̄ nullū maleficū est p̄petuū:

cum possit renoueri p̄ diuinū miraculū.

faltem q̄ illum q̄ ipm induxit. q̄ quicquid ligatur dissoluble est in autē. de nup. s. nu-

ptas. col. iii. t. v. s. nō tenet illud. c. si per

sortiarias. xxxij. q. j. vt quidā dicunt.

h **D**icit dici q̄ aliud ē cuž allegatē impotētia ex pte mulieris vt bic.

aliud rbi ex pte viri allegatur maleficū.

vt in. c. si p̄ sortiarias. t. j. c. pri. t. bic alle-

gata fuit falsa causa ut postea appuit. vñ

postea tēdet restituē

viro. ar. s. d̄ re iudicato. t. c. cōsanguinei.

ad hāc cām refertur

b̄c rō attendētes q̄

impedimentū tē. vñ

pōt̄ dici q̄ in maleficū

est p̄petuū. ex quo. n. mulier cobabitauit vīro p̄ triennū t̄

derunt operā copule carnali. nec poterūt cōmiseri p̄sumif p̄

petuū impedimentū t̄ p̄t̄ separi t̄ alteri nubere. vt in. c. p̄

sortiarias. q̄ pōt̄ aliquis maleficiatus eē cum vna t̄ nō cum alia

t̄ hoc intelligo de maleficio qd̄ p̄cessit matrimonij. nam post

matrimonij cōtractū si supueniat impedimentū nō debent separi.

xxxij. q. viii. bi qui sani. t. q. v. si vīorem. si vō post separātē

eam cognosceret in matrimonij debet reintegrari. vt hic patet: q̄a

impedimentū nō erat p̄petuū.

Corpali p̄iculo. vbi vero

grave periculis timeret nō est matrimonij. sed vbi leui pericu-

lo p̄t̄ remoueri b̄z illud pati. s. c. c. s. per hoc a cōtrario sensu.

S Per errorem. pp̄ quem excusat iudex. j. de sen. exco. sacro

et intellige q̄ error iste interuenit in aspectu corporis in quo ma-

trone decepte fuerūt. q̄ manus et oculus obstetricū sepe fallit-

s. de pba. cām in matrimonij. t. xvij. q. j. nec aliqua. t̄ sic patet

q̄ sua p̄ errore latet. qua nō est appellatū reuocat̄ si error. p̄

babili postea detegat̄. j. de pur. vul. significatiō. t. ff. de p̄di.

sine cāl. q. item babes bic q̄ sua p̄ errore latet cōtra in matrimonij

nō transi in rem iudicatam quo minus possit reuocari q̄nca

q̄ apparuerit ecciam decepam fuisse ut bic p̄t̄. t. s. de re iud.

lato. t. c. cōsanguinei. t. j. c. pri. t. s. c. j. t. c. pri.

CErat illi. s. primo vīro a quo fuerat segata.

Sumili. sic. xxxij. q. j. requisisti. t̄ innuīt hoc ex eo qd̄ i fine buius. c. dicitur: q̄ sic prior vīr non possit cam cognoscere sine graui periculo q̄ non sit reddenda primo vīro. l̄z expostfacto q̄ consuetudinē secundi vīri reddita sit apta priori qd̄ bene po-

test cōcedi. q̄ non fuit matrimonij inter eos. vt dixerunt vīni.

Job. t. L. k. Re-

mancat. q̄ si ingressa fuit z. p̄fessa statim folutum fuit matrimonij si qd̄ fuit inf̄ eos. s. de cōuer. cōiuga. ex publico. Secus si ingressa fu. t̄ cā. p̄batō. m. q̄ si ista tunc ad seculum redire comp̄lit redire ad vīru

z p̄orem.

Alioquin. i. si non

transiūt cum effectu.

m. **V**e voto solemi.

scz tunc debet cōpel

li votum seruare. t̄ q̄

hoc inc̄ligetur fornicata cum secundo. cū

ip̄a cōrabere non po

tuit post votū solēn.

n. **F**ornicatio. quia

si legitime cōtraxisset

cuž altero illud ei ob-

ligi nō possit nec p̄te-

tu talis fornicatiōis

posset repellī a vīro.

arg. j. de diuoz. gaude-

mus. imo videtur q̄

nullam fornicatiōem

ei obijcere posset. nul-

lati. n. iniuriam fecit

nec intendebat face-

re vīro. q̄ fornicat-

auit tanq̄ soluta. xv.

q. j. illud. ff. locati. si

ignorans quis. nam

adulterium non com-

mittit sī dolo. xxxij

q. j. in lectū. ff. d. adul.

l. p̄. item si aliqui sine

separati q̄ sīam ec-

clesie. t̄ post alter eo-

rum fornicetur mīno-

rem iniuriam cōmī-

tit t̄ mīnus peccatū. xxxij. q. vii. quēadmodū.

Pretres q̄ p̄i-

mam fornicatiōem non fuit apta vīro suo. sed forte nec p̄ mul-

tas alias. ergo illam solam p̄t̄ ei opponere cum reddita fuerit

apta primo vīro que postea fūcta est. q̄i tunc p̄mū leditur

iūs matrimonij. arg. s. de dona. apostolice.

Potest dici q̄ sīc

et futuō euētu apparet retro fuisse matrimonij. et dicitur in

fine. sic ex futuro euētu apparet retro fuisse factaz iniuriā. ho-

ri vīro. ff. de capti. t̄ possili. reuer. in bello. s. j. t. ff. ad macedo. l.

j. s. j. Sed quid si post p̄mū coitum cum secundo prior pete-

cam. Dico q̄ est ci reddenda. t̄ si non innuerit eam aptam ē

restituenda secundo. t̄ sic etiam post secundū vel tercium coi-

tum secundi. t̄ sic in infinitū vt dixit Boan.

Tan. dixit q̄ vī-

q̄ ad tercianū vicem tm̄ t̄ non ultra debet restituī p̄mo. immo

remainere debet cum secundo. quoniam due tm̄ sententie post p̄

manū sunt ferende: quia tercio appellare non licet. q. j. vj. siq̄s

in quacunq; t̄ s. de appell. sua nobis. Her.

o. **P**refumi. si. xxij. q. j. per bellicaz. t. j. de diuoz. gaudem?

p. **L**ammodo. s. vēritate reuelata q̄ fūcat vīro primi.

q. **S**olutam. argum. a contrario sensu sumpto ex illo verbo

supra eo. c. j. ibi absq̄ corporali periculo tē. t̄ est argumentum

validū a contrario sensu. supra de bis que sī. a p̄la. cum. apo-

stolica. iii. fine. t. s. de reg. cum. vīrum.

Liber

Ad idonea p̄biberi. t̄ certe nō. **b** Cūmūlītēr resumē. q̄ b̄ uoueris q̄nō illam c̄ solutam qua queritur. vtrū illa que viro cui tc̄. **c** Debeat. q. d. nō debet. hoc intelliget t̄ h̄m di-
stinctōem p̄missam an sit graue periculū si reddat apta vel nō
vin. **d** C̄ Met talibus. s. s. de in integ. resti. cū venissent.

C Non ē facile. q̄a
nescitur an sit aptavī
ro p̄mo. t̄ hoc aliquo
lure ppndi nō pot. s.
potius p̄ expientiā fa-
cti. s. s. de dona. apo-
stolice. cuj suis cōcor-
dantq̄s.

F C̄ Ex futuro. s. f. f.
de re. du. quedā. t. f. f.
si cer. pe. p̄inde. t. f. f.
qui. poti. in p̄g. ba. t
potioz. f. f. ad macedo.
l. s. i. nec itellige q̄
m̄rimoniū retrotrabat
sed hoc ideo dicit: q̄a
in dubio est an sit ma-
trimoniū cum primo
nec intelligas q̄ tunc
primo incipiat ee ap-
ta sibi. sed tunc p̄mo
declarat suisse matri-
moniū. s. f. si ser. v̄.
sicuti. s. sed si querif.
z. f. f. de acquir. re. do.
ad eo. s. cū quis. in fi.
z. xxxii. q. j. requisisti.
f. f. qui test. fa. pos. l. be-
redes palam. s. j. b.

E Tterre. **C** E-
gitur tr̄b̄ mo-
dis. primo q̄d loqua-
tur in maleficiato et
h̄m hunc intellectum
sumo sic. si vir malefi-
ciatus nunq̄s potuit
cognoscere vxorē cui
p̄ trienniū cobabita-
uit ip̄s cum septima
p̄pinquorū manu b̄
urantibus matrimo-
niū separat. b. d. feci-
do mō legitur sic q̄ n̄
loqua in maleficia-
to sed in frigido vt te-
nuis. H̄no. cuius lec.
cōter non recipitur.
Sed tamen in severa ē
t dicendūt habuisti
in. c. laudabilem. s. c.
tercio mō legitur in-
herendo verbis litte-
re generaliter c̄vxor
dicit virū non habe-
re potentiā secum co-
eundi nec ex̄mit ex
qua causa. t̄ sic facit ad terciaz p̄tem rubrice. t. b. d. vt in rubro
primo consultatio. secundo r̄m̄lo ibi: quo circa ab. si.

G C̄ Adhuc integrā. t̄ intellige q̄ viripotens erat bee que viz-
pati poterat l̄z et virgo dicitur viripotens. f. f. de ver. sig. mu-
lieris. in p̄n. **b** C̄ Cognoscendi alias. t̄ ita allegabat iste ma-
leficium q̄tum ad istam t̄ non q̄tum ad alias: t̄ non frigidita-
tem. quia si quis est frigidus quo ad vnam quo ad omnes est
frigidus cum impedimentū a natura p̄cedat. argu. s. c. ex litte-
ris. secus in maleficiato. vt dictum est. s. c. primo. vnde post
q̄z confiterit de maleficiato post trienniū debet separari t̄ ad
alia vota transire. xxiiii. p. s. si p̄ sortiarias. secus in frigido. vt
s. c. s. t. c. laudabilem. z. xxiiii. q. j. requisisti.

Quartus

In fraudem confessioni cohagiū contra matrimonii nō
est credendum. ppter collusionem quā multi facerent. s. de eo
qui cog. consan. vro. sue. super eo. **C** Sidedignis. s. e. c. p̄l
mo vbi de hoc. **D** De cōmissis. q̄z infirmitas corporalis fre-
quenter. puenit ex peccato. t̄ sic causa cessante forte cessabit ef-
fectus. s. de pe. t̄ re. cū
infirmitas.

C Institutio. simile. xxix. s. deinde op-
ponitur. t̄ ar. s. t. p̄ri. de infidelibus. et
xxxi. q. i. s. his ita. et
quidam dicūt q̄ bis
verbis fuit institutio
matrimonii. hoc nūc
os ex ossib̄ meis t̄. s.
illa verba plata sunt
ab adam. et. s. de bi-
ga. debitis. vnde vide
tur verius q̄ per illa
verba crescere t̄ mul-
tiplicamini ab ip̄o do-
mino. placa.

N C̄ Continuū trienniū.
qui. n. separant. pro-
pter frigiditatē natu-
ralem p̄ trienniū con-
tinuū debent cobabi-
tare simul t̄ dare ope-
ram carnali operi. s.
c. laudabilē. t̄ in arc.
de nup. s. p̄ occasio-
nem. col. iiii. idem tē-
pus dico. vndū ma-
leficiato t̄ multofor-
tius cum sit acciden-
tale illud impedi-
tum. ber.

O Septima manu.
sed quare requirunt
iuramenta. p̄pinquorū
cum sufficere debet
iuramentū viri t̄ mu-
lieris cum iuramento
ellarum que illam vir
giuez ascuerat. vt. s.
de p̄ba. p̄posuisti. t. c.
cām m̄rimoniū. vel ēt
iuramenta. p̄pinquorū suf-
ficiunt: cū vterq; id cō-
fiteāt. xxiiii. q. j. requi-
sti. sed hic vterq; cōfi-
teāt sed hoc iō. qz se
pe fallit t̄ man. t̄ oculi
lus obstericū. xvij.
q. j. nec aliqua. iō iu-
ramēta. p̄pinquorū re-
grunf. ois. n. cautela
q̄ adbiberi pot in cali-
bus ē addibenda p̄p
p̄ciliuz aie. t̄ iō circa

maiora cautius ē agēdū. ar. vii. q. ii. c. vi. t. xl. di. q̄escamus. t
ff. ad carb. l. i. s. ii. t. lx. di. miramur. tñ si alterū omittetur n̄
bilomin⁹ valēt sua. vt. c. rec̄quisisti. t. c. p̄posuisti. t. c. cām m̄rimoniū.
R Ica. Demain p̄ao p̄ interdicto. **C** Quia in edictu ecclie
sup̄ m̄rimoniio. b̄bedo q̄nq̄z ipedit iō p̄multa ipeditimēta. s. p̄
cra auctor. subiecti b̄ac rubrica. t̄ vide ad materiā būius rubri-
ce q̄d nota. glo. s. de spon. duoy. in. c. tua. ab. si.

T h̄en. **C** H̄nt due p̄tes i p̄ma facti narratio. i se-
cunda r̄m̄lo ibi: m̄adamus. ab. p̄ Daturū. in vro
t̄ fisturā. s. cū sp̄osalia tñ cōtraberent.

q Presente t̄ consentiente exp̄sse. t̄ hoc agebat q̄ mediāte
fratre tanq̄z p̄. p̄curatores sp̄osalia cōtraberent q̄d scri p̄t.

Ef. de spos. l. vi. als s. p. frēm tñ p̄trabent non valeret. nisi ipsa postea cōsentiret. sed frater tñ ad hoc obligat ut sororē inducat ut cum illo m̄rimoniū p̄trabat. ff. de ver. ob. in illa stipula-
tōe. l. quotiens q̄s p̄ alium. a **D**ona z munera. dñia est in-
ter donū z munus. ff. de ver. sig. inter donū. b **C**anq̄virū.
spe futuri matrimo-
niū nō rei p̄ntis. z ita
nō est matrimonium
z hoc patz p̄ si. z hoc
ipo etiā si ea abente cō-
tracta fuissent sponsa-
lia cōsentire videatur
ipo facto. c **A**uri
i. sponsi. sic. xxvij. q. i.
genuit. d **P**ermisit.
z male qd facē nō
dēbuit. s. de spon. ad
audientiā. z. c. spōlaz.
e **P**rohibuisses. et
bene. s. de sponsa. du-
ma. z. c. sequen.
f **A**lij. s. tertio.

Secundū. nota
q̄ renuntiā cā ad eū
a quo appellatum est
vel q̄ non tenuit ap-
pellatio. v. q̄ ipa nō
fuit p̄secuta suam ap-
pellatōem z ēps sc̄m
significauit pape. vñ
mandat ei vt si est ita
ipam cōpellat redire
ad domū matris. q̄a
ipa p̄tepsit mandatū
eccie. a tertio viro p-
ptere non separabit
z est hic ar. q̄ manda-
tū iudicis nō est con-
temnendū. xxxiiij. dis.
c. j. arg. z. viij. q. j. sc̄e-
dum. xij. q. iii. si autem
nobis. z. c. quando er-
go. z. ff. ne quid in lo.
pub. l. vi. z punire cō-
temptores. vt hic ptz
z. j. c. pr. z. l. pdicta. z
arg. ff. si quis ius di. n
l. vna. als delusorium
videretur edictum iu-
dicis. ff. de re iudi. l. cō-
tumacia. f. cōtumac.
b **C**oncessu. s. de fide
violata prioris spon-
si. z quia d̄sponsari se
p̄misit a fratre sponsi
z qr mandatum eccie
contempnit. z sic patz
q̄ iudex p̄t punire
cōtumacē vt dictū ē.

A **X**litteris
C **S**ummatū
est. s. c. pri. vel als sic
ve in r̄bro. in prima
narrat factū. in secun-
da illud diffiniendū
cūmittit ibi: mandamus. ab.

I **A**bsentē. que postea consensit. als nō tenuisset sponsalia. z
sta inter abentes cōtrahunt sponsalia z matrimoniū. ff. de spō.
l. v. z. xxxij. q. ii. bonorant. **T** **I**n terminatōe. cōminatio-
tñ fuit nō sententia. ar. s. j. de eo qui sur. or. re. c. j. z. s. de loca.
c. j. **P**rohibuit. s. c. pri. z. j. c. primo. ber.
M **A**districius interḡderit. no. q̄ l. iudex differat appellatōi

nibolominus nibil p̄t interdicere. ne faciam id q̄q qd appella-
ui. vel qd ex eo sequit nec mirum cum sit ordinarius p̄t etiā
statuere terminū appellanti. s. de appell. sepe cōtingit. de causa
tamen inuiteo appellante postq̄ deculit appellatōi coguoscere
nō posset. quia iam remisit eam ad superiore. h. q. i. nomen. et
s. de offi. dele. licet.

N **D**onec causa ipa-
bic ferē sententia ipa
sub conditōe. lxij. di.
salonitane. v. q. i. qui
dam. xvij. q. iiiij. siq̄s
suadente. z. s. de ap-
pellatōibus p̄terca.
ar. s. q. vij. biduum.
sententia excomuni-
cationis bene p̄t fer-
ri sub conditōe. vt in.
c. p̄terca. alie nō sen-
tentie non debet fer-
ri sub conditōne late-
ramen tenet. vt in.
p̄dicta biduum.

O **D**Ob id. s. c. patz q̄
interdictum ecclēsī
non dissoluit matrimoniū.
vt. s. c. pri. q̄
non est p̄petuum im-
pedimentū. vt dī. s.
de spon. du. tuam. sed
penitentia debet ei im-
poni. quia mandatū
ecclēsī cōtempnit. s.
c. primo. ber.

D **E** muliere. z infra. Illos
aut qui p̄ cōsanguinitate
phibent cōiungi z post p̄tra
interdictū eccie se recepint ex-
cōicatōi debes subiūcere donec
a tadiu sepen quoq̄ legitime
cognoscaē vtrū eoz matrimo-
niū possit z debeat iure stare.
rica **Q**ui filij sint legitimi.
Alex. tertius.

Naturalis et soluto genit. z
soluta legitimat p̄ subsequens
parentū coniugij etiā quo ad
hereditatem.

Q **O**nquestus ē nobis
b. q̄ cum quandam
mulierem in uxore
acceperit. r. patruus
mulieris ipaz exheredare cona-
tur. eo q̄ aī desponsatōe m̄fis-
sue nata fuerit. l. postea p̄ mu-
lieris p̄fate m̄fem ipius accepit
in uxore. **T** oqz madam? qua-
tenus si est ita: eam legitimā iu-
dicetis predicto. r. inhibentes:

tracto cōtra impedimenta eccie z dubitari p̄t an z qū filij sine
legitimū iō zē de matrīa. xxvj. di. deinde. xxxij. di. vidua. xv. q.
vij. nō iup. xxvj. q. iii. dicat. xxv. q. viij. c. fi. ab. si.

Q **O**nquestus. **C** **P**rimo ponitur impetrantis quer-
la. secundo cause cōmissio ibi: ideoq. ab. si.
R **A**cceperit in uxorem. z sic legitimata fuit p̄ sub-
sequens matrimoniū. s. e. tāta. **S** **L**egitimā iusti.

p. ii

Liber

de nup. S. vi. in autē qui. mo. na. effi. le. t sui. S. sanctū. col. vii. t
j. c. tanta. t. xxx. q. v. nullum. a. **H**ac occasione. quia ex quo
pnunciata fuerit legitima cessabit occasio ista. vnde si pp hoc
vellet eam molestare pōt t debz ab eccia excoicari cū cā matri
monij ad eciam spectet. t q. cōsequens legitimatio que est ac
cessoria. ar. S. j. e. cāz.

que. nō ē cōtra ibi p̄n
cipaliter cōmittit cā
sup qōne spoliatōis.
que ad papā non pti
net inter eos qui non
sunt sue iurisdicōis.
sed ad indicē secula
rem ut ibi ptz. t. viii.
di. quo iure. bīcō p̄n
cipaliter cōmittebāt
ca filiatōis que ad ec
clesiaz pertinet. t ea te
terminata decrīta
perconsequens cā in
quietatōis que fie
bat huic mulieri eo q̄
illegitima dicebāt. t
ita cessante illa causa
pater q̄ iniusta eset
vterius inquietatio.
ex illa causa. vnde pa
pa rōne saltem pecca
ti pōt se intromittere
S. de iudi. nouit. et ar
gu. q. i. si peccau
rit. vel papa habebat
hic vtrāq; iurisdicō
nem. ar. S. de appel. si
duobus. t ita nulla ē
oppositio.

C **T**iminter.
Primo po
nit causam dissinatio
nis. secundo dissinit:
ibid. id coq. ab.

b. **P**ublice. s. denunciatiōe p̄missa in ecclia publice. als hodie
dicitur clandestinū. S. de clai. despon. cum inhibito.
c. **S**ine cōtradictione. si quis cōtrahat nō p̄missa denuncia
tione vel ea p̄missa cōtingat matrimonij ex iusta cā interdici.
t non obstante cōtradictōe cōtrahat. si postea impedimentus
p̄batur filij p̄te nati illegitimi erunt. t iō publice dicit.
hic t sine cōtradictōe. vt hoc totum habes in illa cōstitutiōe cā
inhibitio. d. **C**oncepti fuerat. sic ergo tempus conceptōis
spectandū est cum de cōmodo alicuius tractetur. ff. de sta. ho
paulus. t quoties de cōmodo alicuius tractat. p̄ iam nato ha
betur. ff. e. qui in vtero est. ff. de sena. emancipatiū. ver. si quis cō
ceptus sit. t. t. insti. de ingenu. S. ex cōtrario. arg. cōtra. ff. de te
cur. l. i. j. S. in filijs. t. S. se. p̄ prima pte facit. xxvi. q. iii. igitur. in
fine. Solu. quod primo dicit verum est. p̄ter fauorem filiorū
t libertatis. q̄nq; t̄ consideratur odium paternū. vt in. c. cum
multe. cōtrarium illud. igitur locum bz. vt varietas fatig. ad
aptetur diuersitati horarum. e. **S**iniam. p̄ iam nato habe
tur cum ante siniam sit conceptus. vt dictum est. ar. S. C. de lib
cav. l. vi. sed illi qui nascunt post lit. conee. cōditōe m̄ris vtunē
f. **M**utriantur. xxx. di. si quis reliquerit. j. di. ius naturale. j. de
infa. expo. c. vno. qualiter filij alendi sunt. d. S. de cōner. infi. c
vi. t. S. de eo qui dux. in ma. cum haberet. sed quid si moueat
q̄o alicui pueru vel infantisq; non sit filius illius cuius dicitur
iude. summatim cognoscere debet t alatur rebus interdū for
sitā alienis. C. d. car. edi. l. vol. t. ff. S. car. l. iii. S. cāc cognitio. lau.

Ranmiss. **P**rimo ponitur consultatio. secundo r̄n
sio ibi: cōsultationi. ab. g. **A** vicinia. multū valer in
talibus fama vicinie. S. de p̄sumpt. illud. t. S. de pba. p̄ tuas. iii.
q. iii. S. item sc̄p. xxx. q. vi. si duo. h. **S**purius. i. non legi
timus vel naturalis. quia forte suscepit cū de alia muliere vel
ante matrimonij vel durante matrimonio. t ita spurius.

Quartus

i. **N**egabant. talis negatio p̄sumptōem inducit cōtra illum
sed p̄iudicium non generabat. qr̄z aliquis negetur filius nbi
lominis de officioso testamento agere pōt. ff. de inoffi. testam.
si instituta. S. j. sicut ecōuerso. lz appellec filius nō tñ succedit
cum alijs si pbatur q̄ nō sit filius. C. d. testa. neq; p̄fessio. z. C
de bere. insit. si pater.

t. S. de pba. n̄ nudis.

k. **R**anmiss nobis tue lite/
re continebāt: q̄ cum. ii.
vsc̄ ad iuuentutē quendā pue
rum nutriuisset vxore sua. m.
tunc non despontata sibi coha
bitante postmodū ipam legitim
me despōsauit. t filios sustulit
ex eadem quibus paternā here
ditatē petentibus pdictus iuu
nis h̄dicit gerens se filiū t here
s dē. q̄uis a vicinia q̄ ipm filium
b̄ eoz c̄ credebat spurius dicere
tur. pdicti v̄o. n. t vxor eius p̄/
fatū iuuenē spuriū suum aut le
gitimum filium esse negabant:
sed dicebant q̄ cum pietatis in
tuitu nutriuissent. Cum aut q̄o
coram te mota eēt: t pdictus iu
uenis p̄ eo q̄ iuri stare nolebat.
vinculo sit excōicatōis stricto.

Consul. t. r̄ndemus. q̄ in tali
casu standū est verbo viri t mu
lieris nisi certis indicis t testi
bus tibi constiterit esse filiuz iu
uenem memoratum.

I Dē exonēi. vinconiē. ep̄is.

z. q̄ dicit standū est verbo viri t mulieris. s. quo dicebant illuz
publice filium suum nō c̄ dum vivabant. ar. S. de pba. q̄ tuas.
t merito statur verbo illoz qr̄ nō est verisimile q̄ paterna pie
tas cōtra illum mota fuisset si filius fuit. S. de p̄sumpt. afferte.
C. de adop. l. pe. S. si v̄o. t. S. de inoffi. testa. si mater. xxiii. q. iii.
ea vindicta. circa princi. t nullus affectus vincit paternū. C. d
cura. fu. l. vi. S. i. t affectio cām suspitōis remouet. ff. de ri. nup.
non solum. S. de vno. t iō eis etiam creditur. q̄ iste nunq; fuit
in possessione filiatōis. qr̄ vicinie fama hoc habebat. qr̄ in tali
bus creditur cum verbo viri t mulieris. ar. S. de p̄sum. illud. t
xxx. q. vi. si duo. i. **I**ndicis. p̄ indicia fit. n. pbatio. C. de
rei v̄m. indicia. zl. cum sup. t. C. de si. instru. l. j. t. S. de pba. p̄
tuas. t. C. fami. ber. l. in ipius. t. C. de pac. pactū. qd exquo ne
gatur filius: cum non sit in possessione filiatōis. cum optet p̄
bare. ff. de pba. l. j. t. i. j. t. vi. t viderent sufficere bmoi indicta si
pbet. q̄ illi tenebant cum p̄ filio t ille eos. p̄ parentibus. t ma
xime si fama. vicinie consentiret. vt dicit decre. p̄ tuas. t qr̄ na
tus est de illoz matrimonio qr̄ bis filius est quē nuptie dem
onstrant. ff. de in lus v̄o. qr̄ mater. t dicit lex q̄ debet pbare se fili
um. si negatur filius a patre. vt. ff. de libe. t postu. l. si postum.
S. vi. t. ff. d. bis q̄ suoy alie. iu. sunt. nepotes. S. filiū. ar. als ē let
m. **C**et testibus. quibus. pbantur indicia: qr̄ res ista vere. pba
ri non pōt nisi p̄ indicia extēria et dictum est. t hic est arg. q̄
statur p̄sumptōi. s. dicto partis t matris donec pbēt p̄trariū
i. q. i. si quis a symouiacis. t q̄ p̄sumptio p̄trariā admittat p̄
batōem. S. de p̄sum. qr̄ verisimile nō est. t. S. de res. sup. hoc
t. ff. q̄ metus cau. nō est. argu. contra. s. quia p̄sumptio pre
sumptione refindit. j. q. iii. absit. t. xxviii. dis. quo iudā. t. S.
de p̄sum. cum in iuuentute. t. C. de epis. t de eu. qui. ff. de in
integ. resti. diuus. fortior p̄sumptōi statur semp. de bac. ma
teria dictrn. S. de spon. is qui.

Ausam que. Ponit casum. put ponit glo. in. c. cām q. f. eo. a. Muliere. r. de. r. put sequit in alia clā. sed quare querit mō de natuitate agatbe. vtz nata sit dō legitimo m̄rimonio vel non. qz de hereditate patris ipius agatbe q. succedit sibi in hereditate agebat inter. r. filii agatbe. z. f. auuncu lum magnuz ipius. r.

q. f. fuit frater patris

agatbe. r. iste. f. spolia

uit istum. r. heredita-

te ani sui. vt. j. e. cāz q.

iste due cāz q. r. illa. b.

dō. r. p. cāz q. r. b. 3

offi. dele. cām que. lo-

quunt de codem fa-

cto. et olim hic et ille

due. s. erāt vna decre-

in hoc ti. b. C. pe

alani. vñ post morez

alani si. r. contrarisset

cū anelina legitimari

no posset p. subseqns

m̄rimoniū. j. e. tanta.

c. C. enēte. tāq vro

rē. d. C. lir. sui. scz

alani. e. C. lln. s. r.

patri agatbe sciēti q.

illa habebat aliū virū

suum. s. alnum. vñ

no posset cē vxor illi?

etiam post morez ala-

ni viri. qz plus est cāz

ducere de facto q. fi-

dem dare. b. de eo q. du-

in ma. c. i. r. c. venies.

Lator. C. Iste

est ter. multuz

no. r. allegabilis. sunt

due partes. in prima

appellantis qd. in se-

cunda cause cōmissio ibi: ideocq. ab.

f. C. ure successorio. qd

verū ē si ecē naturalis ex quo alia. ples ei legitima superat. als

enī filius naturalis succedit patri abintestate in duab' vncis.

C. de na. li. autē. liccat patri. r. in autē. qui. mo. na. effi. leg. s.

quis aut. col. vq. de quo loquit. C. c. t. l. nec igitur. als illegiti-

mi in nihil succedit.

g. C. Matuitatis. q ad iudicium eccic tñ

ptinet. j. e. cām que. r. s. e. c. j. r. tanq. piudicialis. primo debet

terminari anteq. intentet qd hereditatis. b. de ordi. cog. tuā. b.

b. C. Appellatū ex pte ipius. i. pseguuntis appellatōem altera

pte eam non. pseguete. b.

i. C. Intra suos. no. q termin' cer-

tus statui pōt a supiore volenti agere post quē no audī iusta

cā cessante. b. de clan. despon. cū inhibitio. r. j. q. ma. ac. pos. cu3

in tua. r. C. de inge. ma. l. diffamari. nec istud tps. progari pōt

pter consensum qtiū. b. de offi. dele. de causis.

k. C. Legitime. pbare.

Sed videtur q iste potius debeat pbare

patrē suum legitimū. qz psumit adulteriū nisi. pbetur matri-

moniū. vt. xx. q. v. aliter. sed ibi agitur cōtra clam coniunctos.

vñ psumit potius adulteriū. hic pater ipius. r. erat in posses-

sione filiationis. quia babetur p filio r. possidebat bona pater-

na r. natus fuerat de ea que credebat vxor eo mortuo.

b. iste

cepit totā hereditatē possidere.

l. C. Non dimittat. sed videt

q. iudic. secularis posset cognoscere de qōne natuitatis.

C. de iudi. quotiens. r. C. de or. iudi. l. adite. quare ergo no pcessit in-

q. iste. Dic q cu3 cā ista sit mere spūalis principaliter spectat

ad ecciam. b. de or. cog. tuā. vñ secularis index no incideret
nec alio mō pōt de ea cognoscere. j. e. causam. nec de ānexo spi-
rituali. b. de iudi. quanto. ber.

Genera et via. Famosum est r quotidie allegatur in
utroq. foro r inberendo verbis liter. b. v. in summare
in rubro. sune due p-
tes. secunda ibi. si au-
tem. ab. si.

m. C. Legitim. Ecce

quanta est vis matri-

monij ut illegitimos

faciat legitimos. insti-

ti. de nup. S. el. in au-

ten. qō na. effici. sui.

S. si quis igif dotalia

col. vj. r. C. de na. lib.

cum quis. insti. de he-

re. que ab intest. defe.

S. necnon. r. s. e. c. j. s.

nunquid dices tales

legitimos quo ad or-

dinica r bonitas. vi-

detur q non. quia no

sunt nati de legitimo

matrimonio. b. d. ele-

cti. cum in cunctis. ce

ar. xxx. q. v. qualiter. s.

credo q legitim. sunt

quo ad oia. quia mri-

moniū oia pcedentia

purgat. r. sic. p. prima si

ue cā pcedens turpi-

tudinis sublat. est. si.

C. qd me. cā. l. q. ff. de

condi. ob tur. cām. si

ob turpem.

n. C. Aliam. cōsciam

adulterij. b. e. cām q.

secus si ignorāter. ar.

b. e. cum inter. ar. j. e.

ex tenore. b. de eo qui

dux. in ma. c. j. prius

videtur. s. q. talis no

sit legitimus. q. hic n

distinguī. sed prius

verius est. ber.

o. C. Licet post mortē

ar. q. l. res deueniat

ad eum casum a quo

incipe potuit no tñ valer. ar. b. b. de cōuer. cōiu. placet. vbi de

Item ar. q. ab initio non tenuit tractu epis no valere. xvij. q.

ij. S. pōt. ver. q. si priuatus. ar. b. hic in priu.

p. C. Repellēdus

no. q. quidā filij legitimū dicunt tñ vt adoptini siue arrogati.

de quibus babes. b. de cog. leg. c. vno. alij dicunt legitimū tñ na-

turales. vt nati ex legitimo matrimonio vero vel putatiuo si-

ue ab initio vel post facto isti succedunt parentib' suis. b. e. cū

inter. r. j. e. ex tenore. r. s. e. c. j. C. de leg. bere. p. totū. alij dicunt

naturales t non legitimū. vt nati ex cocubinis in domo. isti suc-

cedunt in duabus vncis abintestate. C. de na. lib. autē. l. patri.

Alij dicunt spuriū vt nati ex adulterio vel qui vulgo concepti

ff. de sta. bo. vulgo. t isti in nullo nec institui pñt a p. vt in p.

dicea autē. l. patri. r. xxij. q. iij. dicat aliquis. nec ali debent d.

bonis patris. C. de ince. nup. autē. ex cōplexu. arg. cōtra. b. de

eo qui dux. in ma. cum haberet. ibi solvit. ber.

Ausam. C. Primo ponitur cōmissio. secundo eius for-

ma t limitatio ibi. vrum. ab. si.

q. C. Ausam. not. ordine bius facti. Radulphus de quo ba-

bes. b. causam que. r. f. iste de quo habes hic fuerū fratres. r.

iste suscepit agatbam de anelina muliere uxore alani. Agatha

ista de legitimo matrimonio suscepit istum. r. de quo babes b.

r. sic. r. fuit avus istius. r. Radulphus iste. s. avus iuit ultra mare

t dimisit istum. r. t agatbam matrē ipius adulphi in possesso.

ne omnū bonoz ipius. audito q. radulphus mortuus est. v-

Liber

era mare. iste f. statim spolianit ipm. r. possessione oīm bonorū radulphi avi sui in quoꝝ posselliōne remāsīt qn̄ iuit ultra māre. qꝝ dicebat agatham neptem suam matrē ipius. r. non fuisse nācam d̄ legitimō matrimonio. vt. ſ. e. cām. r. ſic nec ipa nec. r. eius filius debebat succedere. r. fratri ciuſdeꝝ. f. ſed ip̄e. f. vnde iste. r. ſic ſpoliat⁹. a. f. auunculo ſuo impe- trauit literas ſup reſtituōe ſua iſtis epis londōn. r. vgo. ſ. t. ex- oneū. ſub hac forma. vt ante ingressum ſu- cipalis cauſe deberet cognoscere ſug eo qꝝ mater ipi⁹. r. dicebat de non legitimō ma- trimonio nata. ita tñ ut ante principal' cauſe ingressum deberet ei reſtituere heredita- tem aui ſui. ſed quia rex turbatus r. moꝝ fuit qꝝ papa iudiciis poſſefforiū comiſſerat illis. reuocauit iudici- um iſtud de reſtituti- one qd̄ ptinet ad re- gem. r. mandat vt p- cedant ſup qōne nati- uitatis ipius agatbe- put patet in lfa. po- ſtea vō qz illi ep̄i for- ſitan n. poſſedebat. iſte im- petrauit eadē cauſam comiſſi ep̄i exo- niē. vigorū. r. eidem londōn. r. qz. f. babe- bat ep̄i londōn. ſu- ſpectum fecit illuz re- moueri r. loco illi ſu- ſtitui abbates berfor- den. vt. ſ. de offi. tele- cām que. r. ſ. e. cām. r. ſic habeo hic tota cō- tinuitā iſtarū decre- r. bec decre. haberet p- cedere in ti. iſto aliaꝝ. a. Ad regē. r. ſic p̄z qꝝ iuridictio ſp̄ialis r. tp̄alis diſtincta eſt et diuina. de cōſe. vſ. in. celebritatē. in fi. r. in auten. de instru. cau. circa p̄m. qꝝ vnam co- lumnā. r. ſic papa non b3 vtranq̄ iurisdictōem. ar. ſ. co. latoz. et xxiiij. q. v. regum. r. viii. di. quo iure. r. xxxiiij. q. ii. inter bec. in fi. r. xxiiij. q. iiiij. queſitum. arg. qꝝ papa intrōmittit ſe d̄ hereditate. ar. cōtra. ſ. e. c. ſ. r. xx. q. iiij. pſeris. in fi. v. q. vij. alijs. r. xxiiij. q. i. loquitur. Hugo dixit qꝝ imperator a ſolo deo habet p̄atem in temporalibus. papa vō in ſp̄ialibus. r. ſic diuina eſt iurisdictio. p̄ius. n. fuit imperator qꝝ coronam recipet a papa r. gladiū ab altari. xcij. di. legimus. quia ante fuit imprium qꝝ apolloſtus. Sed alia. r. tan. dixerunt qꝝ impator l3 impium a ſolo deo dica- tur. p̄eſiſſe. ex eūdem gladiū tp̄alis recipit ab ecclia. Ecclia enim eſt vnum corpus ergo vnum ſolum caput debet habere. Idem deus vtronq̄ gladio vſus eſt. vt no. de iudi. nouit. hic ad de quod ibi dicitur. item moyses vtronq̄ gladium habuit cuius ſucessor eſt papa. p̄terea papa ipm confirmat r. conſer- crat r. coronat r. eum deponit. ſ. de cōct. venerabilem. r. xv. q. vij. alijs. hoc ultimū verius credo. b. Mater. f. agatha. c. Incongruū. qz criminā morte extinguitur. Qſi re. vel ac- mor. fue. l. i. q. z. iii. xiiij. di. quozundā. r. xxiiij. q. iiij. admonere. Et ideo poſt morem nullus accuſari pōt nū in tribus casib⁹. vt de hereti. xix. q. i. ſane. pſeritur. r. forte in criminē leſe maiſta- tis. p̄ter boua r. filios. arg. vi. q. i. f. verū. r. c. ſiquis cum mili-

Quartus

tibus. r. hac ratione bonorum queritur de delictis aliquorū post mortem. f. vtrum agatba fuit nata de legitimō matrimonio. dicebatur enim nata de anelina r. radulpho. r. modo queritur vtrum inter eos fuerit legitimū matrimoniu. ſic. ſ. e. la- tor. r. de statu alicuius quandoq; queritur pp bona. C. de lib.

cau. principaliter. et C. de ſta. defunct. l. qz uia. ber.

d. Genitricis. i. ma- trimoniu de quo na- ta eft agatba genitrix pſati. r. vt dixi. r. non te matrimonio de q̄ natus fuit. r. quia no- agitur de illo. b.

D. Eſtatum. f. Gunt due partes. iſ ſ prima facti narratio. iu ſecunda coimmissio. Ibi: idco- qz. ab. ſi.

e. Parētib⁹. r. ami- cissimilie. mittere de- buit. ff. ex qui. ca. ma- in integ. reſtit. l. ergo. r. edicium publice p- ponni debet. ſ. de dol. r. contu. cauſam que. r. c. vlti. ſed in hoc ca- ſu non eft taliter pce- dendus nū ſe per cō- tumaciam abſentias. ſ. ve- lice non contest. quoniam. ſ. poro. et ſ. ſequenti. b.

f. Promulgauit. p- batō impedimento. p- petuo. Sed nunquid epifcopus iſte legitime. pceſſit lite non co- testata. argu. qꝝ ſic. j. titu. primo. c. ſ. r. illi ſactum videtur ex ne- cefſitate ne ius mulie- ris periret. Sed con- tra. ſ. r. lite non con- te. quoniam. ſ. poro. r. ſ. ſequenti. cui bo- die ſtandum videtur.

G. Sed verum epifcop⁹ bene vel male. pceſſerit non querbaſ. ſed tñ vtrū ſili⁹ nati de alio viro cum quo auctoritate epifcopi conerat legitimi eēne r. rñdetur qz ſic r. non aliud. ar. ff. ſi quid in frau. pa. l. ſ. ſ. ſi qd̄ ſ. de cōct. innotuit. ad fi. r. idco ſili⁹ iſti legitimi erunt. qz aucto- ritate ecclie r. publice contraxit. ſ. e. c. ii. ber.

H. God nobis. G. Summatur vt in rubro inberendo litte- ſe. ſed in ſtra clarius patebit verus intellectus. ab. ſi. ſ. De clandestino. quo modis m̄rimoniū dicatur. clandesti- num. dicif. ſ. de clan. deſpon. cum inhibito. quia le- ſecus ſi ante approbatōem generati fuerunt de clandestino ma- trimonio ab ecclia nō approbatō. vel nō ſeruata forma p̄dicta poſtea. p̄betur. et in p̄dicta conſtituto cum inhibito. tales ex- go fili⁹. ſ. de clandestino matrimonio ante. p̄batōem. ecclie nati poſt approbatōem legitimi erunt. xxiiij. q. iiiij. dicat aliquis. r. ſ. eo. tanta. arg. ſi poſtea contra matrimoniu aliquid nō p̄betur de quibus hoc intelligitur. ſ. de clan. deſponsa. c. ii. cuius paro- bec eſt. r. ſ. eodem. tanta. Her.

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

Perferente. **C**onstituitur ut in rubro vel specialius sic iusticiā illegitimi sunt et ab hereditate parentū excludendi. et tene menti bunc casum qd sepe p ignorantia accidit. primo ponitur consultatio. secundo responso ibi: fraternitati. ab. si.

a **R**esferente. casu.

pone q illa. s. d. d. spō.

impub. c. duo pueri.

sic quidam contrahit

spousalia de futuro cu

quada tandem illa mu

tata voluntate contrahit

per verba de pnti

cum alio. et sic soluta

fuerunt sponsalia po

ra. ille vō qui sponsa

lia cum ea contraherat

matrimonii cu

quada consanguinea il

lius ex certa scientia

veriusq contrahit. de

tali matrimonio nati

sunt filij. querebatur

an eēt legitimi. et re

spondetur q non. qd

publice honestatis iu

sticia impediens no

potuit esse matrimo

nii inter eos. nec ig

rantia excusat eos. qd

parentes scienter co

traherunt nec dispensa

satio eccē fuit secura

b **S**eparari. sic pnt

q impedimentū isto

perpetuum ē ex quo im

pedit et dirimūt matri

mnniū iam cōtractū.

sic. s. de spon. ad audi

entiam. et c. iuuenis.

c **P**ermissons. i.

ecce non approbatē

tae matrimonii vel

pmissonē. i. dispensa

tionē. quia postea ec

clesia cum eis no

dispensauit. q dispensa

toem ecce approbatē

matrimonii causa fi

liorū. s. de colan. et af.

q circa. i. p venera

bilē. et. xxxv. q. viii. c. s.

d **I**gnorantia. paterna. n. ignoratia

vtriusq vel alecrus tm excusat filios sive legitimat eos. i. e. ex

tenore. et. s. e. c. q. item subsequens matrimonii. s. e. tanta. et. c.

j. Itē legitimatio principis. j. e. p venerabilē. hodie vō pater

na ignorantia non excusat filios omissa illa solennitate. s. de

clande. despol. cum inhibitio. ber.

Perferente. **C**onimo ponitur mulieris querela sup quaz

datur iudex. secundo instruīt sup modo decidendi. ab.

e **S**i est ita. arg. s. s. e. cām que. ibi mandatur inquiri de ma

trrimonio post mortē cōiugū. hic autē videtur venegari. **A**la. di

cit q bic lapsus erat quinque annis a morte coniugum. ibi no

ar. ff. de sta. defunc. l. s. r. q. s. **C**e. t. si is q. r. p totū. vel bic ma

ter dicebatur nata de non legitimo matrimonio impediens sta

tu. unde post mortem queri no debet sed hoc est diuinare. vnd

dicimus ex quo constat matrimonii in facie ecce cōtractum et

bona fide filij legitimū sunt et bic. et video dicit. si est ita q legiti

me cōtractum sit. et hec mulier. pbare debet. et sic intelligit qd

dicitur. sed ibi non constabat de matrimonio. quia dicebatur

q agatha nata fuit eo tpe quo anelina mater ei⁹ habebat ali⁹

virum. et hoc aduersarius. pbare debebat. vt. s. eo. cām que. et

bic non negatur quia alia pars possit. pbare cōtrariū si volue

rit. yndē si uibl. pbat eo ipso q parentes istius in facie ecclie

contraxerunt. et approbante ecce simul fuerunt vscg ad mor

tem presumitur legitimū matrimonii inter eos. quare filij le

gitimi sunt habendi quousq contrariū ostendatur. aliud con

trariū fortius signatur. s. e. lator. et. s. de ordi. cog. tuam. ibi ille

qui opponit aduersus legitime natum. debet hoc. pbare. hic p

qd videtur iniquum.

Pot dici q bic no cō

stabat d matrimonio

parentū istius vidue

nec erat cōmuniis op̄i

nio q illi fuissent legi

time coniuncti. et id o

mulier debet. pbare

narratōem suam. vñ

dicit papa. si ē ita. ar.

ad p̄dicta. i. c. pri

mo. ber.

Dicitas

In pria po

nitur consultatio. in

secunda m̄sio ibi. nos

igitur aut. ab. si.

Confidauerat i. si

dem dederat q ean

duceret in vxorem.

Ex ea. quā affida

uerat. ber.

Filium appella

uit. eo ipso q quis fili

um naturale in ex

trema voluntate no

minat filium et here

dem instituit intelli

gtr euz legitimasse.

De na. libe. autē. itē

siquis. Et hoc intelli

ge si alios legitimos

non habet. autē. qui

mo. na. effici. legi. S. si

vō non habes. col. ix.

Item si pater offerat

filium naturale impe

ratori. et fiat curialis

legitimus erit. in aut.

qui. mo. na. effi. sui. S.

siq̄s igitur. col. vii. itē

si nullo alio filio exi

stente ipse filius natu

ralis patre defuncto

offerat sc̄p̄m curie le

gitimus efficit. in au

ten. eo. ti. s. i. q. s. s. si quis igitur. Item si pater filium naturale

in publico instrumento vel cum subscriptōe testium euz nomi

nauit filium. nec adiicit naturale legitimū est. in autē. vel lice

ma. et auie. s. ad hoc. colla. vii. item est hic arg. q sola notatiōe

aliquis acquirit ins. xxxv. q. iii. dicat aliquis. et ar. s. de p̄sum.

illud. et. s. de pba. p tuas. inst. de adop. s. vi. et. ff. de pba. l. vlti.

arg. contra. q. q. i. multi. in. fi. xxvij. q. q. inuenta. xxiij. q. iii. forte

de pba. neq. et. l. nō epistolis. et. s. de li. cau. l. iubemus. de h

dictū fuit s. e. transmisse. **C**ōmissum. i. a. iudice seculari cā

filiationis fuit buic remissa. arg. s. e. lator. vel forte a papa fuit

ei causa cōmissa. **K** Ex quadam decre. s. e. transmisse.

Cōprobavit. si videtur q aliquis possit. pbare se filiū alicu

ius. s. de fi. psby. michael. de hoc dicit. s. e. transmisse.

Mississe. supple ante q ipm suscepisset et ea. unde postea

p carnalem copulam subsequente fuit matrimonii plumpuz

inductum. contra quam plumpuz non admittitur. pbatio

in contrariū. s. de spon. is qui. als si simpliciter. pbasset q eam

affidasset non determinando tps insufficiens fuisse talis pro

batio. s. de pba. in pntia. s. de cond. ap. per tuas.

Nig. **C** plus va. qd agi. p totū. in rubro et in n. igro.

O ipso facto. sicut ipso facto negat matrimonio nū. sic et ipso fa

cto renunciatur matrimonio sp̄nali. sine privilegio clericali. s.

D iiii

Liber

de vi. et bonis. ele. c. vi. sic ope contrario vel facto negamus p̄m.
xxv. q. vi. cauete. t. xi. q. iii. exstumantur. et sic presumit q. a primo
odio recessit. xxviii. q. i. requisisti. t. q. ii. c. i. **a.** In calu dissimili.
nam ibi parentes testificabantur contra illuz q. dicebat se eo-
rum filii hic ipso ipso filio. et ita multū p̄dest filio dictū parentū
ff. de pb. a. etiā. t. ff. de
libe. agno. l. j. S. iulia-
nus. t. s. de p̄sum. af-
ferte. t. C. de rei vro.
act. l. vna. S. si liceat. t
ff. de pb. a. l. vlti. ff. ad
carbo. l. j. S. si quis. ct
l. quod labeo. Jo.

De t. multus fa-
mosum. c. t. post. ab.
Job. au. summat sic.
Papa non legitimat
in sp̄alibus alienae iu-
risdictioni subiectos. b.
d. ego voluntarius sic su-
mo fm intell. qui mi-
bi plus placet vt i ru-
bro dividit principa-
liter in duas p̄ces. in
prima petitio. in secū-
da r̄fatio ibi: qd aut.
secunda subdiuidit in
quatuor. in prima. p-
bat quinqz r̄onibus.
Qd dispensatōs pe-
titum facere p̄t. in se-
cunda ibi videbatur.
ponit similitudinem
quam inducebat peti-
tor: quā quinqz r̄onib-
bus improbat. in ter-
cia. pbat auctoritate
veteris testamenti et
non q. vbiqz terrarū
certis ex causis inter
ep̄ianos p̄t se de te-
poralibus intronit
re. in quarta ibi t. pe-
titionē exaudire nolu-
it. q. omnis lex contrā
dicebat. ab. si.

b **A**chiepm. nunc
olim fuit sedes ep̄alis
vt. viij. q. iii. artaldus
et fuit suffraganeus nar-
boneñ. vt ibi.

c **A**bbeat p̄tātē. ex
eo. ii. q. legitimat ali-
quē in sp̄alibus per
consequentiā t. in te-
poralib. put ip̄e pa-
pa argumentat hic p-
per hoc tamen q. le-
gitimat aliquē in spi-
ritualibus nō pbatur
q. habeat iurisdicōez

in sp̄alibus. legitimare. n. p̄tinet ad voluntariā iurisdicōem. ff.
de offi. p̄con. l. ii. item q. ad papam nūl spectat de sp̄alibus.
S. e. cam que. t. c. clator. t. S. de iudic. nouit. nisi in casibus. S. de
fo. cōpe. licet. t. c. ex tenore. vt ibi d. t. sic videb. q. papa quo ad
sp̄alia legitimare nō possit vbi nō h̄z sp̄alem iurisdicōem. Ad
hoc dicit Jo. q. dñs papa nō h̄z p̄tātem legitimādi in sp̄alib.
sed eoip̄o q. legitimat aliquē quo ad sp̄alia. t. p̄ consequēs le-
gitimat cum quo ad sp̄alia que sunt minus digna. t. sic legit-
imat p̄ consequentiā: sed nō direcete. sepe. n. p̄mittit aliquid insi-
recte qd non p̄mittit direcete. argu. iiiij. q. iiiij. S. scriui. j. rh. t. ff. de

Quartus

aucto. tu. l. j. Jo. adhēsit allegatiōi quā ponit hic primo dñs
papa. Sed contrariū credo. s. q. dñs papa non possit legitimare
aliquem q̄tum ad hoc vt succedat in hereditate tanq̄ legitimā
beres qui nō sūt. dico de sua iurisdicōe t̄p̄ali. sic. n. cēt mittere fal-
cem in messem alienā t. usurpare alie. nā iurisdicōem qd cē nō
debet. s. de iudi. nouit

t. vij. li. scriptiō est. t
privare aliquem iure
succedendi. unde cre-
do q̄ nō possit legiti-
maz nī quo ad acr̄
sp̄ales. t̄n quidā legi-
timatōem extendunt
ad honores seculares
vt per hoc intelligat
ē legitimatus vt pos-
sit ē iudex t. b̄re bu-
iusmodi honores t̄pa-
les quos als habere
nō possit. t. in hac sen-
tentia fuerūt lau. viii.
t. tan.

C Non naturalib.
naturalē large omēs
appellant p̄ter ado-
ptiuos t̄ sp̄ales. xxx.
q. iiiij. S. i. plerūq; iiij.
illī t̄n q̄ ex liberis cō-
cubinis nascuntur. vt
bic. t. xxx. q. iiiij. libe-
ri. ber.

d **A**dulterinīs. vt
puta filiis p̄sbyteroꝝ
qui cum formantur:
adulterant cum sint
quasi mariti eccliarū:
vt. lev. di. cenomani-
sem. ber.

e **P**resertim. i. ma-
xime. fm Jo. fm ali-
os p̄sctim. i. tantum.
f **S**uperiorē. papa
em sup oēs est. xcvj.
di. duo sunt. t. ix. q. iiiij
cuncta. t. 5. de ma. et
obe. solite.

g **R**equiratur. sup-
ple. q̄tum ad sp̄alia.

b **I**n minozi. xcv.
di. illud. xv. q. ii. c. i. t
S. de tec. et p̄t. t. ecō
verso cui int̄dicit mi-
nus t̄ mai. interdictū
ē videb. j. S. sen. ex. cō.
cuz illoz. t. lxxij. di.
gesta. t. ff. S. ser. expor.
tero. S. cui. t. ff. de in-
ter. t. rete. l. relegatez.
S. solet. ber.

i **A**pria potesta-
te. liij. di. si seruus. et
in autē. cōfīt. que vi-
li. a pa. po. S. palā. col

la. vi. ber. t. C. Ordinaret. liij. distincti. si seruus. absente.
t. c. ex antiquis. ber.

l **B**eatī petri. dicebat Jo. maxime. sed tu dic tantum et dixi.
S. quia quo ad forum seculare nō p̄t legitimare: nisi p̄inceps
ei permetteret. in seruo scienter ordinato secus ē. sed ip̄e teneb.
domino satisfacere. vt b̄c dicitur. ber.

m **P**er sūiam. cui standum erat donec in contrariū pbaretur.
S. de re iudi. sicut. t. S. de renun. in p̄itia. lics iniqua. ff. de iusti.
t. iur. l. penul. S. j. t. ff. de reg. iur. res iudicata. lau.

n **S**eparasti. quoq̄ facere nō debuit. etiam si causa. cēt māvi-

festa. s. de diuor. porro cum talis separatio sit pecta que non debet inferri nisi per iudicem. xxxiiij. q. ii. f. in hoc ber.

a **C** Non seruatū iudicariū. vt. n. q. vi. f. diffinitua. et arg. s. de pba. qm. t. s. de elect. dudu. t. s. vt lit. non cōtest. accedens.

arg. cōtra. s. vt lit. non cōte. c. j. t. c. qm. f. vbi dicit. q. ordo iudicarius nō vobis quia.

q. seruatur in causis matrimonialib. sed

dic cassata fuit ppter hoc sententia. **I**lla. cōtraria intelligitur qn altera pars est absens per consumaciz. tūc enim ordo iuris non seruatur per omnia.

immo testes recipiunt līte non cōtest. et ferē sententia ppter periculum fornicationis.

vt in. c. quoniā. sed vbi altera pars non ē absens sed pscens vtra qz pars. debz ordo iuris seruari. alias non valer sententia. vt hic et dic cassata. i. cassa et irrita nunciata. vt. c. accedens. s. vt li. non contesta. ber.

b **C** De tribus bonis

No. q. tria sunt bona matrimonij. vt hic dicit. s. fides proles et sacramentum. xxvij. q. ii. omne ita q. xxxij. q.

non enim in sola fides. quia nullū adulterium dicitur fides ebori cōiugalis. vt. c. non enim. Proles. i. ipse deus. **S**acramen tum. quia nullū debet esse diuorium. vt. c. omne vbi alterum istowm non seruat. frangitur lex matri monij. **I**ste nou seruavit ista tria. s. fidez quia cum alia adulterium commisit. Sed rex francie non fecit hoc propter sententiā et huius fides non seruatur matrimonij tamen durat. vt hic dicitur.

c **C** Violasset. i. dissol uisset. quia i nullo casu soluitur matrimonij fidelium post car nalem copulam nisi in casibus. s. de diuor. gaudemus.

d **C** Dubitari. et sic ex futuro eueniu pndet an sine iudicandi legitimū. argumen. s. de frigi. tmaleficia. c. fraternitatis. in fine

Sed certe contrarium videtur si scdm matrimonij contractū fuit auctoritate ecclie ex vi sententie late. et tolleratum fuit li te pendente super primo. filii legitimū erunt. s. eodem. perlatū et. c. cum inter. t. c. referente. argumen. et ita sine aliqua dispensatione legitimū erunt. ber.

e **C** Comprobata: maxime. quia et si non fuerit comprobata et restituatur viro. nihilominus proles legitima erit nata et secunda ex ore quam auctoritate ecclie recepit post sententiam la tam et dixi in proxima notula. sed non est verum. quia sententia non tenuit propter ordinem non seruatū. et ideo necessa

ria esset dispensatio si non pbarerit affinitas. ber.

f **C** Recognoscatur de facto. de iure tamen subest romano impreario. vij. q. i. in apibus. de hoc dicitur. s. de elect. per venerabilē.

g **C** Potuit. ff. de iuris. om. iv. est receptum.

h **C** Tāq̄ princeps. nota q. facit aliquid non tanq̄ rex. vt. s.

de electi. q. sicut. f. pe-

nul. t. c. cum inter ca-

nonicos. t. xxij. q. iiiij

si ecclesia. in fine. t. ff.

de adop. s. consul. f. s.

t. ff. q. cuiuscq̄ vniuer-

sita. item eowm. f. i.

t. ita rex erit hic actor

t. iudex proprii facti.

t. licet forte rex hoc fa-

cere possit. melius ta-

men facit. si abstinet

a talibus. ff. de offici.

proconsu. ne quicq̄

ne videatur pfectare

auctoritatem suo pro

prio facto. vt. s. de in-

stitu. c. ultimo. t. s. de

iurepatrona. pertu-

as. Joban.

i **C** Regi gratiam. qz

non potuit rex legiti-

mare filium suum. l. z

posset alienum. vt. qz

licet eum posset legi-

timare vt subditus. s.

vt succederet alij. nō

tamen vt succederet

sibi. argumen. viij. q. i

in scripturis. t. xxij.

q. i. didicimus. immo

videtur q. ipso iure le-

gitimi erant cum na-

tisfuerint d. matrimo-

nio auctoritate ecclie

cōtracto. sed nō est

ita. vt. s. dictuz est in

notula. maxime.

k **C** Patrimonio. il-

los tñ d. patrimonio

suo legitimare potest

vt dicum est. s.

l **C** Certis causis. sci-

licet cum requirimur

et hoc pbatur auto-

ritate deuterons. scz

cum variatum est in

ter iudices sive ambi-

guum. tunc recurrit

ad iudicium ecclie.

vt infra sequitur. t. l.

ex certis causis nō id

est ordinarius quo ad temporalia. s. de offi. ordi. pastoralis. j. m. sed casualiter vt dicit litera. s. de fo. comp. licet. t. c. et tenore.

t. c. ex parte. et ita est hic argumen. de iurisdictione distincta. s.

codem. causam que. vbi de hoc. t. s. d. iudi. nouit. t. s. de appel-

si duobus. ber.

m **C** Inter sanguinem. hec verba exponuntur inferius.

n **C** Videris variari. inter iudices sive sapientes.

o **C** Denies ad sacerdotes. argumen. q. ex defectu iudicis secu-

laris recurrunt ad ecclesiasticum. s. de for. comp. licet. t. xxij.

qone. v. administratores. ber.

p **C** Sane. hic incipit papa exponere auctoritate deuterio.

q **C** Ex vi vocabuli. interpretatur enim noua lex antiquū.

r **C** Reuersus. Ipse petrus. et ibi postmodum martyrium su-

stinxit. ii. q. viij. beatus petrus et paulus.

Liber

a Et sanguinē. hec ē expositio eius qd p̄misit in auctoritate deuteronomij.

b Civile. hoc est seculare iudicium.

c Criminale. ecclesiasticus fm canones.

d Precipit. xj.

q. iii. absit.

e Mortuus. xj. q. iii. nibil. t. c. sic debet. t. xxiiij.

q. iii. corripiant.

f Canonica. lvj. dis. c. j. t. s. de si. psby. c. j.

t. xv. q. viij. cū multe.

g Decretal. nisi cuz

eis fuerit dispensatū.

lvj. di. cenomanēsem

b Vāzeres. de bis

dicitū est. s. de renun-

nisi cum pridem. s. p-

sone. ber.

i Canone. s. d. elec-

eum in cunctis.

k Etiam alimenta.

C. de na. lib. autē. licz

patri. t. C. de incestu.

nup. autē. ex cōplexu

ar. s. de eo q. dux. in

ma. cum b̄fet. sol. ibi.

H Lettore.

Sunt due p-

tes. in prima iudicuz

consultatio. in secun-

da responsio t ei? rō.

ibi: intelligentes. ab.

I Restitui postula-

ret. tāq̄ eutrix. C. qn̄

mu. tu. offi. fun. l. q. t

aūt. matr. olim si ma-

ter curam vel tutelaz

filioz subire volebat

oportebat eam iura-

re q non transiret ad

secūda nuptias. ho-

dicō remittit illud

iuramentū. q venie-

bant cōtra. sed renun-

ciat beneficio velleia-

ni. in autē. vt sine p-

bi. ma. tu. ge. s. qz mu-

larem. col. vii. t p̄di-

cta autē. matr. t si cō-

traverit statim expel-

litur a tutela. C. tit.

auten. sacramentū. et

s. de appell. ex gte. vbi

de hoc. ber.

m Ignoram. ergo

ignorantia facit q fili

z sunt legiti m cēsen-

di. als no cēnt legiti-

mi. t. s. e. referēt. vbi

de hoc. ber.

n Legitimum. ex s

pater q sufficit bona

fides alterius paren-

ts. vt fili dicantur le-

gitimi. t si nascentur

lite mota legitimi sūe

l postea separēt. vt

si ante sententia sit cō-

ceptus. s. e. cum inter

circa bīmō scientiam

vel ignorantiam. te-

nendum est. vt dicit

s. de clande. respons.

cum inhibito. sed nunquid idem eset si aliquis crederet liber

cum eset seruus. vt filius eius propter opiniones ecclesie iudi-

cetur liber t legitimus quo ad ordinem: non. vt. C. so. ma. iij.

arg. p. so. ma. l. si cum totem. s. vltimo. ber.

Quartus

o Gaudemus. cōiunctionibus. s. paganoz siue iudeoz ad fidem postea cōuersoz. vt. s. de consan. t affi. de infide-

libus. t. j. de diutor. gaudemus. cuius pars hec est. ber.

p Opinionem. talis opinio non legitimat sed prestat occa-

sionem legitimandi. arg. s. e. c. pxi. t. c. per venerabiles. t. ff. s

ritu nup. qui in puer-

cia. sed nō quid ē ma-

trimoniū inter tales.

videtur q sic. xvij. di-

stii. deinde. t. s. de cō-

san. t affi. de infidelib-

us. solutōem collige

j. de diutor. gaudem?

cuius hec est pars et

decisa videtur ante il-

lum. s. qui autem rē.

vt p̄cedat sermo d. cō-

iuncris. de secundis p̄

diuortium factu ac-

buc viuentibus repu-

ditatis in quibus non

ē matrimonii. vt ibi

dicitur. filij tamen eo-

rum reputatur ab ec-

clēia legitimī utilita-

te publica suadente.

vt alij facilius cōver-

tantur. sed si intelliga-

tur de filijs eoz de qz

bus dicitur in princi-

pio illius. c. gaudem?

tunc planuz est. quia

inter illos est matrio-

nium. vt ibi patet. et

sic deciditur ante. s.

qr. v. quod poti? cre-

do. t filij talium legi-

timi sunt.

Rica Qui matrī ac-

pol. Aiso de matrī,

vñs t de impedimen-

tiis eoz merito sequi-

tur videtur de separa-

tionibus t diuorthys.

sed quia ad diuortia

peruenit accusatōi

bus t testimonij p̄

cedentibus. iō trac-

turus autoz de diuoz-

tis p̄misit istā rubri-

cam qui matrimonii

accusare possunt t p̄

ipm testificari. ab.

Erlatum est q cum

pater cuiusdam pu-

elle eam cuidam ciui-

parisiē. nuptui tra-

didisset. maritus post aliquot

annos quibus cum uxore p̄mā

st. ppter homicidiū qd cōmisit

t. ciuitate timore mortis exiuit:

libertas. s. vlt. t. ff. de testi. vbi numerus.

r Exiuit. nōne illa cum sequi tenebat. quod vide. xiij. q. if.

vñs quez. t. xxiij. questio. q. si quis incutibili.

t. p̄t dici q tenebatur. quis ibi remanere non poterat iusta de causa nisi

forte yagabundus discurreret. quia tuuc non posset ipm sequi

ar. ff. de ope. li. quod nisi. S. ex. pruincia. ber.
 a. Manifestum ita q. motorizm. als non bene sequeret aut
 legitimi re. qr quod manifestū est pbatur. i. q. iii. eoz qui. in. fi.
 b. Legitimi. fm qd traditur. i. e. c. cum in tua. ber.
 c. Testes. ergo altera pte absente. et nou q contumacia te-
 stes recipiunt. non
 contex. Et sententia
 fertur. vt dicit. Nam
 ordo iuris i casu isto
 no est vsquequa ser-
 uandus. s. vt li. no co-
 te. c. Sed contra. s. ve-
 lit. non cōte. quoniā.
 S. ii. cum iste no sit ab-
 sens per contumaciam
 ut ibi. possū dici. q. cū
 iste. ppter culpam suā
 absens fuerit nec pos-
 set inueniri illa culpa
 loco contumacie ba-
 betur. vt contra cum
 pcedatur nec tebeat
 mulier o. esse que in
 culpa no fuit. iniquū
 est enim alium alteri-
 us odio pgrauari. C.
 re inoffi. testa. si quis
 in suo. ad fi. nec. ppter
 hoc ius mulieris. de-
 bet perire. maxime cū
 habeat legitimos te-
 stes et accusatores. et
 tanto tpe fuerit expe-
 catus. et cum diligen-
 tia requisitus. vnd. p-
 cedi potuit contra illū
 et illa decre. quoniā
 non dicit si tu bene
 video illam. quia ibi
 dicitur cum sine cul-
 pa sit absens et no ma-
 liciosa voluntate. hic
 ergo culpa et malicia
 facientibus ē absens.
 sed psumptio in hoc videtur contra mulierem. q. eo pente tan-
 to tpe tacuit sed psumptio tollitur. si testes et accusatores le-
 gitimi sunt. put. d. i. e. cum tua. Quidam dicunt qd corrigitur
 per illam decre. quoniā. et ei standum est item sic contra vide
 s. t. pri. platum. sed ibi non agitur an sententia tenuerit vel no
 sed an filii legitimī essent. ber.

nunc autē dicit posse pbare: q
 pater puelle eum d. sacro fonte
 leuavit: sed litteris tuis quesit
 nōdum potuit inueniri l. quin
 quenniuū sit transactū: et infra.
 a. Esterū consul. t. t. r. q. si ma-
 nifestum est qd asseritur aut le-
 gitimi accusatores et testes ap-
 pareat: postq. iuuenis fuerit cū
 omni diligentia requisitus etiā
 si nequiuuerit inueniri testes re-
 cipe poteris. et fine canonico lu-
 diciū terminare.

Alemens tertius.
Accusatio et testimonii in cā
 matrimoniali psonaliter no p
 litteras fieri debent.

A Nobis est quesituū vt
 aliqui sup accusatōe ma-
 trimonij nihil voce pba depo-
 mentes debeant p solā chartu-
 le prescriptiōem admitti. **A**d
 hoc respondemus q. in talibus
 e nisi q̄stum ad presumptōe nul-
 lius momenti est conscriptio q
 ad sententiam proferendam: ni
 si alia legitima adminicula suf-
 fragentur.

Alemens papa florentino
 episcopo.

suos. Ipsi so mulier contuēta excipiebat de consanguineate
 ad quam pbandam inducēbat suos consanguineos querebat
 an isti essent admittendi. et respondebat vt in littera. ab.

C Antiqua consuetudine. **M**o. q. antiqua cōsuetudo p lege
 seruanda est. i. di. in bis. t. xij. di. diuturni. t. ix. q. iii. cōquestus

t mos fidellissime ve-

tustatis seruandus ē.

C de testamē. testamē

ta. et bec consuetudo

seruatur quo ad pa-

rētes. tñ in matrimo-

nio cōiungendo fallit

cum alter est superi-

or nobilitate poten-

tiā vel diuinit. paren-

tes inferiores no ad-

mittuntur. p mīmo-

niō coniungendo. **E**.

de testi. sup eo. qr su-

spectum est tunc testi-

mōniū illoz. sed bec

decre. non videtur lo

qui in eo casu. vt dici

tur infra.

G Legibus. i. cano-

mbus. sic. xxx. di. nice-

na. et loquit d. illis ca-

nonibz. xxv. q. vi. c.

j. t. ii. et sic tam de con-

suetudine approbata

q. fm canones admit-

tuntur. **S**i vis intelli-

gere de legibus ciuili-

bus. dicas q. ad. pbā.

dum. q. matrimonij

contrabi possit no ob-

stante consanguini-

tate. vel ad dirimen-

dum matrimonij. p-

pter consanguinita-

tem est argumentan-

dum. q. parētes et cō-

sanguinei sine admitt-

endi. qr melius sciūt

suam p̄imitatem q. extranei. **C** de in. inte. restit. wi. de tntela. et
T de libe. causa. si filium. t. ff. de pba. etiā. et q. alijs p̄ferant est
 argumētū. ff. de adul. si maritus.

B Genealogiā. bec est ratio quare buiustodi personē admitt-

tantur et alijs preferantur. xxv. q. vi. c. j. t. ii. ber.

I Scīunt consanguinitatē. et per hoc videtur q. non loquit
 de testimonio ferendo. p ipso consensu. quia si extraneis inter-
 eset eque bene sciret sicut pater et mater an consensisse tunc
 adiuicem. sed litera sequens bene innuit de h̄pō consensu.

K Nullum. xx. q. v. aliter. t. ff. de ritu nup. l. ii.

L Non recipiatur. iii. q. iii. S. item testis idoneus. t. ff. de te-

sti. testis idoneus.

M Coniungendo. ex hoc videtur q. ad. pbandum matrimonij
 esse contractum admittantur parentes. et inducitur ad
 hoc a pluribus. si. s. de testi. super eo. sed non loquitur in eo ca-
 su. sed q. dicit in coniungendo. intellige si diceretur q. essent cō-
 sanguinei. qui contrabere volunt vel fama esset de hoc. pater
 et mater et consanguinei admittuntur ad. pbandum consanguini-
 tatem. s. de spos. cum in tua. intellige loqui bāc decre. quā-
 do propter consanguinitatem tñ dicitur q. non possunt con-
 iungi. et quando propter consanguinitatem dovent separari. et
 hoc etiam satis colligitur ex rubri. consuevit tamen indui. q.
 pater et mater admittuntur ad probandum ad ipm contractū
 matrimonij. quod verum est fm distinctiōem illius decretalis
 super eo. ber.

N Fauorabilis. s. de cō. ap. c. vi. vbi de hoc. et arg. ff. de reg. iu.
 in ambiguis. t. s. de appell. dilecte. in fi.

Liber

Enī. **M**ūper. **C**on prima pte ponit consultatio. in secunda responsio ibi: in hoc. ab. a **P**robat. i. probare intendit extra illud. est mibi p factō sepe qd cē pōt. b **F**ama. tales c. nū dicunt testes cē sine omni suspicioe infamie. q. q. v. testes c. **C**um potuit. si enim sp inuita detenta fuisse. et verbo et facto contradicisset. audiret qnūc postea ar. xij. q. in. prima. s ex tpe psumit contra istam sic. s. de spō. ad id qd. et ar. i. q. i. pstat v **C**anno. xii. in mulierē. ss. de ri. nup. minorē. et. xiii. in viro. s. de despon. ipu. atque statōes. e **C**arnali copule. ex quo enī carnali copule p̄sensit. ois violenta sublata intelligitur et mrimoniū tenet. s. de despō. impub. d. illis. s. d. eo q. dux. in matri. quaz pol. c. ij. et. s. de spon. veniens. et ita ratib. confirmat sine validū facit qd ab ini tio non valebat. s. de regu. cum virū.

Significante. **C**on prima pte ponit facti narratio. i secunda cause commissio ibi: cum. ab. **f** **C**onflicti. ff. d. rei ven. in fundo. t. ff. de arbi. ita demū. t. s. de rescrip. sedes apostolica. qnq. tñ auditur qui non facit. nisi ve noceat. vt dixit. l. arg. inducit. C. de nat. lib. autē. licet. sicut et pri or. penitentia ficta nō p̄dest. et tñ auferens sequentis. de pe. dist. iij. in salicibus.

Repellentes. no. q. repellit accusator propter turpē q. sum. s. ii. q. i. probi bentur. licet. repellit si infra tempus statutum non accusauerit j. c. c. pri. nisi insta de exusa. vt ibi. et arg. q. femonia comitti pos sit in matrimonio cū sit spūale. Sed contradicē cōsuevit. q. ibi gratia cōfertur.

Qum in tua. **C**on primo ponit questio. Secundo distin guens solutio ibi: super quo. Et secundum membrum ibi: alioquin. Tercio excipit ibi: ab. si. **b** **C**onsuetudinem. Hoc consuetudo consona fuit iuri. vnd hodie pro iure cōmuni statuitur. qua omissa si postea impedimentum appareat filii non erunt legitimi. s. de clan. despon. cum in tua. que est pars istius et ei continuatur integra. **i** **C**on non potuit. quia erat in remotis partibus. sum. xvij. questio. q. si quis incognitus. **k** **F**eruore. xv. q. i. illa. et. xvij. q. i. gonsaldus. et. s. de regula. sicut tenor. Ber.

Quartus

Con annis. sed quomodo potest hoc esse. q. iste in talib⁹ annis denunciatōem factam non comprehendat. et ad impedimentum contrabendum abilis videatur. quia videtur q. impedimentum debeat scire tempore contracti matrimonij. sed potest esse q. tunc nesciebat. Nec sufficiebat etas ad hoc. sicut nec ad comprehensio nez denunciationis et tamen postea potuit scire impedimentum ut infra sequitur. tamen tempore denunciatiōis eius etas sufficeret non palebat. q. etas illa nescit quid videat. C. de fal. mo. l. i. et ar. s. de spō. tue fraternitatis.

Con publice. tideo nullus pōt ignorare. p. di. quod dicitis. t xij. q. ii. qui et huma nis. t. s. de postu. c. s. argu. lxxij. di. propo. suisti ber. **v** **R**epellendus. et ita qui infra tempus constitutum non proponit ius suum postea repellit et ab accusatione et a testimoniō. argu. s. de clan. desponsa. cum inhibitiō a contrario. t. C. de ingenu. diffamari. t. s. de pbatio. licet. Sed p̄nūquid admittuntur ad denunciādū. videatur q. sic. cū et iuramentum ei nō obstarat. s. de iureuan. quemadmodum et argumen. s. de cog. spiri. tua. dicas q. nō est admittendus cujus sit suspectus ut hic dicit. et suspecte perso ne remouētur a denunciatione sicut ab accusatio. j. de ac cusati. dilectus filius t. s. de symo. cum in tua. nam cui vna via aliquid prohibetur. alia via ad idem non debet admitti. s. de p curato. tue. cum suis concordant. ibi possitis. et ita taciturnitas

nocet accusare volenti. nisi forte tacuit. q. non habuit tunc p bationem. q. questione. vij. pleriq. et ideo dixi forte. q. licet tūc non haberet testes. ipsenit potuit impeditre matrimonij contrabendum. vnde prodest q. propter hoc tacuit. s. de sponsal. preterea. t. s. de testibus. super eo. et sola fama impedit matrimonij. s. de consanguinita. et affinita. c. q. taciturnitas vero ipsorum contrabendum non p̄ciudicat eis. argumen. s. de restitutio. spoliato. ex conquestione. t. s. de clandestina. desponsatio. cum inhibito. t. j. de senten. ex cōmu. inquisitioni. **o** **J**uramento. sic. s. de testi. presentium. t. s. de excepti. pastoralis. Iecu no. hic q. plus valet iuramentum vnius q. presumptio iuris. quia per istud iuramentum clidicur iuris psumptio. p. xv. q. iij. extraordinaria. Ber.

AExcluderet hic habes qd aliquis admittit ad accusandum cuius auctor repellit. securus est in testibz. s. de testi. l. z. i. de her. fraternitatis. ar. Sed que est rō diversitatis. dicit qd aliud est in accusatore et aliud in teste. modicū pīudiciū fit. si accusator admittitur cuius auctor repellitur pp culpam. pīuā. et iste culpabilis nō existit et ad dictuū accusatoris null

la fit pīdemnatio nisi adiuit legitiū testes sed ad dictuū testis qd cōdēmna. t. iō debet esse tales autores et ipsoz dicta sufficeret ad hoc ut illi admittantur qd causam habuerunt ab eis. ar. C. de acquire. pos. vicia. sed nunqđ statim clapsō termino obstat talis caciunitas. vide tur qd in cōtinēti nī si infra terminū accūser. xxii. q. ii. mulier. ar. s. de offi. dele. cum olim. ff. de le. iij. cum qd am. in fi. z. ff. ad māce. s. filius. arg. s. rr. .q. ii. puella. vbi vīsq ad annum z diem tuores et parētes puelle que sacruz velamē assūpsit. contradi- cere possunt ultra nō ut ibi saltem vīsq ad decē dies. ff. de costit. pecu. pmissor. z. C. qud z qn iud. ab eo. D. dixit qd taciturnitas ista cū quo dā tēperātō intelligere debz. ar. ff. de solu. qd dicimus. z. ff. ex qui. cau. ma. ab hostibus. s. vlti. et benefacit ad hoc. s. de loca. c. pc. et vī. ego credo qd diuersis est integra. qd pōt admitti. H. o. de ma- trimonio de pītī non videb audiendus tanqd suspectus si potuit infra tōpū pcedere et denunciare impedimentū.

Secunda De diuortijs. **E**cōcilio apud yrmatiam. **H**omicidiū necessariū nō pīuat spe cōiugij sed machinatio in mortē cōiugis sic.

Secunda De diuortijs. **I**qua mulier in mor- tez mariti sui cū alijs cōfiliata est. et ipse ali- quē illoz se defendē do occiderit pōt ipē post mortē vxoris si voluerit aliā ducere; b ipa autē insidiatrix pnie absqz spe cōiugij stet subiecta.

Alex. tercius. **C**onuges ppter alterius cri- men non separantur nisi spūaliū fornicentur. et tunc durat cōiu- gium eis etiam separatis.

Secunda De diuortijs. **I**hesuit a nobis: et infra nos itaqz. t. rīdemus. qd mulier p surto vel alio crīmine viri sui nī fidei sue religionez corrūpere velit ab eo separari nō debet. **C**terū si cōiugē suā ad infidelitatis maleficū cōtraxerit a viro poterit separari ita qd ei nubere aliij non licebit. qd licet separant semper tñ cōiuges erūt.

Contra De diuortijs. **I**n viris quoqz pītū senten- tie forma seruetur.

Idem ambien. epo. **C**ur no pōt dimittere vxore sine iudicio ecclie etiam pp impedimentū parentele notoriū hoc dicit pmo. Si fama refert

in viris ab. c. **T**ad alio crīmine. p nullo crīmīte pōt vir dī- mittere vxore vel vxor virū vel p aliquo qd ei pītingat. xxvij. q. s. in cōiugio. z. q. v. si quis vxore. pīcepit. pīceptū. z. q. vii. oēs cau- satōes nīsi p crīmīne fornicatōis. vt in. c. pīdictis. vd. p spūaliū fornicatōe. xxvij. q. i. idolatria. et hic etiam si viro suo mortens machinef. s. c. pxi. et si talis turpis cōdītō in matrimonio appo- natur si furtū feceris. p nō adiecta babef. s. de offi. ap. c. vi.

Don licebit. cuz mīmoniū eoz sit ra- tū et cōlūmatū. securus est de mīmonio infu- deliū. j. e. quanto. z. c. gaudem. e. **T**o- mīges erunt qd vincitū pīiugij semel habi- tū nūnqđ amittit vi- uentibus cōiugibz cti- am sepatis. xxvij. q. vñ. c. ii. z. iii. sicut nec baptisma vel ordo. s. q. i. q. quidā. ver. cum videamus. f. **T**is viris. q. vir et vxor nō ad imparia iudicant trii. q. i. si quis vxore z. q. v. pīcepit. z. q. vii. apl. lau.

Duo de comite pontini qui. b. vxorem suam abs- qd iudicio ecclie dimisit: quia eam cognatam fuisse vxoris de- functe proponit: prudētia tua cognoscat: qd si etiam parente- s la esset publica et notoria absqz b iudicio ecclie ab ea separari non potuit: quare ipsum ad eā recipiendam que petit restitu- tionem ipsius districte compel- las: quam si recipere noluerit et cum et superinductam vinculo excommunicatiōis astringas.

Preterea de. h. qui cognatā suam duxit vxorem responde- mus: qd non apparentibus ac- cusatoribus et parentela mani- festa seu publica existētē quod credibile non est: nisi essent in primo gradu vel secundo: tui officij interest matrimonia illa adhibita grauitate dissoluere qd illicite contracta noscuntur.

Idem. **R**epellitur vxor petens re-stitutionez mariti. si notoriū for- nicata est et maritus continuuit.

Significasti qd quidā vxo re sua sine iudicio ecclie dimissa: p eo qd suggestum sibi fuerat ipam incestum cum quo- dam pīanguineo suo cōmisisse

q totū. z. **C**de iudeis. nullus. **T**ercius restitutōem. restō. n.

facienda ē. s. de offi. dele. cām mīmoniū. z. s. de resti. spo. ex cō- questōe. z. s. et lit. nō cōte. accedens. q. in fi. ar. s. s. de resti. spo. lras. vbi dicit qd si pīatoes in cōtinēti sunt parate nō est faciēda restitutō ergo multominus est facienda vbi notoriū est im- pedimentū. vt hic. dic qd facienda est pīterqd ad carnalē copulā et intelligas istam decre. vī illā.

Kap. **S**upīnductā. sic. s. de spon. venies. **I**de publica. et si manifesta nō est vel pub- lica. dūmodo fama ēt qd consanguinei in gradu pībīto ex of- ficio suo posset epīs inquirere et compellere vt quicunqz verita- tem sciret pībeat testimoniū. xxv. q. vi. epīs in sinodo. z. s. de testi. cog. pīterea. z. s. de offi. or. c. i. z. ii. q. i. deus omnipotēs. im- mo quilibet tenet denunciare ecclie. s. de cog. spi. tua.

Mel secūdo. z ita videtur qd consanguinitas ultra secū- dum gradum non posset esse notoria. sed fama est pī publica po- test. xxv. q. vi. si duo.

Su. **I**nterest. i. ad eccliam pīmet.

Bonū. **N**on. **C**ōis dīmīo. scđs pībī cōsultationi. ab.

Rica De diuortijs. **C**ōtinua vt in pīcedētīti. vel pōt sic cō- tinuari. s. vīsum est qualiter mīmonia cōiungant et qualiter accusentur merito reflat videre qualitē diuiscant. et scias qd di- uortiū fit duplicitē primo quo ad substantiā vinculi matri- monialis vt qd separat matrimonium pp impedimentū pīpetū qd fit qd ad thōz et mutuā fuitūtē vel pp adulteriū pīugū ab.

Secunda De diuortijs. **I**qua voluerit. qd pītū ad hoc quo minus cōtra- bēre possit post mortē vxoris cum tale homicidiū directe nō fuerit voluntariū non impedit. et homicidiū nō impedit matrimonii pībēndū nīsi in casibz. xxvij. q. ii. interfectores. z. ca. adimonere. z. i. de pe. z. re. c. ii. nīsi sint iuuenes. vt. c. interfectores. z. e. cū in adolescētia. et tūc dis- pensative. b. **I**nsidiatrix. l. mulier ista nō fuit cōsecuta ef- fectū nībīlōmīnus pīnīt quo ad. l. cōiugij. z. est ar. qd conatus sine effectū pīnīt. si. l. di. si quis pīt. z. de pe. di. i. si quis cū te- lo. z. s. de biga. nuper. z. v. z. arg. s. s. de spon. c. vlt. cum suis cōcoribz pītis. vbi de hoc. tñ si pīberet teneret.

Recorde. **C**ōnta tria dicta. scđs qd ibi. vīrū. z. c. i. ibi;

Liber

A Watetia. qd̄ videat q; ipē dedit ei materiā adulterādi q̄re sibi iputet vir. ar. xxvij. q. ii. si tu abstines. t. ff. de mino. cū mandato. ff. so. ma. si mulier. qd̄ magister ho. fauentius cocedebat. q; qui occasiōne danni dat dannū dedisse videat. l. di. studeat sepe. t. ff. ad. laqui. q̄ occidit. S. in bac. t. j. de dam. dat. c. vi. in fi. t. arg. ad hoc

s. te eo qui cog. p̄san. v. sue. sup. eo. t. c. discrētōem. sed p̄trariū est verū q̄ mulier ad hoc nulla cōditōe debet adduci. xxij. q. v. ita ne. nec est ignoscē dum ei q̄ p̄terū paupertatis turpissimaz vitam ducit. ff. de ritu nup. palam. S. nō est nec obstat si replicaet etiā illa. ff. d. adul. l. i. S. si publico. nisi eam inuitaz tradidis. set adulterādā. tunc nō posset ei obijcere adulteriū. vt in decre. discretōem. sed pone q̄ mulier recessit a viro auctoritate p̄pria. t. nibilominus petit restitui. videat q̄ non sit audienda. q; ipsa nō fuit cieca: sed ipsa se ciecit. dicas. q̄ ē audiēda. qz eo ipso q̄ rediens nō admittitur spoliata. intelligitur. ff. de acqui. pos. clam possidere. S. vlt. t. l. si id qd̄. S. vi. t. ff. de vi. t. vi. ar. l. i. S. sue aut. sed nunq̄ p̄tēre aviro expensas q̄s fecit postq̄ ipa receſſit ab ipo nō credo cū maritus ipam nō expiicit. sed si eam reuertēt nō admittat

postea tenetur. b. **S**i notoriū. quid si occulēt t̄ in modum exceptōis obijciat ci illud adulteriū petenti restituōem. dico q̄ non auditur quousq; fuerit restituta. S. de resti. spo. item cū quis. t. c. q. t. iii. t. c. iii. literis. secus in petitō. xxij. q. ii. agathos. c. **I**lisi cōstaret. ita q̄ ēt̄ notoriū adulteriū viri alsip̄am op̄eret p̄us. pbare adulteriū viri. t̄ sic criminā mutua pari cōpensatō tollunt. xxij. q. vi. n̄thil. t. j. de adul. c. pe. t. vi. ff. so. ma. viro. xxv. di. primū. t. xvij. di. vna t̄m. t. vi. q. i. qui cri men. ff. de eo q̄ p̄tēfa. erit. l. vi. S. sed t̄ si. t. ff. de adul. si vro. S. iudic. ar. p̄tra. ff. de tol. excep. apud celsuz. S. marellus. hoc p̄ru solvit. S. de excep. dilecti.

A littonis. **D**ic est hōnus casus t̄ multū allegabilis: t̄ due sunt partes. secunda ibi. vnde. ab. si. **D**ompulta. nō iō tñ excusanda est. qz non est ignoscendus ei qui p̄terū paupertatis turpiter degit. ff. de ri. nupti. palam. S. non est. t̄ potius debuit dia mala pati t̄ malo cōsentire. xxij. q. v. ita ne. ar. p̄tra. C. de pat. qui fi. l. vi. t. j. de inoffi. lecta. autē. sed si post. t. xvij. q. ii. si tu abstines.

A Admonita. Sed nunquid debuit iudex hoc fecisse cū hoc ipm factum respicere videat. sed p̄pone de hoc q̄ de concilio alii cuius hoc diriſſet nunquid poterit renocare hīmōi cōfessionē cum in tali facto non posset dici ignorans p̄t dici q̄ sic cū hec causa quasi criminalis sit vel mixta. S. de p̄cura. tue. confessio enim in crimine non p̄iudicat nisi p̄seueret. ff. de questio. l. j. S. diuīus. t. S. si quis vltro. sed illa lex loquif de cōfessione que extorquet per tormentū. Lauren. dicit q̄ p̄tērenocari. sed si fiat ex deliberaōe t̄ non ex calore iracundie. non videat q̄ renoca-

Quartus

ri possit. qz non posset. pbare errorē. f. **A** vicem segregati. Et hoc videat q̄ finia diuītū lata fuit cum de cōſilio capituli boc videat fecisse que sine cōſilio capituli fieri nō debet. xv. q. vii. ep̄s nullius. t. lxxvij. di. si quid v̄o. Et est notādū q̄ delictū supueniens rei iudicat p̄iudicat ei. p̄ quo lata est finia. qd̄ rerum est etiā si iurass̄ se vlt̄rius nō repeti turos. arg. S. de iure iur. tua nos.

G Redire cōpellas q̄ nō cōtinuit fm q̄ ei fuit iniunctū. t̄ id eam recipere cōpellit. S. c. pxi. t. xxij. q. vi. nibil. sed finia lata fuit hic vt videat ppter adulteriū. Numquid poterat vir eam sibi reconciliare inuitam. t̄ videatur q̄ sic ar. C. de le. qd̄ fauore. inno cens. n. nō priuaf seruiture quābz in eo q̄ peccauit. C. de adul auten. sed bodic. vnd vir p̄t etiā illā adultera sibi reconciliare si vult. S. de cōuer. p̄t. gaudemus. t̄ ar. de ex cep. rei iugl. cōvidēter. pena. n. nō p̄stat emunitatē. ff. de interdi. et rele. l. relegati. S. vlt. preterea vir solūmodo fuit absolutus a servitute quam ipē p̄bus habebat in ipm t̄ nō ecōuerſo. vñ adhuc remansit saluari o servitute quam ba buit in muliere. cum tm̄ ipa fuerit condēnata. arg. S. de cōuer. cōiu. quidā intravit. t. xvij. q. ii. qui dor micerit. Itēz si hoc ve

rum cēt q̄ non possit. sic daretur mulieribus occasio delinqn diſt̄ a viris seperarent. sic. S. de cōſuetu. ex parte. vnde reprobata fuit illa p̄ſuetudo. l. e. quanto. in fi. t. ff. de reg. iu. nō fraudat. t. ar. xxij. q. v. bec imago. ar. S. q̄ nō possit. qz finia statim est pro muliere. arg. vi. q. iii. quod sc̄mel. sepe. n. cōdemnatus ex sc̄entia cōmodum sentit. vt in duobus reis debendi cōdemnatus. ff. de re iudi. paulus. Dicas q̄ vir bene p̄t illam sibi reconciliare inuitam. vt Lauren. dicit. Hug. dicit q̄ si vro pblicē sit fornicata ante iudiciū ecclie. p̄t illam sibi reconciliare etiam inuitam. nec possit intrare religionē eo inuito. sed postq̄ sc̄entia diuītū auctoritate ecclie lata est. neuter tene tur alteri t̄ vterq; altero inuito monasteriū intrare p̄t. quia vterq; in separato cessit iuri suo. arg. vii. q. i. q̄ periculōsum ē nec vir poterit vro em inuitam reconciliare. sed bec decre. videntur cōtra sc̄entia Hug. vnde standum est. put dicit Lauren. vnde no. hic q̄ delictū supueniens rei iudicat p̄iudicat sc̄entie. t̄ sc̄entia nō obſtante revertatur in idem. l. de adul. c. vi. vbi de hoc. arg. S. q̄ ea que legitime facta sunt ex supuenienti delicto non retractant. ff. de iti. actuq; p̄ua. nec enim.

D E illa. **S**unt due partes. secunda ibi. si v̄o. ab. si. **b.** Confusione. affectus ad similitudinē cōtumacis qui possessione priuatur. vt tēdō affectus veniat responsurus S. vt lice nō conte. qm̄. S. in alijs. C. de p̄ſcri. xxx. vcl. xl. an. si q̄s emptionis. S. sed si quis nō per vñ.

i. Reddenda. t̄ merito quia p̄ penitētiā est sanatus. xix. q. i. qd̄ autem requisisti t̄ etiam ē compellenda.

Gompellendā in alio casu compellit. et sic ē aliud ante iudicium ecclie et aliud post candē diversitatē dixit Iohannes in carna- li fornicatōe ut dicāt. s.c. pxi. sed cōtra. s.c. pxi. in sū. ubi de hoc et pōtē dīci q̄ ei standus est. ut in utroq; casu cōpellat redire ad virum. aīlī cum iudicio ecclie separata voluerit religionē intra re. s. de cōuer. cōm.c. vltimo. ber.

Quodamto

Cōs distinſio ſecūda ibi. nos igitur que diſtinguit et ſecūduſ membrorum ſequit̄ ſibi: ſi dō rōnē diuersitatis ponens ibi. naſ obſtaculum ſoluens: ibi: nec ſumittens duſ plē ſolutōis effectū. ibi: p̄ banc. ab.

b Distinguimus: banc diſtinſionem po- nit gratianus. xxvii. q.v. s. hinc diſtingue- da. **c** Predeceſſor. ſc̄leſtinus dicit̄ cuius babuifit̄ elīm i decre. s. de cōuer. uide. laudabilē. et ma- le dīrit̄ celeſtinus.

d Ait apls. xxvii. q.v. ſi infideles.

e Canonē. xxvii. q.v. ſi infideles.

f Cōtumelia. iuxta illud. Defere ſpernē- tem vel blaſphemare volentē. vel te credē- tē ſcelus ad mortale trabentē. Nam ſunt abſq; mora ſic vincu- la rupta priora. viii.

g Qui relinquit ſi. qui cōuertat circa cum qui relinquit. qz nō p̄ claudicare ma- trimoniuſ. ſed potius dīxit de eo qui relin- quit. qz ille ſolus pōt̄ bere ſine peccato. ille qui relinquit tranſē- te ad fidē peccat. et ſo- laptumelia creatoris ſoluit et nō p̄ eccliam. et ſtatim ſoluit q̄cito non vult cohabitare fīm modū qui tradit̄ s.c. pxi. ad ſi. et perue- nit ad noticiā alteri⁹ tū dī adhibere teſteſ q̄ illa nō vult cohabi- tare ne impediāt po- ſtea cōtrabens. ſi aut̄ anteq; cōtrabat cum alia cōuertat ad fidē vir ipam recipe ten- tur. s.c. pxi. s. pe. et vi detur nouū matrimo- niū ut ibi dīctetur.

b Casu maior. ma- gis. n. delinquunt fi- deles apostatando et infideles in infidelita- te remanendo. xxvii. q. iii. in eo fornicator. et nemo respiciens retro aptus est regno dei. s. de yo. magne. d. p̄ diu. ſi refu-

etiā ſi reuerti noluerit cōpellat. **i** Si dō iudicio ecclie ab eo re- ceſſit ad reclpiendū eum nulla, a tenuis dicimus cōpellandam. **L** Anno. iij. ferrarien. epo.

Tunculū cōiugale nō diſſol- uitur altero piugū fideliū in he- rem lapſo. **S** si vnuſ infide- liū cōiugū cōuertat ad fidem et alter nolit ſibi cohabitare v̄l nō ſine blaſphemia vel ſine pecca- to mortali ſoluit cōiugū et con- uersus cōtrahere poterit.

Q Uanto te nouimus ſi ca- nonico iure peritū. **S** a- net tua. **s**. intimauit q̄ alto cō- iugū ad heresim tranſeūte. qui relinquit ad ſecūda vota deſi- derat ſuolare. qd vtrū poffit fieri p̄ tuas nos duxiſti lras cō- ſuendos. **N** oſ igiſ ſuul. **Z**.

r ſudentes diſtinguiſſimus: Iz qui

dā p̄deceſſor n̄ ſenſiſſe aliter vi- deaſ: aut ex duobus infidelib⁹ alter ad fidē catholicā cōuertat vel ex duobus fidelibus alt̄ la- baſ in heresim vel decidat i ge- tilitatis errore. **S**i. n. alter infi- deliū cōiugū ad fidē catholicā conuertat altero vel nullo mo- vel non ſine blaſphemia diuini- nois vel vt eū p̄trahat ad mor- tale peccatiū ei cohabitare vo- lēte q̄ relinquit ad ſecūda ſi vo- luerit vota trāſiſbit. et in hoc ca- ſu intelligimus qd ait apls ſi in- fidelis diſcedit diſcedat. frater em vel ſoror nō eſt ſeruiti ſub- iectus in hmōi: et canonē etiā ſi in quo dīcīſ cōtumelia creatoris ſoluit ius matrimonij circa eū qui relinquit. **A** Si dō alter fideliū cōiugū vel labaſ in he- rem vel tranſeat ad gentilita- tis errore: nō creditus q̄ i hoc caſu ſi qui relinquit viuēte al- tero poffit ad ſecūdas nuptias et cōouolare: Iz in hoc caſu maior apparet cōtumelia creatoris. nam et ſi matrimonij verū in- fideles exiſtat nō tū ē ratuz. in- fideles aut̄ verū et ratū exiſtit: q̄ ſac̄m fidei qd ſemel ē admis-

giētē ſic magis delinquit q̄ interrupta iterū licet deserit. q̄ ſemel acceptā delinquit. in autē de litis. ſ. edicta. in ſi. col. viii. **C** quo et qn̄ iudex. autē qui ſemel i Ratuz. qz pōt̄ diſſolui- ve bic. xxviii. q.v. item illud. **K** Nunq̄ amittit. xxviii. q.v. c.j. z.j. q.j. qd quidam. **L** Siue culpa. nemo ſine culpa iure ſuo priuari d3. xv. q.v. vi. inueni. l. v. di. ſa- tis puerum. z.s. d co- q̄ cog. cōſan. vpo. ſue. diſcretōem. z.c. vlt. et ſ. de p̄ſti. c.j. ſed ſi cā ſubeft ſuauat q̄ ſi qn̄ q̄ ſuare ſuo. ſ. vt lit. ſ. cōte. qm̄. ſ. ii. z. j. de p̄ uile. antiqua. z. xxij. diſ. renouantes. et bīc ſubeft cā que ſubijcit̄ inſeri. **m** **M**ul- tis caſibus. in quib⁹ q̄ ſuauat iuf ſuo. xiii. q.v. cōperim⁹. z. liij. di. frequēs. xxviii. di. ſi cuius. xvi. q.v. de- cernim⁹. lxx. di. nem. xvii. q.v. diſſimi- muſ. ſ. d. cle. ego. tua. **n** **I**ncidat. xxviii. q.v. vii. illi. o **S**imula- ret beres. bec ē cā q̄ ſuauat q̄ ſuare ſuo ſi ne culpa ſi. xxviii. q.v. di- xit dñs. p **R** e- dire cogat. et reuera cogi d3. n̄ ſi velit reli- gionē intrare. cā in iu- dicio ecclie ſepati ſue- rint. ſ. de cōuer. cōi. c.v. **L** au. dīxit cā co- genda redire ad cum- cū di. illius decre. ſ. e. de illa. ſed verius ē q̄ in diſtincte d3 cōelli- niſi cū vult intrare re- ligionē ſi illā decre. ſ. de cōuer. cōi. c.v.

G Audemus ſi dñs: et inſra- vtrū pagani uxores ac- cipientes in ſc̄do vel tercio vel vltoriore gradu ſibi cōiunctas ſic cōiuncti debeat post puerio- nē ſuā iſſiſ remanere vel abin- uicē ſepari. edoceri p ſcriptum apostolicuſ poſtulaſti. **S**up q̄ taliter ſuadēmus q̄ cū ſac̄m cō- iugū ap̄d fideles et infideles ex- iſtant quēadmodū oſidit apls dīces ſi q̄ ſi infidele h3 uxore et hec p̄ſentit habitare cū eo: nō illā dimittat. et in p̄missis gradib⁹ a paganiſ q̄ ad eos m̄ri- moniū licite ſit p̄ctū q̄ p̄ſtōnib⁹ canonicis nō artan̄. qd. n. ad nos ſi aplm eundē de his qui foris ſunt iudicare: in fauorem p̄ſertim xp̄iane religionis et ſi- dei a cui⁹ p̄ceptiōe p̄ uxores ſe- uocari: fideles hmōi m̄rimoniū alii copulati libere p̄nt et licite ſuamere p̄iūcti cū p̄ ſac̄m ba-

t Quid cōſun. ii. q. ſ. multi. interpoſitio eſt.

v Remanere cōiuncti. ſ. de conſan. de inſidelib⁹.

Liber

Lomittantur. xxvij. vi. deinde. **b** Tel quā ad istam qōmē nō rūdet directe sed indirecte. satis rūdetur q̄ p̄ma sit v̄ro: ex eo q̄ dicit pluralitatem in v̄troq; sexu reprobanda in fi. istius. **S.**

Absoluū. hic oñdit q̄ enum t̄m debeat habere. **a** Una. s. de biga. debitū. **c** Duo. hic pluralis numerus ponitur ad exclusio- nez maioris pluralis

ar. cōtra. xxxij. q. i. q̄ si dormierit qnq; ponitur ad exclusionē minoris numeri. vt cuz dicitur unus non sicut contra aliuz sed in ore duoz ster omne verbū vt. s. de test. l3. in fi.

Auxores. vno etiā lex plura cōiugia p̄bi bet iudeis. **C** d iudeis nemo iudeor. in. fi ne. z. **C** de incest. nu. l. h. **C** de donat. ante nup. ea qua.

Diuina. nō ergo sunt sufficiens excusatione quas habes. xxxij. q. iii. dicit sara. z. c. obijcunq;. sed illō fuit ante legē t̄ talis nos fuit diuinus in spiratu. **b** **M**endacio. xxij. q. h. itē po nif. **F**urto. xij. q. v. dicit dñs.

Homicidio. xxxij. q. v. si nō l3. circa fine z. q. viii. occidit.

Pluralitatē. hic innue solutōem que stionis quasi dice ret p̄ma t̄m ē v̄ro. vt di xi. **m** Non ad imparia. i. q. ad mutu am scrututē t̄ debitu carnis t̄ fidē seruādā. xxij. q. j. si quis exorē z. q. v. p̄cepit. als pe ne famlav̄o ē. xxxij. q. v. hec imago.

In euāgeliō. dicendo excepta cā fornicatiō: s. v̄ro ē nō eē dimittendā. xxij. q. j. dixit dñs in euāgeliō. z. q. vii. ap̄ls. z. c. omnes cauſatōes. z. xij. q. h. si infidelis

O Absq; cōtumelia. s. c. pri. **p** In quo casu. In quolibet em̄ casu p̄missor triū. **C** Negare. hic babes casuz in quo denegat refū q̄uis cōst̄ de iniusta spoliatiōe. alii babes. s. e. significasti. Item vbi excepit de alia spoliatiōe. s. de or. cog. sup spoliatiōe. Item vbi timet de seuitia viri. xxij. q. ii. siue de cōiugij. z. s. de resti. spo. ex transmissa. z. e. lfas. vbi de hoc. z. xxij. q. j. de benedicto. **A**plim. xxij. q. j. infidelis

Cōpelletur. et hoc videtur q̄ cōtumelia creatoris non sol uit ius in matrimonij ipo iure. als si solutū fuisset ius in matrimonij: nō cōpelleret eam recipe. **I**o dicit: q̄ ipo iure solutū est matrimonij cōtumeli acrēatoris ea nolente v̄ro cobabitare. vt. s. c. c. pri. l3 in matrimonij sit solutū. t̄n̄ restituti: q̄ quasi iure postliminij ar. xxij. q. h. cum p̄ bellicā. sicut heretico reuerso restituitur alia bona. **C** de bere. autē. de nestorianis. z. l3 nō sit matrimonij inter eos. t̄n̄ ea recipe compellit ex cōsequētia prius matrimonij in fauore fideli. Alij dicunt q̄ matrimonij ipo iure nō soluit: sed ius matrimonij soluit. Ius p̄tendi debet. z. bos satis vi-

Quartus

detur diccre l̄fa. s. c. pri. ibi cōtumelia creatoris soluit ius ma trimonij. z. tunī p̄mo vere soluit m̄rimoniū q̄n̄ cōtrabat cū se cunda z nō ante q̄ si cēt ex toto solutū. nō cōpelleretur cā rea pere. Et est ar. ad hoc q̄d dicit in fi. q̄ p̄t ei obijcere fornicatiō nem. q̄ si ex toto z oīno solutū cēt m̄rimoniū nō possit ei obijcere fornicatiōem p̄cedentē. s. de iure iur. quēadmodū. **S** nū quid possit etiam intrare religionē ea in uita anteq; cōtrabat cum alia. dico q̄ sic. cuz iudicio eccie fuit a viro sepat. ar. s. de cōuer. col. z. c. vi. i. fi.

S P̄terit obijcere q̄ intelligit legitimate cōtraxisse. que aucto ritate legis contraxit. xij. q. iii. qui peccat z ar. s. de frigi. frater nitatis. circa fi. z. ff. de acqui. pos. iuste possi det. Sed illud querit qualiter possit ei obijcere fornicatiōem an baptisimū cōmissum: cum omne peccatum z sequela peccati i ba ptismo deleat. xxij. di. deinde. xij. q. j. q̄d aut. cum dona baptis mi. sint sine omni lu ctu. de cōse. di. iii. c. ii. z. c. sine p̄nia. dicas q̄ omne crimen tollitur in baptismo quo ad deum z quodcumq; z qualitercumq; cōtraxit ante vel adulterādo seu fornicādo. sed quatenus illa fornicatio respicibat v̄rum nō tollit in baptismo q̄ illud crimen nō tā virū q̄ v̄ro cōmaculat. xxij. q. j. i. p̄vigo. z sic eius q̄d cōpere bat v̄ro ex sola fornicatiō remanet ei saluum. z sic p̄t excipe illa. sic etiā p̄ p̄nia tollit crimen q̄d mulier cōtrahit fornicatiō do quo ad deum. z t̄n̄ p̄ quātācū q̄ p̄nia

p̄t maritus illā accusare. xxij. q. j. admonere. nec ea etiā reci pere cōpellit p̄ p̄nia. s. de quer. p̄iu. gaudem. iniquū. n. eff̄ q̄ baptisimus tolleret bñficiū alicui cōpetens sicut in libertate delictū. n. q̄d cōmisit quis in se per libertatem tollitur: sed delictum quod commisit in alio nō tollit. ff. d. bis q̄ no. infa. l. pe. z l. ablethas. s. pomponius. vel expone q̄d dñ. nisi als fuerit fornicata. s. al. v. i. in alio tpe post baptisimū. s. potius verius ē. jo.

Eus qui. **C** Ponit dispensatōem eccia cū nouiter quer cis ad fidē vt vtanc in matrimonio cū relicta fratrū cōtracto s. legē mosaicā vel summa aliter sic vt in rubro. ab. si. **C** Concedimus. pg nouitatē fidei dispensatē circa gradus p̄bibitos. s. c. xxij. q. iii. quedā. z. c. q̄d scripsi. s. de cosan. z affi. de infidelibus. s. s. qui fi. sint le. c. vi. sed post fidem receptam cōtrabere nō debet. vt dicit in fi. **C** Ut semen defuncti. bac d̄ cā t̄m oīm cōcessum fuit vt frater v̄ro fratri sumere in v̄rem. vii. q. j. oīm als bon.

Rubrica De donationibus in virum z v̄orem: z de dote post diuortium restituenda.

14. 20

Rubrica De dona nūc v̄re v̄tore. **C** Quia diuoxio facto de

repeti solet et hæc plerūq; de dote facta p̄stat in matrimonio.
io subiçit ista rubrica i q̄ tractat de donatione facta
in eis vero q̄ de dote p̄diuotum restituenda. Ab.
Aliores: licet. puta p̄sanguinitas vei alia legitima et
ignoranter p̄traxerunt. tunc restituvi dñ q̄cqd alter ab

altero habuit. s. de cō
iug. ser. proposuit q̄
nullū fuit in matrimonio
alias si scienter p̄traxis
sent. pdere dnt q̄cqd
alter alteri dederit si
scō applicat. nisi erro
re aut minori etate ex
cusat. C. de cest. nup.
q̄. ar. p̄tra. i.e. et si ne
cessit vbi. p̄tra.

b. C. totā: si totā red
dere p̄t als inq̄tum
facere potest. C. d̄ r̄i
viro. ac. l. vna. s. cū at
z. ff. de re iudi. nō tm̄
nisi dolo diminuerit
suā substātiā ut in co
dem. s. cū aut. et si per
uenerit ad p̄nguorē
fortunā totū restitue
re ibidē. s. de solu. o
doardus. et si mari
pacifacit ut tote resti
tuat tale pactū nō va
let cū sit p̄tra bonos
mores. ff. sol. ma. alia
cō. s. si tñ soluerit re
petit. s. ff. s. p̄di. id. e
nā. et si mari. s. nū
q̄d fructū restitui de
bet. q̄. ff. de reg. iu
s. p̄dērōe. s. nō resti
tuūt nisi illi q̄ an in
moniū obuenerūt. qz
illi ipso iure augēt do
tem. s. post in moni
um obuenientes nō auxerūt dote et nō restituunt sed sunt ma
riti. ppter onera in matrimonio supporatū. ff. de iure do. dotis fru
ctus. z. j. de vſur. salubriter. et expēse necessarie minūt dote ip
so iure viles vero nō sed petīt actioē mādati vel neg. ge. volū
tarie expēse p̄mittuntur abradi sine leſione p̄oris status. C. de
rei. vt. act. l. vna. s. sileat. z. ff. de impē. in re. dota. fac. l. s. t. l. q̄. d
v̄. z. hoc. v̄erū est cū fit separatio q̄ dote in matrimonio. secus si q̄
ad hoc ppter adulterium. j. eo. plerūq; vbi de hoc.

S. significavit. C. Dico ponit duplēc mulier q̄relā. scō
cāe cognitionē ibi. iōq; Ab. sic. et C. Celebrato: et licita
cā. s. c. p̄. d. C. Edicare. i. retinere. e. C. Nō est aliud. pu
ta pactū vel p̄suetudo. q̄d restitui nō debeat. j. e. v̄. ff. ad ethi
ben. in hac actione. s. id. z. C. de pac. quēn. l. ex morte vel s. p
pter. adulteriū quo ad mutuā seruitutē diuotū sit factū. j. e.
plerūq; vel si sua late esset sup hoc a qua nō esset appellatiū. q̄. v̄. s. definiūtua. ff. famili. hercif. cum putarē. v̄in. f. C. Diu
sionē: hoc intelligitur de his que cōiter empta fuerūt de bonis
pp̄ijs exorūt et viri. et hoc p̄stat alias cā p̄sumūt oia esse. d. bo
nis mariti. ff. de dona. itervi. exorūt. quintus muti. z. C. eti
etiā. et simile quicq̄d platus ecclie acq̄rit totū ituitu ecclie acq̄si
tū v̄t n̄t appareat. s. iō. v̄. q. i. s. t. manifeste. Bernar.

D. p̄udentia. C. Duo facit p̄mo ponit delegator. repre
bēsible factū. scō illō emēdarī p̄cipit ibi: qz iō. Et ē casus m̄l
tū allegabil. ab. s. g. C. Repetebat: s. q̄ actōe agebat m̄l. p̄ do
tes. actōe de dote nō: qz nullū fuit in matrimonio. g. n̄lla dos. ff
diure do. l. iō. z. sic agit p̄dōte sine cā. ff. de p̄di. sine cā. l. vlt. z
C. d̄. p̄di. ob. cau. da. l. s. qz cā secuta nō fuit. ppter quā dos da
batur. olim recipiebat mulier dote annua bina trina die hodie
vero illico restituūt imobilia. mobilia v̄sq; ad annū. C. de rei
v̄. ac. l. vna. s. cū aut. b. C. Incidēs accessoriis: bñ dicit acces

sorie: qz si nō est in matrimonio neg. dos. ff. de iure do. l. iō. et sic ac
cedit in matrimonio dos vñ et dos p̄missa p̄ vñ. v̄l metu nō tenet
ff. q̄ me. cā. si mulier. s. si dos. sicut nec in matrimonio. s. de sp̄o. ve
niēs. iō. z. c. cū locū: z. c. p̄sultationi. et sic q̄ cognouit de p̄ncipali.
cognoscere dñ de accessorio. vt hic dicit: s. de of. dele. p̄tere:
z. c. p̄udētiā. s. sexta.

in fi. z. c. suspičiōis. ff.

de iuriis. om. in. l. iō. et
si als cognoscere non
posset. icidēter tñ pos
set. C. de. iu. quotiēs:

z. C. vbi t̄ apud quos
l. vit. s. de in ite. rest. c.
pe. et sic cā dōq̄ ad iu
dicē ecclasticū speciat

s. e. c. j. z. iō. z. b. vbi iu
der ecclasticū de ma
trimonio cognoscit.

Sivero p̄stante in
matrimonio agat mulier
dote. qz forte marie
labitur facultatib⁹ v̄l
dissipat bona sua: v̄l
quia mortuus est tñ
causa illa agi deb̄z co
ram iudice seculari:

quia modo causa do
tis p̄ncipalis est. C.
de iure do. vbi: z. l. se.
z. ff. de iure do. mut?

s. j. z. l. quēadmodū.
s. j. al. cōstante matri
monio dos peti non
potest. C. si constan
ta. dos soluta nō sit.

l. vna. et sic qui cogn
ouit de p̄ncipali co
gnoscere debet de ac
cessorio etiā lata sen
tentia super p̄ncipali
li. vt hic innuit: z. s. e.

c. iō. sed nunq̄d proce
dent isti auctoritate p̄mi mādati. nō v̄t q̄ functi sunt semel of
ficio suo siue bene siue male. s. de offi. dele. in lris: z. c. significa
sti: z. ff. de re iudi. iudex p̄cedent. n. ex isto sedo mādato ecclia
cām fauore dotes sup ipam cām delegat. qz reipublice vtile est
mulieres dotes saluas b̄c. ppter quas nubere possint. ff. de iu
re do. l. iō. z. ff. so. ma. l. j. et etiā papa simplicē cām dotes cōmittit
fm p̄suetudinē ecclie. s. e. c. pe. s. b. petebat m̄l dote sibi resti
tui tāq̄d accessoriū p̄ncipali q̄oni. z. iō debucēt p̄nūciare sup do
tem. vñ v̄t. q̄d auitoritate p̄mi reschēt p̄cedē p̄nt: s. meli? e. di
cere q̄ auētē istar lras. p̄cedēt qz functi sunt officio suo sup p̄ncipali.
vñ cū tñ nibil dixerit sup accessorio v̄lter? nō iudicēt. qz
p̄mias lras. p̄cedē p̄nt sup accessorio. i. C. Sicut canoni
cu: hoc est si nibil obsistat. qd ipediat. et si totū restituere possit

D. habita rōne ne egeat vt dixi. s. c. j. z. iō.

k. C. Leriūq; iudicio ecclie als n̄ l̄. etiā si no. cēt fornicatio.

s. ti. p̄. c. porro. et ibi d̄. z. c. et lris. l. Propria voluntate.

refuse ob bāc cām fornicatiōis als non noceret. m. C. Nec

recōciliata. ad qd cōpelli nō p̄t etiā p̄ p̄niam. s. de puer. con

iug. gaudem? .xxii. q. i. admoneare. s. si recōciliata fuerit post

ea illā fornicationē obijcere nō poterit. qz ei remisit hoc q̄ ei li
cet fm euāgelicā veritatē. s. de iure iu. quēadmodū. z. xxii. q. i

qd. ait. z. c. nō erit. z. qz mores illi? iā. pbauit. ff. de adul. sivx.

in fi. z. xxxii. q. v. horēdus. n̄i postea fornicē. n. C. Potali
tiū. i. donatōe. p̄p̄ nuptias. s. b̄ expōsito nō v̄t bōa. qz donatio
p̄p̄ nuptias dñ redire ad virū sicut dos ad mulierē. j. e. c. v̄l. i. i
fi. z. ita n̄ possib̄ p̄tē dotalitū et als p̄separationē. s. p̄tē b̄ intelligi
cū mulier lucrat donationē vel p̄tē ex pacto. j. co. c. vlt. z. sic il
lam donationē quā ex pacto habuiss̄ p̄dere deb̄z vel appellat
bic dotalitū res parafrenales. ad quarū restitutōē tencē ma
ritus. C. de pact. cōuen. l. vlt. z. l. bac legē. o. C. Non valebit.

Sed pone suam latā esse quo ad thoru separationē ppter forni

Liber

cationē. et sic amissit dotez mulier. dēmū pbatut sanguinitas inter eos. et punctionat matrimonium nullū fuisse inter eos. mīl repetit dote tāq nō cōmiserit adulteriū. qf au posse repetē cū effectu. qd possit pba. qz ex futuro euctū p̄z q̄ n̄ fuit matrimonium et si n̄ fuit matrimonium. nō fuit adulteriū. s. de frigi. et male. frater mitatis: in fi. et veritate manifesta non obstat res iudicata. j. de pur. vul. c. q. t. viij. di. veritate. t. ff. de cōdi. siue causa si fullo. t. l. auūculo. ff. de re iudi. l. j. t. ff. d. vſufruc. leg. L. vro. q. erq̄ em̄ nul lum fuit matrimonium nulla fuit dos. C. de cond. ob. cau. da. l. j. Itē ex noua cā tollit p̄ma s̄nia. s. t. prori. ex lris. t. ar. j. c. pri. ergo q̄chd datuz fuit noie dotes p̄t repeti qz patet nulluz fuisse adulteriū et sic ecclesia recepta fuit in illa sentēria ergo reuocari debet. s. d. frigi. et male. fraternitatis. Itē per scđam s̄niā tollit p̄ma. s. de re iudi. inter monasteriū: t. c. seq. H̄d̄ res iudicata p̄ veritate accipit. ff. de re iud. res iudicata. et ff. fa. ber. cū putarē: et ex sua ius factum est iter ptes. s. de re iud. cum interv. t. ff. de liber. agno. siue: i. p̄n. et scđa s̄nia cōtra res prius iudicatas. a q̄bus appellatum non fuit nulla est. q. q. vj.

S. diffinitiu. Dictere adulteria sicut et alia crimina s̄m intētionem iudicant et ex corde procedunt. xv. q. vj. S. j. t. xxiiij. q. j. in lectū. t. de pe. di. j. sicut tribus. ff. de fur. qd iniurie: t. j. de sen. excō. cum voluntate: et iniuria ex affectu mētis fit. xv. q. j. illud peccate: et negari nō p̄t. quin mulier ista ex affectu mētis iniuria faceret ei q̄. p̄ vero marito tenebat. et ita doluz cōmisi sine quo nō cōmisit adulteriū. ff. ad. l. l. u. de adul. l. p. In p̄tra riū pro p̄ma pte allegari p̄t illud qd obſt in iniuriavbi conatus nō habuit effectū. s. de spō. adoleſcēs: vbi de h. Sup hoc dicunt quidā vt. t. q̄ mulier ista dotez siue dotalitū suuz reperire pot. Alii dicunt vt lau. q̄ nō est viteri audieā. Iz modo apparet q̄ non fuerit matrimonium. qz nibilominus puniri debet ppter intentionē cū ope subsecuto fecit cī qd potuit. s. de biga. nup. t. c. vlt. t. ff. de adul. si vror. S. j. t. ar. b. c. et coipso q̄ vror cōdēnata est de adulterio. vir d̄z b̄re an nuptias donationem et dotez in au. vt l. ma. t. auic. S. si de adulterio: alias est ver. sub illo. S. q̄ vero plurimas. coll. viij. t. istud verius credo p̄ci p̄um enim debet p̄siderari in talibz t. nō exi. et p̄ hoc ceteris deliquēdi adulteria auferat: s. si h̄ cēt falsū poss̄ cōmitti i. pba. tione impedimenti. prima opinio magis benigna appetet: sed

H̄ non est extendenda licentia.

A Et si necesse. C Propter varietatē lec. nō solet sumari et s̄m intellect. q̄ plus mihi placet. b. intēdit ut in rubro. Dividitur nā ponit mādatū p̄missa triplici ipsius cā: qz p̄ma p̄sistit in facto relique in iure. scđa ibi: cū caſtra. tercia ibi: ne aut. Ab. a. C In dotez. i. in donationē. ppter nuptias quā fecit maritus vror. put fecit iste. j. c. pri. in fi. b. C Ut si eam. sub tali forma. p̄hibet p̄bi matrimonium. ff. de ver. ob. si stipulatio: t. C de iniuti. stip. libera: t. s. de spō. gēma: vbi de hoc et istud pactū p̄ inde b̄ri d̄z. ac si nō fuiss̄ appositi. C. de p̄di. ob. cau. da. l. j. pa

Quartus

ctum em̄ p̄tra bonos mores nō valet. ff. sol. tra. alta. S. j. t. C de pac. pacta q. t. viij. distin. q̄ p̄tra morem. C Ob nullam ff. de p̄di. si cau. auūculo. t. C de cōdi. ob. cau. da. l. j. d. C In penā: si. xvij. q. j. legi. t. ff. de neg. ges. siue. et iprobitate nemo p̄seq̄ actione. ff. de fur. itaq̄ fullo. C Kefitū: ex hocv̄ q̄ si p̄tra canones vel p̄cepta legū v̄l. p̄stōes p̄ncipū p̄baf m̄fimo nūm. s. ma. licite repetit. q̄quid do. nō minē vel donatōis vātu est vt. ff. de p̄di. sine cā auūculo. t. ff. de rītu nup. si p̄fect. t. C de p̄di. ob. cau. da. l. j. Sed p̄trav. q̄ em̄ scienter p̄tra p̄cepta legū vel p̄stōes p̄ncipū nuptias p̄bunt q̄chd alteri datū ē d̄z ei auferri: t. s̄fco applicat. C de incest. nup. qui p̄. ff. de dona. inter vi. t. vro. cū h̄ status. S. v. t. isti. de nup. S. si aduersus. Quidā dicunt q̄ si ignorabante se esse consanguineos tūc repetit qd dari. est. alias non. C solu. ma. si q̄s ignorās. t. l. predicta. C de incest. nup. qui p̄. Istud saḡ videtur. s. obuiat hoc exemplū. qz isti bene sciebant se esse cōsanguineos. nec hoc ignaro. p̄terant q̄ in ta li gradu erant. argu. C de liber. ca. si filiū: et. C de in integ. resti. mi. d. tutela dixit. Jo. q̄ si aliqui sciunt se eē consanguineos: sed credunt q̄ liceat sibi inuicē p̄trabere matrimonium. tunc cōpetit repetitio. ff. de adul. si adulterium. S. stup. um. t. S. frates. t. S. incestū. t. in eo caſu p̄t intelligi qd bic d̄f. si aut̄ sciebāt se nō posse p̄trabere. tūc nō repētē qd de derūt sed fisco applicat. C de incest. nup. auūc. incest. t. l. q̄ p̄. t. dixit q̄ hec nō est excusatio: qz isti sciebāt se esse tales q̄ nō poterāt p̄trabere vt dicitū est vñ debeat p̄dere q̄quid bincide datū est. Et p̄uidit hic dñs papa. ppter bonū pacis qz nisi caſtra restituerent. nō poterat pax inter eos reformari. Et alia rō est bic nō poterat huari pena statuta. qz nō erat cui applica reū bona illa. cū nullū bēant illi regē supiōrē seu fiscū. vñ merito et iure restitui debuerūt illa caſtra et alia que data sunt ne alter in lucro remaneat. vnde potius puniri debuit si superiorem babuisset. et hoc satis colligitur per l̄am ne ad cōmoduz cedat tē. et sic cessant p̄traria. tā t q̄ rex alter ab illa p̄iunctiōe nō recedebat. vt dicit l̄ra illa nec ad cōmodū cadat.

Nuper a nobis. C Dividit p̄mo duplex: q̄stio. scđovtrī usq; solutio ibi: nos. tertio quedam instructio ibi: illud p̄ma et scđa p̄s subdiuiditur in duas. quia quibus ponit q̄stionem et solutionē vt patet in litera. Ab. si. f. C Tulerit. sile. t. q. q. j. hoc ius porrectu. S. si econom. C. de vſu t ba. si patri. S. C Terciam idem esset si totā. b. C In dotez. i. donationē. C. Vidiuarum: tanq̄ miserabilium p̄sonarum. lxxvij. distin. S. j. t. c. j. de hoc dicitur de foro compe. ex tenore. k. C Nullus. plus iuris. vt. j. q. viij. daibertū. ff. de re iur. nemo plus. ff. de acq̄. re. do. traditio. t. s. de iurepa. qd autes. in si. t. c. cura. arg. contra. ff. bē. vſufru. quod nostrum non est. ff. de acq̄. re. do. noui est nouum. contraria casuia sunt. l. C Quoad vixerit. et sic habes q̄ feudum potest alienari ad tempus alias noui potest alienari. s. de feu. c. q. vbi de hoc.

16: 24

De donationibus inter vi. et ux.

[CCCVI]

s Consentire: exq; alienationi presentis re postea renocare no pot. arg. ff. q. mo. vel hypo. sol. sicut re corporali. S. si voluntate: et s. sed si promiserit: z. l. si debitor. S. si in venditione. **b** Fauorabilem. lex vij. di. episcopi. C. quando imperat. inter pu. vi. l. vna: z. s. de foro compre. ex tenore. vbi de hoc.

c Sanctiones. C.

de dona. ante. nup. l. j. et v. S. sanctimus. et dos ad uxore et donatio ad virum. so. ma. revertitur. nisi ex pacto lucre. j. co. c. vlti.

D e re vestras lic.

Mariotover gente ad iopiam. p. do te satisfatio pot peti ita sumat abb. et v. b. n. itellectu eset hic casus singularis qui no est alibi: s. inheren do verbis l. f. sic pot sumari ut i rubro v. m. itellectu que teneo et est casus notabilis: et quotidianus dividitur nam in prima consultatio. in scda r. n. c. mandato ibi: c. g. pma pars ponit cause delegaciones actoris petitione rei exceptione et iudicis interlocutionem. scda ponit duas cas. madati alternatiui qd iter illas interserit. Abbas sic.

d Convenire. i. ad indicium euocare ad petitionem. l.

e Repulerat. et i. audiri non debuit nisi primo ipsam resti tueret. s. de resti. spo.

ex questione: z. s. de ordi. cog. sup spoliatio. c. cum dilect?

f Tacita veritate: de processu negotii ut sequitur sic. s. de re iudicia. inter monasterium. g Ad iopiam: z bona videbat illa pronuntiatio. qd ex quo maritus incipiebat labi facultatis? tre sua male vti. cogendus erat eam restituere. C. de iure do. vbi. z in au. de equalitate do. S. xl. col. vii. imo etia sequestrada est. cum psum vir eam dissipaturus. ff. so. ma. si cu. dotem S. si vero dot. si ergo teneat eam reddere. ergo no pot eam repetere. s. de iurc. quoadmodum. qd turpius ejus. z. et dolo petit qui restituere statim debet. C. de re iudi. in pdenatio. in fi. Sed hec no hnt locum in casu isto. vt hic d. Cum enim corpus suu uxori ci comiserit multo fortius et dotem sibi comitte re debet sub ea qua pot cauzione pstarte sequit. C. de pac. co uen. bac. l. et est simile. vii. q. j. p. cipimus. imo uxori tenetur alere virum suu egentem de. do. ff. de iure do. mutus. S. manentes Et premissa locum habent cum maritus suspectus est de vila pidatione quia male versatur in re sua. et non cuz paupertate laboret ut hic faciebat: z ita restitueat huic dos. pte hic d. in fi. Lau. b C. Nisi cautione. l. et em. p. b. b. fideiussorem dari p. do. C. ne fideiuss. do. den. l. j. z. q. s. in alio casu illud intelligit. i Et infra: sed cum ipse cautione prestare no possit ad insta tia ipsius dno pape hec scribere curauerunt. k C. Qua pot est: iuratoria. s. in au. vt nulli licet habere loci conserva. S. si vero crimin: col. ix. vbi dicis qd si mulier accusa de criminis pro quo debeat custodiri. debet dare fideiussorem. si fideiussorem dare non pot iuratoria cautione pstarte: z sufficit. C. de epis. et de. au. generaliter. et in auen. de litig. S. ad excludendas. unde sumpta est hec au. generaliter: col. viii. l D. honesti luci non enim tenetur fenerari votem et de usuris alere uxorem: ar. C. de admitt. au. nouissime: sed conuertat eam in societa.

tem honestam vel aliquod commereium: et ex lucro honesto eam alat ar. in au. vt bi qui obligatas habere prohibentur res minoris. S. quoniam autem videmus: col. vi. ibi tamen dicitur qd si minor non habet ynde viuat: sed tantum pecuniam tunc curator cogit fenerari. lau. m C. Onera. ff. de iure do. si is qd stichu. S. ibi dos. et. de usur. salubriter. t.

D onatio q. con.

D. Prima ps mostrat qn et qualit donatio facta iter c. iuges. valeat vel reuocanda intelligaf. in se cunda docet an reddenda sit dos et donatio ppter nuptias soluto mrimonio. scda ibi sane. Et h. diuissio sufficit pro summario. Abbas sicutus.

ii C. Constate: No. qd donatio inter virum et uxore moribus pbita est. ne mutuo a more inuicem spolient no obtoperando donationib. S. pfuga erga se facilitate etentes.

Maiores em nri hoc p. bibuerunt amoeb bo nestu solis animis estimantes. et ne alter in paupertatem incideret: et alter dicit: si

eret nec esset illis studiis filios educandi.

ff. de dona. inter vi. et ux. l. j. q. z. iii. z. i. au.

qui. mo. na. effi. legi. et sui. S. illud quoq: ad fi. coll. vs. et nulla

est donatio vbi matrimonium tenet. Ei de iuris rigore valer.

Sed fas non est tales donationes esse ratas. ne melioris pditionis videant delinquentes qd qui non delinquerunt p. trabevo. ff. e. l. iij. S. j. et. C. e. si ex voluntate. sed inter sposum et sponsam tenet donation. ff. e. inter eos. z. l. cum h. status. S. si qd sposa. tamen si donator in eadem voluntate vscg ad supremu vi te exitu pdurauerit valet donation. C. e. l. j. z. iij. z. h. vbi dicis nisi donatoris obitu confirmetur. Et si donation legitimu modu excedat et non fuit insinuata vscg ad legimum modu valabit si permanit in ea voluntate vscg ad mortem. C. e. l. donationes. o C. Locupletior. donation ex qua hoc contingit nulla est. ff. e. l. iij. j. respon. et ex eo qd dicis qd alter locupletior et alter pauperior a contrario sensu datur intelligi qd donation teneat bis cessantibus qd verum est. Si ergo maritus non fit pauperior tenet donation. vt si maritus sit institutus et repudiat hereditatem donationis causa. vt defera uxori sibi substitute. vel si repudiet legatum vt remaneat penes uxore onerata. p legato pstarto vel si rogatus esset restituere hereditatem uxori nec detrahat quartu ca donationis. tunc tenet donation. ff. e. si sponsus. S. si marie. et. S. si quis: vel si donauerit uxori res alienam. ff. e. sed ei si pstante. Item licet pauperior fiat donator et accipies non fiat locupletior. tenet donation. vt si emerit inde vngueta. ff. e. qd autem. S. j. Itē valet qd qd donation fiat donator et fiat pauperior et accipies locupletior. si in tps finiti mrimoniis sit collata. sed an tps illud n efficiit res donata donatari. sed differt in tps quo mulier a lege viri soluta est. ff. e. si cum uxori. S. vlt. z. l. quia. et. l. si interum. Item in alio casu valet donation. licet alter fiat pauperior et alter dicit. ff. e. qd si vir fit autem donationis reuocatio quatenus donator pauperior et accipies locupletior factus est. ff. e. si sponsus. S. vlti.

Q. ii

Amis 2 Cap 5

Liber

A tacite vel expresse tacite autem sit revocatio per diuorcium nisi in diuortio voluerit donationem valere. ff. co. s. interim. s. si maritus: t. l. c. i. hic status. s. si diuorcius: t. C. e. l. a. marito. Itē tacite sit revocatio si prius qui libertate accepit decesserit quā is qui postulat. vt in l. predicta a marito si vero prius decedat is qui donauit nec reuocauit donationem confirmatur morte per silentium. C. e. donationes: t. l. i. t. iij. si autē s. mul moriatur puta naufragio vel ruina. valeat donatio. ff. e. c. i. hic status. s. si ambo. Expressus revocat donationem cū donator eaꝝ revocat. C. e. a. marito. nisi peniteat cū reuocasse donationem ut supremū iudicium eius sine voluntate specie mus. ff. e. cū hic stat. s. p. nia. Itē expresse si revocatio si maritū eaꝝ que donauit postea pignori dedit vel alijs donauit vel alio modo alienauit. C. e. si maritus tuus. s. s. de p. cura. nō iniuste. Et hec que dicta sunt de dona. inter virū et viro. inter parentes et liberos pene intelligi debent inter quos p. bibita est donatio cuꝝ vna persona intelligatur. C. e. de impub. et alij. s. b. st. l. vi. t. xxv. q. iij. s. hac auctoritate nisi in casibus.

b Qui donatum: vt. C. e. l. a. marito. et ff. e. cum hic status. s. si ambo. et ista verba tacite vel expresse vel qui datū accepit tē. sumpta sunt ex istis duabus legibus.

c Hic dos. dos em̄ datur viro a muliere et donatio daꝝ viro a viro. s. e. nup. in fi. C. e. de dona. an nup. l. i. t. vlt. et ideo redire debent ad eos ut hic dī. et dos et do natio. ppter nuptias debet esse cōḡles bincinde. C. e. de pac. conuenit. auē. equalitas: t. in auē. de equalitate do. s. hec igif. t. s. de cetero. col. viij. t. vñ. est q. ista debent redire ad mulierē et vi rum. nisi p. suetudo sit in p. rarium et dic̄t hic vel nisi pactum de dote vel donatione lucrāda vel parte sit factū inter eos ut bic dicit. t. C. e. de pac. conuenit ex morte. auē. equalitas. t. i. auē. de equa. do. s. hoc igitur. C. e. de rei vr. ac. l. vna. s. illo procul dubio. et istud pactū debet esse equalē bincinde et si non sit eq̄le maior pars lucri ad minorē dī reduci. vt. l. predictis ex morte. et auē. equalitas. t. l. leg. leonis. C. e. de pac. conuenit.

Rubrica. De secundis nuptiis. Quia diuortio facto solēt homines trāsire ad scđas nuptias ideo viro de diuortio merito subiicitur de secundis nuptiis. Et scias q. non solū quis bigamus et trigamus. sed etiam octogamus effici pōt ut dicit tec. in. c. aperiant. xxxi. q. i. Abbas siculus.

D Apellamus. cū scđa. scđe nuptie bñdicēde nō sunt. t. e. vir aut. et scđam accipe fm̄ veritatem rōen; vere fornicatio est. xxxi. q. i. bac rōen. sed illud intelligit primo viuente et non debet bñdici scđe nuptie ad exhortatione p. tinentie. sic et sacerdos interesse nō debet nuptijs

habet nisi donatoris obitu p̄fir metur q̄tū penitē euaneſcit si re uoceſ ab eo tacite vel exp̄ſſe vel q̄ donatū accepit p̄us debitum nature p̄soluat. C. Sane soluto m̄fimoniū sicut dos ad mulierē sic et donatio ppter nuptias re dit ad virū. nisi dī p̄suetudie sec̄ obtineat l. ex pacto dī lucrāda do ter donatōe ppter nuptias qd̄ eq̄le sit cū hincide p̄trariū iudicat

Rubrica. De secundis nuptiis.

A Lex. iij. T. M. 21

C Scđe nuptie nō bñdicuntur et benedicens puniendus est.

Q Apellamus quē bñdiciōtēz cū scđa p̄stiterit celebrasse ab officio bñficioz suspensum cū lfaruz dux p̄ testimōio ad se. ap. nullatenz destiare postpōas.

L Uci. iij. vniuersis xpianis i captiuitate sarracenoꝝ positis.

D ubitatis de morte p̄iugis. ni si prius certificet. p̄trahere non debz. et s̄cōtraxit reddat s̄ non.

D erigat debitum.

Domin⁹ ac redēptor nř: t infra. Sane super m̄fimoniū: q̄ qdā ex vobis nō dī habita ob eūtis p̄iugis certitudie p̄traxe: rūt: id vobis r̄idem⁹ ut nullus amō ad scđas nuptias migrare p̄sumat donec ei p̄stet q̄ ab hac vita migrauerit coniunx eius.

S ihero aliquy syl aliquy id hac-

clādestine p̄tractis. s. de clandesti. m̄fī. cum inbibitio. s. sane multominius dī illas bñdicere. et alia ratio est. q̄ sacramentū iterari non debet. j. e. vir aut. vbi hec ratio notatur.

Dominus. C. Tria sūt dicta. scđm ibi: si vero. terciū ibi. qd̄ si. ab. si. C. E. p̄stet. s. de spō. in p̄nia. vbi notatur qd̄ iuris sit de hac ma

teria. C. de repu. autē. bodie. t. in auē. v. li. ma. t. auē. s. qd̄ autē coll. viij.

C Non beneget. et ita ppter dubiū p̄su mitur pro m̄fimoniō qd̄ fieri dī. s. de spon suuenis. t. ar. s. m. p̄ct. s. inter. ec. c. i. et ff. de reg. iur. in ambiguis. t. ff. de iure do in ambiguis. nisi qn̄ dubitaf an p̄tractus sit p̄tra m̄fimoniū qd̄ clādestinū est quo ca su potius presumitur adulteriū qd̄ m̄fimo niū. xx. q. v. aliter. et argu. s. de clandesti. despon. c. i.

C Nullatenus ext endum. hoc est pro ppter p̄scientiā dubiā ex probabili causa. si j. de sen. excom. inquisi tioni. in fine.

b Adulterinis. b. tellige si postq̄ itelle rent. p. certo de vita horis mariti cuꝝ scđo remaneat q̄ statī est adulteriū t. nō an. xv. viii. q. ii. cū p. bellicā. t. ē. t. q. m̄fimoniū q̄ ab initio valuit f̄etu tgis ifirmat. ff. de iu di. si alter. t. l. si a me. s. nō fuit m̄fimoniū ab initio in viate sed nūc p̄mo declaratur m̄fimoniū nō fuisse si cut eccl̄sio t. ex fū euro cuꝝ apparet m̄fimoniū ab initio fuisse.

f se. s. de frigidī. et malefi. fraternitatis. in fine.

i Vir bñdici. s. e. c. i. vbi de hoc. Iterari: sacra em̄terari nō dīt. s. q. i. bāc regulā: t. c. bī q. ne fiat cia iniuria. l. q. i. qd̄ qdā t. d. pse. vi. iij. oñ dif. xxiij. q. viij. q. c. a. t. C. ne san. dap. ite. l. i. t. q. i. videret en̄ q̄ sacra bm̄oi nō fuisse collatū. v. q̄ iefficaz fuisse oio. t. sic fieret iniuria el. i. q. i. sacra tñ pnie bñ iterat. d. pe. dif. iij. adbuc istat. fallit et fm̄ qdā i extrema vñtiōe. Quid en̄ ipediret bāc iterari. cū nō sit sacra: s. oñ sup boiem. l. q. i. man⁹: t. solēnis p̄nia nō iterat. l. di. q. quis: t. c. i. capite: grā tñ dicit q̄ iterat fm̄ p̄succēdinē q̄ndā: de pe. di. iij. s. ex persona. t. bñdiciō ista cum aliquis secundā duxit virgine in iteratur fm̄ consuetudinem quoq̄dam locorum et boci si papa sciat talem consuetudinem alias non licet.

S ioper illa. C. Donit qōem cui m̄det ibi: m̄dem⁹. Ab. si. Nubat in dño. s. c. pri. s. c. ap̄ls nullū tps adiicit. nec nos adiicē debem⁹. xxxi. q. i. qd̄ si dormierit: t. q. q. v. p̄su luisti: t. s. de trāsla. iter corporia: soli s. honesti sue p̄sulat mult q̄ statīl exq̄ tps nō adiicē: isti. d. ver. obli. s. pure.

m Per iniam: q̄ intelligit iteruenire eoipo qd̄ non p̄bice vt. iij. q. i. sunt non nonnulli. n. Iufamia. s. c. p̄mo. **G** am fm̄. C. Premissa rōne ponit dictū. Et soluit obsta culū. ab. si. o. C. Ei vult: sic. viij. q. i. sicut alterius: t. s. c. p̄xi.

Quartus

A Legalis infamie. quā infligit lex ei q̄ uubit infra annum ne turbaretur sanguis. t de ple dubitaret. **C** de repu. p̄sensu. S. si vero. ff. de his q̄ no. infamia libertor. S. j. t no. q̄ canones isti nō solū talē mulierē liberat ab infamia sed om̄i pena quā ex̄p̄mit lex. **C** de se. nup. l. j. t in au. bisdem penis t in au. de resti. et ea que pa. S. vlti. col.

iiiij. nec deb̄ dici infamia in foro civili. exq̄ per eccliam: licetiam apostoli remissa d. ar. S. qui si. sint le. p̄ venerabile: t. iij. q. in. S. binc colligitur. Quidam tñ dicunt q̄ apter ea n̄ euadit pena illa q̄ priuaz an̄ nuptiali donatiōe auc. p̄dicit de resti. t ea q̄ pa. S. vlti. col. iiiij. q̄ virū suū ita velociter debone. stauit. vt appareat et eoviuēte eam non caſte virilis ut ibi d̄. et ideo pdere deb̄ q̄cqd ex liberalitate viri ad eam potuit puenire. nec ecclesia in hoc potuit penā illaz tollere q̄ quādā in gratitudi ne videat mulier commississe ar. S. de dona apter ei: n̄ec est hoc terra apostolum. S. de diuor. gaudemus.

b **L**ab aplo: quam alicui auferre nō possum. xvij. di. de his bñficiū ci iuris nemī est auferendū. v. dist. ad eiusvero. ff. de re iudi. l. iiij. S. si q̄s ođe natus. t beneficiū pñcipis latissime interprētandum est. ff. de p̄st. prin. bñficiū. et sic ad om̄is mulieres hoc bñficiū extēditur.

c **L**ib. s. m̄rimonijs p̄trabēdis i quib̄ sacre leges sacros canones imiteant. in au. q̄no oportet epi. S. vlt. col. j. t in au. vt de apud. p̄prios epi. S. vlt. col. vi. t. S. de iudi. at si clerici. et in au. de eccl. ti. circa princi. colla. tr.

Rubrica. De accusationibus. Duobus modis p̄t st̄inari. primo ad preceidentia. secundo ad sequentia. Abbas sicutus.

Legitimus. **C** aliter t sic potest sumari ad petitionē illegitimi accusatoris reus non est ad iudicium tradendus. b. d. t nō diuidif. **A** bbas si. **D** Legitimus. ideo dicit. q̄ si sit criminiosus nō p̄t aliū accusare. iij. q. viij. qui sine: t. c. postulat: t. qui trahit gestat in oculo. festucā te oculo fratris nō potest eruere. ea. cā. t. q. ea. S. tria. ver. p̄ero. in fi. t. j. q. i. multi: t. vi. o. i. qui crimed. Qui em̄ aliū accusat. deb̄ esse bone fame nō suspectus p̄ iura pdicta si em̄ ad denūciandū viles p̄sonae nō admittunt ut. S. de spon. cū in tua. multo fortius nec ad accusandū. Itē nec debet esse inimici. j. co. cū op̄oretat. t c. cū. p. māconella: t. c. meminim: d̄ em̄ esse sine crimed. nō inimicus. bone fame t opinione q̄ aliū accusat. als nō est legitimus accusator criminiosus em̄ criminiosū accusare nō p̄t aut etiā denūciare.

e **F**atiget: si repellat accusator. t absoluat re: ab obseruatione iudicij. vi. q. vi. c. vi. S. actor: nisi fuerit infamia tunc d̄ in dicti ei purgatio. q̄. v. p̄sbyter. q. t. j. de pur. cano. c. cu. p. et hec decre. p̄tinet ad primam partem rubrice.

f **S** quis episcopus: accusatoribus. i. denūciatorib̄. **G** Accusatus. i. denūciata. **b** **C** haritatue: ar. q̄ adm̄onitio semp est p̄mittēda an̄ accusationē t an̄ vindictā. xij. q. ii. indigne. t. xvij. q. j. quidā monaci. t. q. viij. om̄is decimic. et

iiij. q. iij. de illicita. t. j. de sen. ex̄dō. sacro. cū agit in modū de nūciatōis ad pmiam. tūc necessaria est admonitio fm evangeliā veritatē. S. de iudi. nouit. t. iij. q. j. si peccauerit. t. j. de symo. l̄bely. t. j. e. cū dilect? q̄. in q̄ casu loq̄e hoc. c. t ita pertinet ad ad ultimā p̄tē rubrice. t vbi dicit accusatorib̄ expone. i. denūciatorib̄. Accusatus id est denūciat. ve dicitur est. i. Conuentus. i. monitus vt se quēs l̄fa indicat.

k **N**on olim. i. nō ante admonitionem adm̄itiat ad denūciandū. I. Blunc. post admonitionē d̄ adm̄iti vt dictuz est. **T**incipit h̄ic. **b** et. **Q**uintus titulus continens. **E** La p̄positio. **I** c̄mmissi. **C**li d̄nt accusare quoz interest ali as accusatio nulla est b. d. vel sicut in rubro. Et p̄mo ponit decisū factū. scđo dispositio ibi. sivero. m. **D** e monasterio. Mo. q̄ n̄ d̄nt admitti ad denūciandū. nisi illi quoq; interest vt mōachi ve hic aut et p̄moni. xvj. q. vi. filii. aut etiā p̄rochiani. lxij. di. vota ciuiū. t. viij. q. j. fac̄ est. n. **D**icere. i. accusare. j. e. ex parte. et i. q. iij. clutherū. sed potius loqūe in modū inq̄sitionis siue denūciatiōis in quo caſu tenet ad denūciāndū. vt. iij. q. viij. q̄ prop̄e t ar. S. de cog. spi. tua ad hoc em̄ q̄libz teneatur etiā si iurasset. nō denūciare. S. de iure fur. quēadmodū. o. **C** Quoz interest. s. fratrū suor. l. v. v. dī. si quid. p̄. **C** ondenat. hoc semp̄ v̄z t p̄tinere diffinitiva sua p̄denationē vel absolutionē alias nō tenet. iij. q. vij. S. diffinitiva: t. xxij. q. iij. illud etiā vel eçpollēs. j. de ver. sig. in his. t. ff. de arbi. qd in. S. s̄arbiter. sic t s̄nia q̄ sine certa q̄titate. p̄ser tur nulla est. nec in aliq̄ p̄t actor hoc rep̄it. **C** de sen. que sine cer. quan. profertur. l. p. t vlti. can.

q **O**nipotēs: mūcianē t sic ad ultimā p̄tē tituli p̄tinet cū etiā aliq̄ accusat aut denūciat vel etiā inq̄r̄ grauata est statu. q̄ op̄i. vt interim nō debeat p̄moueri. lxxij. dist. tatis daniel. t. S. de testi. c. vlt. **C** de p̄curatōib̄. rcum. t. ff. de mu. t bo. l. reus. j. iij. nisi post annū: vt ea. l. reus. S. cum.

r **H**onoretur. id est ad honorē promoueatur.

s **V**lli ep̄oz: repellere. **J**uder t̄ ex officio suo p̄t repelle re accusatōe si nō fuerit idone. ar. iij. q. viij. alieni: et. c. q̄ si sunt: t. c. q̄rendū. ff. de postulan. quos p̄hibet: t. S. de excep. exceptionē: in fi. t. ff. de pe. here. l. vlt. t. **C** Familiaritate: nō em̄ mō p̄t reprobarc etiā mores q̄s p̄bus. pbauit. ff. de adult. si vpoz. in fi. t. xxij. q. v. bozredus: t. S. de fi. p̄sby. venient. ff. de neg. ge. p̄ponius. S. iij. q. viij. alieni. t. iij. q. vi. S. si q̄s et familiarib̄. t. **C** qui accu. non pos. iniquū. imo vñ q̄ criminiosus criminiosū accusare possit. iij. q. viij. S. in hoc: t. **C** de here. qm̄: et **C** de inossi. testa. in arena. ar. q̄ nullus criminiosus reputat legitima p̄sona ad accusandū. vel ad denūciandū vt dixi. S. c. 1. ar. **C** de adult. qm̄. xxij. q. viij. n̄ibil iniqui. t. **C** de lib. ca. si fi lium. xl̄ forsan iste ep̄s accusabat de crimed. excepto. q̄ t erat male fame. iij. q. iij. pm̄is. vñ adm̄itcbat viles persone p̄tra cum. S. dic q̄ speciale est in ep̄scopis t in odiū ip̄oz statutū. q̄ d̄nt secū bre boneſtas p̄sonas. q̄ p̄blicat testimoniū de vita

Q. ij